

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ПРВИ ЦИКЛУС

ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ЈУН 2022. године

Школски програм ОШ”Радоје Домановић” Манојловце за период од школске 2022/2023. године до школске 2025/2026 .године .

Школски програм ОШ”Радоје Домановић” Манојловце, припремио је Стручни актив за развој школског програма .

Исходиште за израду школског програма чине :

- Закон о основама система образовања и васпитања (“Сл. Гласник РС бр 88/17.....129/21”)
- Закон о основном образовању и васпитању (“Сл.гласник РС 55/13129/21”)
- Правилници о наставном плану и програму за основно образовање и васпитању
- Извештај о самовредновању у установи
- Извештај о спољашњем вредновању установе
- Развојни план установе
- Извештаја о раду установе
- Услови рада у школи
- Образовне потребе ученика , родитеља и локалне заједнице

Садржај	
ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ.....	2
ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ.....	8
РАЗРЕДНА НАСТАВА.....	13
ПРВИ РАЗРЕД.....	14
ДРУГИ РАЗРЕД.....	72
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	158
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	248
ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВНИХ ПРОГРАМА.....	330
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ.....	330
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ.....	348
САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА.....	348
САРАДЊА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА У ОКРУЖЕЊУ.....	349
САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ.....	352
НАСТАВА У ПРИРОДИ.....	372
ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА ЗА ШКОЛСКУ 2022./2023.ГОДИНУ.....	384
ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ШКОЛСКОЈ 2022/23. ГОДИНИ.....	391
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ МАРКЕТИНГА.....	392
ПЛАН РАДА ТИМА ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ УЧЕНИКА.....	393
ПЛАН СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА.....	395
ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА.....	397

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ УЧЕНИКА	398
ПРОГРАМ ПО ЗА ОШ "РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ", МАНОЈЛОВЦЕ	400
ТИМ ЗА КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	405
ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ	414
ПЛАН РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ РАДА ШКОЛЕ У ШКОЛСКОЈ 2022\23. ГОДИНИ ...	416
ПРОГРАМ ОСНОВИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА	417
ШКОЛСКИ РАЗВОЈНИ А К Ц И О Н И П Л А Н.....	420
РАЗВОЈНИ ПЛАН за период 2022-2027.год	421
ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА КРАЈ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	457

Циљеви школског програма

1. Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
2. Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
3. Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
4. Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
5. Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
6. Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
7. Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;

8. Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
9. Уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
10. Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
11. Развијање радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
12. Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности;
13. Развијање стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
14. Оспособљавање за решавање проблема, трансфер знања и вештина у даљем образовању;
15. Развијање мотивације за учење и образовање током целог живота;
16. Развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности;
17. Усвајање и изграђивање знања као и примена и размена стеченог знања.

ОПШТИ ИСХОДИ И СТАНДАРДИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да деца, ученици и одрасли стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица, заједнице и друштва у целини.

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди све услове да деца, ученици и одрасли постижу опште исходе, односно буду оспособљени да :

1. Усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање;
2. Науче како да уче и да користе свој ум;
3. Идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење;
4. Раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације, заједнице;
5. Одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима;
6. Прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације;
7. Ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
8. Ефикасно и критички користе науку и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
9. Схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани;

10. Покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.

Остваривање општих исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно - васпитним процесом на свим нивоима образовања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

1. Стандарди образовања и васпитања обухватају:
2. Опште и посебне стандарде знања, вештина и вредносних ставова ученика;
3. Стандарде знања, вештина и вредносних ставова за професију наставника и вапитача и њиховог професионалног развоја;
4. Стандарде компетенција директора, просветног инспектора и просветног саветника;
5. Стандарде квалитета уџбеника и наставних средстава;
6. Стандарде квалитета рада установе.

Стандарди постигнућа јесу скуп исхода образовања и васпитања, који се односе на сваки ниво, циклус, врсту образовања, образовни профил, разред, предмет, односно модул. Општи стандарди постигнућа утврђују се на основу општих исхода образовања и васпитања по нивоима, циклусима и врстама образовања и васпитања односно образовним профилима. Посебни стандарди постигнућа утврђују се према разредима, предметима, односно модулима, на основу општих исхода образовања и васпитања и општих стандарда постигнућа. За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога то потребно, посебни стандарди постигнућа могу да се прилагођавају сваком појединачно, уз стално праћење његовог развоја.

За ученике са изузетним способностима посебни стандарди постигнућа могу да се прилагођавају сваком поједионачно, уз стално праћење развоја.

Циљеви и исходи основног образовања

Циљеви основног образовања и васпитању су:

1. Пун и усклађен интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
2. Стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, медијске, техничке, финансијске и информатичке писмености, неопходних за наставак школовања и активну укљученост у живот породице и заједнице;
3. Развој стваралачких способности, креативност, естетске перцепције и укуса;
4. Развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење медија и информационо-комуникационих технологија;
5. Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу;

6. Развој мотивације за учење и оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота;
7. Развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
8. Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
9. Развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву;
10. Развој и практиковање здравог начина живота, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
11. Развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
12. Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способностима за тимски рад и неговање другаства и пријатељства;
13. Развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
14. Формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика исвог матерњег језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националног и светског културног наслеђа;
15. Развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне и узрасне равноправности и толеранције.

Исходи:

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

1. Имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
2. Умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсном вербалим, визуелним и симболичким средствима;
3. Бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
4. Умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
5. Бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
6. Бити оспособљени за самостално учење;
7. Бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
8. Моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
9. Бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
10. Бити одговоран према сопственом здрављу и његовом чувању;
11. Умети да препознају и уваже људска и дејча права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
12. Имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију;
13. Знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
14. Бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

Назив, врста и трајање школског програма

Наша школа остварује обавезно осмогодишње образовање, у 2 образовна циклуса (оба у четворогодишњем трајању), као и рад са децом, која наставу похађају према индивидуално образовним плановима. Школа пружа могућност укључивања деце I и II разреда у продужени боравак. Језик на коме се остварује настава је српски.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

Основна школа „Радоје Домановић“ у Манојловцу је матичка школа и са подручним одељењима у Братмиловцу, Мрштану, Доњем и Горњем Крајинцу, Рајном Пољу, Јелашници и Кумареву, заузима простор источно од Лесковца са близу 12.000 становника.

У овој школској години наставу похађа 620 ученика (септембар), распоређених у 370 одељења и то: 22 одељења разредне наставе и 15 одељења предметне наставе. Имајући у виду чињеницу да миграције становништва са овог подручја готово да и нема, очекује се да број одељења остане исти или бар приближно исти дужи временски период.

ОШ „Радоје Домановић“ ће своју образовно-васпитну делатност унапређивати и обогаћивати новм садржајима, облицима и методама рада.

Годишњи план рада школе је замишљен као радни инструмент који обухвата и каналише скуп послова и радних задатака свих учесника у раду на реализацији образовно-васпитних задатака и активности у току школске године. За ефикасно коришћење потенцијала школе, људских и материјалних ресурса, неопходна је синхронизација и рационализација деловања свих субјеката, учесника у остваривању овог Плана.

Школски програми за 1. и 2. циклус, саставни су делови Годишњег плана рада школе, а израдили су их школски тимови састављени од наставника разредне и предметне наставе, који предају у наведеним разредима и стручних сарадника.

Пројекат под називом "УВОЂЕЊЕ МУЛТИМЕДИЈАЛНИХ СРЕДСТВА У НАСТАВУ ПРИРОДНИХ НАУКА" сада је допуњен рачунарима из информатичких кабинета у Манојловцу и Братмиловцу, тако да се сада у сим учионицама, у матичој школи и подручним одељењима, налази по једана рачунарска јединица коју наставници могу користити у настави.

МЕДИЈАТЕКА У СЛУЖБИ побољшања квалитета наставе и учења и повећавања мотивације ученика за усвајање наставних садржаја.

Пројекат је оплемењен са два видео-бима, паметном таблом и неколико рачунара, чиме се повећава ефикасност наставе наведених предмета, у смислу боље видљивости и лакше презентације градива, а набављена су очигледна, аудио наставна средства за реализацију градива у предметној и разредној настави (ЦД плејери, ДВД читачи, гипсани и трајни препарати, блок флауте, клавир књиге).

Министарство просвете, науке и технолошког развоја обезбедило је Интернет за централну школу и подручна одељења, па су се стекли услови за бржи пренос и размену информација, што увелико олакшава функционисање у оквиру школе.

Школа је, у оквиру пројекта „Дигитална школе“, конкурисала и добила 6 информатичких кабинета, са укупно 55 рачунарских места за ученике и два преносива рачунара. Број рачунарских места, био је условљен бројем ученика и величином расположивог простора за њихову инсталацију. Поштујући наведене критеријуме, у централној школи инсталирано је 20 радних места, у подручном одељењу у Братмиловцу 15 радних места, а кабинети са по 5 радних места инсталирану су у подручним одељењима у Мрштану, Доњем и Горњем Крајинцу и Кумареву. У Рајном Пољу и Јелашници за наставу се користе преносиви рачунари.

Захваљујући свим досадашњим активностима око обезбеђивања рачунарске опреме, почев од донације ЦХФ-а, преко Пројекта "УВОЂЕЊЕ МУЛТИМЕДИЈАЛНИХ СРЕДСТАВА У НАСТАВУ ПРИРОДНИХ НАУКА", разних других Донатора и донација и коначно „Дигиталне школе“, стекли су се услови, да Школа, у овом тренутку располаже са довољним бројем рачунара, ради задовољења потреба стручних сарадника, психолога и библиотекара, у рачунарској опреми. Такође, свака учионица у Школи има по један рачунар. Ради ефикаснијег рада и бољег праћења оралног здравља ученика, један рачунар инсталиран је и у стоматолошку амбуланту, која ради при школи. Једном речју, школа је потпуно опремљена рачунарском опремом. Неопходно је да се у наредном периоду обезбеди сервис постојеће рачунарске опреме и евентуална замена хаварисане или евентуално застареле компјутере.

ШКОЛСКИМ РАЗВОЈНИМ ПЛАНОМ, у протеклом периоду успостављена је сарадња са локалном заједницом. Први резултати те сарадње огледају се у добијању одобрења од Месних заједница у Кумареву, Братмиловцу и Малој Биљаници, да се за потребе реализације наставе физичког васпитања, користе терени за мале спортове у Кумареву и Братмиловцу, док је Савет МЗ у Малој Биљаници одобрио коришћење фудбалског терена за одржавање школског кроса.

Годишњим планом рада утврђује се организација и динамика свих активности, одређује се место, време и начин реализације, именују носиоци активности и обезбеђује адекватно праћење остваривања циљева и задатака образовно-васпитног рада.

Претпоставке које гарантују реализацију овог Плана су:

-Дугогодишња традиција Школе, праћена запаженим резултатима на такмичењима и смотрама

- Адекватан и стручан кадар, спреман да се додатно ангажује у додатној настави, слободним активностима и другим облицима рада

Годишњи план рада Школе оствариваће се у материјално-техничким и просторним условима који су се знатно променили у односу на претходну годину. Настава у одручном одељењу у Мрштану, од школске 2009/2010. године одвија се у новом објекту, који је опремљен новим намештајем. Априла 2012. године предат је на коришћење нови школски објект у подручном одељењу у Кумареву, опремљен новим намештајем. Крајем априла исте године започета је реконструкција и доградња школског објекта у подручном одељењу у Горњем Крајинцу, а биће завршена у току првог полугодишта текуће године.

За ефикасну реализацију овог Програма, поред наставног кадра, ангажоваће се стручни сарадници, особље администрације, техничко и помоћно особље.

Анализирајући Извештај о раду школе у претходном периоду, а имајући у виду задатке који нас очекују, неопходно је планирати следеће:

- набавку нових наставних и очигледних средстава, обнављање школског намештаја, хигијенско одржавање школских просторија и школе у целини

- у складу са новим наставним плановима и програмима за В5,6,7 и 8

разред основног образовања и васпитања иницирати стручно усавршавање наставног кадра

- праћење напредовања ученика по најновијим захтевима и достигнућима, оцењивање ученика у свим областима рада

- сарадња са институцијама које се баве образовно-васпитним радом, предшколске установе, средње школе, спортски клубови, спортска друштва, Домови културе

- у складу са Законом о основама система образовања и васпитања у Школи ће се организовати настава обавезних изборних предмета: Веронауке-Православни катихизис и Грађанског васпитања - сазнање о себи и другима за ученике од 1 – 8 разреда.

- Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања, израђен је Програм заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања, исти је прилагођен и усклађен са Посебним протоколом заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања на основу

Приручника. У текућој школској години чланови Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања имаће прилику да добију замену или остану и даље у Тиму ако буду желели .

- Спроведен је процес Самовредновања рада школе, свих кључних области, свих показатеља и подручја вредновања, осим по једног подручја вредновања, које је самовредновано, па је на основу анализе резултата и Извештаја о самовредновању урађен Акциони план, у школској 2012/2013. Години. Урађено је Самовредновање и Акциони планови за све кључне области за отклањање слабих страна уочених у процесу самовредновања за период од шк. 2011/12 до 2016/17 који су имплементирани у ШРП. Од ове шк. 2022/23.г. Почине нови четворогодишњи циклус процеса Самовредновања формиран је нови тим који чине 7 координатора по кључним областима и подељена су задужења подручјима вредновањима и урађени су планови по кључним областима.

У школској 2011/2012. години, изграђен је школски објекат, у подручном одељењу у Кумареву. Објекат има две учионице са пратећим просторијама, за ученике од првог до четвртог разреда и посебан простор за припремну групу са пратећим просторијама. Изградњом овог објекта решен је дугогодишњи проблем неадекватног школског простора у овом подручном одељењу.

У подручном одељењу у Рајном Пољу у јулу месецу 2013.године изграђен је санитарни чвор и обезбеђена пијаћа вода за ученике. Такође је за ученике у подручном одељењу у Јелашници обезбеђена техничка вода. Извршено је кречење свих школских објеката, поправка и санација објеката и инвентара те су сви објекти спремни за почетак школске године.

Школски објекат у Братмиловцу је у јулу месецу 2013.године, стављен под видео надзор захваљујући спонзорима, тако да је у овом објекту безбедност ученика подигнута на већи ниво, а уједно је спречено даље уништавање објекта.

Сређено је школско двориште у Манојловцу које је било јако запуштено тако да су и овде обезбеђени безбеднији услови за боравак деце.

У августу месецу урађено је и сређивање школског дворишта у Горњем Крајинцу, Доњем Крајинцу и Мрштану.

У 2013\14. години сређена је медијатека у централној школи у Манојловцу, сређна је и пуштена у рад физкултурна сала и отворене и сређене летње учионице за ликовну уметност.

У 2014\15. године постављен је видео надзор у Мрштану и горњем Крајинцу. Постављена капија у Мрштану и Кумареву и реновиран кров помоћног објекта у Горњек Крајинцу, као и ограда дуж целог дворишта и бетониран улазни део дворишта испред школе. У Мрштану је такође дограђена ограда која је била порушена. Део ових активности је урађен у сарадњи са локалном самоуправом.

У централној школи у Манојловцу постављена су три огласна паноа, засађено још десетак ниских туја и пуштено у рад парно грејање.

У школској 2015/16. години постављен је видео надзор у школи у Доњем Крајинцу и Рајном Пољу.

У 2016/17.години постављен је видео надзор у школама у Рајном пољу и Јелашници тако да мсо сада опремили сва издвојена одељења видео мнадзором.Постављем је громобран на матичној школи у Манојловцу и тиме су све школе обезбеђене громобраном.

У 2018\19.години сахваљујући компанији Бамби обезбеђена је интерактивна табла.

Током 2019 године промењена је столарија у матићној школи у Манојловцу,тако да је након 62 године решен и овај проблем а са наставком реализације енергетске ефикасноисти биће настављено наредне године.

Такође су урађени планови за парно грејање у Братмиловцу и ограђивање школе.

Пројекти су предати Друштвеним делатностима и чека се њихова реализација.

Градска управа града Лесковца је обезбедила лаптоп за школу.

РАЗРЕДНА НАСТАВА

ПРВИ РАЗРЕД

План наставе и учења за први разред

Р.бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД	
		Нед.	Год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	1	36
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
Укупно		20	720
Р.бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
	Укупно	1	36
Р.бр.	В. ОБЛИК ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА		
1.	Редовна настава	21	756
2.	Допунска настава	1	36
3.	Настава у природи	7 дана годишње	
Р.бр.	Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставане активности	1	36
3.	Екскурзија	1 дан годишње	

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању

А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК	
Циљ	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.	
Разред	први	
Годишњи фонд часова	180 часова	
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	БР. ЧАСОВА	
разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; влада основном техником читања и писања ћириличног текста; - разуме оно што прочита; активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; - препозна песму, причу и драмски текст; одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом;	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ 90 часова	Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање/глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног.

<p>уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна загонетку и разуме њено значење; - препозна басну и разуме њено значење; - разликује слово, реч и реченицу; <p>правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају;</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно употреби велико слово; <p>учтиво учествује у вођеном и слободном разговору;</p> <p>обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима;</p> <p>усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима;</p> <p>усмено описује ствари из непосредног окружења;</p> <p>бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору;</p> <ul style="list-style-type: none"> - напамет говори краће књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста; - пажљиво и културно слуша саговорнике; - слуша, разуме и парафразира поруку; <p>слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;</p> <ul style="list-style-type: none"> - примењује основна правописна правила; - пише читко и уредно; - писмено одговара на постављена питања; - спаја више реченица у краћу целину; <p>пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила;</p> <ul style="list-style-type: none"> - гласно чита, правилно и са разумевањем; 	<p>КЊИЖЕВНОСТ</p> <p>45 часова</p>	<p>Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; џ, ч; ј, љ).</p> <p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Поезија</p> <p>Народна песма, Ја сам чудо видео Јован Јовановић Змај, Зимска песма Војислав Илић, Пролетња зора/Воја Царић, Пролеће/Мира Алечковић, Ветар сејач Десанка Максимовић, Првак; Хвалисави зечеви/У гостима/Ливадско звонце Гвидо Тартаља, Китова беба/Мрави/Постеља за зеку Бранко Ћопић, Жежева кућица (читање у наставцима) Душан Радовић, Јесења песма/Срећна Нова година Љубивоје Ршумовић, Ау што је школа згодна; Дете/Деца сууокрас света Стеван Раичковић, Цртанка/Бранислав Лазаревић, Слика Перо Зубац, Дobar друг ти вреди више Драгомир Ђорђевић, Није лако бити дете</p> <p>Проза</p> <p>Народна прича, Свети Сава и ђаци Народна прича, Деда и репа /Голуб и пчела Народна басна, Лисица и гавран Доситеј Обрадовић, Два јарца; Две козе Лав Николајевич Толстој, Два друга Драган Лукић, Јоца вози тролејбус/Игор Коларов, Дум-думОливер и његов бубањ Ђуро Дамјановић, Дан кад је јутро било слово/Весна Ћоровић Бутрић, Ноћни ћошак Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић, Загонетке лаке за прваке ђаке, Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића)</p> <p>Драмски текстови</p> <p>Гвидо Тартаља, Зна он унапред Душан Радовић, Тужибаба Александар Поповић, Неће увек да буде први Бора Ољачић, Први дан у школи Популарни и информативни текстови</p>
--	--	---

<p>тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног; пронађе информације експлицитно изнете у тексту.</p>		<p>Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: Буквар ДОМАЋА ЛЕКТИРА Јован Јовановић Змај, Песме за децу (избор) Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови: - песма; - прича; - догађај; место и време збивања; - књижевни лик - изглед, основне особине и поступци; - драмски текст за децу; - шаљива песма; - басна; - загонетка.</p>
	<p>ЈЕЗИК Грамматика, правописи ортографија 10 часова</p>	<p>Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.</p>
	<p>Говорење</p>	<p>Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богађење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре.</p>
	<p>Слушање</p>	<p>Стварне и симулиране ситуације.</p>

	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА 35 часова		Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње.
		Писање	Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање.
		Читање	Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списакза куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: уџбенички: Милан Шипка, Буквар; текстови о знаменитим личностима српске културе; вануџбенички: о правилима учтивног понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе енглеског језика у првом разреду је оспособљавање ученика да на енглеском језику комуницирају у усменом облику, на основном нивоу, о темама из њиховог непосредног окружења, као и подстицање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика и олакшавање разумевања других и различитих култура и традиција. Стимулише критичко и креативно мишљење, радозналост и истраживачки дух и омогућава одговарајући социјални и интелектуални развој ученика.

Први део - преглед тема/комуникативних функција, исхода, наставних садржаја и оперативних задатака, броја часова по теми и укупно

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТ И (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Број часова по теми	Обрада	Остали типови
	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој комуникацији:	Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају:			
1. Introduction Увод Поздрављање и представљање.	- поздраве и отпоздраве примењујући најједноставнија језичка средства; - разумеју и примењују устаљена правила учтиве комуникације.	Изразе и речи које се користе код представљања и упознавања – <i>Hello. I'm (Miloš). Goodbye</i> ; реаговање на усмени импулс саговорника (наставника); успостављање контакта при сусрету.	1	0,5	0,5
2. Welcome to Happy House! Добродошли у срећну кућу! Поздрављање; пред-стављање себе и других; давање и тражење информа-ција о другима.	-представе себе и другог; -поздраве и отпоздраве примењујући једноставна језичка средства; -разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговоре на њих; - разумеју и користе формалне и неформалне поздраве и поштују устаљена правила учтивости.	Изразе који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – <i>Hello! I'm (Rodney). What's your name? Who's this? It's (Otto/me). Good morning / afternoon. Goodbye. See you!; Here's a window/roof/floor; Come in! What's the matter?</i> песме и приче које се односе на тему.	9	3	6

<p>3. Pens and pencils Пенкала и оловке Описивање предмета; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности; изражавање количина; разумевање и давање једноставних налога.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју позив и реагују на њега; - упуте позив на заједничку активност; - разумеју једноставне исказе који се односе на количине; поставе питања и саопште количине једноставним језичким средствима; - разумеју и реагују на кратке налоге; - упуте кратке налоге; - разумеју и препознају сличности и разлике у животу у школама у ВБ и код нас; - прикладно упуте, прихвате/одбију позив. 	<p>Речи којима се именују предмети из учионице и школски прибор; бројеве до 10; језичке структуре и изразе-<i>What`s this? It`s a.... Is it a... ? Yes, it is/No, it isn`t There`s a (book). This is my bag. How many (pencils)? Five (pencils). Three and one more is four. Clap. Look. Come on everybody! Do the conga. Dance with me. Yes. No. Thank you;</i> песме и приче које се односе на тему.</p>	9	3	6
--	---	--	----------	----------	----------

<p>4. Come and play Дођи да се играмо Описивање предмета; позив на заједничку активност; изражавање количина; изражавање упутства и налога.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - разумеју позив и на заједничку активност и реагују на њега; упуте позив на заједничку активност; - разумеју и одговоре на питања која се односе на количине; поставе питања која се односе на количине; - разумеју и реагују на кратке налоге; - дају кратке налоге; - певају дечје песме одговарајућег садржаја; - прикладно упуте, прихвате/одбију позив. 	<p>Речи којима се именују играчке, боје и облици; језичке структуре и изразе <i>What`s this? It`s a car/doll/ drum... What colour is the (train) It`s blue/green.... How many green (dolls)? Four green dolls. It`s a square/triangle/circle. How many red triangles? Three red triangles. Let`s have fun! Beat the drum/play the guitar/ fly a plane/drive a car; Please, be quiet! Stop it!</i> песме и приче које се односе на тему.</p>	9	3	6
---	--	---	----------	----------	----------

5. Culture: School time Култура – Времеје за школу Описивање места.	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју једноставне описе места и реагују на њих; - опишу место користећи једноставна језичка средства; - уоче сличности и разлике у начину живота у школама у ВБ и код нас. 	Речи којима се именују предмети за личну употребу у школи; језичке структуре и изразе <i>What's in your classroom? There's a bag/lunchbox...</i>	1	0,5	0,5
6. Happy Christmas! Срећан Божић! Честитање; изражавање жеља	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; - упуте једноставне честитке; - уоче сличности и разлике у начину прославе Божића и Нове године у ВБ и код нас; - певају традиционалне, дечје Божићне песме. 	Изразе и речи које се односе на Божић и честитање Божића и Нове године - <i>a Christmas tree/fairy/bell /star, Merry Christmas. Happy New Year. Look!</i> језичку структуру за изражавање жеља - <i>What do you want? I want...</i> ; Божићну причу и песмицу <i>We wish you a merry Christmas.</i>	3	0,5	2,5
7. Dressing up Облачење Описивање предмета; изражавање количина; изражавање допа-дања; исказивање савета и упозорења.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - разумеју и одговоре на питања која се односе на количине; поставе питања која се односе на количине; - разумеју и реагују на једноставне савете и упозорења; - упуте кратке савете и упозорења; - поштују правила учтиве комуникације-адекватно реаговање на савете и упозорења. 	Изразе и речи којима се именују делови одеће; језичке структуре и изрази којима се описују предмети и изражавају количине <i>Where's my hat/jumper/skirt/ shoe /T-shirt/sock?; This is my black/grey/ purple/white T'shirt. How many orange T'shirts? Four orange T'shirts,</i> којима се изражава допадање- <i>This is my favourite (T-shirt). What's your favourite (T-shirt)?</i> , којима се дају савети и упозорења и реагује на њих - <i>Put on/Take off your (hat). Don't forget your (hat). Be careful! Here you are. Thank you;</i> приче и песме које се односе на тему.	9	3	6

<p>8. Happy birthday Срећан рођендан Честитање; изража- вање количина и поседовања; позив на заједничку активност; изражавање упутстава и налога; давање основних информација о себи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; - упуте једноставне честитке; - разумеју и одговоре на питања која се односе на количине; поставе питања која се односе на количине; - разумеју једноставне исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање; - разумеју позив и на заједничку активност и реагују на њега; упуте позив на заједничку активност; - разумеју и реагују на кратке налоге; - дају кратке налоге; - разумеју јасно постављена питања личне природе и одговоре на њих; - постављају једноставна питања личне природе; - уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана; - певају рођенданску песму и играју рођенданске игре. 	<p>Речи којима се именују предмети везани за рођендан - <i>a balloon, a present, a badge, a cake, a card, a candle...</i>; језичке структуре <i>What have you got? I've got a (present). How many candles on your cake? How old are you? Are you (six)? I'm seven (years old). What's that? Is that a radio? Is it a green pencil? (Let's) jump / dance / shake / clap. Stamp your feet. Come and see. Open it;</i> честитање рођендана <i>Happy birthday to you!</i>; приче и песме које се односе на тему.</p>	9	3	6
<p>9. Culture: Good morning! Добро јутро! Изражавање допадања; описивање појава.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне исказе којима се изражава допадање и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе којима се изражава допадање; - уоче сличности и разлике у начину исхране у ВБ и код нас. 	<p>Речи којима се именују храна и пиће; језичке структуре и изразе <i>What's for breakfast? What's your favourite breakfast? My favourite breakfast is...</i></p>	1	0,5	0,5

10. Happy Easter! Срећан Ускрс! Честитање; изражавање количине.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; - упуте једноставне честитке; - разумеју и одговоре на питања која се односе на количине; поставе питања која се односе на количине; - уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса у ВБ и код нас; - певају традиционалне, дечје Ускршње песме. 	Изразе и речи које се односе на Ускрс - <i>Happy Easter. It's Easter Day. It's an Easter egg/a rabbit/chicken/basket.</i> језичку структуру <i>How many eggs in Anna's basket?</i> песме и приче које се односе на тему.	2	0,5	1,5
11. Bathtime Време за купање Изражавање свако-дневних радњи и способности; разумевање и давање једноставних налога; описивање појава.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју исказе у вези са свакодневним радњама и способностима и реагују на њих; - изражавају свакодневне активности и способности једноставним језичким средствима; - разумеју и реагују на кратке налоге; - дају кратке налоге; - разумеју и дају кратке описе појава; - разумеју животне навике у ВБ. 	Речи којима се именује прибор за личну хигијену и температурне разлике; језичке структуре и изразе <i>I wash my face / brush my teeth... every day. Wash your hands. Dry your hair. Here's my/your shampoo/soap/towel/toothbrush / duck/hairbrush. Can you click your fingers/wink your eyes/touch your toes...? Yes, I can. / No, I can't. Wash your face! Dry your hair! It's hot/cold/warm;</i> песме и приче које се односе на тему.	9	3	6

12. Animal friends Животиње пријатељи Изражавање допадања/недопадања; исказивање положаја у простору; исказивање једноставних научних чињеница; изражавање потреба и осећања.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; - траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју исказе везане за појаве – научне чињенице и реагују на њих; - исказују научне чињенице најједноставнијим језичким средствима; - разумеју свакодневне исказе који се односе на изражавање осећања; - изразе своја осећања једноставним језичким средствима; - разумеју сличности и разлике у односу људи према живом и неживом свету у ВБ и код нас. 	Речи којима се именују кућни љубимци и дивље животиње; језичке структуре и изразе <i>Do you like (cats)? Yes, I do. / No, I don't. There's a dog in the kitchen. Where's Otto? On the chair/on the bed. Where do tigers live? On land. In water. Oh, what's the matter. Don't cry.It's OK. I'm happy/sad;</i> приче и песме које се односе на тему.	9	3	6
9. Culture: Party time! Време је за забаву! Описивање места и положаја у простору.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе и исказе који се односе на описивање положаја у простору и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе који се односе на положај предмета у простору; - уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана у ВБ и код нас (уобичајени поклони, украси, послужења и забава). 	Речи којима се именују одевни и други украси за рођендан, храна, пиће и играчке; предлоге за место – <i>in, on, under, behind, next to, in front of</i> ; језичке структуре и изразе <i>I can see party hats/balloons/presents/a birthday cake. Where's the toy car? It's under the bed. Where's the doll? It's on the table;</i> рођенданске песме и игре.	1	0,5	0,5
Укупан број часова:			72	24	48

Други део - преглед облика и метода рада, стандарда постигнућа и начина провере постигнућа, корелација, активности ученика и наставника

Број и назив теме	Облици рада	Методе рада	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Корелација	Активности ученика	Активности наставника
1. Introduction Увод	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ– слушање и понављање, играње улога, симулација.	1.1.1. 1.1.10. 1.2.1. 1.2.4.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање	Ученици уче и увежбавају изразе и речи које се користе код представљања и упознавања; слушају и понављају дијалошке моделе, симулирају ситуације из учионице, школе, улице, парка.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
2. Welcome to Happy House! Добродошли у срећну кућу!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, ликовна, музичка и драмска уметност, српски језик.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

3. Pens and pencils Пенкала и оловке	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српскијезик, математика.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
4. Come and play Дођи да се играмо	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српскијезик, математика.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

5. Culture: School time Култура – Време је за школу	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
6. Happy Christmas! Срећан Божић!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – слушање и понављање/певање, глума, сецкање, бојење, прављење предмета од папира и предмета за рециклажу.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање, верска настава, музичка и ликовна и драмска уметност.	Ученици слушају показују/понављају; праве украсе, пакетиће, честитке; глуме кратку драмску представу; упоређују и откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

7. Dressing up Облачење	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српскијезик, математика.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
8. Happy birthday Срећан рођендан	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српскијезик, математика.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

9. Culture: Good morning! Добро јутро!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – слушање и показивање/понављање/глума, симулација.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање, музичка, ликовна и драмска уметност.	Ученици слушају и показују/понављају; праве беџеве, глуме, певају рођенданску песму, упоређујуи откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
10. Happy Easter ! Срећан Ускрс!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – слушање и показивање/понављање/глума, симулација.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање, верска настава, музичка и ликовна и драмска уметност.	Ученици слушају и показују/понављају, украшавају Ускршња јаја,, глуме, певају Ускршњу песму, играју Ускршњу игру, цртају и украшавају Ускршња јаја, упоређују и откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

11. Bathtime Време за купање	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
12. Animal friends Животиње пријатељи	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ - слушање и показивање/понављање/заокруживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, свет око нас, ликовна, музичка и драмска уметност, српски језик.	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, сецкају, боје и лепе сличице, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

13. Culture: Pets Кућни љубимци	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	КМ – слушање и показивање/понављање/глума, симулација.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.13.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	Грађанско васпитање, музичка, ликовна и драмска уметност.	Ученици слушају и показују/понављају, глуме, упоређују и откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
------------------------------------	--	--	--	---	---	---	---

Трећи део – упутство за дидактичко-методичко остваривање програма

Наставни програм за стране језике у основној школи усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз)говора и писања у наставном програму посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединца у било којој говорној заједници. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене, писане, делимично и оне невербалне), формално и садржински централну позицију наставног програма заузимају управо комуникативне функције (нпр. *поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање истражење основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; позив и реаговање на позив за учешће узаједничкој игри; исказивање молби, захтева, захвалности, планова, намера, саглашавања, противљења, допадања, недопадања, жеља, потреба и сл.*). На основу комуникативних функција дефинисане су језичке активности помоћу којих се оне могу остварити, а које укључују постепено усавршавање способности разумевања говора, разумевања писаног текста (од трећег разреда), интерактивног усменог и писаног изражавања. Захваљујући цикличној и континуалној концепцији наставног програма, комуникативне функције се преносе, усвајају и увежбавају током читавог образовног циклуса, с растућим степеном сложености. Исходи, комуникативне функције и језичке активности дефинисани су као опште лингвистичке категорије, и стога су за све стране језике идентични. Како би се, међутим, исходи, функције и активности операционализовали, понуђени су и примери реализације, и то за сваки појединачни страни језик. Њима се илуструју неке од најфреквентнијих и узрасно најадекватнијих могућности за вербалну реализацију комуникативних функција.

Комуникативна настава посматра језик као средство комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученику процесу комуникације у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од комуникативне функције као области, преко активности које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и васпитне елементе, као и елементе социјализације;
- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
- са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног (од трећег разреда) кода и њиховог међусобног односа;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање наставног програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватање, као и креирање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- наставни материјали представљају један од извора активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (запажање, анализа, закључивање итд.);
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на нижем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантизације.

Технике / активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.)

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.) Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.)

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).Решавање „текућих проблема” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих и писаних (од трећег разреда) материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник сапутовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина у првом и другом разреду основне школе

С обзиром на то да се исходи операционализују преко језичких активности у комуникативним ситуацијама, важно је да се оне у настави страних језика перманентно и истовремено увежбавају. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатимциљем. Пошто је програм учења страног језика у првом и другом разреду основне школе растерећен писања и читања, као и експлицитних објашњења граматичких правила, ово је драгоцен период за подстицање и навикавање ученика да у свакодневним ситуацијама у учионици иван ње спонтано примењују научене речи и изразе у одговарајућим ситуацијама усмене комуникације (нпр. поздрављање наставника на страном језику у учионици, али и ван ње). Такво спонтано успостављање контакта помаже ученицима да се ослободе говорних блокада које могу настати изван услова симулираних у учионици, при сусрету са лицима са другог говорног подручја. То ће, такође, пружити и бројне прилике ученицима да експериментишу са употребом језика, растерећени сваке врсте страха од неуспеха у комуникацији. Због свега тога потребно је инсистирати на таквом моделу комуникације од самог почетка, јер уколико се ученици навикну на другачији модел, тј. искључиву примену матерњег језика приликом успостављања контакта и комуникације са наставником или вршњаком, то ће касније бити много теже променити. Следећи корак, на којем такође треба инсистирати од самог почетка учења страног језика, јесте такозвани „језик учионице”. Сва кратка и једноставна упутства у настави која се често понављају треба да буду на страном језику уз обавезну одговарајућу гестикулацију (ако нпр. наставник каже *слушај*, пожељно је да покаже ту активност стављајући руку иза уха). Нека упутства наставник у почетку може да изговара паралелно на страном и матерњем језику са тенденцијом да постепено изоставља матерњи језик, пратећи да ли ученици препознају њихово значење на страном језику.

Поред ових спонтаних облика учења потребно је увести и језичке садржаје који нису део уобичајене интеракције на часу. За овакве облике учења потребно је користити предмете и бића из непосредног окружења, слике из наставних материјала, картице, постере и све друге расположиве материјале. За њихово савладавање потребно је инсистирати на заједничким групним комуникативним активностима. На овом узрасту се препоручују и активности усмене репродукције и контролисане продукције будући да су у питању садржаји који не представљају „језик учионице” и не понављају се сваког часа. На тај начин се ученицима омогућава већи број понављања ради лакшег и бржег меморисања и стицања поуздања за самостално коришћење језика. У том смислу, пожељне су вежбе говорне продукције са малим варијацијама модела у којима се мењају и комбинују лексички и граматички садржаји уз постепено усложњавање. Такође се подстиче интеракција са другим ученицима, која се може, као благи вид медијације, реализовати давањем упутстава на матерњем језику (нпр. *питај друга или другарицу како се зове и колико година има, шта воли / не воли да једе, итд; одговори на питања друга / другарице*), или увођењем покрета као невербалног средства комуникације.

Потребно је оспособити ученике за комуникативне функције наведене у програму за дати ниво учења, при чему предложени језички садржаји служе као препорука и могу бити замењени сличним садржајима или проширивани у складу са расположивим наставним материјалом као и потребама и интересовањима ученика.

Важно је да имамо на уму да је, упркос почетном ентузијазму са којим ученици улазе у процес учења страног језика у основној школи, њима то ипак још један у низу обавезних предмета. Стога, на овом нивоу, не можемо да очекујемо да они сами, спонтано, развију интересовање и ентузијазам за учење страног језика. Неопходно је приликом планирања активности имати у виду узраст ученика и њихове индивидуалне карактеристике. Неки ученици су интровертни, неки екстровертни, уче различитом брзином и на различите начине – свим чулима, имају различите потребе и интересовања. Већина ученика на том узрасту има проблем са пажњом, концентрацијом и памћењем током 45 минута. Стога је упутно да час почне неком кратком игром загревања која би позитивно утицала на развијање способности пажње, концентрације и памћења, као и да се активности смењују одговарајућим логичним редоследом и да трају од 5 до највише 15 минута.

Презентовање и увежбавање садржаја

С обзиром на различите стилове учења, разноврсност активности кључна је реч за презентовање нове лексичке грађе. Важно је да уважавамо предзнања ученика, јер нам она могу бити добра основа за рад и лакше разумевање теме.

Визуелна наставна средства (картице, постери, стварни предмети из непосредног окружења, како је у општим смерницама већ напоменуто) идеална су за увођење и увежбавање вокабулара. Када се ученицима покаже одређени појам – када га виде, важно је да неколико путу чују како се реч изговара и да је тек на крају изговоре. Хорско понављање корисно је за осећај сигурности ученика јер није „јавно експониран, а страх од исмевања (који је на том узрасту неретко присутан) сведен је на минимум.

Пантомима (као врста драмских техника), као и метода потпуног физичког одговора, веома су омиљене и ефикасне, не само на овом узрасту већ и касније. Нарочито су погодне за ученике кинестетичког стила учења који најчешће имају проблема са концентрацијом, (превођење изговорене речи у покрет и обрнуто). Ове технике су погодне за увођење и увежбавање свих врста речи: (именице – делови тела, животиње, играчке...; глаголи – устати, сести, подићи, спустити неки предмет...; придеви за описивање стања и осећања – срећан, тужан, гладан, жедан...) Одговарајући контекст битна је претпоставка успешног усвајања језика, а самим тим и вокабулара, и не мора да буде писани текст. Може да буде прича у сликама, песма, игра и сл. Зато је битна контекстуализација како би усвајање лексике било што ефикасније (нпр. ако се раде домаће и дивље животиње, може да се осмисли обилазак зоолошког врта или фарме), при чему треба водити рачуна да на том узрасту ученици могу да усвоје 5 до 7 нових речи.

Дијалогски модели (као основа за „имитирање“) веома су ефикасни за развијање говора. У недостатку спонтане комуникације међу ученицима наставник може да користи лутке - обичне плишане, прављене од нпр. чарапа или папира – и тако направи одговарајући дијалогски модел. Наставник се може обраћати ученицима са лутком која пита. Ученици ће врло брзо и лако моћи да дају одговор, али и дапоставе питања. Наравно, потребно је обезбедити одговарајући контекст који ће и стидљивијим ученицима омогућити да се охрабре и проговоре.

Пројектне активности повећавају мотивацију, јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне оријентације. Пројекат је згодан за рад у одељењима мешовитог састава, има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата тако и процеса рада.

Драмске активности омогућавају ученицима да користе језик у одговарајућем контексту и тако „оживљавају“ његову употребу. Њихов потенцијал огледа се између осталог и у томе што:

- ученици не само да уче страни језик на забаван начин, већ кроз интеракцију и различите улоге које преузимају сагледавају ствари из различитих углова (што доприноси развоју критичког и дивергентног мишљења);

- ученици сарађују и усвајају језик кроз смислену интеракцију на циљном језику и развијају све потребне вештине – когнитивне, комуникативне и социјалне;
- сви могу да учествују – свако добија улогу коју може да „изнесе” те су зато погодне за рад у одељењима мешовитог састава;
- одговарају свим стиловима учења – визуелни виде, аудитивни чују, кинестетични се изражавају кроз покрет;
- подижу мотивацију и самопоуздање;
- оријентисане су на ученика – наставник има мање доминантну улогу;
- развијају машту и креативност код ученика.

Пожељно је да се драмске активности попут играња улога, мини скечева, луткарских мини представа, импровизација и прича из стварног живота што више користе у настави, не само на овом узрасту, већ и касније.

Читање и писање су необавезне активности у другом разреду. С обзиром на то да се латинично писмо уводи у наставу српског језика у другом полугодишту другог разреда, иницијално писање и читање може се понудити као опција само за ученике који то желе и знају, на елементарном нивоу. Ова активност се **не оцењује** и на часу има споредну улогу. Ученици могу да препознају и прочитају написане појединачне речи и једноставне реченице, да допуне реч словом које недостаје и потом је „пресликају”, да подебљају слова написана тачкицама или цртицама уколико постоје стрелице које показују правилно писање тих слова, и да раде сличне активности уз коришћење датих писаних модела, али не и да пишу самостално или по диктату.

Социокултурну компетенцију, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице / заједница чији се језик учи, треба уводити од самог почетка учења страног језика на најнижем узрачном нивоу, јер су та знања потребна за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља **интеркултурна компетенција**, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће, подразумева развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, постепеним увођењем социокултурних садржаја на најнижем нивоу (поздрављање, певање пригодних празничних песама и сл.) доприноси се развоју интеркултурне личности, крозјачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике на овом се узрачном нивоу искључује. Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта (функционални приступ). У процесу наставе страног језика треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање и говор), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења.

МАТЕМАТИКА

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
Разред	први
Годишњи фонд часова	180 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА БР. ЧАСОВА		САДРЖАЈИ
<p>одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; групише предмете и бића са заједничким својством; сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; црта праву линију и дуж помоћу лењира; - броји унапред и уназад и са прескоком; прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој;</p>	ГЕОМЕТРИЈА (27; 11 + 16)	ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА	<p>Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао.</p>
		ЛИНИЈЕ	<p>Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.</p>
	БРОЈЕВИ (146; 57 + 89)		<p>Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања.</p>

<p>- користи редне бројеве; разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; реши текстуални задатак са једном операцијом; разликује новчане апоене до 100 динараи упореди њихову вредност; уочи правило и одреди следећи члан запачетог низа; прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере; преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.</p>	<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ(7; 3 + 4)</p>	<p>Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до 100 динара.</p> <p>Мерење дужине нестандартним јединицама мере.</p>
--	---------------------------------------	---

СВЕТ ОКО НАС

Назив предмета	СВЕТ ОКО НАС
Циљ	Циљ учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
Разред	први
Годишњи фонд часова	72 часа

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге;</p> <p>правремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет;</p> <p>се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;</p> <p>придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши;</p> <p>- сарађује са вршњацима у заједничким активностима;</p> <p>одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља;</p> <p>- чува своју, школску и имовину других;</p> <p>прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар;</p> <p>својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења;</p>	<p>НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ</p>	<p>Ја и други</p> <p>Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.</p>
		<p>Породични дом, школа</p> <p>Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски.</p>
		<p>Здравље и безбедност</p> <p>Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).</p>

<p>примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;</p> <p>снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката;</p> <p>одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;</p> <p>посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко;</p> <p>учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;</p> <p>разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;</p> <p>препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера;</p> <p>препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;</p> <p>идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа;</p> <p>уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа;</p> <p>препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу;</p> <p>препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења;</p> <p>- штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места;</p> <p>се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу;</p> <p>- повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.</p>		<p>Оријентација у простору и времену</p>	<p>Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте.</p> <p>Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.</p>
		<p>Човек ствара</p>	<p>Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада).</p> <p>Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко).</p>
		<p>Разноврсност природе</p>	<p>Сунчева светлост и топлота.</p> <p>Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање.</p> <p>Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег.</p> <p>Облици појављивања воде у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале.</p> <p>Изглед земљишта: равница, брдо, планина.</p> <p>Изглед земљишта у непосредном окружењу.</p> <p>Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност;</p> <p>Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу.</p> <p>Изглед и делови тела биљака.</p> <p>Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката.</p> <p>Човеково тело - делови тела (глава, труп, руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира).</p>

			Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).
--	--	--	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА		
Циљ	Циљ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури уметничком наслеђу свог и других народа.		
Разред	први		
Годишњи фонд часова	36 часова		
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ	
опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; црта на различитим подлогама и форматима папира;	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ	Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. Уметничка занимања и продукти. Сликар - слика, вајар - скулптура, фотограф - фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници. Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.	
	ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рођасто).	

<p>користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; обликује једноставне фигуре од меког материјала; одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; повеже одабрану установу културе са њеном наменом; поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.</p>		<p>Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају - илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.</p>
	<p>ОБЛИКОВАЊЕ</p>	<p>Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...) Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела...</p>
	<p>СПОРАЗУМЕВАЊЕ</p>	<p>Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм - традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова. Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.</p>

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА	
Циљ	Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.	
Разред	први	
Годишњи фонд часова	36 часова	
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна;</p> <p>разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе;</p> <p>препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу;</p> <p>повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела;</p> <p>- поштује договорена правила понашања при слушању музике;</p> <p>користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;</p> <p>- изговара у ритму уз покрет бројалице;</p>	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук - лик, музика - радња.</p> <p>Композиције које илуструју различита осећања.</p> <p>Звук и тон (извори).</p> <p>Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...).</p> <p>Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак - дуг), јачина (гласан - тих), висина (висок - дубок).</p> <p>Тишина и одсуство звука.</p> <p>Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената.</p> <p>Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).</p>

<p>- пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; свира по слуху звучне ономотопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом;</p>		<p>Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...).</p> <p>Музичка прича.</p> <p>Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност).</p> <p>Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p> <p>Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).</p>
<p>- објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - направи дечје ритмичке инструменте; ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; - изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Изговор бројалице у ритму уз покрет - плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу.</p> <p>Звучне ономотопеје и илустрације.</p> <p>Држање тела и дисање - правилан начин певања.</p> <p>Правилна дикција - изговарање брзалица и бројалица.</p> <p>Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.</p> <p>Певање песама уз покрет - песме уз игру и народне песме.</p> <p>Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено).</p> <p>Дечји ритмички инструменти и начини свирања на њима.</p> <p>Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме - пулс, ритам, груписање удара.</p> <p>Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима - песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>Свирање графички представљеног ритма.</p> <p>Музички бонтон.</p>
	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.</p>

	<p>Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом.</p> <p>Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша.</p> <p>Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука.</p> <p>Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре.</p> <p>Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства - изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима.</p> <p>Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу.</p> <p>Стварање једноставне мелодије на краћи текст.</p> <p>Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономотопеја и илустрација за стварање звучне приче - праћење литерарног текста.</p>
--	---

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	
Циљ	Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.	
Разред	први	
Годишњи фонд часова	108 часова	
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; одржава равнотежу у различитим кретањима; разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; примењује правилну технику дисања приликом вежбања;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање и трчање Ходање: - кратким корацима, - дугим корацима, - у различитом ритму, - ходање са реквизитом, ходање са променом, правца и смера. Техника трчања: - трчање преко препрека, - трчање са променом правца и смера,

<p>- изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу;</p> <p>- игра дечји и народни плес;</p> <p>користи основну терминологију вежбања;</p> <p>поштује правила понашања на просторима за вежбање;</p> <p>поштује мере безбедности током вежбања;</p> <p>одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;</p> <p>- поштује правила игре;</p> <p>- навија фер и бодри учеснике у игри;</p> <p>- прихвати сопствену победу и пораз;</p> <p>уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;</p> <p>наведе делове свога тела и препозна њихову улогу;</p> <p>уочи промену у расту код себе и других;</p> <p>уочи разлику између здравог и болесног стања;</p> <p>примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;</p> <p>- одржава личну хигијену;</p> <p>учествује у одржавању простора у коме живи и борави;</p> <p>схвати значај коришћења воћа у исхрани;</p> <p>- правилно се понаша за столом.</p>			<p>брзо трчање 20 м са стартом из различитих почетних положаја,</p> <p>игре са коришћењем научених облика ходања и трчања.</p>
		Скакања и прекакања	<p>Поскоци у месту.</p> <p>Поскоци у кретању.</p> <p>Скакања удаљ.</p> <p>Скакања увис.</p> <p>Прескакање дуге вијаче.</p> <p>Вежбе скакања и прескакања упором рукама.</p> <p>Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.</p>
		Бацања и хватања	<p>Бацање лоптице из места у даљину и у циљ.</p> <p>Бацање лоптице из кретања.</p> <p>Бацање лопте увис.</p> <p>Вођење лопте.</p> <p>Додавање лопте.</p> <p>Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.</p>
		Пузања, вишења, упори и пењања	<p>Пузања на тлу.</p> <p>Пењања.</p> <p>Провлачења.</p> <p>Вис лежећи опружено.</p> <p>Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном.</p> <p>Упори.</p>
		Вежбе на тлу	<p>Основни садржаји</p> <p>Основни ставови и положаји.</p> <p>Поваљка на леђима.</p> <p>Став на лопатицама (свећа).</p> <p>Колут напред из чучња у чучањ.</p> <p>Поваљка на стомаку.</p> <p>Састав од научених елемената.</p>

			Игре са усвојеним вежбама. Проширени садржаји Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.
		Вежбе равнотеже	Ходање по линији. Ходање по шведској клупи. Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди. Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.
		Вежбе са реквизитима	Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом.
		Плес и ритмика	Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу. Галоп напред. Дечији поскок. Њихање и кружење вијачом или траком. Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред. Народно коло по избору.
		Полигони	Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада. победим. Навијам фер.	

		Здравствено васпитање	Упознај своје тело. Растемо. Видим, чујем, осећам. Моје здравље. Ко све брине о мом здрављу. Лична хигијена. Хигијена простора у коме живим. Хигијена простора у коме вежбам. Животне намирнице и правилна исхрана. Заједно за столом.
--	--	-----------------------	---

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Назив предмета	ДИГИТАЛНИ СВЕТ	
Циљ	Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.	
Разред	први	
Годишњи фонд часова	36 часова	
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА Бр. часова	САДРЖАЈИ
- препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); - упореди дигитални и папирни уџбеник;	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО 18 часова	Различит изглед дигиталних уређаја. Дигитални уређаји у различитим занимањима. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих. Комуникација посредством дигиталних уређаја. Дигитални уређај и паметни дигитални уређај. Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у области науке, културе и уметности.

<p>упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја;</p> <p>- наведе неке од карактеристика "паметног" дигиталног уређаја;</p> <p>наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине;</p> <p>наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље;</p> <p>наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја;</p> <p>доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине;</p>	<p align="center">БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА 8 часова</p>	<p>Дигитални уређај и наше здравље (вид, положај тела, време пред екраном, дигитални уређај као отпад).</p> <p>Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја.</p> <p>Помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин.</p> <p>Одговорно руковање дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке).</p>
<p>- наброји основне податке о личности;</p> <p>објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја;</p> <p>именује особе или институције којима се треба обратити за помоћу случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин;</p> <p>наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их;</p> <p>анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење;</p> <p>протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима;</p> <p>уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички);</p> <p>- доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.</p>	<p align="center">АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА 10 часова</p>	<p>Разлагање проблема на мање целине.</p> <p>Осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема.</p> <p>Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима.</p> <p>Уочавање и исправљање грешака у алгоритму.</p> <p>Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.</p>

Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова: 36

Разред: Први

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>I – УВОД</p> <p>1. Учимо о нашој вери - уводни час</p>	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика и вероучитеља <p>упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада</p> <p>мотивисање ученика за похађање часова верске наставе</p>	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе 	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са садржајем програма и начином рада 	<p>Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и</p>

<p>II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА</p> <p>2. Моја породица</p> <p>3. Моја школа и другари</p> <p>4. Ми смо део Божје породице (Цркве)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице • пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице 	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) • моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • знати да крштењем постајемо 	<ul style="list-style-type: none"> • приче и слике које приказују породицу • може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем) • садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници, правила понашања 	<p>спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p>
---	--	--	--	---

		чланови Божје породице (Цркве) <i>Афективни аспект:</i> <ul style="list-style-type: none"> • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима 	<ul style="list-style-type: none"> • Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...) 	<p>теоријска настава (35 часова) практична настава (1 час) <u>Место реализације наставе</u></p> <p>Теоријска настава се реализује у учионици;</p> <p>Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;</p>
<p>III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ</p> <p>5. Послушност</p> <p>6. Даривање – наша љубав</p> <p>7. Цео свет на дар</p> <p>8. Оче наш - зовео нашег Бога</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви • пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога • пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом • омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин • ученицима пружити основ за разумевање да се 	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави • моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом • моћи да усвоји текст молитве Оче наш • знати да је Бог Отац створио свет из љубави • моћи да препозна да је наш живот Божји дар • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим <p><i>Афективни аспект:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо • како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела • садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света • песмица: „Ал` је леп овај свет“, Ј.Ј. Змај • Бог је цео свет створио из љубави 	<p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <p>Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.</p> <p>Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно</p>

	<p>кроз међусобне односе љубави остварује јединство</p>	<ul style="list-style-type: none"> • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин • бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом 		<p>и формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p>
<p>IV - НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пружити ученицима неопходно знање о доласку Спаситеља у свет 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу 	<ul style="list-style-type: none"> • Новозаветно сведочанство о Христовом Рођењу (препричано и прилагођено) 	

<p>9. Бог долази у овај свет</p> <p>10. Христос се роди Божих у мом дому</p> <p>11. Како је Растко постао Св. Сава</p> <p>12. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици</p>	<ul style="list-style-type: none"> указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свет пружити ученицима елементарно знање о Светоме Сави 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) <p>моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави</p> <ul style="list-style-type: none"> моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божих, Божих) моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <p><u>Афективни аспект:</u></p> <p>По завршетку теме:</p> <ul style="list-style-type: none"> код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве 	<ul style="list-style-type: none"> Божихна песма: „Божих, Божих благи дан“ Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава) Химна Светом Сави 	<ul style="list-style-type: none"> Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.
---	--	---	---	--

<p>V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ</p> <p>13. Бог ствара свет</p> <p>14. Свет је наш дом</p> <p>15. Прихватимо дарове Божје</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пружити ученицима елементарно знање о стварању света • омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <p>моћи да опише појединости библијске повести о стварању света</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац <p>моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да се у Цркви остварује 	<ul style="list-style-type: none"> • Библијско казивање о стварању света • Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква • Човек не прихвата Божје дарове-непослушност и себичност 	<ul style="list-style-type: none"> • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и <p>Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.</p> <p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и</p>
<p>16. Где је љубав ту је Бог</p> <p>17. Христова вечера са ученицима</p> <p>18. Литургија - окупљање Божје породице</p> <p>19. Пост – стаза љубави</p>		<p>јединство људи и природе са Богом</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији 	<ul style="list-style-type: none"> • Прича: “Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој • Прва Литургија (Христови ученици); <p>„Православна читанка“, с. Нина Неранџић и Ана Савковић</p>	<p>остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитавањем ставова; <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање;

<p>VI – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ</p> <p>20. Христова љубав према човеку и свету</p> <p>21. Препознајемо Христову љубав</p> <p>22. Христос васкрсе!</p>	<ul style="list-style-type: none"> указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу 	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) препознати да је прослава празника догађај целе породице 	<ul style="list-style-type: none"> Јевађељска прича Милостиви Самарјанин Песмица: „Знаш ли ко те љуби силно“ Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) Прича: „Добро дрво“ Ш. Силверстејн 	<ul style="list-style-type: none"> писмено испитивање; посматрање понашања ученика; Оквирни број часова по темама Увод – 1 <p>Заједница као основ живота – 4</p> <p>Заједница љубави Бога, човека и природе – 5</p> <p>Неизмерна љубав Божја-Христос се роди! – 6</p> <p>Црква – заједница са Богом – 8</p> <p>Христова љубав према човеку и свету – 4</p> <p>Наша брига о свету – 6</p> <p>Евалуација – 1+1</p>
---	--	--	--	---

		<p>кроз који се остварује заједница љубави</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • знати обичаје у вези са Васкрсом <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника 		
<p>VII – НАША БРИГА О СВЕТУ</p> <p>23. Човек домаћин у свету</p> <p>24. Радост служења</p> <p>25. Љубав према људима и природије љубав према Богу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку • подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи • установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе <p><u>Афективни аспект:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разне приче о које говоре о служењу човека човеку • Човекова брига за очување природе, биљака и животиња • Прича Свети Герасим и лав Јордан • Приче и слике о кућним љубимцима 	

<p>26. Сваки човек је за нас Христос</p> <p>27. Научили смо о нашој вери</p>	<p>школске године из Православног катихизиса</p>	<p>•развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи</p>		
--	--	--	--	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Свет око нас
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Народна традиција
6. Грађанско васпитањ

В. ОБЛИЦИ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Допунска настава

Циљ допунске наставе је пружање додатне подршке ученицима који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе даутврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

	Предмет	Годишњи фонд	Недељни фонд
1.	Српски језик	18	1 (сваке друге недеље)
2.	Математика	18	1 (сваке друге недеље)
	Укупно	36	1

СРПСКИ ЈЕЗИК

Наставна тема	Садржаји	Начин остваривања	Исходи Ученик ће моћи да:
ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	-Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. -Речи и реченице као говорне и писане целине. - Текстови засићени словима која се обрађују / текстови предвиђени за глобално читање. - Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима.	- Учитељ применом различитих метода рада и дидактичких материјала кроз дискусију, анализу, проблемске ситуације и разговор помаже ученицима да савладају основне елементе читања и писања. - Ученици кроз различите моторичке вежбе, вежбе изговора гласова, слушање, учешће у дискусији, посматрање и континуирано залагање настоје да	. чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;- изражајно рецитије песму; - влада основном техником читања и писања латиничкогтекста; . правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину

		савладају предвиђене садржаје	
ЈЕЗИК И ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА		<ul style="list-style-type: none"> - Вођени и слободни разговор - Усмена порука - Причање, препричавање и описивање - Стварне и симулиране ситуације - Слушна порука - питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама - Писана порука - континуирано са ученицима кроз различите вежбе указивати на основна правописна правила. - Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, и др. <p>Обезбеђивање корелације са сродним предметима Комбиновање различитих врста дидактичког материјала</p>	<p>3. разуме оно што прочита активно слуша и разуме садржај књижевно уметничког текста који му се чита;</p> <p>изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу;</p> <p>учтиво учествује у вођеном и слободном разговору;</p> <p>обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима;</p> <p>усмено прича према слици/сликама и о доживљајима;</p> <p>усмено описује ствари из непосредног окружења; 10. бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору</p>

		Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	
КЊИЖЕВНОСТ	-тема, место и време збивања, редослед догађаја; -главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци)	-ученици се мотивишу на читав низ стваралачких активности које настају поводом дела, -ученик треба да разликује опис, приповедање, дијалог Усмерено читање краћих и познатих текстова и одговарање на постављена питања у вези са истим Читање непознатих текстова уз навођење ученика да износе своја запажања о њима, читање и учење стихова напамет Неговање љубави према читању	уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; одреди редослед догађаја у тексту

МАТЕМАТИКА

Наставна тема	Садржаји	Начин остваривања	Исходи Ученик ће моћи да:
БРОЈЕВИ	-Сабирање и одузимање бези са преласком -Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање),	Манипулација очигледним средствима (жетонима, штапићима, картицама, прстима) Пребројавања објеката и бића (конкретних или сликовних представа), бројања унапред и уназад,	усмено сабира и одузима бројеве до 100, израчуна вредност бројевног израза са највише две операције,

	<p>-Редослед рачунских операција,</p> <p>-Бројевни изрази,</p> <p>-Формирање израза на основу реалистичних ситуација,</p>	<p>секвенцијално, у задатим интервалима, визуелизацијом на бројевној правој Визуелно представљање сабирања на бројевној правој (добројавање, односно одбројавање), бројевним дијаграмима и бројевним сликама Спонтано запамћивање таблица сабирања и одузимања до 20 Упоредивање и размена новца; рачунање са новцем, приказивање датог новчаног износа најмањим могућим бројем кованица/новчаница.</p>	<p>одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом,</p> <p>прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама</p>
ГЕОМЕТРИЈА	<p>-Дуж, права и полуправа, Тачка и права,</p> <p>-Отворена и затворена изломљена линија,</p> <p>-Графичко надовезивање дужи,</p> <p>-Дужина изломљене линије,</p> <p>- Обим геометријских фигура без употребе формула</p>	<p>Уочавање предмета и бића у окружењу и њихових међусобних односа Посматрање и класификација облика на основу уочених особина Коришћење игроликих активности у циљу уочавања односа и увежбавања практичне оријентације ученика у простору, на мапи и у табели Практична манипулација (моделовање, сецкање, лепљење, преклапање фигура) и активности цртања геометријских фигура коришћењем шаблона (нпр.</p>	<p>разликује дуж, полуправу и праву,</p> <p>одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски);</p> <p>нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи</p>

		Лењир са геометријским облицима) и слободном руком помоћу квадратне или тачкасте мреже. Затезање канапа ради добијања модела праве линије, а спајањем крајева канапа модел затворене криве линије. Кад укрстимо два конца или канапа, добијамо тачку.	
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). - Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).	- упознавање са стандардним мерним јединицама применом очигледних средстава, - решавање једноставнијих задатака повезивањем са свакодневним ситуацијама, - самостално мерење различите предмета из окружења	. изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине, . измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине, 0. чита и запише време са часовника

Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Ваннаставне активности

Циљ и задаци

Циљ је подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивањеспособности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.

Садржаји	Начин реализације	Носиоци реализације	Исходи По завршетку радова ученик ће бити у стању да:
<ul style="list-style-type: none"> -приредба за родитеље (драмско рецитаторске активности) -обележавање Дечије недеље (драмско рецитаторске активности, ликовне, спортске и музичке активности) -обележавање значајних датума и израда честитки: Свети Сава, Нова година, Дан жена и др. (драмско рецитаторске активности, ликовне и музичке активности) -уређење учионица и холова -сарадња са Црвеним крстом и реализација хуманитарних акција -посете изложбама, позоришној представи, обилазак знаменитости града - спортске игре и такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> -припрема програма и извођење приредбе -радионице, игра, дружење, израда радова за конкурс... -израда цртежа, уређење паноа -учешће у хуманитарним акцијама -учешће у спортским играма и такмичењима 	<ul style="list-style-type: none"> - учитељи - ученици - вероучитељ - волонтери Црвеног крста 	<ul style="list-style-type: none"> -покаже креативност, уредност,прецизност, - има изграђен став према загађењу животне средине - има свести о здравом начину живота - поштује разлике и уважава своје и туђе потребе -буде хуман - унапреди моторику и спретност - развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо

Час одељењског старешине

Циљ наставе је развој моралних особина, ставова и уверења ученика, упознавање ученике са школским животом и односима којима уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине.

Активности/теме	Начин реализације	Носиоци реализације
<ul style="list-style-type: none"> - Безбедност - Живот у школи - Култура понашања - Заштита животне средине - Како до доброг успеха и примерног владања - Заштита од насиља, злостављања и занемаривања 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор - дискусија - посматрање - радионица 	<ul style="list-style-type: none"> - одељењски старешина - ученици - стручни сарадник - МУП Лесковац

Екскурзија

Екскурзија је облик образовно васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања. Екскурзија у првом разреду се остварује ван школе у трајању од једног дана годишње.

Циљ екскурзије

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

- Проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима
- Упознавање начина живота и рада људи појединих крајева
- Развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота
- Развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика
- Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Путни правац	Време	Носиоци реализације	Садржаји
<p>Манојловце (издвојена одељења) - Озрен - Сокобања - Бованско језеро -</p> <p>Манојловце (издвојена одељења).</p>	Мај- јун 2023.	Учитељи првог разреда Агенција	<p>-Посета Озрену, комплекс „Специјалне болнице“извор лековите воде „Око Озрена“.</p> <p>Обилазак познатог водопада„Рипалка“,</p> <p>У Сокобањи треба обићи шеталиште, централни парк, парк Бањица поред Моравице, и у центру,</p> <p>комплекс извора за инхалаторну терапију и термални и лековити извори бање – „Амам“.</p> <p>Затим треба обићи, хајдук Вељково купатило и излетиште „Борићи“.</p>

Настава у природи

Под појмом *школа у природи* подразумева се посебан облик васпитно-образовног рада у основној школи, тј. посебан вид организације васпитно-образовне делатности школе у условима природне средине са интернатским смештајем, уз проширено педагошко деловање путем разноврсних активности.

1. Образовно – васпитни циљеви и задаци екскурзије

Циљ наставе у природи

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима;

- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци наставе у природи

Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни судео годишњег плана рада школе.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
 - подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
 - развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
 - упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
 - упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
 - упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
 - упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
 - развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
 - оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
 - развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
 - подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
 - формирање навика редовне и правилне исхране;
 - навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
 - разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
 - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

2. Садржаји којима се постављени циљеви остварују

- Упознавање знаменитости и природних лепота Златибора током свакодневних шетњи
- Упознавање са начином живота и радом мештана
- Раелизација наставних садржаја предвиђених годишњим планом рада
- Спортске и забавне активности према плану рекреатора-аниматора
- Одржавање личне хигијене и хигијене простора
- Договор и сарадња кроз свакодневне наставне и ваннаставне активности

3. Планирани број ученика:

- Настава у природи реализује се уколико се изјасни најмање 80% ученика 1. разреда

4. Носиоци предвиђених садржаја и активности:

- Носиоци предвиђених садржаја и активности су учитељи првог разреда и агенција

5. Трајање наставе у природи:

- Настава у природи траје 6 ноћења а 7 дана.

6. Путни правац и време реализације:

пролеће 2023.

7. Техничка организација:

- За техничку организацију наставе у природи задужена је агенција.

8. Начин финансирања:

- Наставу у природи финансирају родитељи ученика.

9. Начини и поступци остваривања планираног

- Организује се родитељски састанак, пружају се информације о планираном

- ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи или излет, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско рекреативним активностима које ће се тамо реализовати

- спроводи се програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја наставе у природи
- поштују се договорена правила понашања у току боравка
- ученици, подељени у групе, уз помоћ наставника припремају кратке реферате о областима и местима која посећују
- уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима

- подстиче се сарадња и тимски рад, самосталност и лична одговорност

ДРУГИ РАЗРЕД

ФОНД ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА У ДРУГОМ РАЗРЕДУ

Ред.број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Нед.	Год.
1.	Редовна настава	20-23	720-793
2.	Дигитални свет	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Настава у природи	7 – 10 дана годишње	
Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Нед.	Год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
Ред број	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Верска настава	1	36
Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА			
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36
3.	Екскурзија	1 дан годишње	

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности
Разред	други
Годишњи фонд часова	180 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА и број часова (обрада, утврђивање, систематизација)	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> - разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – разликује стих и строфу; – уочи стихове који се римују; – објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; – наведе једноставне примере 	КЊИЖЕВНОСТ	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: Да вам певам што истина није/Мишја моба Народна песма: Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу Јован Јовановић Змај: Пролећница/Хвала Војислав Илић: Први снег Бранко Ћопић: Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата Душан Радовић: Лепо је све што је мало, Мама Драган Лукић: Школа, Равнотежа Мирослав Антић: Тајна Душко Трифуновић: Два јарца Григор Витез: Дохвати ми, тата, мјесец Александар Сергејевич Пушкин: Бајка о рибару и рибици (читање у наставцима) Проза

поређења из текстова и
свакодневног
живота;
– чита текст поштујући
интонацију реченице/стиха;
– изражајно рецитије песму;

Народна прича: Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати
са малим дететом
Народна прича: Седам прUTOва
Народна басна: Бик и зец/Коњ и магарац
Доситеј Обрадовић: Пас и његова сенка/Коњ и магаре
Десанка Максимовић: Бајка о лабуду

<ul style="list-style-type: none"> – изводи драмске текстове; – износи своје мишљење о тексту; - разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; - разликује врсте речи у типичним случајевима; - одређује основне граматичке категорије именица и глагола; - разликује реченице по облику и значењу; - поштује и примењује основна правописна правила; - влада основном техником читања и писања латиничког текста; - пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); - користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; - учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; - разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст. 		<p>Гроздана Олујић: Шаренорепа Градимиr Стојковић: Деда Милоје Мирјана Стефановић: Златне рибице не праве штету Ђани Родари: Кад дедица не зна да прича приче Су Ју Ђин: Свитац тражи пријатеља Феликс Салтен: Бамби (одломак по избору) Драмски текстови Александар Поповић: Два писма Ана Миловановић: Слатка математика Гвидо Тартаља: Оцене Тоде Николетић: Шума живот значи Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обрадовић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.)</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <ul style="list-style-type: none"> . Избор из кратких народних умотворина (загонетке, пословице, брзалице, питалице, разбрајалице) . Ханс Кристијан Андерсен: Принцеза на зрну грашка, Царево ново одело, Девојчица са шибицама . Десанка Максимовић: Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о трешњи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу, Три патуљка, Чика-Мраз, Божић-батини цртежи, Траве говоре бакиним гласом, Орашчићи-палчићи, Кћи вилиног коњица (три бајке по избору ученика) . Љубивоје Ршумовић, избор из збирке песама Ма шта ми рече (Једног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца) . Драгомир Ђорђевић, избор песама (Кад сам био мали, Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога,
--	--	--

Вештице су само трик)

6. Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, Прича из ормана, Весна Видојевић Гајевић, Бркљача, Дејан Алексић, Једном јеједан дечко зевнуо.

Књижевни појмови:

		<ul style="list-style-type: none"> – стих, строфа, рима; – народна успаванка; – басна; – бајка; – тема, место и време збивања, редослед догађаја; – главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци); – лица у драмском тексту за децу.
	<p>ЈЕЗИК Граматика, правопис и Ортоепија</p>	<p>Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. и нпр.).</p>
	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.</p>

Садржаји-наставне теме	Активност наставника	Активности ученика	Методе наставеи учења	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да
Језик	- Помаже формирање и записивање кратких реченица и објашњава и помаже у примени граматичких и правописних правила	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје слова, речи, реченице - игра се мењајући гласове у речима - вежба у изговору и писање гласова ч, ћ, ђ, х, р - започиње реченицу великим словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљава тачку, упитник и узвичник 	<ul style="list-style-type: none"> -текст метода -дијалошка -писаних радова 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно изговара гласове, речи и реченице - поштује тачку, упитник и узвичник - правилно употребљава велико слово на почетку реченице у писању имена и презимена

<p>Језичка култура</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема, мотивише, чита; усмено излаже; - приказује, показује; - демонстрира - усмерава активности ученика - подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор 	<p>-слуша, посматра, прича, комуницира, -манипулише сликама, -ређа слагалице од слова и слика, именује и чита слова, саставља речи од слова, саставља реченице -чита текстове, активно учествује у причању, -користи дечју штампу и непознате текстове, -саставља причу, решава ребусе, аутодиктат</p>	<p>-текст метода -дијалoшка -писаних радова</p>	<p>-влада основном техником читања и писања латиничког текста; – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; - правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита</p>
				<p>ћирилички текст</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – износи своје мишљење о тексту
Књижевност	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема материјал за анализу текста - Помаже у разумевању текста 	<ul style="list-style-type: none"> - чита текстове - увежбава логичко читање 	<ul style="list-style-type: none"> - текст метода - дијалoшка - писаних радова 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту ; - уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; - наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван односпрема другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Разред: други (први страни језик)

Годишњи фонд часова: 72

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	<p>Introductory unit</p> <p>Hello again!</p> <p>Поздрављање и представљање; давање основних информација о себи; описивање предмета и исказивање положаја у простору, алфабет</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12 1.1.15.</p> <p>1.2.1. 1.2.4. 1.3.1.</p> <p>2.1.1. 2.1.2. 2.1.25.</p>	<p>Ученици умеју да: представе себе и другог; поздраве и отпоздраве примењујући једноставна језичка средства; препознају и именују предмете из непосредног окружења; разумеју једноставне описе и опишу предмете из непосредног окружења једноставним језичким средствима; разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговоре на њих; постављају једноставна питања личне природе; разумеју и примењују устаљена правила учтиве комуникације.</p>

2.	<p>Playroom safari</p> <p>Описивање живих бића; изражавање способности</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.25</p>	<p>Ученици умеју да: препознају, именују и описују животиње из зоо врта ; разумеју једноставне описе и описују животиње једноставним језичким средствима; разумеју исказе у вези са способностима у ужем и ширем смислу и реагују на њих; изражавају способности у ужем и ширем смислу једноставним језичким средствима; траже информацију о туђим способностима и саопштавају шта он/она уме/не уме да ради</p>
3.	<p>School time</p> <p>Описивање предмета и појава; изражавање количина, припадања, скретање пажње; похвале и захваљивање</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Предузимљивост и оријентација ка</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15.</p>	<p>Ученици умеју да: препознају и именују предмете и појаве из непосредног окружења и учионице; разумеју једноставне описе и опишу предмете користећи кратке, једноставне изразе у комбинацији боје и именице; разумеју једноставне исказе који се односе на</p>

		предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.25.	количине; поставе питања и саопште количине једноставним језичким средствима; разумеју и упуте једноставне изразе за скретање пажње; разумеју, упутеи реагују на похвале; разумеју и препознају сличности и разлике у животу у школама у ВБ и код нас; поштују правила учтиве комуникације.
4.	I'm hungry Изражавање потреба, осета; допадањане/допадања; исказивање упозорења, једноставних научних чињеница; описивање врста и порекла хране	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Одговоран однос према околина, Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13 1.1.14. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Ученици умеју да: препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју свакодневне исказе који се односе на изражавање осета; изражавају своје осете једноставним језичким средствима; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих;разумеју и реагују на једноставна упозорења; упућују кратка упозорења; разумеју кратка упутства и налоге и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју једноставне исказе везане за појаве – научне чињенице и реагују на њих; исказују научне чињенице најједноставнијим језичким средствима;

				уочавају сличности и разлике у начину исхране у ВБ и код нас.
5.	<p>Culture: In my house</p> <p>Описивање предмета и места, исказивање положаја у простору, изражавање припадања</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12 1.1.13. 1.1.14 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.25.</p>	<p>Ученици умеју да: препознају и именују појмове који се односе на тему;разумеју једноставне описе и опишу предмете из непосредног окружења једноставним језичким средствима; разуме и користи једноставне исказе којима се изражава припадање и поседовање, разумеју и препознају сличности и разлике у животу ВБ и код нас; разумеју и примењују правила учтивног обраћања и ословљавања (формалног исказивања поштовања).</p>
6.	<p>Happy faces</p> <p>Описивање живих бића;изражавање чуђења; изражавање (урођених) способности</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1.</p>	<p>Ученици умеју да: препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе живих бића; описују жива бића једноставним језичким средствима; разумеју и изражавају исказеу вези са (урођеним) способностима и реагују на њих;</p>

		предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	2.1.1.2.1.2. 2.1.3. 2.1.12. 2.1.25.	разумеју и формулишу кратке исказе који се односе на чуђење; разумеју кратка упутства и налоге и реагују на њих; упућују кратка упутства и налоге; уочавају сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.
7.	My house Описивање места; исказивање положаја у простору	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.12.	Ученици умеју да: препознају и именују просторије у кући и места из непосредног окружења; разумеју једноставна питања и обавештења о положају у простору и реагују на њих; размењују информације о месту становања; уочавају сличности и разлике у изгледу стамбеног простора и култури становања у ВБ и код нас; поштују правила учтиве комуникације.
8.	Culture: In my garden Описивање бића, места; Исказивање положаја у простору	Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Сарадња	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1 2.1.2 2.1.3.	Ученици умеју да: препознају и именују бића из непосредног окружења; разумеју једноставне описе места и описују их користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пружају кратка и једноставна обавештења о положају у простору;

			2.1.12. 2.1.25.	уочавају сличности и разлике у изгледу стамбеног простора и култури становања у ВБ и код нас
9.	<p>Summertime</p> <p>Описивање живих бића; исказивање метеоролошког времена</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.</p> <p>1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.</p> <p>1.2.1. 1.2.4.</p> <p>1.3.1.</p> <p>2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.</p> <p>2.1.12. 2.1.25.</p>	<p>Ученици умеју да: препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе живих бића и описују их користећи једноставна језичка средства; разумеју и реагују на кратке налоге, упутства и упозорења; дају кратке налоге, упутства и упозорења; разумеју једноставна обавештења о метеоролошком времену и реагују на њих; траже и дају кратка и једноставна обавештења о метеоролошком времену; разумеју сличности и разлике у начину одевања вршњака у ВБ и код нас.</p>
10.	<p>Playtime</p> <p>Исказивање тренутних активности; позив на заједничку активност; исказивање расположења</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.</p> <p>1.1.4. 1.1.5.</p> <p>1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.</p> <p>1.2.1. 1.2.4.</p> <p>1.3.1.</p> <p>2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.</p>	<p>Ученици умеју да: препознају и именују врсте активности на летњем распусту; описују тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју једноставне исказе за изражавање расположења (емпатије и забринутости) и</p>

			2.1.12. 2.1.25.	реагују на њих; изражавају расположење (емпатију и забринутост) једноставним језичким средствима; уочавају сличности и разлике у начину провођења летњег распуста у ВБ и код нас.
Festivals/Holidays Bonfire night Christmas at school Честитање	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3 2.1.25.	Ученици умеју да: разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упућују једноставне честитке; уочавају сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ; повезују садржаје других наставних предмета са енглеским језиком; поштују правила учтиве комуникације.	

Преглед тема/комуникативних функција, исхода, наставних садржаја и оперативних задатака, броја часова по теми и укупно

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Об ра	Ос та	Бр ој
	По завршеној теми/области ученици су у стању да:	Ученици уче и увежбавају:			
1. Introductory unit Hello again! Поздрављање и представљање; давање основних информација о себи; тражење и давање информација о другима; описивање предмета; исказивање положаја у простору, алфавет	<ul style="list-style-type: none"> - представе себе и другог; - поздраве и отпоздраве примењујући једноставна језичка средства; - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе и опишу предмете из непосредног окружења једноставним језичким средствима; - разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговоре на њих; - постављају једноставна питања личне природе; - разумеју и примењују устаљена правила учтивне комуникације. 	<ul style="list-style-type: none"> - Кључне речи и језичке структуре из првог разреда- <i>Hello! I'm/My name's (Maria). What's your name? Good morning / afternoon. Goodbye. See you! Who's this? It's mum/dad... What's his/her name? His name's Jack. Her name's Polly. What's this? It's a book. What colour is the towel? It's blue. It's a blue towel. Where's the book? It's in the hall/on the table...How many chairs are in the kitchen? Four chairs are in the kitchen.</i> - мала и велика слова алфавета и читање појединачних речи којима се именују ликови - песме које се односе на тему 	1	2	3

<p>2. UNIT 1 Playroom safari</p> <p>Описивање живих бића; изражавање способности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују животиње из зоо врта ; - разумеју једноставне описе и опишу животиње језичким средствима; - разумеју исказе у вези са способностима у ужем и ширем смислу и реагују на њих; - изражавају способности у ужем и ширем смислу једноставним језичким средствима; - разумеју, певају и покретом прате песме које се односе на тему 	<p>Речи којима се именују дивље животиње, радње и способности; језичке структуре <i>What animal is this? It's a zebra. What colour is it? It's black and yellow. What animal is this? It's black and white. I know! It's a zebra. I can / can't . Can you see a lion? Can you run/fly? Yes, I can./No, I can't. Can zebras fly? No, they can't. Zebras can't fly, but they can run. Can ducks fly? Yes, they can. Ducks can fly, but they can't climb trees; Can you snap/roar/hiss</i></p> <p>-две кратке приче које се односе на тему</p>	3	6	9
--	--	---	---	---	---

<p>3. UNIT 2 School time</p> <p>Описивање предмета и појава; изражавање количина, припадања, скретање пажње; похвале и захваљивање.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују предмете и појаве из непосредног окружења и учионице - разумеју једноставне описе и опишу предмете користећи кратке, једноставне изразе у комбинацији боје и именице - разумеју једноставне исказе који се односе на количине; поставе питања и саопште количине једноставним језичким средствима; - разумеју и упуте једноставне изразе за скретање пажње; - разумеју, упуте и реагују на похвале; - разумеју и препознају сличности и разликеу животу у школама у ВБ и код нас; - поштују правила учтиве комуникације. 	<p>Речи којима се именују предмети из учионице, боје и појаве; језичке структуре: <i>What's this? It's a pen, a teacher, a book, a table, a clock, a bin... What color is it? It's red. Is the table red? Yes it is./No, it isn't. Look! It's a red clock. Listen! Tick, tock! It's loud/quiet/ fast/slow. How many... are there? Five...! Yes, well done! Thank you;</i> <i>This is my/your friend.</i></p> <p>- две песме и приче које се односе на тему.</p>	3	6	9
<p>FESTIVALS: Bonfire night</p> <p>Описивање празника и начин прослављања, описивање бића, места и временских прилика</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе и опишу предмете и појаве једноставним језичким средствима; - разумеју и препознају сличности и разликеу животу у школама у ВБ и код нас; - разумеју и примењују правила учтивног обраћања и ословљавања (формалног исказивања поштовања). 	<p>Изразе и речи које се односе на делове зимске одеће, ватромет, и начин обележавања празника; језичке структуре – <i>a wooly hat, a winter coat, a pair of boots, a pair of gloves, Bonfire night, fireworks, a sparkle, fire, noisy</i></p>	1	0	1

<p>4. UNIT 3 I'm hungry!</p> <p>Изражавање потреба, осета; допадања/допадања; исказивање упозорења, једноставних научних чињеница; описивање врста и порекла хране</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју свакодневне исказе који се односе на изражавање осета; - изразе своје осете једноставним језичким средствима; - разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; - разумеју и реагују на једноставна упозорења; - упуте кратка упозорења; - разумеју кратка упутства и налоге и реагују на њих; - упуте кратка упутства и налоге; - траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - разумеју једноставне исказе везане за појаве – научне чињенице и реагују на њих; - исказују научне чињенице најједноставнијим језичким средствима; - уоче сличности и разлике у начину исхране у ВБ и код нас. 	<p>Изразе и речи које се односе на храну и пиће и порекло хране; речи којима се именују предмети у кухињи; језичке структуре и изразе: <i>Put it in the cupboard/fridge. I'm hungry. Yes, I'm hungry, too. I like lemonade. I don't like coffee. Do you like cheese? Yes, I do./No, I don't. Do you like soup? Oh Yes! Great! (It's) lovely soup. Be careful! Watch! Have another turn. My turn. Go back to start. What do we get from cows/milk/fields/wheat? From cows we get milk. From milk we get yoghurt. From fields we get wheat. From wheat we get bread;</i> две песме и приче које се односе на тему.</p>	3	6	9
<p>HOLIDAYS: Christmas at school!</p> <p>Честитање и захваљивање; изражавање жеља</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставно исказане честитке и одговора на њих; - упуте једноставне честитке и захвале се; - уоче сличности и разлике у начину прославе Божића и Нове године у ВБ и код нас; 	<p>Изразе и речи које се односе на Божић и честитање Божића - <i>Merry Christmas! Thank you!, Christmas decorations, Christmas card, post box;</i> слушају и глуме кратак драмски текст на тему обележавања Божића у Британским школама; слушају и певају традиционалне Божићне песме, праве украсе и честитке.</p>	1	1	2

<p>5. CULTURE: In my house</p> <p>Описивање предмета и места, исказивање положаја у простору, изражавање припадања</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе и опишу предмете из непосредног окружења једноставним језичким средствима; - разуме и користи једноставне исказе којима се изражава припадање и поседовање - разумеју и препознају сличности и разлике у животу ВБ и код нас; - разумеју и примењују правила учтивог обраћања и ословљавања (формалног исказивања поштовања). 	<p>Изразе и речи које се односе на описивање дечје собе, изразе везане за играчке; припадање и просторне релације; језичке структуре – <i>This is my bedroom, toy box, house, teddy bear, knight, tea set, castle, doll's house</i></p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>2</p>
--	---	---	-----------------	-----------------	-----------------

<p>6. UNIT 4 Happy faces</p> <p>Описивање живих бића; изражавање (урођених) способности; изражавање чуђења; исказивање кратких налога.</p>	<p>препознају и именују појмове који се односе на тему;</p> <p>разумеју једноставне описе живих бића;</p> <p>опишу жива бића једноставним језичким средствима;</p> <p>разумеју исказе у вези са (урођеним) способностима и реагују на њих;</p> <p>изражавају (урођене) способности једноставним језичким средствима;</p> <p>разумеју и формулишу кратке исказе који се односе на чуђење;</p> <p>разумеју кратка упутства и налоге и реагују на њих;</p> <p>упуте кратка упутства и налоге;</p> <p>уоче сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.</p>	<p>Речи којима се именују делови лица: <i>face, nose, mouth, hair; black, brown, big, small</i>; језичке структуре <i>I've got big ears / black hair. I've got spots on my face/hands/tummy. I see with my eyes / taste with my mouth / smell with my nose / touch with my hands. Wash your hands. Oh dear! What! Look!</i> две приче и песме које се односе на тему.</p>	<p>3</p>	<p>6</p>	<p>9</p>
--	--	---	-----------------	-----------------	-----------------

<p>7. UNIT 5 My house</p> <p>Описивање места; исказивање положаја у простору.</p>	<p>препознају и именују просторије у кући и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе места и опишу их користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору; уоче сличности и разлике у изгледу стамбеног простора и култури становања у ВБ и код нас.</p>	<p>Речи и изразе којима се именују просторије у стану/ кући (<i>sitting room, bedroom, bathroom, kitchen, hall</i>); изразе и речи којима се описује где се нешто налази: <i>upstairs, downstairs, on the left, on the right, in the kitchen...</i> Језичке структуре: <i>Is it a ...? Yes, it is./No, it isn't. Is it on/in/under the...? Yes, it is./No, it isn't. Where's the (room)? It's upstairs/downstairs, on the left/right.</i> две приче и песме које се односе на тему</p>	<p>3</p>	<p>6</p>	<p>9</p>
---	---	--	-----------------	-----------------	-----------------

<p>8. CULTURE In my garden</p> <p>Описивање бића, места; исказивање положаја у простору.</p>	<p>препознају и именују бића из непосредног окружења;</p> <p>разумеју једноставне описе места и опишу их користећи једноставна језичка средства;</p> <p>разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих;</p> <p>траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору;</p> <p>уоче сличности и разлике у изгледу стамбеног простора и култури становања у ВБ и код нас.</p>	<p>Речи којима се именују инсекти (<i>butterfly, spider, ladybird, bee, ant...</i>), описује двориште (<i>bird house, bird table</i>); предлоге за место; језичке структуре – <i>This is my garden, There's a bird, I've got a bird house in my garden...</i></p>	<p>1</p>	<p>0</p>	<p>1</p>
--	--	---	-----------------	-----------------	-----------------

<p>9. UNIT 6 Summertime</p> <p>Описивање живих бића; исказивање једноставних налога, упутстава и упозорења; исказивање метеоролошког времена.</p>	<p>препознају и именују појмове који се односе на тему;</p> <p>разумеју једноставне описе живих бића и опишу их користећи једноставна језичка средства;</p> <p>разумеју и реагују на кратке налоге, упутства и упозорења;</p> <p>дају кратке налоге, упутства и упозорења;</p> <p>разумеју једноставна обавештења о метеоролошком времену и реагују на њих;</p> <p>траже и дају кратка једноставна обавештења о метеоролошком времену;</p> <p>разумеју сличности и разлике у начину одевања вршњака у ВБ и код нас.</p>	<p>Речи којима се именују делови одеће и обућа; речи које се односе на метеоролошко време; језичке структуре <i>I'm wearing my red sunhat. What are you wearing? Are you wearing something blue? Yes, I am. No, I'm not. Stand up. Sit down. Have another turn. My turn. Take off your hat. Put on your sunhat. It's sunny / windy / rainy / snowy</i>; две приче и песме које се односе на тему.</p>	<p>3</p>	<p>6</p>	<p>9</p>
---	---	---	-----------------	-----------------	-----------------

<p>10. UNIT 7 Playtime</p> <p>Исказивање тренутних активности; позив на заједничку активност; исказивање расположења</p>	<p>разумеју једноставне исказе о тренутним активностима и реагују на њих; опишу тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; разумеју позив и реагују на њега; упуте позив на заједничку активност; разумеју једноставне исказе за изражавање расположења (емпатије и забринутости) и реагују на њих; изразе расположење (емпатију и забринутост) једноставним језичким средствима; уоче сличности и разлике у начину провођења летњег распуста у ВБ и код нас.</p>	<p>Речи којима се именују реквизити/играчке за забаву у дворишту/парку; језичке структуре и изразе - <i>I'm riding my bike/swimming. I'm playing with a boat. I'm skipping rope. Come and skip with me! It's easy. OK. Let's go! Oh no! Where's my toothbrush? Oh (Polly)! Aaagh! Where's my book? Are you OK;</i> две приче и песме које се односе на тему.</p>	<p>3</p>	<p>6</p>	<p>9</p>
<p>Укупан број часова:</p>			<p>26</p>	<p>46</p>	<p>72</p>

Преглед облика и метода рада, стандарда постигнућа и начина провере постигнућа, корелација, активности ученика и наставника

Број и назив теме	Облици рада Методе рада	Међупредметна компетенција	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Корелација	Активности ученика	Активности наставника
1. Introductory unit Hello again!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ– слушање и понављање, певање и играње, глума, симулација.	Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12 1.1.15. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови слушања и различите технике формативног оцењивања.	српски језик, музичка и ликовна култура	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користе код представљања и упознавања; слушају и понављају дијалогске моделе, симулирају ситуације, певају цртају/заокружују/показују/спајају	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

2. Playroom safari	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/понављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	српски језик, ликовна и музичка култура, свет око нас	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
3. School time	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/понављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	српски језик, свет око нас, ликовна, музичка култура математика	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

<p style="text-align: center;">Festivals Bonfire night</p>	<p>Фронтални, индивидуални, у пару, групни КМ - слушање и показивање/по нављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.</p>	<p>Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Комуникација; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву, Сарадња; Естетичка компетенција; Одговоран однос према околини</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.2.1 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2.</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама</p>	<p>српски језик, свет око нас, ликовна и музичка култура</p>	<p>Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користе за ову тему, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, раде мини пројекте</p>	<p>Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.</p>
<p style="text-align: center;">4. I'm hungry</p>	<p>Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/по нављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.</p>	<p>Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Одговоран однос према околини, Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13 1.1.14. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.25.</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.</p>	<p>српски језик, свет око нас, ликовна, музичка култура, математика</p>	<p>Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користе на тему хране, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.</p>	<p>Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.</p>

Holidays: Christmas at school!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/понављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка компетенција, Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву, Решавање проблема, Сарадња	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	српски језик, верска настава, музичка и ликовна култура	Ученици слушају и показују/понављају; глуме кратку драмску представу; упоређују и откривају сличности и разлике у културама, раде мини пројекте, певају	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
5. Culture: In my house	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/понављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Одговоран однос према околини, Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12 1.1.13. 1.1.14 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	српски језик, свет око нас	Ученици слушају и показују/понављају; заокружују/показују/спајају, глуме; упоређују и откривају сличности и разлике у културама.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

6. Happy faces	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/понављање/заокривљавање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Одговоран однос према околини, Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	српски језик, свет око нас, ликовна и музичка култура, српски језик.	Ученици уче речи и изразе, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
----------------	---	---	---	---	--	---	---

7. My house	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/понављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Одговоран однос према околини, Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Сарадња; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	српски језик, свет око нас, ликовна и музичка култура математика .	Ученици уче речи и изразе, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/допуњују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
8. Culture: In my garden	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/понављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Комуникација; Сарадња; Естетичка компетенција; Одговоран однос према околини, Одговоран однос према здрављу	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	српски језик, свет око нас, музичка и ликовна култура	Ученици уче речи и изразе, слушају и показују/понављају цртају/заокружују/показују/спајају, упознају се са сличностима и разликама у културама и стилу живљења	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

9. Summertime	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/по нављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Компетенција за учење; Одговорно учење у демократском друштву; Естетичка компетенција; Комуникација; Одговоран однос према околини; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Реавање проблема; Сарадња	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	српски језик, свет око нас, ликовна и музичка култура	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
10. Playtime	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. КМ - слушање и показивање/по нављање/заокрживање, играње улога, симулације, певање и показивање песмица, ТПР, глума, пантомима, играње улога.	Компетенција за учење, Одговорно учење у демократском друштву, Естетичка компетенција, Комуникација, Одговоран однос према околини, Одговоран однос према здрављу, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву, Решавање проблема, Сарадња	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.25.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања.	српски језик, свет око нас, ликовна и музичка култура	Ученици слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

ОБЛАСТ/ТЕМА		МЕСЕЦ										Обрада	Остали типови часа	Свега
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Introductory unit-Hello again!	3										1	2	3
2.	Playroom safari	6	3									3	6	9
3.	School time		6	3								3	6	9
4.	I'm hungry			4	5							3	6	9
5.	Culture: In my house				1	1						1	1	2
6.	Happy faces					6	3					3	6	9
7.	My house						1	8				3	6	9
8.	Culture: In my garden							1				1	-	1
9.	Summertime								6	3		3	6	9
10.	Playtime									5	4	3	6	9
	Bonfire night			1								1	-	1
	Christmas at school				2							1	1	2
УКУПНО		9	9	8	8	7	4	9	6	8	4	26	46	72

Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма

Наставни програм за стране језике у основној школи усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз)говора и писања у наставном програму посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединца у било којој говорној заједници. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене, писане, делимично и оне невербалне), формално и садржински централну позицију наставног програма заузимају управо комуникативне функције (нпр. *поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; позив и реаговање на позив за учеиће у заједничкој игри; исказивање молби, захтева, захвалности, планова, намера, саглашавања, противљења, допадања, недопадања, жеља, потреба и сл.*). На основу комуникативних функција дефинисане су језичке активности помоћу којих се оне могу остварити, а које укључују постепено усавршавање способности разумевања говора, разумевања писаног текста (од трећег разреда), интерактивног усменог и писаног изражавања. Захваљујући цикличној и континуалној концепцији наставног програма, комуникативне функције се пренесе, усвајају и увежбавају током читавог образовног циклуса, с растућим степеном сложености. Исходи, комуникативне функције и језичке активности дефинисани су као опште лингвистичке категорије, и стога су за све стране језике идентични. Како би се, међутим, исходи, функције и активности операционализовали, понуђени су и примери реализације, и то за сваки појединачни страни језик. Њима се илуструју неке од најфреквентнијих и узрасно најадекватнијих могућности за вербалну реализацију комуникативних функција.

Комуникативна настава посматра језик као средство комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у процесу комуникације у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од комуникативне функције као области, преко активности које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећиставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и васпитне елементе, као и елементе социјализације;

- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
- са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног (од трећег разреда) кода и њиховог међусобног односа;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање наставног програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватање, као и креирање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- наставни материјали представљају један од извора активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (запажање, анализа, закључивање итд.);
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на нижем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантизације.

Технике / активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.)

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.) Мануелне активности (израда паноя, презентација, зидних новина, постера и сл.)

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...). Решавање „текућих проблема” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих и писаних (од трећег разреда) материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник сапутовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина у првом и другом разреду основне школе

С обзиром на то да се исходи операционализују преко језичких активности у комуникативним ситуацијама, важно је да се оне у настави страних језика перманентно и истовремено увежбавају. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем.

Пошто је програм учења страног језика у првом и другом разреду основне школе растерећен писања и читања, као и експлицитних објашњења граматичких правила, ово је драгоцен период за подстицање и навикавање ученика да у свакодневним ситуацијама у учионици и ван ње спонтано примењују научене речи и изразе у одговарајућим ситуацијама усмене комуникације (нпр. поздрављање наставника на страном језику у

учионици, али и ван ње). Такво спонтано успостављање контакта помаже ученицима да се ослободе говорних блокада које могу настати извануслова симулираних у учионици, при сусрету са лицима са другог говорног подручја. То ће, такође, пружити и бројне прилике ученицима да експериментишу са употребом језика, растерећени сваке врсте страха од неуспеха у комуникацији. Због свега тога потребно је инсистирати натаквом моделу комуникације од самог почетка, јер уколико се ученици навикну на другачији модел, тј. искључиву примену матерњег језика приликом успостављања контакта и комуникације са наставником или вршњаком, то ће касније бити много теже променити.

Следећи корак, на којем такође треба инсистирати од самог почетка учења страног језика, јесте такозвани „језик учионице”. Сва кратка и једноставна упутства у настави која се често понављају треба да буду на страном језику уз обавезну одговарајућу гестикулацију (ако нпр. наставник каже *слушај*, пожељно је да покаже ту активност стављајући руку иза уха). Нека упутства наставник у почетку може да изговара паралелно на страном и матерњем језику са тенденцијом да постепено изоставља матерњи језик, пратећи да ли ученици препознају њихово значење на страном језику.

Поред ових спонтаних облика учења потребно је увести и језичке садржаје који нису део уобичајене интеракције на часу. За овакве облике учења потребно је користити предмете и бића из непосредног окружења, слике из наставних материјала, картице, постере и све друге расположиве материјале. За њихово савладавање потребно је инсистирати на заједничким групним комуникативним активностима. На овом узрасту се препоручују и активности усмене репродукције и контролисане продукције будући да су у питању садржаји који не представљају „језик учионице” и не понављају се сваког часа. На тај начин се ученицима омогућава већи број понављања ради лакшег и бржег меморисања и стицања поуздања за самостално коришћење језика. У том смислу, пожељне су вежбе говорне продукције са малим варијацијама модела у којима се мењају и комбинују лексички и граматички садржаји уз постепено усложњавање. Такође се подстиче интеракција са другим ученицима, која се може, као благи вид медијације, реализовати давањем упутстава на матерњем језику (нпр. *питај друга или другарицу како се зове и колико година има, шта воли / не воли да једе, итд; одговори на питања друга / другарице*), или увођењем покрета као невербалног средства комуникације.

Потребно је оспособити ученике за комуникативне функције наведене у програму за дати ниво учења, при чему предложени језички садржаји служе као препорука и могу бити замењени сличним садржајима или проширивани у складу са расположивим наставним материјалом као и потребама и интересовањима ученика.

Важно је да имамо на уму да је, упркос почетном ентузијазму са којим ученици улазе у процес учења страног језика у основној школи, њима то ипак још један у низу обавезних предмета. Стога, на овом нивоу, не можемо да очекујемо да они сами, спонтано, развију интересовање и ентузијазам за учење страног језика. Неопходно је приликом планирања активности имати у виду узраст ученика и њихове индивидуалне карактеристике. Неки ученици су интровертни, неки екстровертни, уче различитом брзином и на различите начине – свим чулима, имају различите потребе и интересовања. Већина ученика на том узрасту има проблем са пажњом, концентрацијом и памћењем током 45 минута. Стога је упутно да час почне неком кратком игром загревања која би позитивно утицала на развијање способности пажње, концентрације и памћења, као и да се активности смењују одговарајућим логичним редоследом и да трају од 5 до највише 15 минута.

Презентовање и увежбавање садржаја

С обзиром на различите стилове учења, разноврсност активности кључна је реч за презентовање нове лексичке грађе. Важно је да уважавамо предзнања ученика, јер нам она могу бити добра основа за рад и лакше разумевање теме.

Визуелна наставна средства (картице, постери, стварни предмети из непосредног окружења, како је у општим смерницама већ напоменуто) идеална су за увођење и увежбавање вокабулара. Када се ученицима покаже одређени појам – када га виде, важно је да неколико путу чују како се реч изговара и да је тек на крају изговоре. Хорско понављање корисно је за осећај сигурности ученика јер није „јавно експониран, а страх одисмевања (који је на том узрасту неретко присутан) сведен је на минимум.

Пантомима (као врста драмских техника), као и метода потпуног физичког одговора, веома су омиљене и ефикасне, не само на овом узрасту већ и касније. Нарочито су погодне за ученике кинестетичког стила учења који најчешће имају проблема са концентрацијом, (превођење изговорене речи у покрет и обрнуто). Ове технике су погодне за увођење и увежбавање свих врста речи: (именице – делови тела, животиње, играчке...; глаголи – устати, сести, подићи, спустити неки предмет...; придеви за описивање стања и осећања – срећан, тужан, гладан, жедан...)

Одговарајући контекст битна је претпоставка успешног усвајања језика, а самим тим и вокабулара, и не мора да буде писани текст. Може да буде прича у сликама, песма, игра и сл. Зато је битна контекстуализација како би усвајање лексике било што ефикасније (нпр. ако се раде домаће и дивље животиње, може да се осмисли обилазак зоолошког врта или фарме), при чему треба водити рачуна да на том узрасту ученици могу да усвоје 5 до 7 нових речи.

Дијалогски модели (као основа за „имитирање“) веома су ефикасни за развијање говора. У недостатку спонтане комуникације међу ученицима наставник може да користи лутке - обичне пливаче, прављене од нпр. чарапа или папира – и тако направи одговарајући дијалогски модел. Наставник се може обраћати ученицима са лутком која пита. Ученици ће врло брзо и лако моћи да дају одговор, али и да поставе питања. Наравно, потребно је обезбедити одговарајући контекст који ће и стидљивијим ученицима омогућити да се охрабре и проговоре.

Пројектне активности повећавају мотивацију, јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне оријентације. Пројекат је згодан за рад у одељењима мешовитог састава, има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата тако и процеса рада.

Драмске активности омогућавају ученицима да користе језик у одговарајућем контексту и тако „оживљавају“ његову употребу. Њихов потенцијал огледа се између осталог и у томе што:

- ученици не само да уче страни језик на забаван начин, већ кроз интеракцију и различите улоге које преузимају сагледавају ствари из различитих углова (што доприноси развоју критичког и дивергентног мишљења);
- ученици сарађују и усвајају језик кроз смислену интеракцију на циљном језику и развијају све потребне вештине – когнитивне, комуникативне и социјалне;
 - сви могу да учествују – свако добија улогу коју може да „изнесе” те су зато погодне за рад у одељењима мешовитог састава;
 - одговарају свим стиловима учења – визуелни виде, аудитивни чују, кинестетични се изражавају кроз покрет;
 - подижу мотивацију и самопоуздање;
 - оријентисане су на ученика – наставник има мање доминантну улогу;
 - развијају машту и креативност код ученика.

Пожељно је да се драмске активности попут играња улога, мини скечева, луткарских мини представа, импровизација и прича из стварног живота што више користе у настави, не само на овом узрасту, већ и касније.

Читање и писање су необавезне активности у другом разреду. С обзиром на то да се латинично писмо уводи у наставу српског језика у другом полугодишту другог разреда, иницијално писање и читање може се понудити као опција само за ученике који то желе и знају, на елементарном нивоу. Ова активност се **не оцењује** и на часу има споредну улогу. Ученици могу да препознају и прочитају написане појединачне речи и једноставне реченице да допуне реч словом које недостаје и потом је „пресликају”, да подебљају слова написана тачкицама или цртицама уколико постоје стрелице које показују правилно писање тих слова, и да раде сличне активности уз коришћење датих писаних модела, али не и да пишу самостално или по диктату.

Социокултурну компетенцију, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице / заједница чији се језик учи, треба уводити од самог почетка учења страног језика на најнижем узрасту нивоу, јер су та знања потребна за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља **интеркултурна компетенција**, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће, подразумева развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, постепеним увођењем социокултурних садржаја на најнижем нивоу (поздрављање, певање пригодних празничних песама и сл.) доприноси се развоју интеркултурне личности, кроз јачање свести о

вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике се на овом узрасном нивоу искључује. Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта (функционални приступ). У процесу наставе страног језика треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање и говор), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења.

Литература за ученике: *Happy House 2*, 3rd edition (енглески језик за 2.разред основне школе), уџбеник са радном свеском и ЦД-ом, (дигитални

уџбеник у припреми)

Аутори: Stella Maidment & Lorena Roberts

Издавач: *The English Book*, Београд и *Oxford University Press*, Велика Британија, 2019.

Литература за наставнике: *Happy House 2*, Приручник за наставнике у ПДФ формату; *CPT (classroom presentation tool)*– софтвер за интерактивну

белу таблу (који се користи уз помоћ рачунара и пројектора).

Остала наставна средства: флеш картице, постери, *story cards*, аудио ЦД, ДВД, тестови, радни листови

МАТЕМАТИКА

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
Разред	други
Годишњи фонд часова	180 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

<p style="text-align: center;">ИСХОДИ</p> <p style="text-align: center;">По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p>	<p style="text-align: center;">ОБЛАСТ/ТЕМА и број часова (обрада, утврђивање, систематизација)</p>	<p style="text-align: center;">САДРЖАЈИ</p>
<ul style="list-style-type: none"> – разликује дуж, полуправу и праву; – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – одреди обим геометријске фигуре; <p>нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;</p> <ul style="list-style-type: none"> – уочи подударне фигуре на датом цртежу; – уочи симетричне фигуре; <p>допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;</p>	<p>ГЕОМЕТРИЈА</p>	<p>Први део Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула. Други део Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно).</p>
<ul style="list-style-type: none"> – одреди десетице најближе датом броју; – усмено сабира и одузима бројеве до 100; <p>користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац;</p> <p>примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања;</p>	<p>БРОЈЕВИ</p>	<p>Први део Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање</p>

<ul style="list-style-type: none"> – усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачун-ске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; – одреди делове (облика $1/n$) дате величине; – изрази одређену суму новца преко различитих апоена; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; – прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом; – уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; 		<p>или одузимање).</p> <p>Римске цифре I, V, X, L, C</p> <p>Други део</p> <p>Множење и дељење (таблично)</p> <p>Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник.</p> <p>Замена места и здруживање чинилаца.</p> <p>Трећи део</p> <p>Редослед рачунских операција.</p> <p>Множење и дељење збира и разлике бројем.</p> <p>Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење).</p> <p>Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација.</p> <p>Разломци облика $1/n$, $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама 	<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>	<p>Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm).</p> <p>Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).</p>

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА – 18 ЧАСОВА

Садржаји-наставне теме	Активности наставника	Активности ученика	Методе наставних учења	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ГЕОМЕТРИЈА	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са циљевима и садржајима теме - одређује претходно искуство ученика - прати рад и залагање ученика на часу - подстиче код ученика развој мишљења и разумевања - омогућити ученицима да сами изводе закључке - инсистира на практичној примени стечених знања - мотивише ученике за учење - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке... 	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - уочава - именује - упоређује - разликује - именује - упоређује - уочава 	<ul style="list-style-type: none"> - учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење - учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује дуж, полуправу и праву; - одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; - уочи подударне фигуре на датом цртежу; - уочи симетричне фигуре; – допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву

БРОЈЕВИ	<p>-одређује претходно искуство ученика</p> <p>-прати рад и залагање ученика на часу</p> <p>-подстиче код ученика развој мишљења и разумевања</p> <p>-омогућити ученицима да сами изводе закључке</p> <p>-инсистира на практичној примени стечених знања</p> <p>-мотивише ученике за учење</p> <p>-подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Посматра - пребројава - броји - сређује по редоследу - рачуна 	<ul style="list-style-type: none"> - учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење 	<ul style="list-style-type: none"> - одреди десетице најближе датом броју; <ul style="list-style-type: none"> – усмено сабира и одузима бројеве до 100; - користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; - примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; <ul style="list-style-type: none"> – усмено множи и дели у оквиру прве стотине; – израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; <ul style="list-style-type: none"> – реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; – одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; - одреди делове (облика) дате величине; - изрази одређену суму новца преко различитих апоена; <ul style="list-style-type: none"> – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; – прикаже мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом; – уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;
----------------	---	---	---	---

<p style="text-align: center;">МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>	<p>-одређује претходно искуство ученика -прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања -омогућити ученицима да сами изводе закључке -инсистира на практичној примени стечених знања -мотивише ученике за учење -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)</p>	<p>- упоређује - мери и процењује - уочава - именује</p>	<p>- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење</p>	<p>- изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; – измери дужину дужи и нацрта дуждате дужине – чита и запише време са часовника; – користи јединице за време у једноставним ситуацијама</p>
---	---	---	--	---

Назив предмета	СВЕТ ОКО НАС
Циљ	Циљ наставе и учења Света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
Разред	други
Годишњи фонд часова	72 часа

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА и број часова (обрада, утврђивање, систематизација)		САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> -идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша тако да уважава различитости других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; – одреди тип насеља на основу његових 	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ	ДРУГИ И ЈА	<ul style="list-style-type: none"> Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља. Правила понашања појединаца и група. Породични, школски и празници насеља.

карактеристика;
– повеже личну хигијену, боравак у природи,
физичку активност и

КУЛТУРА

ЖИВЉЕЊА

Симболи Републике Србије: грб, застава и химна.

Типови насеља: село, град.

Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број оброка, боравак у природи и физичка активност.

Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства).

Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза).

Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни

<p>разноврсну исхрану са очувањем здравља; – одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода; – истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима; – наводи примере различитих облика кретања у окружењу; – одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; – измери растојање које тело пређе током свог кретања; – пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; – именује занимања људи у свом насељу са околином; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске</p>			<p>превоз).</p> <p>Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.</p>
		ЧОВЕК СТВАРА	<p>Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада.</p> <p>Еластичност материјала.</p> <p>Својства материјала одређују њихову употребу.</p> <p>Нова намена предмета направљених од различитих материјала.</p> <p>Занимања људи у граду и селу.</p>
		КРЕТАЊЕ ИОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	<p>Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи).</p> <p>Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела.</p> <p>Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката.</p> <p>Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба.</p> <p>Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.</p>

<p>одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; разликује облике рељефа у свом насељу и околини; разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини; – идентификује заједничке особине живих бића</p>		<p>РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ</p>	<p>Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини.</p>
---	--	------------------------------------	---

<p>на примерима из окужења; повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; разврста биљке из окужења на основу изгледа листа и стабла; разврста животиње из окужења на основу начина живота и начина исхране; наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуаци- јама; – разврста отпад на предвиђена места; негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окужењу; препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>			<p>Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окужењу (зеласте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.</p>
---	--	--	---

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА
Циљ	Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.
Разред	други
Годишњи фонд часова	72 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА и број часова (обрада, утврђивање, систематизација)	САДРЖАЈИ
<p>– користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли; користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;</p>	ОБЛИЦИ	<p>Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу).</p> <p>Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...).</p> <p>Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика).</p>

<p>изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; – пружи основне информације о одабраном музеју; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	<p>СПОРАЗУМЕВАЊЕ</p>	<p>Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација).</p> <p>Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).</p>
	<p>ЛИКОВНЕ ИГРЕ</p>	<p>Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук).</p> <p>Замишљања (стварност и машта).</p>
	<p>ПРОСТОР</p>	<p>Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј).</p> <p>Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору).</p> <p>Сцена (маске, костими, реквизити).</p>

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.
Разред	други
Годишњи фонд часова	36 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА и број часова	САДРЖАЈИ
<p>-објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима;</p> <p>– издвоји основне музичке изражајне елементе; препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима;</p>	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Односзвук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Музичка прича.</p>

<p>– изговара бројалице у ритму, уз покрет; пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; изводи уз покрет музичке и традиционалне игре;</p>		<p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности(мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).</p>
<p>примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом; објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; учествује у школским приредбама и манифестацијама; – направи дечје ритмичке инструменте; – осмисли покрете уз музику;</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономатопеје и илустрације Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а1 бела, ха1 љубичаста боја). Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон.</p>

– осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука;
– осмисли одговор на музичко питање; осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;
према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај;
поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.

МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО

Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала.
Креирање сопствених покрета уз музику.
Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука.
Музичка питања и одговори и музичка допуњалка.
Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних омотапеја и илустрација на краћи литерарни текст.

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
Разред	други
Годишњи фонд часова	108 часова

Напомена: Део школског програма овог наставног предмета који се односи на инклузивно образовање биће у анексу *Школског програма*, уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА и број часова		САДРЖАЈИ
примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ(66+42)		Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање и трчање	Ходање: – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера, – ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са ходањем. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма,

<ul style="list-style-type: none"> – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и најпросторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре инакон вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; 			<ul style="list-style-type: none"> – трчање са променом правца и смера, – брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, – трчање 30 m – елементарне игре са трчањем.
		Скакања и прескакања	<ul style="list-style-type: none"> Поскоци у месту. Поскоци у кретању. Скакања удаљ. Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама. Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.
		Бацања и хватања	<ul style="list-style-type: none"> Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 3600. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање).

<p>– препознаје везу вежбања и уносаводе; повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује успех у вежбању;</p>		<p>Пузања, вишења, упори и пењања</p>	<p>Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 1800, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањемистовремено обема</p>
			<p>ногама..</p>
		<p>Вежбе на тлу</p>	<p>Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.</p>
		<p>Вежбе равнотеже</p>	<p>Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге. Ходање уназад на греди. Састав из првог разреда допунити наученим вежбама.</p>

			<p>Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 900 и 1800. Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 1800. Одељенско такмичење.</p>
		Вежбе са реквизитима	<p>Вежбе обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом.</p>
			<p>Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита</p>
		Плес и Ритмика	<p>Основни садржаји Народно коло и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима. Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напред-назад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба са вијачом</p>
		Полигони	<p>Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).</p>

ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	<p>Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада. победим. Навијам пристојно.</p>
	Здравствено васпитање	<p>Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и вежбање.</p>

Назив предмета	ДИГИТАЛНИ СВЕТ
Циљ	Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.
Разред	Други
Годишњи фонд часова	36 часова

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:		
<ul style="list-style-type: none"> – упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; – користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); – самостално користи дигиталне уџбенике за учење; – креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; – својим речима објасни појам покретне слике; – креира елементе покретне слике; – креира једноставан графички дигитални материјал намењенпознатој публици; 	<p>ДИГИТАЛНО ДРУШТВО</p>	<p>Учење путем школске платформе за онлајн учење.</p> <p>Учење уз помоћ дигиталних уџбеника.</p> <p>Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја.</p> <p>Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.</p>
	<p>БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА</p>	<p>Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја.</p> <p>Понашање на интернету – интернет бонтон.</p> <p>Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја.</p> <p>Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или</p>

<ul style="list-style-type: none"> – својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; – наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; – објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја; – разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; – реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; – наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; – организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја; 		<p>особама које комуницирају на неприхватљив начин.</p> <p>Организација времена и услова за рад при онлајн учењу.</p> <p>Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; – својим речима објасни појам алгоритама; – анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритама; – креира одговарајући рачунарски програм 	<p>АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА</p>	<p>Разлагање проблема на мање целине.</p> <p>Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема.</p> <p>Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је</p>

– анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради;

– уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички);

– креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.

Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику.

Уочавање и исправљање грешака у програму.

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Други

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Ми смо Црква – уводни час	<ul style="list-style-type: none">• упознавање ученика са садржајима и начином рада• мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе;• моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• желети да активно учествује на часовима верске наставе	<ul style="list-style-type: none">• Упознавање са садржајем програмаи начином рада	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p>
II – МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ	<ul style="list-style-type: none">• омогућити ученицима разумевање Крштења као уласка у Божју	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• знати да се Крштењем постаје члан Цркве• знати да је Црква заједница	<ul style="list-style-type: none">• Икона Христовог Крштења• Библијска прича о Ноју – Нојева	

<p>2. Крштењем постајемо чланови Цркве</p> <p>3. Црква – заједница</p> <p>4. Храм – место</p>	<p>породицу</p> <ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да разликују појмове: Црква, храм, Литургија • указати ученицима да је учешће у Литургији 	<p>потпуно другачија од свих</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да је Црква заједница са Богом • разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо) 	<p>барка – брод спасења</p> <ul style="list-style-type: none"> • Народна приповетка „Седам прUTOва“ • Слике различитих 	<p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (35 часова)
---	--	--	--	---

<p>окупљања заједнице</p> <p>5. Литургија – догађај Цркве</p> <p>6. Заједница радости</p>	<p>засновано на слободи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови • моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве • знати да у Литургији учесује само онај ко је крштен и ко то жели <p><i>Афективни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • желети да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова 	<p>православних храмова (спољашњи и унутрашњи изглед)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Новозаветно сведочанство о Свадби царевог сина (препричано и прилагођено) 	<ul style="list-style-type: none"> • практична настава (1 час) <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p>
<p>III –</p> <p>ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Народ Божји, различите службе • Литургијске службе: Епископ, свештеник и ђакон • Многе службе, једна Црква 10. Епископ – слика Христова на Литургији 11. Ко су монаси? 	<ul style="list-style-type: none"> • ученицима пружити основно знање о литургијским службама • омогућити ученицима да уоче да Црква не може да постоји без свих служби • омогућити ученицима да уоче да свако у Цркви има своју службу 	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији • знати да свако у Цркви има своју службу • уочити међусобну повезаност служби у Цркви • уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова • уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве • моћи да објасни службу Епископа у Цркви • моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом • уочити да Епископ предводи молитву Цркве • моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири 	<ul style="list-style-type: none"> • Садржаји који се односе на разне службе људи у свету • Прича „Отац управља бродом“ • Садржаји који се односе на службе у цркви (примери светитеља и њихових служби (епископи: Св. Сава, Св. Никола...; Св. ава Јустин; Св. Серафим Саровски; Св. архиђакон Стефан, Св. ђакон Авакум; народ: Св. Петка, Св. 	<ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и

		<p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви 	<p>Димитрије, Св. Ђорђе)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разне илустрације епископа, свештеника, ђакона 	<p>формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу
--	--	---	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> • Сlike са Литургије • Сlike монаха, монахиња; • Прича: „Велики монаси најсличнији анђелима“ • Манастири – извори љубави и светлости • Сlike манастира 	<p>употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
<p>IV – ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА</p> <p>12. Пресвета Богородица – мајка Христова</p> <p>13. Божић – Христос се роди!</p> <p>14. Богојављење – Христос је Син Божји</p> <p>15. Свети Сава и Свети Симеон</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ученицима пружити основно знање о великим празницима Цркве • указати ученицима да се празници прослављају литургијски – на заједничкој молитви • ученицима пружити основно знање о важности личности Пресвете Богородице 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици • знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас • уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих • знати молитву <i>Богородице Дјево</i> • усвојити текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“ • знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица • знати да је Свети Сава наш први Архиепископ • знати ко је подигао манастир Хиландар <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • пожелети да радо учествује у прослављању празника 	<ul style="list-style-type: none"> • Пресвета Богородица – Ваведење и Благовести • Богородичини празници • Молитва „Богородице Дјево“ • Рођење Христово Прича „Мали Данило сведок Христовог рођења“ • Божићна песма: „Витлејеме славни граде“ • Крштење Христово • Казивање о Светом Сави и Светом Симеону 	<p><u>Евалуација наставе</u></p>

		<ul style="list-style-type: none"> пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), искаже своју љубав и поштовање према Богородици 	Песме Св. Владике Николаја: Брижнисин (о Св. Сави и	Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на
			Св. Симеону) и Хиландар	два начина: <ul style="list-style-type: none"> процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова
V – ТРПЕЗА ГОСПОДЊА 16. Литургија наш дар Богу 17. Литургијски предмети 18. Причешће - храна за живот вечни 19. Слава у мојој породици	<ul style="list-style-type: none"> пружити ученицима неопходно знање да у Литургији свет приносимо Богу омогућити ученицима основ за разумевање да се кроз Причешће остварује наша заједница са Богом ученицима пружити основно знање о предметима који се користе на Литургији узнати ученике са основним елементима славе и њеном везом са Литургијом 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <p>моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу</p> <ul style="list-style-type: none"> уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете уочити да је заједничка трпеза израз љубави знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве <p>моћи да очу разлику између Светог Причешћа и друге хране</p> <ul style="list-style-type: none"> уочити сличности елемената Литургије и славе <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији 	<ul style="list-style-type: none"> Прича о Литургијским даровима: вину и хлебу Слике литургијских предмета: Путир, кашичица, дискос, звездица, кадионица... Слике славе 	<p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено испитивање; писмено испитивање; посматрање понашања ученика; <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Моје место у Цркви – 6</p> <p>Литургијске службе – 6</p> <p>Живот у Цркви – лепота празника –</p>

<p>VI – СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА</p> <p>20. Христос је са нама у Литургији</p>	<ul style="list-style-type: none"> пружити ученицима основ за разумевање Литургије као догађаја остварења наше заједнице са Богом побољшати знање о 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> препознати значај празновања Васкрса проширити своја знања о Христовом Васкрсењу уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа знати да је Христос увек са нама 	<ul style="list-style-type: none"> Причешће, храна љубави – прича из књиге «Мали анђеол», Невена Витошевић „Корица хлеба“ (Из житија Св. Онуфрија) 	<p>6</p> <p>Трпеза Господња – 5</p> <p>Света Литургија – прослава Васкрсења – 5</p> <p>Икона – прозор у вечност - 5</p> <ul style="list-style-type: none"> Евалуација – 1+1
<p>21. Причешће у мом животу</p> <p>22. Празнујемо Васкрсење</p>	<p>догађајима везаним за Васкрсење Христово</p>	<p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз 	<ul style="list-style-type: none"> „Божије старање“ (о томе како је у сиромашном манастиру аве Теодосија понестало 	
<p>Христово</p> <p>23. Христово Васкрсење – наше васкрсење</p>			<p>хлеба и вина, а ава се уздао у Божју помоћ. И Бог се постарао да монаси добију све што је потребно за причешће)</p>	

<p>VII</p> <p>ИКОНА - ПРОЗОРУ ВЕЧНОСТ</p> <p>24. Православни храм</p> <p>25. Икона - прозор у Царство Божје</p> <p>26. Буди и ти иконописац</p> <p>27. Царство Божје у светима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да упознају који су основни делови храма • приближити ученицима појам Царства Божјег • указати на иконе као на посебну пројаву Царства Небеског • приближити ученицима појам светих 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да наброји основне делове храма • уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије • знати да објасни ко су светитељи • испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо • уочити да постоје светитељи и у данашње време • сазнати о неким светитељима новијег доба <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама • бити подстакнут да воли природу и друге људе <p>бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје</p>	<ul style="list-style-type: none"> • основни делови храма • иконе Господа, Богородице, празника, светитеља • прилагођена и препричана житија светих
--	--	---	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност

2. Свет око нас

Ликовна култура 4. Музичка култура

5. Народна традиција

6. Грађанско васпитање

Назив предмета	Час одељењског старешине
Циљ	Циљ наставе је развој моралних особина и ставова и уверења ученика, својим примером учитељ упознаје ученике са школским животом и односима који уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине
Разред	други
Годишњи фонд часова	36 часова

Програм рада за часове одељењског старешине

Садржај – наставне теме	Активност наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	-информише ученике -анализира и објашњава -упућује како се адаптирати на нову средину -саветује	- слуша - разговара - упознаје се - предлаже	- посматрање - слуша - примена	- развијање одговорности, критичности и самокритичности наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује поштује правила понашања у школи и одељењу
ЖИВОТ У ШКОЛИ- ДЕЧЈА НЕДЕЉА- ДЕЧЈА ПРАВА	Упознаје са правима и обавезама детета -организује -планира садржаје -поставља циљеве рада	- слуша - разговара -учествује -илуструје	- Посматрање - учење решавањем проблема - вербало и ликовно изражавање	- препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; развије сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету развијати самопоштовање и самопоуздање
ЈА И ДРУГИ- ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ	Упознаје ученике са значајем хуманитарног рада -организује акције -планира садржаје -поставља циљеве рада	- слуша - разговара -учествује -помаже	- истраживање	развија одговоран однос према другима

МОЈЕ ЗДРАВЉЕ	-Упознаје ученике са значајем правилне и здраве исхране	-слуша -разговара -примењује	-истражује, -практична примена знања	развија одговоран однос према свом здрављу - Користи стечена знања о правилној и
	-брине о здравственом стању ученика -припрема потребан материјал	-црта -брине		здрвој исхрани, а све у циљу очувања здравља
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	- Упућује на практичну примену - Даје упутства за истраживачки рад и презентацију	- слуша - разговара - брине - користи - истражује - бележи - илуструје - игра се и имитира	- истраживање, - практична примена, - кооперативно учење	- Развија одговоран однос према животној средини - Развија свест о важности здравог биљног и животињског света за човека
СВЕСТ О СЕБИ	-упућује, освешћује и указује на свест о себи и свом идентитету	-разговара -посматра -слуша -учествује	-Анализа, -синтеза -посматрање	Искажешта осећа, мисли, има свест о себи и свом идентитету
КУЛТУРНО, ЗАБАВНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	-организује, ,планира садржаје, поставља циљеве развоја културно-спортских активности	-разговара -посматра -слуша -учествује	-дијалог	Договара се и сарађује,поштује дата правила -уважавање мишљења других -развијање креативности
ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА	-организује -планира садржаје -поставља циљеве рада	-слуша -разговара -учествује	-истраживање -анализа	- разликује различитим пословима/занимањима непосредно - Формирање правилног односа према раду, развијање радних навика

ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	-Упознаје ученике на врсте насиља, како препознати и како реаговати	-слуша -разговара -учествује	- Истраживање, - Посматрање, - Анализа	-Препознаје и реагује на различите врсте насиља -Дефинисање правила понашања са ученицима
Садржаји програма		Начин остваривања програма (час одељењског старешине)		
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	-одређивање циља повезан са битним странама дечјег живота -усмереност ка адаптацији на нову средину и нова правила школског живота			
ЖИВОТ У ШКОЛИ-ДЕЧЈА НЕДЕЉА-ДЕЧЈА ПРАВА	-упућивање на обавезе и права - препознавање поштовања и не поштовања обавеза и права			
ЈА И ДРУГИ-ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ	-упућивање на друге и начине помоћи и сарадње			
МОЈЕ ЗДРАВЉЕ	-упућивање на значај здравља -начини превенција болести			
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-развијати свест важности заштите животне средине -повезати са уништавањем животне средине и сопственог опстанка			
СВЕСТ О СЕБИ	Указивање и упућивање на самоохрабривање Указивање на самокритичност и начине превазилажења проблема			
КУЛТУРНО, ЗАБАВНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	Упутити на значај културе за друштво Упутити на значај спорта за развој толеранције и здравље			
ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА	Упознавање са различитим занимањима и њиховим значајем за развој друштва као целине			
ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	Упознавање са различитим нивоима насиља Препознавање насиља и начичи реакције			

Назив предмета	ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
Циљ	Циљ је подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.
Разред	Други
Годишњи фонд часова	36

Садржај – наставне теме	Активности наставника	Активности ученика	Основни облици извођења програма	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
Друштвене активности: Активности поводом обе- лежавања: Међународни дан река, Светски дан породице, Дан заштите животне средине	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје Поставља циљеве рада	- израда паноа - посете - изложбе	- метода практичних радова - текстуална - кооперативна	- разуме сарадњу са локалном заједницом - има свести о здравом начину живота поштује разлике и уважава своје и туђе потребе
Техничке активности: - Уређење школског простора - Израда честитки поводом значајних датума	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- чишћење - купљење папирића - сечење, лепљење, цртање, сликање	- метода практичних радова - демонстративна	- покаже креативност, уредност, прецизност, има изграђен став према загађењу животне средине

<u>Хуманитарне активности</u> - Акције поводом Дечје недеље - Јесењи крос - Сарадња са Црвеним крстом - Помоћ болесном другу	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје Поставља циљеве рада Пружа повратну информацију	- прикупљање новца, школског прибора, играчака... - припреме за крос - посете	- демонстративна - кооперативна - дијалoшка	- буде хуман - поштује разлика и разуме туђе потреба - развије такмичарски дух
--	---	---	---	--

<u>Спортске активности</u> Организовање спортских такмичења - одељенска - међуодељенска - међушколска	- Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- игра различити облици кретног изражавања	- демонстративна - кооперативна - дијалoшка	- развије такмичарски дух - унапреди моторику и спретност
<u>Културне активности</u> Посете: - позоришту - музеју - учествовање у активностима поводом школских празника	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- посете културним установама - јавни наступи - припрема за такмичење рецитатора	- демонстративна - текстуална - стваралачка - игра улога	- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо

Напомена: АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ (излет, крос, настава у природи...)

Из фонда радних дана предвиђених заједничким планом, школа организује активности у природи:

- излет
- крос се организује два пута у току школске године

План и програм ових активности сачињава Одељењско веће другог разреда.

Назив предмета	НАСТАВА У ПРИРОДИ
Циљ	<p>Циљеви наставе у природи су:</p> <p>очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;</p> <p>стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;</p> <ul style="list-style-type: none"> – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; <p>социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци	<p>Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.</p> <p>Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:</p> <ul style="list-style-type: none"> – побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; <p>очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;</p> <p>развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;</p> <ul style="list-style-type: none"> – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; <p>развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;</p> <ul style="list-style-type: none"> – упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; – упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; <p>упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;</p> <ul style="list-style-type: none"> – упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
--------	--

	<ul style="list-style-type: none"> – развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима; – подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
Разред	други
Годишњи фонд часова	7 дана

Садржаји којима се постављени циљеви остварују:

- Упознавање знаменитости и природних лепота током свакодневних шетњи
- Упознавање са начином живота и радом мештана
- Реализација наставних садржаја предвиђених годишњим планом рада
- Спортске и забавне активности према плану рекреатора-аниматора
- Одржавање личне хигијене и хигијене простора
- Договор и сарадња кроз свакодневне наставне и ваннаставне активности

Планирани број ученика:

- Настава у природи реализује се уколико се изјасни најмање 80% ученика 2. разреда

Носиоци предвиђених садржаја и активности:

- Носиоци предвиђених садржаја и активности су учитељи другог разреда и агенција

Трајање наставе у природи:

-Настава у природи траје 6 ноћења и 7 дана.

Путни правац и време реализације:

Април-мај-јун

Техничка организација:

-За техничку организацију наставе у природи задужена је агенција.

Начин финансирања:

-Наставу у природи финансирају родитељи ученика.

Начини и поступци остваривања планираног

-Организује се родитељски састанак, пружају се информације о планираном

-ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи или излет,

облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско рекреативним активностима које ће се тамо реализовати

- спроводи се програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја наставе у природи

- поштују се договорена правила понашања у току боравка

- ученици, подељени у групе, уз помоћ наставника припремају кратке реферате о областима и местима која посећују

- уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима

-подстиче се сарадња и тимски рад, самосталност и лична одговорност

ЕКСКУРЗИЈА

Екскурзија је облик образовно васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања. Екскурзија у другом разреду се остварује ван школе у трајању од једног дана годишње.

Циљ екскурзије

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

- Проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима
- Упознавање начина живота и рада људи појединих крајева
- Развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота
- Развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика
- Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Путни правац	Време	Носиоци реализације	Садржаји
Манојловце (издвојена одељења) - Свилајнац (Дино парк) - Јагодина (Музеј боштаних фигура и зоо-врт)- Манојловце (издвојена одељења).	Мај- јун	Учитељи другог разреда Агенција	У Свилајнцу треба посетити Природњачки центар Србије У Јагодини треба посетити Музеј воштаних фигура, треба обићи Зоо-парк

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Фонд часова за трећи разред и предмете

Ред.број	А.ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ РАЗРЕД	
		Нед	Год
1	Српски језик	5	180
2	Енглески језик	2	72
3	Математика	5	180
6	Природа и друштво	2	72
7	Ликовна култура	2	72
8	Музичка култура	1	36
9	Физичко и здравствено васпитање	3	108
10	Дигитални свет	1	36
Укупно : А		21	756
Р.Бр.	Б.ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Верска настава	1	36
Укупно : Б		1	36
Укупно : А+Б		22	792
Р. Бр.	В.ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Редовна настава	22	792
2	Допунска настава	1	36
3	Додатни рад	-	-

Укупно : А+Б+В		23	828
Ред. Бр.	Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСП. РАДА		
1.	Час одељенског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуман., спортске и културне активности	1	36

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложенем друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економским, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развојудруштва.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА СУ:

1. обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
2. обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за цело-вити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
3. свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
4. развијање и практиковање здравих животних стилова, све-сти о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
5. развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
6. континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7. развијање компетенција за snalazeње и активно учешће у савременом друштву које се мења;
8. пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
9. развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
10. развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
11. оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
12. развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
13. развијање позитивних људских вредности;
14. развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
15. развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
16. развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
17. повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
18. повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

А. Обавезни наставни предмети

СРПСКИ ЈЕЗИК

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	180 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА Комуникативне функције	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем различите текстове; - опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; – изнесе своје мишљење о тексту; - разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; - одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; - именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; - уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); - разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност; – разуме идеје књижевног дела; 	КЊИЖЕВНОСТ	<p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Лирска поезија</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Душан Костић: <i>Септембар</i> Григор Витез: <i>Какве је боје поток</i>/Десанка Максимовић: <i>Вожња</i> 3. Душан Васиљев: <i>Зима</i> Мирослав Антић: <i>Шта је највеће</i>/Ф. Г. Лорка: <i>Луцкаста песма</i> 5. Драган Лукић: <i>Свакога дана</i>/Шта је отац 6. Бранислав Црнчевић: <i>Љутило мече</i>/ Љубивоје Ршумовић: <i>Аждаја своје чеду тепа</i> 7. Милован Данојлић: <i>Љубавна песма</i> 8. Љубивоје Ршумовић: <i>Домовина себрани лепотом</i> 9. Химна Светоме Сави 10. Бранко Стевановић: <i>Занимање Марка Краљевића</i> <p>Епска поезија</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Народне песме: <i>Марко Краљевић и бег Костадин, Орање Марка Краљевића</i>

<ul style="list-style-type: none"> - уочи основне одлике народне бајке; - разликује народну од ауторске бајке; - представи главне особине јунака; - уочи основне одлике народне епске песме; - уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу; - разликује опис од приповедања у књижевном делу; - покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; <ul style="list-style-type: none"> – уочи хумор у књижевном делу; - чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; - изражајно рецитије песму и чита прозни текст; <ul style="list-style-type: none"> – изводи драмске текстове; - разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; - одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; - примењује основна правописна правила; 		<p>Проза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ла Фонтен: <i>Цврчак и мрав/Езоп: Корњача и зец</i> 2. Народна приповетка: <i>Свети Сава и сељак без среће</i> 3. Народна бајка: <i>Чардак ни на небу ни на земљи</i> 4. Народна приповетка: <i>Свијету се не може угодити</i> 5. Бранко Ћопић: <i>Изокренута прича</i> 6. Оскар Вајлд: <i>Себични џин</i> 7. Светлана Велмар Јанковић: <i>Златно јагње</i> (одломак) 8. Бранко В. Радичевић: <i>Прича о дечаку и Месецу</i> 9. Ијан Маџуен: <i>Реч-две о Питеру</i> (одломак) 10. Јохана Шпири: <i>Хајди</i> (одломак) 11. Народна бајка: <i>Баи-Челик</i> (читање у наставцима) 2. Јасминка Петровић: <i>Од читања се расте</i> (читање у наставцима) <p>Драмски текстови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Душан Радовић: <i>А зашто он вежба</i> 2. Александар Поповић: <i>Лед се топи</i> 3. Јованка Јоргачевић: <i>Никад два добра</i> 4. Лаза Лазић: <i>Суђење</i> <p>Популарни и информативни текстови</p> <p>Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Милева Ајнштајн, Михаило Пупин), знаменита завичајна личност и др.</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; - споји више реченица у краћу и дужу целину; - препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; - извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; <ul style="list-style-type: none"> – варира језички израз; - попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке; - разликује формални од неформалног говора (комуникације); - учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника. 		<p>1. Бранко Ћопић: <i>Доживљаји Мачка Тоше</i></p> <p>Избор из поезије Душана Радовића (<i>Замислите, Да ли ми верујете, Страшан лав, Кад је био мрак, Тужне ђачке исповести, Здравница, Плави зец и друге песме</i>)</p> <p>3. Браћа Грим: <i>Бајке</i> (по избору)</p> <p>Књижевни појмови:</p> <ul style="list-style-type: none"> – лирска песма, – химна, – епска песма, – народна бајка, – роман, – поређење, – персонификација (на нивоу препознавања), – опис, – дијалог, – приповедање, – епски јунак, – драмска радња
	<p>ЈЕЗИК Грамматика, правописи ортоепија</p>	<p>Врсте речи:</p> <p>именице (градивне, збирне);</p> <p>придеви (присвојни, градивни); род и број придева;</p> <p>заменице (личне заменице);</p> <p>глаголи; лице и број глагола.</p> <p>Подела речи на крају реда (граница на самогласник).</p>

		<p>Управни говор (први и други модел). Неуправни говор.</p> <p>Велико слово: писање имена народа, вишечланих географских назива (планина, река, језера, мора и сл.), празника, наслова књига и часописа;</p> <p>Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси: <i>-ов</i>, <i>-ев</i>, <i>-ин</i>; <i>-ски</i>, <i>-чки</i>, <i>-шки</i>).</p> <p>Речца <i>не</i> уз именице и придеве.</p> <p>Наводници (у управном говору, насловима дела, називима школа).</p> <p>Сугласник <i>ј</i> (између самогласника <i>и-о</i> и <i>о-и</i>).</p> <p>Скраћенице (мерне јединице за масу, дужину, време изапремину течности).</p>
	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p>	<p>Краћи и дужи текстови – књижевни и некњижевни, као и нелинеарни текстови.</p> <p>Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано).</p> <p>Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано.</p> <p>Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.).</p> <p>Богаћење речника: речи истог или сличног значења; речи супротног значења; речи које значе нешто умањено и увећано (уз одговарајуће текстове из лектире).</p> <p>Правописне вежбе: вежбе допуњавања и избора правилног облика речи; диктат, аутодиктат.</p>

		<p>Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: речи који припадају различитим тематским скуповима; речи супротног значања али исте врсте и истог рода и броја, промена граматичког лица у тексту; основно и пренесено значење речи и друго.</p> <p>Стилске вежбе: састављање прича на основу задатих речи; сажимање или проширивање познате приче (текста), мењање краја приче (текста); настављање приче на основу датог почетка; промена становишта (нпр. увести у текст нове ликове; сместити бајку у далеку будућност...).</p> <p>Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.</p>
--	--	--

Српски језик – допунска настава - годишњи фонд часова 18

<p>Садржаји- наставне теме</p>	<p>ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да</p>
<p>Језик</p>	<ul style="list-style-type: none"> -разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; – одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; – примењује основна правописна правила; -јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо;
<p>Језичка култура</p>	<ul style="list-style-type: none"> -влада основном техником читања и писања латиничког текста; – користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – износи своје мишљење о тексту
<p>Књижевност</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; – одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; – одреди редослед догађаја у тексту ; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота;

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију,

и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу. Разред:

трећи (први страни језик)

Годишњи фонд часова: **72**

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	<p>Welcome to Happy Street</p> <p>+ The English Alphabet (Activity Book = АВ, р.95)</p> <p>Поздрављање; представљање себе и других, давање</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8.</p> <p>1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.22. 1.1.23.</p> <p>1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2.</p> <p>2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поздраве и отпоздраве, примењујући једноставна језичка средства; - представе себе и другог; - разумеју једноставна питања личне природе и одговоре на њих;

	основних информација о себи, давање и тражење основних информација о другима; изражавање броја и количине.			<ul style="list-style-type: none"> · препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; · размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; · разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.
2.	<p>At school</p> <p>+ Everyday English</p> <p>(AB, p.104)</p> <p>Исказивање молбе и захвалности; изражавање припадања; описивање предмета; давање основних информација о себи; изражавање допадања; описивање способности садашњости..</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.</p> <p>1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13.</p> <p>1.1.15. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1.</p> <p>1.2.2. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.</p> <p>2.1.6. 2.1.16. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1.</p> <p>2.2.2.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> · препознају и именују појмове који се односе на тему; · разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих; · упуте кратке и једноставне молбе; · исажу и прихвате захвалност на једноставан начин; · разумеју и саопште једноставне исказе којима се изражава припадање;

				<ul style="list-style-type: none"> · разумеју једноставне описе предмета; · опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - представе себе; · разумеју једноставне исказе за изражавање допадања; · изразе допадање једноставним језичким средствима; · опишу способности користећи једноставна језичка средства.
3.	<p>At Happy House</p> <p>+ Days and time (AB, p.97)</p> <p>Разумевање и давање једноставних упутстава; описивање предмета; изражавање допадања; описивање способности у садашњости; позив и</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.</p> <p>1.1.8. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.2.1.</p> <p>1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> · препознају и именују појмове који се односе на тему; · разумеју једноставна упутства и реагују на њих; · саопште једноставна упутства;

	реаговање на позив за учешће у заједничкој активности; исказивање времена.		2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2.	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - изразе допадање једноставним језичким средствима; - опишу способности користећи једноставна језичка средства; - разумеју позив на заједничку активност и на прикладан начин реагују на њега; - упуते позив на заједничку активност; - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко време.
4.	At the shop + Plural nouns (AB, p.98)	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.	По завршетку теме ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему;

	<p>Поздрављање; исказивање молбе, захвалности и извињења; изражавање броја и количине; изражавање допадања/недопадања.</p>	<p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.14. 1.1.15.</p> <p>1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4.</p> <p>1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6.</p> <p>2.1.12. 2.1.13. 2.1.16. 2.1.25. 2.1.26.</p> <p>2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.</p>	<p>поздраве и отпоздраве, примењујући једноставна језичка средства; разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих; упуте кратке и једноставне молбе; искажу захвалност и извињење на једноставан начин; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изразе допадање/недопадање једноставним језичким средствима.</p>
<p>5.</p>	<p>At the park + Numbers 20-100 (AB, p.96)</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.</p> <p>1.1.8. 1.1.11. 1.1.12 1.1.13. 1.1.15.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју позив на заједничку активност и на</p>

	<p>Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности; изражавање поседовања/непоседовања; описивање предмета; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; исказивање положаја у простору.</p>	<p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2.</p> <p>1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7.</p> <p>2.1.12. 2.1.13. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1.</p> <p>2.2.2. 2.2.3.</p>	<p>прикладан начин реагују на њега;</p> <ul style="list-style-type: none"> - упуте позив на заједничку активност; - разумеју једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање; - препознају и именују предмете и места из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; - саопште једноставна упутства и налоге; - разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих.
6.	<p>Greg's flat + Personal pronouns and 'To be' (AB, p.99)</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција;</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.</p> <p>1.1.8. 1.1.11. 1.1.22. 1.1.23.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p>

	<p>Исказивање положаја у простору; исказивање осета; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; описивање бића, места и предмета; изражавање поседовања/непоседовања.</p>	<p>Одговоран однос према околини</p>	<p>1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.2.15. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.</p>	<p>препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже једноставна обавештења о положају у простору; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним осетима и реагују на њих; изразе основне осете једноставним језичким средствима; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; саопште једноставна упутства и налоге; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање;</p>
--	---	--------------------------------------	--	---

				- размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију.
7.	<p>In the street</p> <p>+ This/That, These/Those (AB, p.100)</p> <p>Описивање бића и места; описивање догађаја у садашњости; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности.</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.</p> <p>1.1.8. 1.1.12. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.22.</p> <p>1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2.</p> <p>2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.18.</p> <p>2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2.</p> <p>2.2.3.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују бића и места из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе бића и места; - опишу бића и места користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне текстове у којима се описују радње у садашњости; - опишу радње користећи једноставна језичка средства; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју позив на заједничку активност и на прикладан начин реагују на њега;

				- упуте позив на заједничку активност.
8.	<p>In the playground</p> <p>+ like/love/want (AB, p.102)</p> <p>+ Possessive adjectives (AB, p.101)</p> <p>Изражавање припадања/неприпадања; изражавање допадања/недопадања; описивање предмета; изражавање бројева и количина (димензија); описивање догађаја у садашњости.</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговоран однос према околини; Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.</p> <p>1.1.8. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15.</p> <p>1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4.</p> <p>2.1.1 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12.</p> <p>2.1.13. 2.1.16. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26.</p> <p>2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање; - разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; - траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства;

				<p>разумеју једноставне текстове у којима се описују радње у садашњости;</p> <p>размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију.</p>
9.	<p>Festivals:</p> <p>Halloween</p> <p>Christmas</p> <p>Easter</p>	<p>Компетенција за учење;</p> <p>Сарадња; Комуникација;</p> <p>Естетичка компетенција;</p> <p>Дигитална компетенција;</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.2. 1.1.3. 1.2.1. 1.2.2. 1.3.1.</p> <p>2.1.1. 2.1.2. 2.1.16. 2.2.1. 2.2.2. 2.3.1.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> · препознају и именују појмове који се односе на тему; · разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; · упуте једноставне честитке; · разумеју и, примењујући једноставна језичка средства, наведу уобичајене активности које се односе на прославу празника.

Преглед тема/комуникативних функција, исхода, наставних садржаја и оперативних задатака, броја часова по теми иукупно

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Обрада	Остали лицови	Број часова по теми
	По завршеној теми/области ученици су у стању да:	Ученици уче и увежбавају:			
<p>1. Welcome to Happy Street + The English Alphabet (AB, p.95)</p> <p>Поздрављање; представљање себе и других, давање основних информација о себи, давање и тражење основних информација о другима; изражавање броја и количине.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - поздраве и отпоздраве, примењујући једноставна језичка средства; - представе себе и другог; - разумеју једноставна питања личне природе и одговоре на њих; - препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине. 	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре – <i>Hello, I'm Jack. What's your name? My name's Greg. Who's this? It's Daisy. Hello./Hi. Goodbye./Bye. See you tomorrow. How are you? Fine, thanks. One, two, three... ten skittles. A game in the garden. The English Alphabet and spelling. Can you spell your name?/How do you spell your name?</i></p>	1	3	4

<p>2. At school + Everyday English (AB, p.104)</p> <p>Исказивање молбе и захвалности; изражавање припадања; описивање предмета; давање основних информација о себи; изражавање допадања; описивање способности у садашњости.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих; - упуте кратке и једноставне молбе; - исказу и прихвате захвалност на једноставан начин; - разумеју и саопште једноставне исказе којима се изражава припадање; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - представе себе; - разумеју једноставне исказе за изражавање допадања; - изразе допадање једноставним језичким средствима; - опишу способности користећи једноставна језичка средства. 	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>What's this? It's a pencil. Hey, Greg! Your pencil! Can I borrow your rubber, please? Yes. Here you are. Thank you. Oh, no! My pencil! Show me something blue. What colour is the ruler? Yellow. Hello, I'm Greg. I'm nine. I'm from England. My school is Happy Street School. My teacher is Miss Davis. I like school very much. What's your name? How old are you? Can you play the guitar? No, I can't. Can you play the violin? Yes, I can. This boy can play the violin. What's your phone number? May I go to the toilet, please?</i></p>	3	7	10
---	---	---	---	---	----

<p>3. At Happy House + Days and time (AB, p.97)</p> <p>Разумевање и давање једноставних упутстава; описивање предмета; изражавање допадања; описивање способности у садашњости; позив и реаговање на позив за учешћеу заједничкој активности; исказивање времена.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставна упутства и реагују на њих; - саопште једноставна упутства; - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - изразе допадање једноставним језичким средствима; - опишу способности користећи једноставна језичка средства; - разумеју позив на заједничку активност и на прикладан начин реагују на њега; - упуте позив на заједничку активност; - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко време. 	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>Is it a robot? No, it isn't. Is it a rocket? Yes, it is. It's a rocket. What's this? It isn't a car and it isn't a robot. Stand up! Hands up! Hands down! Turn around! Touch your head! Sit down! A red doll, a white lorry, a red car, a blue robot. Plastic bottles. This is my favourite toy. It isn't a doll. It's a robot. It's green and white. It's great! It can walk and it can say 'Hello'. What's your favourite toy? Let's play a game! OK, let's play snakes and ladders! Let's play 'Red Racers'! OK! What time is it? It's nine o'clock. It's half past two. What time do you have lunch? What time do you get up at the weekend? What's the day today? It's Wednesday.</i></p>	3	5	8
<p>Festivals: Halloween</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју и, примењујући једноставна језичка средства, наведу уобичајене активности које се односе на прославу празника. 	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>It's Halloween! This is a Halloween party. Can you see the pumpkin and the big, black spider? I'm a cat. I'm an owl. I'm a witch. At Halloween children go 'trick or treating'. Trick or treat. Here's a treat! Thank you!</i></p>	0,5	0,5	1

<p>4. At the shop + Plural nouns (AB, p.98)</p> <p>Поздрављање; исказивање молбе, захвалности и извињења; изражавање броја и количине; изражавање допадања/недопадања.</p>	<p>препознају и именују појмове који се односе на тему;</p> <p>поздраве и отпоздраве, примењујући једноставна језичка средства;</p> <p>разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих;</p> <p>- упуте кратке и једноставне молбе;</p> <p>искажу захвалност и извињење на једноставан начин;</p> <p>разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине;</p> <p>размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;</p> <p>разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих;</p> <p>траже мишљење и изразе допадање/недопадање једноставним језичким средствима.</p>	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>Can I have ten bananas, please? Sorry? How many? Ten apples, please. Here you are. I like pizza. I like steak. I like pasta, too. I don't like olives. Do you like mushrooms? Yes. Do you like peppers? No. Do you like pizzas? I like pizzas and I like pasta, and I like cakes and ice cream, and I like oranges and chocolate. I like everything! Oh, no - I don't like olives. Four bananas. That's one pound, please. Thank you. Can I have three peaches, please? OK, here are you are. Thank you! How many can you see? Two babies. Threesandwiches. Four children.</i></p>	<p>3</p>	<p>7</p>	<p>10</p>
<p>Festivals: Christmas</p> <p>Честитање празника.</p>	<p>препознају и именују појмове који се односе на тему;</p> <p>разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих;</p> <p>- упуте једноставне честитке;</p> <p>разумеју и, примењујући једноставна језичка средства, наведу уобичајене активности које се односе на прославу празника.</p>	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>It's Christmas Day! This is Christmas lunch. It's a big lunch for all the family. It's a happy time! Turkey, everyone? Yes, please, Grandpa. I love turkey. This is a special pudding for Christmas Day. There's a toy and a hat in every Christmas cracker. Happy Christmas!</i></p>	<p>0,5</p>	<p>0,5</p>	<p>1</p>

<p>5. At the park + Numbers 20-100 (AB, p.96)</p> <p>Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности; изражавање поседовања/непоседовања; описивање предмета; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; исказивање положаја у простору.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју позив на заједничку активност и на прикладан начин реагују на њега; - упуте позив на заједничку активност; - разумеју једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање и реагују на њих; - траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање; - препознају и именују предмете и места из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; - опишу предмете користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; - саопште једноставна упутства и налоге; - разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих. 	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>Let's go to the park! Hey! Let's play football. OK! Great! Let's go to the zebra crossing. Have you got a ball? No, I haven't. Have you got a ball? Yes, I have – look! Have you got a big, red kite? No, I haven't. Have you got a small brown boat? Yes, I have. I've got a boat. I haven't got a bike. I've got a skateboard. It's purple and pink. I've got a big red plane. Close your eyes and please don't peek. Stop, Daisy! Hold my hand. Stop, look and listen. Walk, don't run. This is a photo of me and my dog in the park. I like playing in the park. I've got a skateboard. It's purple and pink. I like skateboards. I haven't got a bike. Let's dance! Move your legs, move your arms, move all your body! It's fun! Twenty, thirty, forty, fifty, etc. Seventy-two, ninety-three, etc.</i></p>	3	5	8
---	--	--	---	---	---

<p>6. Greg's flat + Personal pronouns and 'To be' (AB, p.99)</p> <p>Исказивање положаја у простору; исказивање осета; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; описивање бића, места и предмета; изражавање поседовања/непоседовања.</p>	<p>препознају и именују појмове који се односе на тему;</p> <p>разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих;</p> <p>траже и пруже једноставна обавештења о положају у простору;</p> <p>разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним осетима и реагују на њих;</p> <p>изразе основне осете једноставним језичким средствима;</p> <p>разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих;</p> <p>саопште једноставна упутства и налоге;</p> <p>препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења;</p> <p>разумеју једноставне описе бића, предмета и места;</p> <p>опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;</p> <p>траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање/непоседовање;</p> <p>- размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију.</p>	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>Where's my hamster? He isn't in the cage. Look under the cupboard. Is he on the bookcase? Where is he? Where's Flossy? In the kitchen. I'm in the bathroom. I'm tired. Is it the old castle or the modern house? This is me in my bedroom. There's a red bunk bed, a red bookcase and a red and white cupboard. There's a desk under the bunk bed and there's a globe on the cupboard. What's in your bedroom? This is my pony, Toffee. He's three. This is my pet rabbit, Benny. He's funny! Have you got a pony? No, I haven't. Have you got a cat? Yes, I have. I'm tired. We're hungry. He's hot. You're thirsty. She's angry.</i></p>	<p>3</p>	<p>7</p>	<p>10</p>
---	--	---	-----------------	-----------------	------------------

<p>7. In the street + This/That, These/Those (AB, p.100)</p> <p>Описивање бића и места; описивање догађаја у садашњости; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују бића и места из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе бића и места; - опишу бића и места користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне текстове у којима се описују радње у садашњости; - опишу радње користећи једноставна језичка средства; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју позив на заједничку активност и на прикладан начин реагују на њега; - упуте позив на заједничку активност. 	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>A woman and a dog / A boy and a baby / A man and a girl waiting at the bus stop. Pam's got long brown hair. Tall and short / Fat and thin / Old and young, Everybody's out in the street. He's tall and he's got short brown hair. She's got blue eyes. This is a picture of a girl and her pony. This is a picture of me and my friends, Dan and Archie. Dan's tall. He's got black hair and he's got blue eyes. Archie's short. He's got blond hair and he's got glasses. What about your friends? Let's have a day out! OK. We can go to a castle or a theme park. Let's go to a theme park!</i></p>	3	5	8
<p>Festivals: Easter</p> <p>Честитање празника.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; - упуте једноставне честитке; - разумеју и, примењујући једноставна језичка средства, наведу уобичајене активности које се односе на прославу празника. 	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре</p> <p>- <i>It's Easter time! You can buy Easter eggs in the shops or you can paint real eggs. How many eggs can you count? Happy Easter!</i></p>	0,5	0,5	1

<p>8. In the playground + like/love/want (AB, p.102) + Possessive adjectives (AB, p.101)</p> <p>Изражавање припадања/неприпадања; изражавање допадања/недопадања; описивање предмета; изражавање бројева и (димензија); описивање догађаја у садашњости.</p>	<p>препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање и реагују на њих; траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; опису предмете користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставне текстове у којима се описују радње у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију.</p>	<p>Изразе и речи који се односе на тему; језичке структуре - <i>This is Polly's jumper. It's Mr Potter's hat. Whose hat is this? It's Jack's. I don't like this jumper, this jumper's too big / this jumper's too small. I love this jumper, this jumper's just right. There's mud on my skirt. How long is the slide? It's very long. It's four metres long. Do you like fancy dress parties? My school uniform is a white T-shirt, grey trousers, a blue jumper and black shoes. I don't like my school uniform. In this photo I'm at a party. It's a fancy dress party. I'm wearing yellow trousers, black boots, a blue and yellow jacket and a yellow hat. Do you like fancy dress parties? I like sweets. I want an apple. I love bananas. Jane likes apples and cakes. She doesn't like bananas or pizza.</i></p>	<p>3</p>	<p>8</p>	<p>11</p>
<p>Укупан број часова:</p>			<p>23, 5</p>	<p>48, 5</p>	<p>72</p>

Преглед облика и метода рада, стандарда постигнућа и начина провере постигнућа, корелација, активности ученика и наставника

Број и назив теме	Облици рада Методерада	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Корелација	Активности ученика	Активности наставника
2. Welcome to Happy Street	Фронтални, индивидуални, у пару, групни. Аудиовизуелна, вербална, демонстративна, текстуална, илустративна, дијалогска, хеуристичка, глума, симулација.	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, различите технике формативног оцењивања, домаћи задаци, задаци у радној свесци, додатни материјал, тестови.	математика (бројеви), музичка култура (песме), грађанско васпитање (учтиво обраћање), српски језик (алфавет у поређењу са абецедом)	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају и понављају дијалогске моделе, симулирају ситуације, певају, цртају/заокружују/показују/спајају, пишу.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

2. At school + Everyday English (AB, p.104)	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.		1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, различите технике формативног оцењивања, домаћи задаци, задаци у радној свесци, додатни материјал, тестови.	музичка култура (песме, музички инструменти), свет око нас (државе света где је енглески матерњи језик), ликовна култура (боје, цртање), грађанско васпитање (поштовање различитости, учтиво обраћање)	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, цртају/заокружују/показују/спајају, пишу, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
	Аудиовизуелна, вербална, демонстративна, текстуална, илустративна, дијалогска, хеуристичка, глума, симулација.	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.16. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2.				

3. At Happy House + Days and time (AB, p.97)	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.			Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, различите технике формативног оцењивања, домаћи задаци, задаци у радној свесци, додатни материјал, тестови.	ликовна култура (боје, цртање) музичка култура (песме), математи ка (бројеви), физичко васпитање (TPR), грађанско васпитање (рецикли рани материјал и), свет око нас (материја ли, хронолошко време)	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, цртају/заокруж ују/ показују/спајај у, пишу, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
	Аудиовизуел на, вербална, демонстрати вна, текстуална, илустративна , дијалогска, хеуристичка, глума, симулација.	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2.				

Festivals: Halloween	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	Компетенција за учење; Сарадња;		Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	ликовна култура (боје, цртање, израда декорација), музичка култура (песме)	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, показују/спајају, пишу.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
	Аудиовизуелна, вербална, демонстративна, текстуална, илустративна, дијалогска, глума, симулација.	Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.2. 1.1.3. 1.2.1. 1.2.2. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.16. 2.2.1. 2.2.2. 2.3.1.				

<p>4. At the shop + Plural nouns (AB, p.98)</p>	<p>Фронтални, индивидуални, у пару, групни.</p> <p>Аудиовизуелна, вербална, демонстративна, текстуална, илустративна, дијалогска, хеуристичка, глума, симулација.</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговоран однос према здрављу</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.16. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, различите технике формативног оцењивања, домаћи задаци, задаци у радној свесци, додатни материјал, тестови.</p>	<p>свет око нас (храна, пијаца), ликовна култура (боје, цртање), музичка култура (песме), математика (рачунске операцијес новцем), грађанско васпитање (учтиво обраћање), српски језик (појам множине)</p>	<p>Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, цртају/заокружују/показују/спајају, пишу, раде мини пројекте.</p>	<p>Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.</p>
---	---	--	--	--	--	--	---

Festivals: Christmas	<p>Фронтални, индивидуални, у пару, групни.</p> <p>Аудиовизуелна, вербална, демонстративна, текстуална, илустративна, дијалогска, глума, симулација.</p>	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.2. 1.1.3. 1.2.1. 1.2.2. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.16. 2.2.1. 2.2.2. 2.3.1.</p>	<p>Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.</p>	<p>верска настава (прослава Божића у ВБ и код нас), музичка култура (песме), ликовна култура (боје, цртање, израда декорација)</p>	<p>Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, цртају/показују/спајају, пишу, раде мини пројекте.</p>	<p>Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.</p>
-----------------------------	--	--	--	--	--	---	---

5. At the park + Numbers 20-100 (AB, p.96)	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.		1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, различите технике формативног оцењивања, домаћи задаци, задаци у радној свесци, додатни материјал, тестови.	свет око нас (безбедно ст у саобраћај у, делови тела), физичко васпитање (физичке активности и, плес), музичка култура (песме, плес), ликовна култура (боје, цртање), математи ка (бројеви до 100)	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, цртају/заокруж ују/ показују/спајај у, пишу, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
	Аудиовизуел на, вербална, демонстрати вна, текстуална, илустративна , дијалогска, хеуристичка, глума, симулација.	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговоран однос према околини; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву ; Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.8. 1.1.11. 1.1.12 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.				

6. Greg's flat + Personal pronouns and 'To be' (AB, p.99)	Фронтални, индивидуални, и, у пару, групни.		1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, различите технике	српски језик (личне заменице) , свет око нас (стамбени простор, кућни љубимци) , ликовна култура (боје, цртање), музичка култура (песме)	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, цртају/заокруж ују/ показују/спајај у, пишу, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
	Аудиовизуел на, вербална, демонстрати вна, текстуална, илустративна , дијалогска, хеуристичка, глума, симулација.	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговоран однос према околини	1.1.8. 1.1.11. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.2.15. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.	формативног оцењивања, домаћи задаци, задаци у радној свесци, додатни материјал, тестови.			

7. In the street + This/That, These/Those (AB, p.100)	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.		1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у	свет око нас (опис физичких карактери сти-ка),	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и
	Аудиовизуел на, вербална, демонстрати вна, текстуална, илустративна , дијалогска, хеуристичка, глума, симулација.	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.12. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.18. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.	паровима, симулације у паровима и групама, различите технике формативног оцењивања, домаћи задаци, задаци у радној свесци, додатни материјал, тестови.	ликовна култура (боје, цртање, опис уметничк их слика), музичка култура (песме), грађанско васпитање (места за забаву/из лет), српски језик (показне заменице)	комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, цртају/заокруж ују/ показују/спајај у, пишу, раде мини пројекте.	самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

Festivals: Easter	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.			Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.	верска настава (прослава Ускрса у ВБ и код нас), свет око нас (животиње), музичка култура (песме), ликовна култура (боје, цртање, израда декорација)	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, цртају/заокружују/показују, пишу, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
	Аудиовизуелна, вербална, демонстративна, текстуална, илустративна, дијалогска, глума, симулација.	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.2. 1.1.3. 1.2.1. 1.2.2. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.16. 2.2.1. 2.2.2. 2.3.1.				

8. In the playground + like/love/want (AB, p.102)	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.		1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, различите технике формативног оцењивања, домаћи задаци, задаци у радној свесци, додатни материјал, тестови.	свет око нас (одевни предмети, породица) ликовна култура (боје, цртање), музичка култура (песме), математи ка (бројеви, димензије) , српски језик (присвојни облици)	Ученици уче и увежбавају изразе и речи који се користеу датој комуникативној ситуацији, слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, цртају/заокруж ују/ показују/спајај у, пишу, раде мини пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталносту раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
	Аудиовизуел на, вербална, демонстрати вна, текстуална, илустративна , дијалогска, хеуристичка, глума, симулација.	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Естетичка компетенција; Дигитална компетенција; Одговоран однос према околини; Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.8. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.4. 2.1.1 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.16. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.				

ОБЛАСТ/ТЕМА		МЕСЕЦ										Обрада	Остали типови часа	Свега
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Welcome to Happy Street	4										1	3	4
2.	At school	5	5									3	7	10
3.	At Happy House		3	5								3	5	8
	Halloween		1									0,5	0,5	1
4.	At the shop			3	7							3	7	10
	Christmas				1							0,5	0,5	1
5.	At the park					6	2					3	5	8
6.	Greg's flat						2	8				3	7	10
7.	In the street							1	5	2		3	5	8
	Easter								1			0,5	0,5	1
8.	In the playground									6	5	3	8	11
УКУПНО		9	9	8	8	6	4	9	6	8	5	23,5	48,5	72

Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма

Програм наставе и учења за стране језике у првом циклусу основног образовања и васпитања усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик

успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз)говора и писања у програму наставе и учења посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединца у било којој говорној заједници.

Планирање наставе и учења

Приликом планирања наставе и учења треба имати у виду да се исходи разликују, да се неки могу лакше и брже остварити, док је за већину исхода потребно више времена, различитих активности и начина рада. У фази планирања наставе и учења веома је важно узети у обзир да је уџбеник наставно средство које не одређује садржаје предмета. Садржајима у уџбенику приступа се селективно и у складу са предвиђеним исходима. С обзиром на то да уџбеник није једини извор знања, наставник треба да упути ученике на друге изворе информисања и стицања знања и вештина. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене, писане и невербалне), формално и садржински централну позицију програма наставе и учења заузимају управо *комуникативне функције*. На основу комуникативних функција дефинисане су *језичке активности* помоћу којих се оне могу остварити, а које, **од трећег разреда**, укључују постепено усавршавање способности разумевања говора, разумевања писаног текста, интерактивног усменог и писаног изражавања. Захваљујући цикличној и континуалној концепцији програма, комуникативне функције се преносе, усвајају и увежбавају током читавог образовног циклуса, с растућим степеном сложености. Исходи, комуникативне функције и језичке активности дефинисани су као опште лингвистичке категорије, и стога су за све стране језике идентични искази. Како би се, међутим, исходи, функције и активности операционализовали, понуђени су и примери језичких садржаја, и то за сваки појединачни страни језик. Њима се илуструју неке од најфреквентнијих и узрасно најадекватнијих могућности за вербалну реализацију комуникативних функција.

Остваривање наставе и учења

Програм усмерен ка исходима указује на то шта је ученик у процесу комуникације у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ постепено води наставника од исхода и комуникативне функције као области, преко активности које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и **примењују следећи ставови:**

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње;

- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и васпитне елементе, као и елементе социјализације;
- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
- са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији у учионици ван ње, и спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом и без детаљних граматичких објашњења, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватање, као и креирање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- наставни материјали представљају један од извора активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (планирање, запажање, анализа, вредновање, закључивање итд.);
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на нижем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантизације.

Технике / активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.)

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације, итд.)

Мануелне активности (израда панона, презентација, зидних новина, постера и сл.)

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...). Решавање

„проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина у трећем разреду основне школе

На избор стратегија за унапређивање и увежбавање језичких вештина у настави страног језика у **трећем** разреду основне школе утичу, пре свега, психолошки и когнитивни фактори, карактеристични за наведени узрастни период. У првом и другом разреду учење страног језика било је аудио-вербалног карактера, засновано на имитацији и репродукцији онога што ученици чују од наставника (или са аудио записа). Од **трећег разреда** се постепено уводе активности које омогућавају веће когнитивно укључивање ученика. Ученици су током претходног школског периода овладали основном техником читања и писања на матерњем језику, па усвојене законитости могу користити и у настави страног језика. Ученик на овом узрасту страни језик користи у комуникацији и у ситуацијама које су блиске његовим интересовањима, показујући

креативност, оригиналност у одговорима, активан однос према наставним садржајима. Одабиром одговарајућих стратегија за унапређивање и увежбавање језичких вештина осигурава се континуитет у развијању вишејезичности и достизању виших нивоа језичке компетенције релевантних и неопходних за даље школовање, живот и рад.

С обзиром на то да се исходи **операционализују** преко језичких активности у комуникативним ситуацијама, важно је да се оне у настави страних језика континуирано и истовремено увежбавају. Настава страног језика у **трећем разреду** основне школе подразумева индуктивно усвајање граматичких и лексичких садржаја, како у усменом, тако и у писаном контексту. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем учења страног језика.

Ученици су већ навикли да сва упутства у настави која се често понављају буду на страном језику. Нова упутства, нарочито она за која наставник процени да су сложенија и тежа за разумевање, могу се у почетку давати паралелно на страном и на матерњем језику. Потребно је што више користити предмете и бића из непосредног окружења, слике, картице, постере, као и аудио и видео записе. За најважније комуникативне садржаје препоручује се учестало понављање ради лакшег и бржег меморисања и стицања поуздања за самостално коришћење језика. У том смислу, пожељне су вежбе говорне продукције с варијацијама модела у којима се мењају и комбинују лексички и граматички садржаји уз постепено усложњавање. Подстицање интеракције с другим ученицима реализује се као вид медијације и укључује давање **једноставних** упутстава на страном језику (нпр. *питај друга или другарицу; одговори на питања друга/другарице*).

Ученици се оспособљавају за комуникативне функције наведене у програму за дати ниво учења, при чему **предложени језички садржаји служе као препорука** и могу бити замењени сличним садржајима или проширивани у складу са расположивим наставним материјалом као и потребама и интересовањима ученика.

Важно је да имамо на уму да је, упркос почетном ентузијазму са којим ученици улазе у процес учења страног језика у основној школи, њима то ипак још један у низу обавезних предмета. Стога се, на овом нивоу, не може очекивати да они сами, спонтано, развију интересовање и ентузијазам за учење страног језика. Неопходно је приликом планирања наставе имати у виду узраст ученика и њихове индивидуалне карактеристике. Неки ученици су интровертни, неки екстровеертни, уче различитом брзином и на различите начине – свим чулима, имају различите потребе и интересовања. Упутно је да час почне неком кратком игром загревања која би позитивно утицала на развијање способности пажње, концентрације и памћења, као и да се активности смењују одговарајућим логичним редоследом и да трају од пет до 15 минута.

Презентовање и увежбавање садржаја

С обзиром на различите стилове учења, разноврсност активности кључна је реч за презентовање нове лексичке грађе. Важно је да уважавамо предзнања ученика, јер нам она могу бити добра основа за рад и лакше разумевање теме.

Визуелна наставна средства (картице, постери, стварни предмети из непосредног окружења, како је у општим смерницама већ напоменуто) идеална су за увођење и увежбавање вокабулара. Када се ученицима покаже одређени појам – када га виде, важно је да неколико путу чују како се реч изговара и да је тек на крају изговоре. Хорско понављање корисно је за осећај сигурности ученика јер није јавно експониран, а страх од исмевања (који је на том узрасту неретко присутан) сведен је на минимум.

Пантомима (као врста драмских техника), као и метода потпуног физичког одговора, веома су омиљене и ефикасне, не само на овом узрасту већ и касније. Нарочито су погодне за ученике кинестетичког стила учења (превођење изговорене речи у покрет и обрнуто). Ове технике су погодне за увођење и увежбавање свих врста речи.

Одговарајући контекст (приче у сликама, песме, игре и сл.) битна је претпоставка успешног усвајања вокабулара, као и језика уопште. Усвајање лексике биће утолико ефикасније уколико се остварује у јасном ситуационом контексту. Примера ради, ако се усвајају речи које се односе на свет животиња, могуће је организовати стварни, симулирани или виртуелни обилазак зоолошког врта. Треба водити рачуна о томе да су ученици, током једног школског часа, у стању да усвоје до 10 нових речи.

Дијалогски модели веома су ефикасни за развијање говора. Овладавање дијалогом се почиње од једноставне упитно- одговорне форме. Добро организован дијалог представља снажан подстицај за учење и напредовање, нарочито ако се имау виду да се учење страног језика одвија изван аутентичне говорне средине. Наравно, потребно је обезбедити одговарајући контекст, симулирати ситуацију која би одговарала аутентичној говорној средини, и која ће и стидљивијим ученицима омогућити да се охрабре и проговоре. Дидактичке игре попут „У продавници“, „У библиотеци“ и сл. Представљају стимулативно средство за извођење динамичких, језичких и комуникативних вежби.

Пројектне активности повећавају мотивацију, јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или у групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне компетенције. Пројекат је погодан за рад у одељењима мешовитог састава, има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата, тако и процеса рада.

Драмске активности омогућавају ученицима да користе језик у одговарајућем контексту и тако „оживљавају“ његову употребу. Њихов потенцијал огледа се, између осталог, и у томе што:

- ученици не само да уче страни језик на забаван начин, већ кроз интеракцију и различите улоге које преузимају сагледавају ствари из различитих углова (што доприноси развоју критичког и дивергентног мишљења);
- ученици сарађују и усвајају језик кроз смислену интеракцију на циљном језику и развијају све потребне вештине – когнитивне, комуникативне и социјалне;

- сви могу да учествују – свако добија улогу коју може да „изнесе” те су зато погодне за рад у одељењима мешовитог састава;
- одговарају свим стиловима учења – визуелни виде, аудитивни чују, кинестетични се изражавају кроз покрет;
- подижу мотивацију и самопоуздање;
- оријентисане су на ученика – наставник има мање доминантну улогу;
- развијају машту и креативност код ученика.

Пожељно је да се драмске активности попут играња улога, мини скечева, луткарских мини представа, импровизација и прича из стварног живота што више користе у настави, не само на овом узрасту, већ и касније.

Код увежбавања **читања** на овом узрасту препоручује се гласно читање текстуалних врста дијалогског карактера које је блиско говору и представља ефикасно средство за развијање опште језичке компетенције. Наративне текстуалне врсте захтевају читање у себи, чији је циљ издвајање информација из прочитаног текста. У циљу развоја разумевања прочитаног текста могу се применити и различите стратегије и технике за усвајање и проширивање лексике коришћењем конвенционалних и електронских дидактичких средстава (нпр. картица са натписима и сликама, постера и сл.).

Писање је тесно повезано са говором. За увежбавање писања могу се користити различите фонетско-ортографске игре (нпр. назадатом словом ученици пишу што више речи); ортографске игре (нпр. исписивање речи са изостављеним самогласницима/сугласницима, где ученици имају задатак да попуне празна места и правилно напишу задате речи; наставник изговори једну реч, а ученици добијају задатак да напишу што више речи које почињу сваким словом речи коју је изговорио наставник) и игре за развој писања (*Погоди реч!* – ученицима се даје текст на познату тему у коме недостају неке речи, а њихов задатак је да се досете које речи треба уметнути, при чему се уписивање може обављати појединачно и групно).

Социокултурна компетенција, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице/заједница чији се језик учи, у учењу страног језика је веома значајна јер су та знања потребна за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља *интеркултурна компетенција*, која подразумева развој свести одругом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између средина, односно говорних заједница, у којима се ученик креће. Интеркултурна компетенција подразумева и развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, постепеним увођењем социокултурних садржаја на најнижем нивоу (поздрављање, певање пригодних празничних песама и сл.) доприноси се развоју интеркултурне личности, кроз јачање

свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Граматички садржаји се на овом узрасном нивоу не обрађују експлицитно. **Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта** (примењујући елементе граматике који су неопходни за успешно остваривање комуникативне функције). У процесу наставе страног језика треба тежити томе да се граматика усваја путем језичких активности слушања и говора, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења.

За ученике који у редовној настави теже савладавају делове програма, организује се **допунска настава**, поготову у светлу чињенице да се од трећег разреда ученици оспособљавају за читање и писање. Наставник треба благовремено да уочи све недостатке у знању ученика и предузме мере **допунског објашњавања**, кориговања грешака и увежбавања како би сви ученици постигли задовољавајући успех и остварили програмом дефинисане резултате учења.

Праћење и вредновање наставе и учења

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује не само постигнућа ученика, процес наставе и учења, већ и сопствени рад како би перманентно унапређивао наставни процес.

Процес праћења остварености исхода почиње проценом нивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају и наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се код формативног оцењивања током године пратепостигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем прецизније се процењује оствареност исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликују од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не

истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и оцењивања буду познати ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на које се вреднују постигнућа. Таква правила и организација процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик – наставник, као и ученик – ученик.

Литература за ученике: Happy Street 1, 3rd edition (енглески језик за 3. разред основне школе), уџбеник и радна свескаса CD-ом.

Аутори: Stella Maidment & Lorena Roberts

Издавач: *The English Book*, Београд и *Oxford University Press*, Велика Британија, 2020.

Литература за наставнике: Happy Street 1, Приручник за наставнике у PDF формату; *CPT (classroom presentation tool)*– софтвер за интерактивну

белу таблу (користи се уз помоћ рачунара и пројектора); дигитални уџбеник.

Остала наставна средства: флеш картице, постери, аудио CD, DVD, тестови.

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	180 часова

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:		

- прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој;

прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000);

изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000);

подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат;

– процени вредност израза са једном рачунском операцијом;

израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције;

– одреди десетице и стотине најближе датом броју;

– реши једначину са једном рачунском операцијом;

одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем;

– реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину;

– уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$);

– упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са

– упореди разломке облика са једнаким имениоцима;

резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом;

– уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа;

БРОЈЕВИ

Бројеви прве хиљаде.

Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак).

Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак).

Зависност резултата од промене компонената.

Једначине облика: $a + x = b$,
 $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$.

Неједначине облика: $a \pm x < b$,
 $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$.

Римске цифре D, M.

Разломци облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq$

Упоређивање разломака са једнаким имениоцима.

Децимални запис броја са једном децималом.

<p>– чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);</p>		
<p>– црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; – конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;</p>	<p>ГЕОМЕТРИЈА</p>	<p>Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу). Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг. Правоугаоник и квадрат. Обим троугла, квадрата и правоугаоника. Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира. Конструкције троугла и кружнице. Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.</p>
<p>чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.</p>	<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>	<p>Мерење масе (kg, g, t). Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (mm, km). Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl). Мерење површине геометријских фигура задатом мером</p>

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА – 18 ЧАСОВА

<p>Садржаји- наставне теме</p>	<p>ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p>
<p>БРОЈЕВИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); – изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); – подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; – одреди десетице и стотине најближе датом броју; – реши једначину са једном рачунском операцијом; – одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину; – уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \leq 10$); – упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са – упореди разломке облика са једнаким именицима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; - чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);

ГЕОМЕТРИЈА	<ul style="list-style-type: none"> – црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; – конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<ul style="list-style-type: none"> – чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама.

Кључни појмови: односи у простору, геометријски облици, број, сабирање и одузимање и мерење.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Назив предмета	ПРИРОДА И ДРУШТВО	
Циљ	Циљ наставе и учења природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.	
Разред	ТРЕЋИ	
Годишњи фонд часова	72 часа	
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; повеже различита занимања и делатности са потребама људи	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ	Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Рељеф у мом крају. Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро. Површинске воде у мом краја. Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). Производне и непроизводне делатности и њихова међузависност. Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност. Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информациони
		ПРИРОДА, ЧОВЕК, ДРУШТВО

<p>у крају у коме живи; повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; примени правила безбедног понашања у саобраћају; разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха; очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране; илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; примени поступке (мере) заштите од заразних болести; се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља; идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из</p>			<p>саобраћај. Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну возњу ролера, тротинета и бицикла. Течно, гасовито и чврсто стање воде. Кружење воде у природи. Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремина и кретање ваздуха). Мерење температуре воде, ваздуха и тела. Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама: Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пашњаци; Водене животне заједнице: баре, језера и реке. Култивисане животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови. Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница. Значај и заштита вода и водених животних заједница. Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима. Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке).</p>
		<p>ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ</p>	<p>Главне стране света. Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије”</p>

<p>прошлости; прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; доводи у везу брзину падања теласа његовим обликом; разликује природне и вештачке изворе светлости; повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора; разликује повратне и неповратне промене материјала; уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина; одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу; објасни како рециклажа помаже очувању природе; изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу</p>			<p>перспективе. План насеља. Географска карта Републике Србије: картографске боје, картографски знаци). Мој крај на географској карти Републике Србије. Временске одреднице (датум, година, деценија и век).</p>
		ПРОШЛОСТ	<p>Историјски извори (материјални, писани и усмени). Садашњост, прошлост, будућност: догађаји, људи и промене у мом крају. Породична прошлост (преци и потомци) и знаменити људи краја. Начин живота данас и у прошлости – занимања, одевање, исхрана, дечије игре</p>
		КРЕТАЊЕ	<p>Кретање тела по путањи (праволинијско и криволинијско). Утицај јачине деловања на пређено растојање тела. Дејство Земљине теже – падање тела. Утицај облика тела на брзину падања. Извори светлости (природни и вештачки). Како настаје сенка – облик и величина сенке. Кретање производи звук: треперење затегнуте жице, гласних жица; разл</p>
		МАТЕРИЈАЛИ	<p>Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање, топљење/очвршћавање) и</p>

<p>ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др); – повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>			<p>неповратне (сагоревање, рђање). Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детерџент за прање судова, мед, млеко, сок од лимуна). Вода и друге течности као растварачи. Зависност брзине растварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања. Топлотна проводљивост материјала. Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вунене рукавице, грађевински блокови, термос-боца). Значај рециклаже. Разврставање отпада од пластике, стакла, папира, метала. Рационална потрошња. Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.</p>
--	--	--	---

Кључни појмови садржаја: крај, човек, животне заједнице, оријентација у времену и простору, прошлост краја, кретање, материјали.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЛИКОВНА КУЛТУРА		
Циљ	Циљ учења ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.	
Разред	трећи	
Годишњи фонд часова	72 часова	
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ / ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора;</p> <p>повеже уметничко занимање и уметнички занатса одговарајућим продуктом;</p> <p>преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију;</p> <p>изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама;</p> <p>користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад;</p>	МАТЕРИЈАЛИ	<p>Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који могу да се користе као алатке (пера, крзно, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре.</p> <p>Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната (накит, уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...). Значај рециклирања, уметничка рециклажа.</p>

<p>протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;</p> <p>укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа;</p> <p>изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;</p> <p>распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције;</p>	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	<p>Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.</p> <p>Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње... Пејзаж, портрет, аутопортрет.</p> <p>Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... Лепо писање – плакат, позивнице, честитке...</p>
<p>разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости;</p> <p>учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу;</p> <p>разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	КОМПОЗИЦИЈА	<p>Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалне композиције, организација композиције, равнотежа.</p> <p>Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.</p>
	ПРОСТОР	<p>Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...). Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, игрицама...</p> <p>Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.</p>

Кључни појмови садржаја: простор, облик, линија, боја, текстура.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативно-сти, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	36 часова

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:		

<p>— опише своја осећања у вези са слушањем музике; примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; изговара бројалице у ритму, уз покрет; пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима;</p>	<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање, јачина, тонске висине. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу. Музичка прича. Филмска музика. Музички бонтон. Музика и здравље. Дигитализација.</p>
<p>препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; повезује почетне тонове песама – модела и једноставних наменских песама са тонском висином;</p>	<p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p>	<p>Дидактичке музичке игре. Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера Певање песама уз покрет. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова у тонском опсегу од ха до це2.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; – свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај(од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и манифестацијама. 		<p>Певање и свирање песама из нотног текста. Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Музички бонтон. Особине тона: боја (различити гласови и инструменти), трајање (нотна трајања), јачина (динамичке ознаке – пиано, форте, кресендо и декресендо), тонске висине (од $ce1$ до $ge1$). Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова (половина, четвртина, осмина ноте и одговарајуће паузе) у такту 2/4. Јединица бројања. Тактирање у 2/4 такту.</p>
	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	<p>Стварање једноставне ритмичке и мелодијске (једноставне) пратње. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст (учење у</p>
		<p>контексту).Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.</p>

Кључни појмови садржаја: певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, нотно писмо.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	108 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);</p> <p>правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;</p> <p>одржава равнотежу у различитим кретањима;</p>	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	<p>Вежбе за развој снаге са и без реквизита.</p> <p>Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита.</p> <p>Вежбе за развој аеробне издржљивости.</p> <p>Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге.</p> <p>Вежбе за развој координације.</p> <p>Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.</p>

<p>– коригује сопствено држања тела на основу савета наставника;</p> <p>– правилно држи тело;</p> <p>– правилно подиже, носи и спушта терет;</p> <p>– изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;</p> <p>изведе дечји и народни плес;</p> <p>користи терминологију вежбања;</p> <p>поштује правила понашања вежбалиштима;</p> <p>поштује мере безбедности током вежбања;</p> <p>одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;</p> <p>– примени правила игре;</p> <p>– навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;</p>	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Атлетика	<p>Техника трчања.</p> <p>Истрајно трчање.</p> <p>Скок удаљ згрчном техником.</p> <p>Бацање лоптице из залета.</p> <p>Скок увис прекорачном техником.</p>
		Спортска гимнастика	<p>Вежбе на тлу: вежбе и комбинације.</p> <p>Прескоци и скокови.</p> <p>Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе и вежбе променама висова и упора.</p> <p>Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди.</p>
		Основе тимских, спортских и елементарних игара	<p>Између четири ватре</p> <p>Мини-рукомет.</p> <p>Футсал – „мали фудбал”.</p>
		Плес и ритмика	<p>Вежбе са вијачом.</p> <p>Вежбе са лоптом.</p> <p>Народно коло „Савила се бела лоза винова”.</p> <p>Народно коло из краја у којем се школа налази.</p>

<p>прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;</p> <p>уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама;</p> <p>правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;</p> <p>прати промене у тежини и висини код себе и других;</p> <p>препозна здравствено стање када не треба да вежба;</p> <p>примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама;</p> <p>уредно одржава простор у коме живи и борави;</p> <p>користи здраве намирнице у исхрани;</p> <p>повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;</p> <p>препозна лепоту покрета у вежбању;</p> <p>се придржава правила вежбања;</p>		Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.
	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	<p>Основна правила: Између четири ватре, Мини-рукомета и Футсала.</p> <p>Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе).</p> <p>Чување и одржавање материјалних добара.</p> <p>Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање.</p> <p>„Ферплеј” (навијање, победа, пораз).</p> <p>Породица и вежбање.</p> <p>Вежбање као део дневних активности.</p>
		Здравствено васпитање	<p>Моје срце – пулс.</p> <p>Дисање и вежбање.</p> <p>Хигијена простора за вежбање.</p> <p>Значај воћа и поврћа у исхрани.</p> <p>Значај воде за организам и вежбање.</p> <p>Поступање у случају повреде.</p>

– вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању.			
---	--	--	--

Кључни појмови садржаја: физичке способности, моторичке вештине, здравље, плес и игра.

Б.ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Трећи

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕ НИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
------------------------------------	------------	---	--	---

<p>I – УВОД</p> <p>1. Свет је створен за тебе, чувај га! – уводни час</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; - Мотивисање ученика за похађање верске наставе 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; - моћи да уочи какво је његовопредзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе 	<p>- Упознавање са садржајем програма и начином рада</p>	<p>Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике</p>
--	--	---	--	--

<p>II – БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА</p> <p>2. Свето Писмо нам сведочи о настанку света</p>	<ul style="list-style-type: none"> - пружити ученицима основна знања о учењу Цркве о стварању света; - омогућити ученицима да разумеју да Бог ствара природу и човека, јер жели да их воли и да будеса њима заједно; 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - препознати неке елементе библијске повести о стварању света; - моћи да препозна и именује иконена којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести; 	<ul style="list-style-type: none"> - Појам Светога Писма као књиге откривења - Стварање невидљивог света-духовних сила - анђела - Библијско 	<p>би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и саначином вредновања њиховог рада.</p> <p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоријска настава (34 часова)
---	--	--	--	--

<p>Света некада уопште није било(1. и 2. дан стварања)</p> <p>Све је биље створено и Сунцем обасјано (3. и 4. дан стварања)</p> <p>- Све врви од живота (5. и 6. дан стварања)</p> <p>- Створен сам даличимна Бога</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Пружити ученицима могућност да разумеју даје човек у природној вези са свим оним што је Бог претходно створио, али да се разликује од свих створених бића; - Објаснити ученицима да је човек икона Божја (сличан Богу) зато што јестворен као слободна личност и једини позван да буде домаћин света; - Омогућити ученицима да увиде разлику између Бога и створене природе. 	<ul style="list-style-type: none"> - моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића којасу уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву; - моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; - моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; - уочити да је човек сличан Богу. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу; - развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи. 	<p>казивање о стварању света по данима</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стварање човека - Песма „Молитва“ Бранко Радичевић (песник се диви Божјем стварању и моли благослов...) - Прича „Паче“ А. Солжењицин 	<p>- практична настава (2 часа)</p> <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Теоријска настава се реализује у учионици; - Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим
---	--	--	---	--

<p>III – БОГ НАСВОЛИ</p> <p>Бог ствара свет из љубави</p> <p>Бог, људи и природа</p> <p>Свет не може без Бога</p> <p>Бог се брине о свету</p> <p>Божји и весници</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Омогућити ученику да увиди да је Бог створио свет из љубави; - Омогућити ученику да увиди да се Бог брине о свету; • Омогућити ученику да разуме да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет. 	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; - препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; - увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; - увидети да Бог жели да свет постоји вечно; - увидети да су Бог, људи и природу различити, али да нису потпуно раздвојени; - увидети различитост која постоји 	<ul style="list-style-type: none"> - Прича „Шишарка“ и прича „Себични син“ О. Вајлд (са правим крајем, кад се појављује Христос...) - Прича Св. Владике Николаја о томе како је Господ са Богородицом избегао пастира Давида из невоље (кад је заспао у пећини а змија му легла на груди...) А 	<p>предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. - Квалитет наставе се постиже кад се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу
--	--	---	--	--

		<p>између Бога и створеног света;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Синау свет; - упознати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету; - уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом; - упознати сдржај молитве Анђелучувару; - усвојити текст и мелодију песме „Анђели певају“. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - бити подстакнут да развија свест отоме да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи ; • бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит). 	<p>кад је одрастао Цар Давид је описао Богородици Христа у псалму</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Љубавна песма“, М. Данојлић (о маслачку и облачку) - Јављање анђела Богородици и; - Јављање анђела Јосифу; - Сусрет Богородице Јелисавете; - Јављање анђела пастирима ; - Јављање анђела мудрацима; - Анђео јавља Јосифу да склони породицу у Египат; 	<p>употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичкарешења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. - Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као
--	--	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> - Молитва Анђелу чувару; - Песма: „Анђели певају“. 	<p>простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.</p> <p><u>Евалуација наставе</u> Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> - процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара
--	--	--	---	---

<p>IV – ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА</p> <p>- Човек домаћин и свештеник у свету</p> <p>- Свети Сава</p>	<p>- Пружити ученицима основ за разумевање да се лични однос са Богом остварује кроз служење Богу и ближњима;</p> <p>- Пружити ученицима основ за разумевање да</p>	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <p>- уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека;</p> <p>- проширити своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу;</p> <p>- уочити да нема љубави без служења ближњима;</p>	<p>- Прича „ Три дрвета“ (Ова причаје и Божићна и Васкршња)</p> <p>- Подизање задужбина – најзначајније задужбине Светога Саве и Светог Симеона</p>
--	---	---	---

<p>- Свети Сава брине о нама</p> <p>- Радост служења</p>	<p>природи и човеку вечно постојање дарује Бог;</p> <p>- Омогућити ученику да увиди да су светитељи најбољи пример односа човека са Богом;</p> <p>• Пружити ученицима основна знања о о Светој Сави као нашем примеру служења.</p>	<p>- упознати библијску повест о Христовом служењу Апостолима.</p> <p><i>Афективни аспект:</i></p> <p>- бити подстакнут да љубав препознаје као служење;</p> <p>• знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим.</p>	<p>Мироточивог</p> <p>- Јеванђељско казивање о Христовом служењу – праће ногу апостолима и Тајна вечера</p> <p>- Прича: Доброчинство – најлепши начин да постојиш, из књиге «Мали анђеол», Н. Витошевић.</p>	<p>ученика путем анкетних евалуационих листића;</p> <p>– провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова;</p> <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p>
--	--	--	--	--

<p>V – ЛИТУРГИЈА- ПРЕОБРАЖЕ НИСВЕТ</p> <p>Наши дарови благодарности (опис н.ј. - твар у Литургији) Литургија - преображај света – Литургија – молитва за спасење човека и света Васкресење Лазарево Васкресење Христово</p>	<p>– Ученицима пружити основ за разумевање дахлеби вино – наши дарови - представљају свет у малом; – Ученицима пружити основ за разумевање разлога приношења Богу хлеба и вина на Литургији; – Пружити основ за разумевање да сена Литургији молимо за спасење целога света; – Омогућити ученицима да увиде да се на Литургији остварује спасење човека и света; • Ученицима пружити основ за разумевање да нас Христос толико воли да је дао свој живот за</p>	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати да је Литургија захвалност Богу; • уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове; • уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом; • увидити везу Литургије и спасења човека и света; • проширити своја знања о празнику Васкрсења; • увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; • усвојити текст и мелодију песме „Буди ликујте“ <i>Аф ективни аспект:</i> <p>• бити подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим;</p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима. 	<ul style="list-style-type: none"> • Твар у Литургији – хлеб и вино • Песма “Како настаје хлеб” Ли дија Поповић • Твар у Литургији – тамјан, восак, врба, јаје, грочје... уље, вода, бадњак, жито, • Прича о удовичиној лепти • Велика Јектенија • Прича „Мудри чобанин“ Патријарх српски Иринеј Гавриловић (причао причешћу) • Библијско казивање о 	<ul style="list-style-type: none"> – усмено испитивање; – писмено испитивање; – посматрање понашања ученика; <p>Оквирни број часова по темама</p> <p>Увод – 1</p> <p>Бог ствара свет и човека – 7</p> <p>Бог нас воли – 7</p> <p>Заједница Бога и света кроз човека – 6</p> <p>Литургија – преображени свет – 7</p> <p>Човек и природа - 6</p> <p>– Евалуација – 1+1</p>
---	---	--	---	--

	<p>нас и да је васкрсао да победи смрт за нас.</p>		<p>васкрсењу Лазара</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казивање о женама миноносицама на Христовом гробу („Зашто тражите живога међу мртвима“) • Васкршња прича „И жовотиње“ 	<p>Зинаида Хипијус</p>
--	--	--	--	----------------------------

<p>VI – ЧОВЕКИ ПРИРОДА</p> <p>21. Све чека на љубав човека</p> <p>22. Чувамо дарове Божије љубави</p> <p>23. Стварање светау православн ој иконограф ији</p> <p>24. Икона света створен ог за мене</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ученицима пружити неопходно знање да разумеју да је човек одговоран за очувањеприроде; • Омогућити ученицима даувиде на које све начине људи данас уништавају природу, тј.да увиде да загађење природе потиче од човека; • Омогућити ученицима даразумеју да је човек позван од Бога да бринео природи; • Упознати ученике са примерима изражавањаљубави према природи; • Развијати код ученикаскромност; • Установити обим и квалитет знања стечених утоку школске године из Православног катихизиса. 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати личну одговорност затворевину; • увидити да се загађењем нашеоколине, загађује цео свет; • увидити да се на православнимиконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека; • препознати представе које приказују догађаје везане за стварањесвета; • уочити у којој мери је напредовао исавладао градиво Православног катихизиса трећег разреда основне школе. <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут на очување природе и своје животне средине; • бити подстакнут да гледа на природу као на Божју творевину; <ul style="list-style-type: none"> • Ученици ће бити подстакнутида уреду школски простор изабраним радовима везаним за стварање и очување света 	<p>Поучне приче:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Свети Власије благосиља животиње“ • „Игуман и медвед“ • „Необична лађа“(Свети Елије и крокодил) • „Свети Серафим и медвед“ • Песма „Радуј се“М. Одаловић • Израда иконе Израда стрипа
---	---	--	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Математика
3. Познавање природе и друштва
4. Музичка култура
5. Ликовна култура
6. Грађанско васпитање

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Назив предмета	Час одељењског старешине	
Циљ	Циљ наставе је развој ставова, вештина, самосталности при раду, процена и самопроцена. Својим примероми уз помоћ учитеља ученици упознају школски живот и комплексније односе колектива и у тим односима како да остваре своје потенцијале уз уважавање других. Упућује их на усвајање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање ставова о заштити животне средине	
Разред	трећи	
Годишњи фонд часова	36 часова	
Садржај – наставне теме	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да	Начин остваривања програма (час одељењског старешине)
ЖИВОТ У ШКОЛИ	-развијање одговорности, критичности и самокритичности -поштује правила понашања у школи и одељењу -самопроцена својих могућности	Одређивање циља повезан са битним странама дечјег живота. Усмереност ка адаптацији на школску средину и правила школског живота.
ДЕЧЈА НЕДЕЉА/ДЕЧЈА ПРАВА	-препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; -развије сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету -развија самопоштовање и самопоуздање	Разликовање права и обавеза. Схватање да обавеза доноси и одређено право.
ЈА И ДРУГИ	-развија одговоран однос према себи и другима	Упућивање на друге и начине помоћи и сарадње.

ТОЛЕРАНЦИЈА И НЕНАСИЛНА КОМУНИКАЦИЈА	<p>Развија начине изражавања својих потреба и мишљења уз уважавање потреба и различитих мишљења других</p> <ul style="list-style-type: none"> -Развија начина размене другачијих мишљења и њихово прихватање -Разуме разлоге сукоба 	Упућивање на значај толеранције која води у ненасилну комуникацију.
КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> -Развија припадност са колективом -Мотивише се на учествовање у приредбама и заједничким прославама -Развија јединство са колективом 	Развити свест о важности припадности колективу као социјано биће.
МОЈЕ ЗДРАВЉЕ	-Развија свест о значају здравља, правилне исхране и потребе за игром као елементом физичког и психичког здравља	Указивање и упућивање на очување здравља.
МОЈА ПОРОДИЦА	<ul style="list-style-type: none"> -Изражава страхове, размишљања, недоумице -Разуме своју улогу и значај у породици 	Упутити на значај породице као основе стабилних односа и здраве социјалне интеракције са околином.
ЗАБАВНЕ И СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> - Разуме и поштује осећања других када се шалимо -Поштује правила игре -Схвата значај читања 	Упознавање са различитим правилима игре.
ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	<ul style="list-style-type: none"> -Препознаје и реагује на различите врсте насиља - Дефинише правила понашања са ученицима 	<p>Упознавање са различитим нивоима насиља.</p> <p>Препознавање насиља и начичи реакције.</p>

Назив предмета	ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
Циљ	Циљ је подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	36 - 72 часова

Садржај – наставне теме	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Начин реализације	Носиоци реализације
<u>Друштвене активности:</u> Активности поводом обе- лежавања: Међународни дан река, Светски дан породице, Дан заштите животне средине	<ul style="list-style-type: none"> - разуме сарадњу са локалном заједницом - има свести о здравом начину живота - поштује разлике и уважава своје и туђе потребе 	<ul style="list-style-type: none"> -припрема програма и извођење приредбе -радионице, игра, дружење, израда радова за конкурс... 	<ul style="list-style-type: none"> - учитељи - ученици - вероучитељ - волонтери Црвеног крста
<u>Техничке активности:</u> - Уређење школског простора - Израда честитки поводом значајних датума	<ul style="list-style-type: none"> - покаже креативност, уредност, прецизност, - има изграђен став према загађењу животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> -израда цртежа, уређење паноа -учешће у хуманитарним акцијама 	
<u>Хуманитарне активности</u> - Акције поводом Дечје недеље - Јесењи крос - Сарадња са Црвеним крстом - Помоћ болесном другу	<ul style="list-style-type: none"> - буде хуман - поштује разлика и разуме туђе потреба - развије такмичарски дух 	<ul style="list-style-type: none"> -учешће у спортским играма и такмичењима 	

<p><u>Спортске активности</u> Организовање спортских такмичења</p> <ul style="list-style-type: none"> - одељенска - међуодељенска - међушколска 	<ul style="list-style-type: none"> - развије такмичарски дух - унапреди моторику и спретност 		
<p><u>Културне активности</u> Посете:</p> <ul style="list-style-type: none"> - позоришту - музеју - учествовање у активностима поводом школских празника 	<ul style="list-style-type: none"> - развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо 		

Екскурзија

Екскурзија је облик образовно васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања.

Екскурзија се остварује ван школе у трајању од једног дана годишње.

Циљ екскурзије

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

-Проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима

-Упознавање начина живота и рада људи појединих крајева

-Развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота

-Развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика

-Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Садржаји и програм екскурзије

Садржај екскурзије остварује се на основу плана и програма образовно васпитног рада и школског програма.

Наставним планом и програмом за трећи разред основног образовања предвиђено је извођење једнодневног излета на Манојловце (истурена одељења) - Крушевац (црква Лазарица) - манастир Жича -Врњачка бања - Манојловце (истурена одељења).

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Циљ и задаци

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;

- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Садржаји и програм наставе у природи

Садржај наставе у природи остварује се на основу плана и програма образовно васпитног рада и школског програма.

Наставне области	Активности наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку наставе у природи ученик ће бити у стању да:
СРПСКИ ЈЕЗИК	<ul style="list-style-type: none"> - Упућује на самосталну примену стечених знања -Подстиче ученике на уочавање битног у препричавању, причању и описивању 	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - посматра - прича - практично комуницира - манипулише сликама - чита текстове, - активно учествује у причању, чита и анализира <p>непознате текстове</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Истрживање -симулација -пројекат -учење путем открића 	<p>Самостално посматра и уочава богатство облика, боја, звукова и гласова у природи (у шуми, на ливади, у парку);</p> <p>Изражава сопствене утиске о околини</p>
МАТЕМАТИКА	<ul style="list-style-type: none"> - Разговара и стимулише на логичко закључивање -Упућује ученика да уочавају, упоређују, закључују - Разговором наводи на логичко мишљење и закључивање - Припрема задатке по нивоима -Показује, објашњава и припрема моделе за мерење 	<ul style="list-style-type: none"> -посматрање -проучавање -слушање -упоређивање -дружење -усвајање нових знања -проширивање знања, искустава -утврђивање и конкретизација знања 	<ul style="list-style-type: none"> - учење путем откривања - истраживање - симулација - решавање проблема <p>-кооперативно учење</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Примени стечена знања о мерењу и јединицама мере у природи; - Самостално сабира и одузима двоцифрене бројеве решавањем текстуалних задатака из свакодневне ситуације.

СВЕТ ОКО НАС	<p>Утврђује претходна знања и искуства; Повезује нова знања са искуствима ученика; Даје упутства, усмерава, подстиче, показује; Објашњава садржај на развојно примерен начин ученицима; Организује активности ученика и координира радом ученика; Објашњава нове речи;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - препознаје - описује - прати - практикује - игра се - процењује - испољава - упоређује - именује - симболички бележи 	<ul style="list-style-type: none"> - вербалне; - илустративна; - демонстративна, - смислено вербално рецептивно учење; - кооперативно учење; 	<ul style="list-style-type: none"> - Зна да се снађе у простору и времену; - Зна да разликује живу и неживу природу; - Има одговоран однос према својој околини;
МУЗИЧКА КУЛТУРА	<ul style="list-style-type: none"> - Објашњава и упућује да свирају на дечјим инструментима - Демонстрира покрете за игру 	<ul style="list-style-type: none"> - уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира 	<ul style="list-style-type: none"> - учење путем откривања - истраживање - симулација - решавање проблема - кооперативно учење 	<ul style="list-style-type: none"> - Самостално изводи народне дечје игре; - Изводи нове научене песме; - Бољи осети ритам и мелодију ; - Слободније пева пред одељењем
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> - Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, - координира, развија кооперативност планира, - организује, посматра, демонстрира, - похваљује, - разговара 	<ul style="list-style-type: none"> - Ходају и трче на различите начине, - раде вежбе обликовања, - играју се дечијих игара, - скаче у даљ, увис, - прескаче вијачу, - баца и хвата лопту на различите начине, - пењу се на различите начине уз различите предмете, - клечи, чучи, скаче, 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстративна, - дијалогска, - метода практичног вежбања, - метода усменог излагања 	<ul style="list-style-type: none"> - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре;

		одскаче, наскаче, прескаче, -диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, -дружи се, навија, процењује,		- навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
ЛИКОВНА КУЛТУРА	- Ствара услове за креативно опажање - Упућује ученике на самостално стварање Прати и коригује рад ученика	- посматра - дискутује- комуницира - закључује - црта - слика - лепи - мисли - креира	- учење путем откривања - истраживање - решавање проблема - кооперативно учење - учење целовитих делатности - дивергентно учење	- Прикупи материјале из непосредног окружења (природе) и формира нову занимљиву целину - Радо ће показати своју оригиналност и креативност.
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира	- радионице, - симулације - играње улога - студије случаја - дискусије - мини истраживања	- Зна да цени другарство и пријатељство - Поштује разлике и уважава својих и туђих потреба

Настава у природи се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, односно другог законскогзаступника по правилу за најмање 80% ученика истог разреда. Родитељи финансирају наставу у природи.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Фонд часова за четврти разред и предмете

Ред.број	А.ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Нед	Год
1	Српски језик	5	180
2	Енглески језик	2	72
3	Математика	5	180
6	Природа и друштво	2	72
7	Ликовна култура	2	72
8	Музичка култура	1	36
9	Физичко и здравствено васпитање	3	108
10	Пројектна настава	1	36
Укупно : А		21	756
Р.Бр.	Б.ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Верска настава	1	36
Укупно : Б		1	36
Укупно : А+Б		22	792
Р. Бр.	В.ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Редовна настава	22	792
2	Допунска настава	1	36
3	Додатни рад	1	36

Укупно : А+Б+В		23	864
Ред. Бр.	Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСП. РАДА		
1.	Час одељенског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуман., спортске и културне активн.	1	36

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економским, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА СУ:

19. обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
20. обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за цело-вита развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
21. свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
22. развијање и практиковање здравих животних стилова, све-сти о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
23. развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
24. континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
25. развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
26. пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
27. развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
28. развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
29. оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
30. развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
31. развијање позитивних људских вредности;

32. развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
33. развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
34. развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
35. повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
36. повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

A. Обавезни наставни предмети

СРПСКИ ЈЕЗИК

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК	
Циљ	<p>Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.</p>	
Разред	четврти	
Годишњи фонд часова	180 часова	
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Комуникативне функције	
<ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем различите врсте текстова; - укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; - разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; - именује позитивне и негативне особине ликова; - уочи и издвоји основне 		<p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА</p> <p>Поезија</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шаљива народна песма Женидба врапца Подунавца 2- Војислав Илић: Јесен/Владислав Петковић Дис: Зима 3. Момчило Мошо Одаловић: Молитва за маму 4. Мирослав Антић: Космонаутска песма 5. Бранко Миљковић: Песма о цвету 6. Добрица Ерић: Завичај/Отаџбина је наша очевина/Момчило Мошо Одаловић: Птице косовчице 7. Мирослав Антић: Прва љубав/Најљубавнија песма/Алексије Марјановић: Љубав 8. Бранко Попић: Месећ и његова бака/Десанка Максимовић: Научно дело 9. Бранислав Црнчевић: Кад би мени дали један дан 10. Владимир Андрић: Дај ми крила један круг 11. Народна песма Милош у Латинима 12. Народна песма Јетрвица адамско колено <p>Проза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Народна прича о животињама: Међед, свиња и лисица 2. Народна приповетка: Најбоље задужбине 3. Народна приповетка: Ветар и сунце 4. Народна бајка: Цепељуга 5. Бранислав Нушић: Прва љубав (одломак из Аутобиографије)

<p>елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам);</p> <ul style="list-style-type: none"> - тумачи идеје књижевног дела; - препозна ситуације <p>кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима;</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; - разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; - преприча текст из различитих улога/перспектива; - уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); - уочи супротстављеност лица у драмском тексту; - чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; - изражајно рецитије песму и чита прозни текст; - изводи драмске текстове; - усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела; <ul style="list-style-type: none"> - повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; - разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и 	КЊИЖЕВНОСТ	<p>7. О.Бранислав Црнчевић: Восоноги и несо роздана Олујић: Стактарева љубав 8. Светлана Велмар Јанковић: Стефаново дрво 9. Лав Николајевић Толстој: Врабац и ласте/ Два мрза 10. Драган Алексић: Позориште на небу 11. Весна Алексић: Детективно срце 12. Ханс Кристијан Андерсен: Ружно Паче – читање у наставцима</p> <p>Драмски текстови</p> <p>1. Бвјидо Тартаља: Подела улога 2. Љиљана Крстић: Кад пролеће дође 3. Дејан Алексић: Слава</p> <p>Научнопопуларни и информативни текстови (из књига, енциклопедија и часописа за децу)</p> <ul style="list-style-type: none"> • о нашим знаменитим књижевницама, сликаркама и научницама; • о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; • о занимљивим пределима, народима, обичајима у свету • бонтон. <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>1. Милован Дањојлић: Избор из поезије за децу 2. Драган Лукић: Избор из поезије за децу 3. Јасминка Петровић: О дугмету и срећи 4. Рене Рио: Бела рива 5. Ерик Најт: Леси се враћа кући 6. Александар Поповић: Пепељуга</p> <p>ДОПУНСКИ ИЗБОР (са наведеног списка или по сопственом избору бирају се три дела)</p> <p>1. Избор драмских текстова за децу. 2. Бранко В. Радичевић: Песме о мајци 3. Светлана Велмар Јанковић: Књига за Марка/Очаране наочаре 4. Горан Петровић: Разлике 5. Едмондо де Амичис: Срце 6. Јохана Шпири: Хајди 7. Михаел Енде: Бескрајна прича (одломак) 8. Астрид Линдгрен: Пипи Дуга Чарапа 9. Златко Васић: Чаробно путовање Урош Петровић: Мартинина велика загонетна авантура</p>
<p>уочи оне које су увек у истом облику;</p> <ul style="list-style-type: none"> - одреди основне реченичне чланове; - разликује врсту речи од службе речи у реченици; - поштује и примени основна правописна правила; - правилно пише сва три модела управног говора; - употреби основне облике 	ЈЕЗИК ГраMATика, правописи ортоепија	<p>Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста непроменљивих речи). Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе). Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. Појам предиката (глаголски предикат). Појам објекта (именице у функцији објекта). Прилошке одредбе за време, место и начин.</p>

<p>усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање;</p> <ul style="list-style-type: none"> - употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; - препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневnoj комуникацији; - напише разгледницу, честитку, приватно писмо; - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; - повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; - правилно структурира текст; <p>учествује у предлагању садржаја и начина рада.</p>		<p>Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта.</p> <p>Управни говор (трећи модел). Велико слово: имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела – примери из обрађених дела (нпр. Ружно Паче...); устаљена и посебно наденута имена животиња; називи институција, предузећа и установа, манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено са предметом Природа и друштво).</p> <p>Речца ли; скраћени упитни облик је ли (је л') према узрочном везнику јер.</p> <p>Предлог са уз заменице (нпр. са мном, с њом и сл.). Писање вишечланих бројева. именице (градивне, збирне); придеви (присвојни, градивни); род и број придева; заменице (личне заменице); глаголи; лице и број глагола.</p> <p>Подела речи на крају реда (граница на самогласник).</p> <p>Управни говор (први и други модел). Неуправни говор. Велико слово: писање имена народа, вишечланих географских назива (планина, река, језера, мора и сл.), празника, наслова књига и часописа;</p> <p>Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси: <i>-ов, -ев, -ин; -ски, -чки, -шки</i>).</p> <p>Речца <i>не</i> уз именице и придеве.</p> <p>Наводници (у управном говору, насловима дела, називима школа).</p> <p>Сугласник <i>ј</i> (између самогласника <i>и-о</i> и <i>о-и</i>).</p> <p>Скраћенице (мерне јединице за масу, дужину, време и запремину течности).</p>
--	--	--

	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл. Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази. Разгледница, честитка, писмо.</p> <p>Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе.</p> <p>Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.</p> <p>Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица <i>Ви</i> из поштовања; спојенои одвојено писање речи (речца <i>ли</i>, предлог <i>са</i>, вишечлани бројеви). Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју. Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту.</p>
--	----------------------------	---

Српски језик – допунска настава - годишњи фонд часова 18

Садржаји- наставне теме	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да
Језик	- одреди основне реченичне чланове; разликује врсту речи од службе речи у реченици; поштује и примени основна правописна правила; правилно пише сва три модела управног говора;
Језичка култура	- чита са разумевањем различите текстове; – чита текст поштујући интонацију реченице /стиха; - споји више реченица у краћу и дужу целину; - препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин;
Књижевност	– одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; -именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – 4. РАЗРЕД

Циљ наставе енглеског језика у четвртном разреду је да оспособи ученика да комуницира на енглеском језику на основном нивоу усменом и писаном

облику о темама из његовог окружења. У исто време, настава енглеског језика треба да подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања

мотивације за учење језика, да олакша разумевање других и различитих култура и традиција, стимулише машту, креативност и радозналост и подстиче задовољство коришћења енглеског језика.

Разред: **четврти** (први страни језик)

Годишњи фонд часова: **72**

Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Where's Flossy?	Сарадња; Комуникација; Одговорно учешће у демократском друштву; Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Дигитална компетенција	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.3. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	По завршетку теме ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему - поздраве и отпоздраве, примењујући једноставнија језичка средства; - представе себе и другог; - разумеју једноставнија питања личне природе и одговаре на њих; - постављају једноставнија питања личне природе; - у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости; - разумеју, питају и саопште колико нечега има - разумеу једноставније описе предмета и места;

				<p>опишу бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа;</p> <p>- разумеју, питају и саопште колико нечега има.</p>
2.	The presents	<p>Сарадња; Комуникација; Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама; Решавање проблема; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; - изразе основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разумеју и поштују правила учтиве комуникације - разумеју једноставније описе људи; - опишу људе у неколико везаних једноставнијих исказа - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на припадање - разумеју једноставније исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагује на њих; - траже и дају једноставнија обавештења која се односе на поседовање / непоседовање - разумеју, питају и саопште колико нечега има.

3.	Shopping for Mum	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Естетичка компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.2. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеу једноставније описе предмета и места; - опишу бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; разумеју, питају и саопште колико нечега има; - разумеју једноставније исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагује на њих; - траже и дају једноставнија обавештења која се односе на поседовање / непоседовање; - разумеју, питају и саопште колико нечега има; - поштују правила учтиве комуникације приликом куповине - разумеју и саопште једноставније исказе који се односе на хронолошко време; - разумеју једноставније текстове у којима се описују уобичајене радње у садашњости које се

				<p>догађају у одређено време; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију;</p> <ul style="list-style-type: none"> - опишу уобичајене радње у садашњости које се догађају у одређено време; - разумеју и објасне сличности и разлике у свакодневним активностима током радног дана у циљној култури и код нас.
4.	Are they monkeys?	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Естетичка компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове у којима се описују способности у садашњости; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на положај у простору; - разумеју и објасне сличности и разлике у начину разоноде између вршњака у циљној култури и код нас - разумеју једноставније описе бића и предмета;

				<ul style="list-style-type: none"> - опишу бића и предмете у неколико везаних једноставнијих исказа; - разумеју једноставнија упутства и налоге и реагују на њих; саопште једноставнија упутства и налоге; - разумеју и фромилу једноставне исказе који се односе на припадање.
5.	Kites	<p>Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Естетичка компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26.</p>	<p>По завршетку теме ученици ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније описе места; - опишу места у неколико везаних једноставнијих исказа; - разумеју позив на заједничку активност и реагују на одговарајући начин; упуте позив на заједничку активност; - разумеју кратке и једноставније молбе и реагују на њих уз одговарајуће образложење; упуте кратке и једноставније молбе; исказе и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; - разумеју једноставније текстове у којима се описују уобичајене радње у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу уобичајене радње у садашњости користећи једноставнија језичка средства;

			2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	- разумеју и објасне сличности и разлике у породичним односима у циљној култури и код нас.
6.	Dad at the sports centre	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Естетичка компетенција; Одговорно учење у демократском друштву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	По завршетку теме ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније исказе за изражавање допадања / недопадања и реагују на њих; - изражавају допадање / недопадање уз најједноставније образложење; - изразе захвалност на једноставан начин; - разумеју позив на заједничку активност и реагују на одговарајући начин; упуте позив на заједничку активност; - разумеју кратке и једноставније молбе и реагују на њих уз одговарајуће образложење; - упуте кратке и једноставније молбе; исказе и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; - разумеју једноставније текстове у којима се описују уобичајене радње у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу уобичајене радње у садашњости користећи једноставнија језичка средства.

7.	We're late!	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Естетичка компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	По завршетку теме ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове у којима се описују радње у садашњости које се сматрају сталним; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу радње у садашњости које се сматрају аталним; - разумеју и објасне сличности и разлике у занимањима у циљној култури и код нас.
8.	It's snowing!	Компетенција за учење; Сарадња; Комуникација; Рад са подацима и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.	По завршетку теме ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему;

	информацијама; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Естетичка компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву	1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	<ul style="list-style-type: none"> · разумеју и саопште једноставније исказе који се односе на метеоролошко време; · разумеју једноставне предлоге и реагују на њих; упуте једноставне предлоге; - разумеју и објасне метеоролошке симболе · разумеју једноставније текстове у којима се описују тренутне радње у садашњости; · размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; · опишу тренутне радње у садашњости користећи једноставнија језичка средства.
--	---	--	---

ОБЛАСТ/ТЕМА		МЕСЕЦ										Обрада	Остали типови часа	Свега
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Where's Flossy?	4										0	4	4
2.	The presents	5	4									3	6	9
3.	Shopping for Mum		4	5								4	5	9

4.	Are they monkeys?			2	5							3	5	7
5.	Kites				4	6	2					4	8	12
6.	Dad at the sports centre						2	8				3	7	10
7.	We're late!							1	7	1		3	6	9
8.	It's snowing!									6	6	4	8	12
УКУПНО		9	8	7	9	6	4	9	7	7	6	24	48	72

Напомена: Издавач је израдио оквирне годишње и месечне планове пратећи препоруке Министарства просвете, науке и технолошког развоја за планирање образовно-васпитног рада у складу са новим програмима наставе и учења. Наглашавамо да у препорукама дати обрасци нису прописани и обавезни већ само препоручени па они могу према потребама наставника изгледати и другачије. У истом документу се наводи да не постоји прописан образац за писане припреме наставника али се у њиховом креирању мора водити рачуна о реалном контексту у коме наставник ради, материјалним ресурсима и сл.

Преглед тема/комуникативних функција, исхода, наставних садржаја и оперативних задатака, броја часова по теми иукупно

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТ И (Комуникативне функције)	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ И ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	Обрада	Остали типови	Број часова по теми
	По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији:	Ученици у усменој и писменој комуникацији уче и увежбавају:			

<p>1. Where's Flossy?</p> <p>Поздрављање и престављање; изражавање количина; описивање места и предмета.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему - поздраве и отпоздраве, примењујући једноставнија језичка средства; - представе себе и другог; - разумеју једноставнија питања личне природе и одговаре на њих; - постављају једноставнија питања личне природе; у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости; - разумеју, питају и саопште колико нечега има - разумеу једноставније описе предмета и места; - опишу бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; - разумеју, питају и саопште колико нечега има. 	<p>Изразе и речи које се односе на предмете из непосредног окружења, имена ликова у уџбенику и изразе који се користе за поздрављање и представљање;- <i>What are these? They're... How do you spell? The alphabet</i> (правилно писање малих и великих латиничних слова) кратке текстове и дијалоге који се односе на тему (слушају, читају, говоре и пишу).</p>	0	4	4
---	---	---	---	---	---

<p>2. The presents</p> <p>Исказивање потреба, осета и осећања;</p> <p>описивање људи; исказивање припадања; изражавање количина.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; - изразе основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разумеју и поштују правила учтиве комуникације - разумеју једноставније описе људи; - опишу људе у неколико везаних једноставнијих исказа - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на припадање - разумеју једноставније исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагује на њих; - траже и дају једноставнија обавештења која се односе на поседовање / непоседовање - разумеју, питају и саопште колико нечега има. 	<p>Изразе и речи којима се именују чланови ужеи шире породице – <i>mom, dad, brother, ister, uncle, aunt, cousin, grandma, grandpa, језичке структуре his/her (присвојни придеви), She's got one sister. How many cousins has Polly got? (Have got за изражавање поседовања и описивање), Numbers 20-100 (бројеве до 100 и множину именица)</i> причу и текст који се односе на тему; кратке текстове и дијалоге који се односе на тему (слушају, читају, говоре и пишу).</p>	3	6	9
---	---	---	---	---	---

<p>3. Shopping for Mum</p> <p>Описивање места и предмета; изражавање количина; изражавање поседовања; исказивање хронолошког времена; описивање уобичајених радњи у садашњости.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеу једноставније описе предмета и места; - опишу бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; разумеју, питају и саопште колико нечега има; - разумеју једноставније исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагује на њих; - траже и дају једноставнија обавештења која се односе на поседовање / непоседовање; - разумеју, питају и саопште колико нечега има; - поштују правила учтиве комуникације приликом куповине - разумеју и саопште једноставније исказе који се односе на хронолошко време; - разумеју једноставније текстове у којима се описују уобичајене радње у садашњости које се догађају у одређено време; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу уобичајене радње у садашњости које се догађају у одређено време; - разумеју и објасне сличности и разлике у свакодневним активностима током радног дана у циљној култури и код нас. 	<p>Изразе и речи којима се именује храна и изражава хронолошко време - <i>apples, bananas, biscuits, bread, cereal, cheese, crisps, eggs, grapes, milk, oranges, pears, rice</i> Does he likes apples? He likes pears. He doesn't like oranges. (The Present Simple tense); He's got some biscuits. She hasn't got any grapes. (Have got за изражавање поседовања и описивање) eight o'clock, half past nine, I have breakfast at seven o'clock. причу и текст који се односе на тему; - кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).</p>	4	5	9
--	--	--	---	---	---

--	--	--	--	--	--

<p>4. Are they monkeys?</p> <p>Описивање способности у садашњости; исказивање положаја у простору.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове у којима се описују способности у садашњости; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на положај у простору; - разумеју и објасне сличности и разлике у начину разоноде између вршњака у циљној култури и код нас - разумеју једноставније описе бића и предмета; - опишу бића и предмете у неколико везаних једноставнијих исказа; - разумеју једноставнија упутства и налоге и реагују на њих; саопште једноставнија упутства и налоге; - разумеју и формулишу једноставне исказе који се односе на припадање. 	<p>Изразе и речи које се односе животиње, предлоге за место и физички изглед - <i>a dolphin, an elephant, a frog, a giraffe, a hippo, a lion, a monkey, a parrot, a penguin. језичке структуре They're funny. They aren't dangerous. Are they friendly?. bigger, smaller, taller, Where are the monkeys? They're next to/opposite / between the giraffes?</i> причу и текст који се односе на тему; – кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).</p>	<p>3</p>	<p>4</p>	<p>7</p>
--	--	--	----------	----------	----------

<p>5. Kites</p> <p>Описивање места исказивање молбе; захвалности и извињења.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније описе места; - опишу места у неколико везаних једноставнијих исказа; - разумеју позив на заједничку активност и реагују на одговарајући начин; упуте позив на заједничку активност; - разумеју кратке и једноставније молбе и реагују на њих уз одговарајуће образложење; упуте кратке и једноставније молбе; исказе и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; - разумеју једноставније текстове у којима се описују уобичајене радње у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу уобичајене радње у садашњости користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и објасне сличности и разлике у породичним односима у циљној култури и код нас. 	<p>Изразе и речи који се односе на места у граду, превозна средства и играчке <i>a church, a cinema, a library, a restaurant, a station, a supermarket, a toy shop. There's a toy shop. There are kites. There aren't any red kites. Are there any purple kites? How do you go to school? I go to school by car, I walk to school.</i> причу и текст који се односе на тему; - кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).</p>	4	8	12
---	--	---	---	---	----

<p>6. Dad at the sports centre</p> <p>Изражавање допадања и недопадања; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности; описивање уобичајених радњи у садашњости.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније исказе за изражавање допадања / недопадања и реагују на њих; - изражавају допадање / недопадање уз најједноставније образложење; - изразе захвалност на једноставан начин; - разумеју позив на заједничку активност и реагују на одговарајући начин; упуте позив на заједничку активност; - разумеју кратке и једноставније молбе и реагују на њих уз одговарајуће образложење; - упуте кратке и једноставније молбе; искажеи прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; - разумеју једноставније текстове у којима се описују уобичајене радње у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу уобичајене радње у садашњости користећи једноставнија језичка средства. 	<p>Изразе и речи које се односе на забаву и разоноду и дане у недељи - <i>basketball, computer games, dancing, swimming, skateboarding, television, tennis, Do you like swimming? Yes, I do. / No, I don't. I like playing football.</i> (изражавање допадања и недопадања). <i>Days of the week. I do my homework on Mondays</i> причу и текст који се односе на тему; - кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).</p>	3	7	10
---	--	---	---	---	----

<p>7. We're late!</p> <p>Описивање радњи у садашњости које се сматрају сталним</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове у којима се описују радње у садашњости које се сматрају сталним; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу радње у садашњости које се сматрају сталним; - разумеју и објасне сличности и разлике у занимањима у циљној култури и код нас. 	<p>Изразе и речи које се односе на занимања - <i>a baker, a firefighter, a mechanic, a nurse, an office worker, a teacher, She wears a uniform. She doesn't work with children. quarter past ten</i> причу и текст који се односе на тему; - кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).</p>	3	6	9
<p>8. It's snowing!</p> <p>Описивање метеоролошког времена; описивање тренутних радњи у садашњости.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју и саопште једноставније исказе који се односе на метеоролошко време; - разумеју једноставне предлоге и реагују на њих; упуте једноставне предлоге; - разумеју и објасне метеоролошке симболе - разумеју једноставније текстове у којима се описују тренутне радње у садашњости; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу тренутне радње у садашњости користећи једноставнија језичка средства. 	<p>Изразе и речи које се односе на временске прилике и физички изглед људи - <i>cloudy, cold, foggy, hot, raining, snowing, sunny, windy</i> <i>What's the weather like today in London? it's sunny. I'm reading. She's wearing a hat. Is it snowing? Are you skiing?</i> (The Present Continuous Tense) причу и текст који се односе на тему; - кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).</p>	4	8	12

Укупан број часова:	24	48	72
----------------------------	-----------	-----------	-----------

Преглед облика и метода рада, стандарда постигнућа и начина провере постигнућа, корелација, активности ученика и наставника

Број и назив теме	Облици рада	Методе рада	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Корелација	Активности ученика	Активности наставника
--------------------------	--------------------	--------------------	-----------------------------	-------------------------------------	-------------------	---------------------------	------------------------------

1. Where's Flossy?	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	аудио-лингвална, рад на тексту, демонстративна, дијалогска, монолошка, пројектна настава, ИКТ у настави	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.3. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови језичких вештина и различите технике формативног оцењивања.	српски језик и књижевност, физичко и здравствено васпитање, грађанско васпитање, математика, музичка култура	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; глуме, симулирају, раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
--------------------	--	---	--	---	--	---	---

2. The presents	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	аудио-лингвална, рад на тексту, демонстративна, дијалогска, монологска, пројектна настава, ИКТ у настави	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови језичких вештина, различите технике формативног оцењивања.	српски језик и књижевност, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; симулирају, раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
-----------------	--	--	--	--	---	--	---

3. Shopping for Mum	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	аудио-лингвална, рад на тексту, демонстративна, дијалогска, монологска, пројектна настава, ИКТ у настави	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.2. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови језичких вештина, различите технике формативног оцењивања.	српски језик и књижевност, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; симулирају, раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
---------------------	--	--	---	--	---	--	---

4. Are they monkeys?	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	аудио-лингвална, рад на тексту, демонстративна, дијалогска, монологска, пројектна настава, ИКТ у настави	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови језичких вештина, различите технике формативног оцењивања.	српски језик и књижевност, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; симулирају, раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
----------------------	--	--	--	--	---	--	---

5. Kites	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	аудио-лингвална, рад на тексту, демонстративна, дијалогска, монологска, пројектна настава, ИКТ у настави	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови језичких вештина, различите технике формативног оцењивања.	српски језик и књижевност, грађанско васпитање, математика, физичко и здравствено васпитање, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; симулирају, раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
----------	--	--	---	--	--	--	---

6. Dad at the sports centre	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	аудио-лингвална, рад на тексту, демонстративна, дијалогска, монологска, пројектна настава, ИКТ у настави	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови језичких вештина, различите технике формативног оцењивања.	српски језик и књижевност, грађанско српски језик и књижевност, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичкоо здравствено васпитање	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; симулирају, раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
-----------------------------	--	--	---	--	--	--	---

7. We're late!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	аудио-лингвална, рад на тексту, демонстративна, дијалогска, монологска, пројектна настава, ИКТ у настави	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови језичких вештина, различите технике формативног оцењивања.	српски језик и књижевност, грађанско васпитање, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; симулирају, раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
----------------	--	--	--	--	---	--	---

8. It's snowing!	Фронтални, индивидуални, у пару, групни.	аудио-лингвална, рад на тексту, демонстративна, дијалогска, монологска, пројектна настава, ИКТ у настави	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови језичких вештина, различите технике формативног оцењивања.	српски језик и књижевност, грађанско васпитање, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура	Ученици активно учествују у наставном процесу; самостално закључују значења израза и речи, као и форму и значења граматичких садржаја; раде вежбе слушања, читања, говора и писања; симулирају, раде пројекте.	Наставник мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.
------------------	--	--	--	--	---	--	---

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм наставе и учења за стране језике у првом циклусу основног образовања и васпитања усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик

успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз)говора и писања у програму наставе и учења посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединца у било којој говорној заједници.

I. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Приликом планирања наставе и учења треба имати у виду да се исходи разликују, да се неки могу лакше и брже остварити, док је за већину исхода потребно више времена, различитих активности и начина рада. У фази планирања наставе и учења веома је важно узети у обзир да је уџбеник наставно средство које не одређује садржаје предмета. Садржајима у уџбенику приступа сеселективно и у складу са предвиђеним исходима. С обзиром на то да уџбеник није једини извор знања, наставник треба да упути ученике на друге изворе информисања и стицања знања и вештина. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене, писане и невербалне), формално и садржински централну позицију програма наставе и учења заузимају управо *комуникативне функције*. На основу комуникативних функција дефинисане су *језичке активности* помоћу којих се оне могу остварити, а које, од четвртог разреда, укључују усавршавање способности разумевања говора, разумевања писаног текста, интерактивног усменог и писаног изражавања. Захваљујући цикличној и континуалној концепцији програма, комуникативне функције се преносе, усвајају и увежбавају током читавог образовног циклуса, с растућим степеном сложености. Исходи, комуникативне функције и језичке активности дефинисани су као опште лингвистичке категорије, и стога су за све стране језике идентични искази. Како би се, међутим, исходи, функције и активности операционализовали, понуђени су и примери језичких садржаја, и то за сваки појединачни страни језик. Њима се илуструју неке од најфреквентнијих и узрасно најадекватнијих могућности за вербалну реализацију комуникативних функција.

II. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм усмерен ка исходима указује на то шта је ученик у процесу комуникације у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ постепено води наставника од исхода и комуникативне функције као области, преко активности које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и васпитне елементе, као и елементе социјализације;
- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
- са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива на социјалној интеракцији у учионици и ван ње, и спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом и без детаљних граматичких објашњења, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватање, као и креирање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- наставни материјали представљају један од извора активности и треба да буду праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (планирање, запажање, анализа, вредновање, закључивање итд.);
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на нижем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантизације.

Технике/активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута. Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори / затвори свеску, итд.).

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.).

Мануелне активности (израда панона, презентација, зидних новина, постера и сл.).

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.).

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим / не волим, компарације...). Решавање „проблем-ситуација” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих материјала (планирање различитих активности, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

СТРАТЕГИЈЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ И УВЕЖБАВАЊЕ ЈЕЗИЧКИХ ВЕШТИНА У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

На избор стратегија за унапређивање и увежбавање језичких вештина у настави страног језика у четвртој разреду основне школе утичу, пре свега, психолошки и когнитивни фактори, карактеристични за наведени узрастни период. У првом и другом разреду учење страног језика било је аудио-вербалног карактера, засновано на имитацији и репродукцији онога што ученици чују од наставника (или са аудио записа). Од четвртог разреда се уводе активности које омогућавају веће когнитивно укључивање ученика. Ученик на овом узрасту страни језик користи у комуникацији и у ситуацијама које су блиске његовим интересовањима, показујући креативност, оригиналност у одговорима, активан однос према наставним садржајима. Одабиром одговарајућих стратегија за унапређивање и увежбавање језичких вештина осигурава се континуитет у развијању вишејезичности и достизању виших нивоа језичке компетенције релевантних и неопходних за даље школовање, живот и рад.

С обзиром на то да се исходи операционализују преко језичких активности у комуникативним ситуацијама, важно је да се оне у настави страних језика континуирано и истовремено увежбавају. Настава страног језика у четвртој разреду основне школе подразумева индуктивно усвајање граматичких и лексичких садржаја, како у усменом, тако и у писаном контексту. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем учења страног језика.

Ученици су већ навикли да сва упутства у настави која се често понављају буду на страном језику. Сложенија упутства, нарочито она за која наставник процени да су тежа за разумевање, могу се у почетку давати паралелно на страном и на матерњем

језику. Принцип очигледности треба да буде широко заступљен на овом узрасту. За најважније комуникативне садржаје препоручује се учестало понављање ради лакшег и бржег меморисања и стицања поуздања за самостално коришћење језика. У том смислу, пожељне су вежбе говорне продукције с варијацијама модела у којима се мењају и комбинују лексички и граматички садржаји уз постепено усложњавање. Подстицање интеракције с другим ученицима реализује се као вид медијације и укључује давање једноставнијих упутстава на страном језику (нпр. *питај друга или другарицу; одговори на питања друга/другарице*).

Ученици се оспособљавају за комуникативне функције наведене у програму за дати ниво учења, при чему предложени језички садржаји служе као препорука и могу бити замењени сличним садржајима или проширивани у складу са расположивим наставним материјалом, као и потребама и интересовањима ученика.

Неопходно је приликом пажљивог планирања наставе увек имати у виду узраст ученика и њихове индивидуалне карактеристике. Неки ученици су интровертни, неки екстревртни, уче различитом брзином и на различите начине – свим чулима, имају различите потребе и интересовања. Упутно је да час почне неком кратком игром загревања која би позитивно утицала на развијање способности пажње, концентрације и памћења, као и да се активности смењују одговарајућим логичним редоследом и трају од 5 до 15 минута.

ПРЕЗЕНТОВАЊЕ И УВЕЖБАВАЊЕ САДРЖАЈА

С обзиром на различите стилове учења, разноврсност активности кључна је реч за презентовање нове лексичке грађе. Важно је да уважавамо предзнања ученика, јер нам она могу бити добра основа за рад и лакше разумевање теме.

Визуелна наставна средства идеална су за увођење и увежбавање вокабулара.

Пантомима (као врста драмских техника), као и метода потпуног физичког одговора, веома су омиљене и ефикасне, не само на овом узрасту већ и касније. Нарочито су погодне за ученике кинестетичког стила учења (превођење изговорене речи у покрет и обрнуто). Ове технике су погодне за увођење и увежбавање свих врста речи.

Одговарајући контекст (приче у сликама, песме, игре и сл.) битна је претпоставка успешног усвајања вокабулара, као и језика уопште. Усвајање лексике биће утолико ефикасније уколико се остварује у јасном ситуационом контексту. Треба водити рачуна о примереном лексичком минимуму током једног школског часа.

Дијалошки модели веома су ефикасни за развијање говора. Овладавање дијалогом се почиње од једноставније упитно- одговорне форме. Добро организован дијалог представља снажан подстицај за учење и напредовање, нарочито ако се има у виду да се учење страног језика одвија изван аутентичне говорне средине. Наравно, потребно је обезбедити одговарајући контекст, симулирати ситуацију која би одговарала аутентичној говорној средини, и која ће и стидљивијим ученицима омогућити да се

охрабре и проговоре. Дидактичке игре попут „У продавници“, „У библиотеци“ и сл. представљају стимулативно средство за извођење динамичких, језичких и комуникативних вежби.

Пројектне активности повећавају мотивацију јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или у групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне компетенције. Пројекат је погодан за рад у одељењима мешовитог састава, има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата, тако и процеса рада.

Драмске активности омогућавају ученицима да користе језик у одговарајућем контексту и тако „оживљавају“ његову употребу. Њихов потенцијал огледа се, између осталог, и у томе што:

- ученици не само да уче страни језик на забаван начин, већ кроз интеракцију и различите улоге које преузимају сагледавају ствари из различитих углова (што доприноси развоју критичког и дивергентног мишљења);
- ученици сарађују и усвајају језик кроз смислену интеракцију на циљном језику и развијају све потребне вештине – когнитивне, комуникативне и социјалне;
- сви могу да учествују – свако добија улогу коју може да „изнесе“ те су зато погодне за рад у одељењима мешовитог састава;
- одговарају свим стиливима учења – визуелни виде, аудитивни чују, кинестетични се изражавају кроз покрет;
- подижу мотивацију и самопоуздање;
- оријентисане су на ученика – наставник има мање доминантну улогу;
- развијају машту и креативност код ученика.

Пожељно је да се драмске активности попут играња улога, мини скечева, луткарских мини представа, импровизација и прича из стварног живота што више користе у настави, не само на овом узрасту, већ и касније.

Код увежбавања **читања** на овом узрасту препоручује се гласно читање текстуалних врста дијалошког карактера које је блиско говору и представља ефикасно средство за развијање опште језичке компетенције. Наративне текстуалне врсте захтевају читање у себи, чији је циљ издвајање информација из прочитаног текста. У циљу развоја разумевања прочитаног текста могу се применити и различите стратегије и технике усвајање и проширивање лексике коришћењем конвенционалних и електронских дидактичких средстава.

Писање је тесно повезано са говором. За увежбавање писања могу се користити различите фонетско-ортографске игре (нпр. на задато слово ученици пишу што више речи); ортографске игре (нпр.: исписивање речи са изостављеним самогласницима/сугласницима, где ученици имају задатак да попуне празна места и правилно напишу задате речи; наставник изговори једну реч, а ученици добијају задатак да напишу што више речи које почињу сваким словом речи коју је изговорио наставник); игре за развој писања (*Погоди реч!* – ученицима се даје текст на познату тему у коме недостају неке речи, а њихов задатак је да се досете које речи треба уметнути, при чему се уписивање може обављати и појединачно и групно).

Социокултурна компетенција, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице/заједница чији се језик учи у учењу страног језика је веома значајна јер су та знања потребна за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља *интеркултурна компетенција*, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између средина, односно говорних заједница, у којима се ученик креће. Интеркултурна компетенција подразумева и развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, постепеним увођењем социокултурних садржаја на најнижем нивоу (поздрављање, певање пригодних празничних песама и сл.) доприноси се развоју интеркултурне личности, кроз јачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Граматички садржаји се на овом узрасном нивоу не обрађују експлицитно. **Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта** (примењујући елементе граматике који су неопходни за успешно остваривање комуникативне функције). У процесу наставе страног језика треба тежити томе да се граматика усваја путем језичких активности слушања и говора, према јасно утврђеним циљевима, исходима и стандардима наставе страних језика.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења.

За ученике који у редовној настави теже савладавају делове програма, организује се **допунска настава**. Наставник треба благовремено да уочи све недостатке у знању ученика и предузме мере **допунског објашњавања**, кориговања грешака и увежбавања како би сви ученици постигли задовољавајући успех и остварили програмом дефинисане резултате учења.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује не само постигнућа ученика, процес наставе и учења, већ и сопствени рад како би перманентно унапређивао наставни процес.

Процес праћења остварености исхода почиње проценом нивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају и наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај

процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се код формативног оцењивања током године прате постигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем прецизније се процењује оствареност исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликује од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и оцењивања буду познати ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на који се вреднују постигнућа. Таква правила и организација процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик – наставник, као и ученик – ученик.

Литература за ученике: *Happy Street 2*, 3rd edition (енглески језик за 4. разред основне школе) - уџбеник и радна свеска са CD-ом

Аутори: Stella Maidment, Lorena Roberts

Издавач: *The English Book*, Београд и *Oxford University Press*, Велика Британија, 2021.

Литература за наставнике: *Happy Street 2* - Приручник за наставнике, Lorena Roberts; дигитални уџбеник.

Остала наставна средства: *CPT (classroom presentation tool)*– интерактивни дигитални уџбеник са интегрисаним аудио и видеосадржајима; аудио CD, *Teacher's Resource Pack* (флеш-картице, постери, додатне активности и тестови);

МАТЕМАТИКА

Назив предмета	МАТЕМАТИКА
Циљ	Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	180 часова

<p style="text-align: center;">ИСХОДИ</p> <p style="text-align: center;">По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p>	<p style="text-align: center;">ОБЛАСТ/ТЕМА</p>	<p style="text-align: center;">САДРЖАЈИ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; - одреди месну вредност цифре; - изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; - састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; - реши једначине и неједначине и провери тачност решења; - реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; - процени вредност изрази са једном рачунском операцијом; - одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; - прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); - упореди разломке облика са једнаким бројиоцима или имениоцима; - сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; - запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; - сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; - чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; - формира низ на основу упутства; - реши задатак применом различитих начина представљања проблема; - именује елементе и опише особине квадрата и коцке; - црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; - препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; - прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; - израчуна површину квадрата и правоугаоника; - израчуна површину и запремину квадрата и коцке; - реши проблемске задатке у контексту мерења 	<p style="text-align: center;">БРОЈЕВИ</p>	<p>Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања бројева. Месна вредност цифре.</p> <p>Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак).</p> <p>Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом).</p> <p>Једначине и неједначине у скупу N_0.</p> <p>Разломци облика ($m, n \leq 10$).</p> <p style="text-align: center;">Упоредивање</p> <p>разломака са једнаким бројиоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима.</p> <p>Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева.</p>
	<p style="text-align: center;">ГЕОМЕТРИЈА</p>	<p>Квадар и коцка.</p>

	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a).</p> <p>Површина квадрата и правоугаоника.</p> <p>Површина квадра и коцке.</p> <p>Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3). Запремина квадра и коцке.</p>
--	----------------------	--

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА – 18 ЧАСОВА

Садржаји-наставне теме	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
БРОЈЕВИ	<ul style="list-style-type: none"> - прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; - реши једначину са једном рачунском операцијом; - одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; - уочи делове целине и запише разломке

ГЕОМЕТРИЈА	<ul style="list-style-type: none"> - именује елементе и опише особине квадрата и коцке; <ul style="list-style-type: none"> – прави моделе квадрата и коцке; - користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; <ul style="list-style-type: none"> – израчуна површину квадрата и правоугаоника; израчуна површину и запремину квадрата и коцке;
МЕРЕ И ЊЕ И МЕРЕ	<ul style="list-style-type: none"> – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине;

ДОДАТНА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА – 36 ЧАСОВА

Садржаји-наставне теме	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
БРОЈЕВИ	<ul style="list-style-type: none"> - одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу \mathbb{N}_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину;
ГЕОМЕТРИЈА	<ul style="list-style-type: none"> – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадрата и коцке;
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<ul style="list-style-type: none"> – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину реши проблемске задатке у контексту мерења.

Кључни појмови: природни бројеви, декадни систем, својства операција, израз, једначине и неједначине, разломци, децимални запис броја, коцка, квадар, површина и запремина.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Назив предмета	ПРИРОДА И ДРУШТВО
Циљ	Циљ наставе и учења природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	72 часа

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
--	--------------------	-----------------

<p>одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије;</p> <p>одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије;</p> <p>повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи;</p> <p>уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије;</p> <p>представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету;</p> <p>у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;</p>	<p style="text-align: center;">МОЈА ОТАЏИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА</p>	<p style="text-align: center;">Природне и друштвене одлике Србије</p>	<p>Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута.</p> <p>Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме.</p> <p>Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита.</p> <p>Национални паркови Србије.</p> <p>Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност).</p> <p>Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима).</p> <p>Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).</p>
<p>Човек – природно и друштвено биће</p>			<p>Човек – природно, друштвено и свесно биће. Физичке промене у пубертету.</p>

<p>—повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем;</p> <p>—планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје;</p> <p>—затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу;</p> <p>—идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем;</p> <p>—испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола;</p> <p>—наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије;</p> <p>—наведе примере употребе магнета у свакодневном животу;</p> <p>- наведе примере превенције и заштите од пожара;</p> <p>прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности;</p> <p>опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација;</p>		<p>Материјали</p> <p>Прошлост Србије</p>	<p>Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји.</p> <p>Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух).</p> <p>Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање).</p> <p>Наелектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству.</p> <p>Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају).</p> <p>Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања.</p> <p>Опасност и заштита од пожара.</p> <p>Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота).</p>
--	--	--	--

<p>представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу пленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.);</p> <p>пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);</p> <p>повеже резултате рада са уложеним трудом;</p> <p>сарађује са другима у групи на заједничким активностима;</p> <p>учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.</p>			<p>Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота).</p> <p>Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора).</p> <p>Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак – узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота).</p> <p>Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).</p>

Кључни појмови садржаја: крај, човек, животне заједнице, оријентација у времену и простору, прошлост краја, кретање, материјали.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Назив предмета	ЛИКОВНА КУЛТУРА	
Циљ	Циљ учења ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.	
Разред	четврти	
Годишњи фонд часова	72 часова	
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ / ТЕМА	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> - поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; - изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; - користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; - примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; - користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; - тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; - разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; - учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; <p>разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања можеприменити.</p>	КОМПОЗИЦИЈА	Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер). Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални. Материјали и технике – графитна оловка, туши четка, туш и перо, акварел, гваш, темпере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали.
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Хералдика – застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.
	НАСЛЕЂЕ	Композиција. Дводимензионалне и тродимензионалне композиције, организација композиције, равнотежа. Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.
	СЦЕНА	Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије.

Кључни појмови садржаја: простор, облик, линија, боја, текстура.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Назив предмета	МУЗИЧКА КУЛТУРА
Циљ	Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативно-сти, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	36 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> - опише своја осећања у вези са слушањем музике; - препознаје народну и уметничку музику; - опише улогу музике у медијима; - разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; - повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; 	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Композиције различитог карактера.</p> <p>Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора).</p> <p>Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича.</p> <p>Музика у служби других медија. Музички бонтон.</p> <p>Музика и здравље.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - уочи контраст и понављање у музичком делу; - пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; - примени изражајне музичке елементе; - осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	<p>Музичке игре (дидактичке).</p> <p>Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста.</p> <p>Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима.</p> <p>Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације.</p> <p>Свирање инструменталних аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука.</p>

<p>—осмисли музички одговор на музичко питање;</p> <p>—осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;</p> <p>—изабере одговарајући музички садржај према лит.садржају.</p>		<p>Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (Andante. Moderato. Allegro).</p> <p>Боја (различити гласови и инструменти).</p> <p>Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму це1-це2. Тактирање у 3/4 и 4/4 такту.</p> <p>Це-дур лествица. Репетиција, прима и секунда волта.</p>
<p>литерарном садржају;</p> <p>—поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;</p> <p>—коментарише своје и туђе извођење музике;</p> <p>—самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације;</p> <p>—учествује у школским приредбама и манифестацијама.</p>	<p>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка.</p> <p>Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту).</p> <p>Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање мелодије на одабрани текст.</p>

Кључни појмови садржаја: певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, лествица, темпо, репетиција.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	108 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<ul style="list-style-type: none"> —примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); —правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; —комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; —одржава равнотежу у различитим кретањима; 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	<p>Вежбе за развој снаге са и без реквизита.</p> <p>Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита.</p> <p>Вежбе за развој аеробне издржљивости.</p> <p>Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге.</p> <p>Вежбе за развој координације. —</p> <p>Националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.</p> <p>Моторичне вештине и игра у развоју моторичних особина.</p>

<p>—правилно држи тело;</p> <p>—самостално коригује неправилно држање;</p> <p>—правилно подиже, носи и спушта терет;</p> <p>—изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;</p> <p>—изведе дечји и народни плес;</p> <p>—користи терминологију вежбања;</p> <p>—поштује правила понашања на вежбалиштима;</p> <p>—поштује мере безбедности током вежбања;</p> <p>—одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;</p> <p>—поштује и примени правила игре;</p>	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Атлетика	<p>Техника трчања.</p> <p>Истрајно трчање.</p> <p>Скок удаљ згрчном техником.</p> <p>Бацање лоптице из залета.</p> <p>Скок увис прекорачном техником.</p> <p>Тробој.</p>
		Спортска гимнастика	<p>Основни садржаји</p> <p>Вежбе на тлу: вежбе и комбинације.</p> <p>Прескоци и скокови(прескок разношка).</p> <p>Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе и вежбе променама висова и упора.</p> <p>Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди</p> <p>Проширени садржаји на тлу:-летећи колут из места</p> <p style="text-align: right;">Вежбе -састав.</p>
		Основе тимских, спортских и елементарних игара	<p>Мини–рукомет. Футсал</p> <p>– „мали фудбал”. Основни</p> <p>елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јацент.</p>

<p>—навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа;</p> <p>—прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;</p> <p>—уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;</p> <p>—прати промене у сопственој тежини и висини;</p> <p>—сагледа резултате физичких способности;</p> <p>—препозна здравствено стање када не треба да вежба;</p> <p>—примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама;</p> <p>—уредно одржава простор у коме живи и борави;</p>		Плес и ритмика	<p>Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са обручем.</p> <p>Народно коло „Моравац”. Народно коло из краја у којем се школа налази</p>
		Пливање	Основна обука пливања. Скок на ноге.
		Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.
	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Култура вежбања и играња	<p>Основна правила вежбања. Основна правила мини— рукомета, фудсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе).</p> <p>Чување и одржавање материјалних добара.Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање.</p> <p>„Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици.</p> <p>Вежбање у слободно време.</p>

<ul style="list-style-type: none"> —увиди значај правилне исхране за вежбање; —повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; —препозна лепоту покрета и кретања; —користи научена вежбања у рекреацији породице; —правилно реагује у случају повреде у школи; —вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; —учествује у предлагању садржаја и начина рада. 		Здравствено васпитање	<p>Правилно држање тела и здравље. Значај вежбања за правилан рад срца и плућа. Мишићи и зглобови тела. Хигијена простора за вежбање. Исхрана и вежбање. Значај лекарских прегледа за вежбање. Поступање у случају повреде (обавестити наставника и др.).</p>
--	--	----------------------------------	---

Кључни појмови садржаја: физичке способности, моторичке вештине, здравље, плес и игра.

Б.ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Први

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>I – УВОД</p> <p>1. Учимо о нашој вери - уводни час</p>	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика и вероучитеља • упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада • мотивисање ученика за похађање часова верске наставе 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе 	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са садржајем програма и начином рада 	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично</p>

<p>II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА</p> <p>2. Моја породица</p> <p>3. Моја школа и другари</p> <p>4. Ми смо део Божје породице (Цркве)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ученицима пружити основ за разумевање човека као бића заједнице • пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице 	<p><i>Когнитивни аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) • моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • знати да крштењем постајемо 	<ul style="list-style-type: none"> • приче и слике које приказују породицу • може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем) • садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници, 	<p>усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће</p>
---	--	--	---	--

		чланови Божје породице (Цркве) <u>Афективни аспект:</u> <ul style="list-style-type: none"> пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима 	правила понашања <ul style="list-style-type: none"> Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...) 	облике наставе: <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (35 часова) практична настава (1 час) Место реализације наставе <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у учионици; Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе <ul style="list-style-type: none"> Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак
III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ 5. Послушност 6. Даривање – наша љубав 7. Цео свет на дар Оче наш - зовео нашег Бога	<ul style="list-style-type: none"> пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин ученицима пружити основ за разумевање да се кроз међусобне односе љубави остварује јединство 	<u>Когнитивни аспект:</u> <ul style="list-style-type: none"> знати да заједница са Богом почива на слободи знати да је послушност израз љубави моћи да препозна да је даривање плод љубави моћи да сазна да је молитва разговор са Богом моћи да усвоји текст молитве Оче наш знати да је Бог Отац створио свет из љубави моћи да препозна да је наш живот Божји дар знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим <u>Афективни аспект:</u> <ul style="list-style-type: none"> показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом 	<ul style="list-style-type: none"> приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света песмица: „Ал` је леп овај свет“, Ј.Ј. Змај Бог је цео свет створио из љубави 	

IV - НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА - ХРИСТОС СЕ РОДИ!	<ul style="list-style-type: none"> • пружити ученицима неопходно знање о 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу 	<ul style="list-style-type: none"> • Новозаветно сведочанство о 	<p>више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p>
<p>1. Бог долази у овај свет</p> <p>10. Христос се роди Божји у мом дому</p> <p>11. Како је Растко постао Св. Сава</p> <p>12. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици</p>	<p>доласку Спаситеља у свет</p> <ul style="list-style-type: none"> • указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свет • пружити ученицима елементарно знање о Светоме Сави 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божји, Божји) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <p><u>Афективни аспект:</u></p> <p>По завршетку теме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве 	<p>Христовом Рођењу (препричано и прилагођено)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Божјића песма: „Божји, Божји благи дан“ • Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава) • Химна Светом Сави 	<ul style="list-style-type: none"> • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања,

<p>V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ</p> <p>13. Бог ствара свет</p> <p>14. Свет је наш дом</p> <p>15. Прихватимо дарове Божје</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пружити ученицима елементарно знање о стварању света • омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе • уочити да се у Цркви остварује 	<ul style="list-style-type: none"> • Библијско казивање о стварању света • Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква • Човек не прихвата Божје дарове-непослушност и себичност 	<p>креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. <p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и</p>
<p>16. Где је љубав ту је Бог</p> <p>17. Христова вечера са ученицима</p> <p>18. Литургија - окупљање Божје породице</p> <p>19. Пост – стаза љубави</p>		<p>јединство људи и природе са Богом</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији 	<ul style="list-style-type: none"> • Прича:“Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој • Прва Литургија (Христови ученици); „Православна читанка“, с. Нина Неранцић и Ана Савковићвасиона963 	<p>остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање;

<p>VI – ХРИСТОВА ЛЈУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ</p> <p>20. Христова љубав према човеку и свету</p> <p>21. Препознајемо Христову љубав</p> <p>22. Христос васкрсе!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету • пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ • бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • препознати да је прослава празника догађај целе породице 	<ul style="list-style-type: none"> • Јевађељска прича Милостиви Самарјанин • Песмица: „Знаш ли ко те љуби слилно“ • Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) • Прича: „Добро дрво“ Ш. Силверстејн 	<ul style="list-style-type: none"> • писмено испитивање; <p>посматрање понашања ученика;</p> <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p> <p>Заједница као основ живота – 4</p> <p>Заједница љубави Бога, човека и природе – 5</p> <p>Неизмерна љубав Божја-Христос се роди! – 6</p> <p>Црква – заједница са Богом – 8</p> <p>Христова љубав према човеку и свету – 4</p> <p>Наша брига о свету – 6</p> <p>Евалуација – 1+1</p>
		<p>кроз који се остварује заједница љубави</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • знати обичаје у вези са Васкрсом <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника 		

<p>VII – НАША БРИГА О СВЕТУ</p> <p>23. Човек домаћин у свету</p> <p>24. Радост служења</p> <p>25. Љубав према људима и природи је љубав према Богу</p> <p>26. Сваки човек је за нас Христос</p> <p>27. Научили смо о нашој вери</p>	<ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима дау Христу препознају узор љубави према свету и човеку • подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи • установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи 	<ul style="list-style-type: none"> • Разне приче о које говоре о служењу човека човеку • Човекова брига за очување природе, биљака и животиња • Прича Свети Герасим и лав Јордан • Приче и слике о кућним Љубимцима 	
---	--	---	---	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Свет око нас
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Народна традиција
6. Грађанско васпитање

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

Назив предмета	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА
Циљ	Циљ наставе и учења Пројектне наставе је стицање знања и оспособљавање ученика да знања примене у животу, решавање актуелних проблема из животног окружења, самостално коришћење различитих извора ради стицања нових знања, подстицање за истраживањем, истраживачко учење, развој интересовања за уметност, културу и демократију, развој комуникационих вештина.
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	36-72 часова

Садржаји програма	ИСХОДИ
ЦИЉАНА ЕТАПА	По завршетку другог разреда ученик ће бити у стању да
АНАЛИТИЧКА ЕТАПА	<ul style="list-style-type: none"> -Функционално повезује знања, вештине и искустава и мотивација. - правилно седи при раду зарачунаром – предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак -уочава сличности и различитости ради класификовања правилно укључи рачунар, покрене програм за цртање, користи одговарајуће алатке овог програма, сачува свој цртеж и искључи рачунар

ИСТРАЖИВАЧКА ЕТАПА	Користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ наставника. Придржава се договорених правила.
КОНСТРУКЦИЈСКА ЕТАПА	-Испитује својстава и особине, веза и узрочно-последичних односа.
ПРЕЗЕНТАЦИОНА ЕТАПА	- Добијене продукт учини видљивим и представи их другима.
РЕФЛЕКСИВНО-ОЦЕЊИВАЧКА ЕТАПА	-повезује резултате учења и рада са трудом. - зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја
ЕВАЛУАЦИЈА	-Вербално изражава спољашња и унутрашња запажања; -Критеријуми за оцењивање су редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес наставе.Праћење ће се остваривати систематским посматрањем.

Компетенције: Компетенција за учење, комуникација, сарадња, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, еколошка компетенција, естетска компетенција, предузетничка компетенција

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ: комуникативна, за учење, за рад са подацима, за решавање проблема, естетичка, дигитална, за сарадњу, предузетничка, за одговорно учешће у демократском друштву, за одговоран однос према околини.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

- одређивање циља повезан са битним странама дечјег живота
- ослањање на постојећа знања
- указивање на изворе додатних информација
- примена диференцираних облике рада прилагођених способностима ученика
- оцењивање позитивних страна које се могу још побољшати
- постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Назив предмета	Час одељењског старешине	
Циљ	Циљ наставе је развој ставова, вештина, самосталности при раду, процена и самопроцена. Својим примероми уз помоћ учитеља ученици упознају школски живот и комплексније односе колектива и у тим односима како да остваре своје потенцијале уз уважавање других. Упућује их на усвајање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање ставова о заштити животне средине	
Разред	четврти	
Годишњи фонд часова	36 часова	
Садржај – наставне теме	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да	Начин остваривања програма (час одељењског старешине)
БЕЗБЕДНОСТ	-развијање одговорности, критичности и самокритичности -развија одговоран однос према себи и другима	-повезивање садржај рада са ситуацијама из свакодневног живота у школи и ван ње
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	- својих могућности -развије сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету -развија самопоштовање и самопоуздање	-одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада - организовање истраживачких активности -оцењивање
ЖИВОТ У ШКОЛИ	-поштује правила понашања у школи и одељењу	позитивних страна понашања и

КУЛТУРА ПОНАШАЊА	<ul style="list-style-type: none"> -Развија начине изражавања својих потреба и мишљења уз уважавање потреба и различитих мишљења других -Развија начина размене другачијих мишљења и њихово прихватање -Развија јединство са колективом 	<p>рада и како се могу још побољшати</p> <ul style="list-style-type: none"> -израда панона - организовање радионица -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	<p>Развија одговоран однос према природи</p>	
ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	<ul style="list-style-type: none"> -Препознаје и реагује на различите врсте насиља - Дефинише правила понашања са ученицима 	<p>Упознавање са различитим нивоима насиља. Препознавање насиља и начичи реакције.</p>

Назив предмета	ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
Циљ	Циљ је подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	36 - 72 часова

Садржај – наставне теме	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Начин реализације	Носиоци реализације
<u>Друштвене активности</u> Дечија недеља (учешће у активностима) - Свети Сава – школска слава (пано) - Дан школе (учешће у активностима) - Нова година (радионица) – Ускрс (радионица) – вршњачке радионице	- разуме сарадњу са локалном заједницом - има свести о здравом начину живота - поштује разлике и уважава своје и туђе потребе	-припрема програма и извођење приредбе -радионице, игра, дружење, израда радова за конкурс... -израда цртежа, уређење панона -учешће у хуманитарним акцијама -учешће у спортским играма и такмичењима	- учитељи - ученици - вероучитељ - волонтери Црвеног крста

<p><u>Техничке активности:</u></p> <p>школски простор; учионица, двориште (уређење)</p> <p>– честитке за: рођендан, Нову годину, Божић, Дан жена, Ускрс (израда) – одељењски пано (уређење)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - покаже креативност, уредност, прецизност, - има изграђен став према загађењу животне средине 		
<p><u>Хуманитарне активности</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Акције поводом Дечје недеље - Јесењи крос - Сарадња са Црвеним крстом - Помоћ болесном другу 	<ul style="list-style-type: none"> - буде хуман - поштује разлика и разуме туђе потреба - развије такмичарски дух 		
<p><u>Спортске активности</u></p> <p>-одељенска и међуодељенска такмичења</p> <p>- учешће на Јесењем и пролећњем кросу (општински ниво)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - развије такмичарски дух - унапреди моторику и спретност 		

<u>Културне активности</u> - одлазак на изложбу - позоришне представе - биоскопске представе - вршњачке радионице	- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо		
---	---	--	--

Екскурзија

Екскурзија је облик образовно васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања.

Екскурзија се остварује ван школе у трајању од једног дана годишње.

Циљ екскурзије

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

-Проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима

-Упознавање начина живота и рада људи појединих крајева

-Развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота

-Развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика

-Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Садржаји и програм екскурзије

Садржај екскурзије остварује се на основу плана и програма образовно васпитног рада и школског програма.

Наставним планом и програмом за четврти разред основног образовања предвиђено је извођење једнодневног излета на релацији **Бајина Башта – Ваљево – Бранковина**.

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Циљ и задаци

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;

- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
 - подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
 - упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
 - упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
 - упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
 - упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
 - развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
 - оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;

- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

*Наставним планом и програмом за четврти разред основног образовања предвиђено је извођење Наставе у природи на **Дивчибарама**.

Садржаји и програм наставе у природи

Садржај наставе у природи остварује се на основу плана и програма образовно васпитног рада и школског програма.

Наставне области	Активности наставника	Активности ученика	Методe наставe и учења	ИСХОДИ По завршетку наставе у природи ученик ће бити у стању да:
СРПСКИ ЈЕЗИК	- Упућује на самосталну примену стечених знања -Подстиче ученике на уочавање битног у препричавању, причању и описивању	- слуша - посматра - прича - практично комуницира - манипулише сликама - чита текстове,	-Истрживање -симулација -пројекат -учење путем открића	Самостално посматра и уочава богатство облика, боја, звукова и гласова у природи (у шуми, на ливади, у парку); Изражава сопствене утиске о околини

		- актино учествује у причању, чита и анализира непознате текстове		
МАТЕМАТИКА	<p>- Разговара и стимулише на логичко закључивање</p> <p>- Упућује ученика да уочавају, упоређују, закључују</p> <p>- Разговором наводи на логичко мишљење и закључивање</p> <p>Припрема задатке по нивоима</p>	<p>- посматрање</p> <p>- проучавање</p> <p>- слушање</p> <p>- упоређивање</p> <p>- дружење</p> <p>- усвајање нових знања</p> <p>- проширивање знања, искустава</p> <p>- утврђивање и конкретизација знања</p>	<p>- учење путем откривања</p> <p>- истраживање</p> <p>- симулација</p> <p>- решавање проблема</p> <p>- кооперативно учење</p>	- Примени стечена знања на решавање задатака различитог типа
СВЕТ ОКО НАС	<p>Утврђује претходна знања и искуства;</p> <p>Повезује нова знања са искуствима ученика;</p> <p>Даје упутства, усмерава, подстиче, показује;</p>	<p>- посматра</p> <p>- препознаје</p> <p>- описује</p> <p>- прати</p> <p>- практикује</p> <p>- игра се</p> <p>- процењује</p> <p>- испољава</p> <p>- упоређује</p> <p>- именује</p>	<p>- вербалне;</p> <p>- илустративна;</p> <p>- демонстративна,</p> <p>- смислено вербално рецептивно учење;</p> <p>- кооперативно учење;</p>	<p>- Зна да се снађе у простору и времену;</p> <p>- Зна да разликује живу и неживу природу;</p> <p>- Има одговоран однос према својој околини;</p>

	<p>Објашњава садржај на развојно примерен начин ученицима;</p> <p>Организује активности ученика и координира радом ученика;</p> <p>Објашњава нове речи;</p>	<p>- симболички бележи</p>		<p>- Уочавање разлика и сличности међу крајевима</p>
МУЗИЧКА КУЛТУРА	<p>- Објашњава и упућује да свирају на дечјим инструментима</p> <p>- Демонстрира покрете за игру</p>	<p>- уочава</p> <p>- слуша</p> <p>- пева</p> <p>- изражава се</p> <p>- комуницира</p> <p>- истражује</p> <p>-свира</p>	<p>-учење путем откривања</p> <p>-истраживање</p> <p>-симулација</p> <p>-решавањепроблема</p> <p>-кооперативно учење</p>	<p>-- Подстицање расположења и ведрине</p> <p>- Певање и играње научених игара, развијање стваралаштва, креативности и оригиналности</p>
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	<p>-Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише,</p> <p>-координира, развија кооперативностпланира,</p> <p>- организује, посматра, демонстрира,</p> <p>-похваљује,</p> <p>-разговара</p>	<p>-Ходају и трче на различите начине,</p> <p>-раде вежбе обликовања,</p> <p>-играју се дечијих игара,</p> <p>-скаче у даљ, увис,</p> <p>-прескаче вијачу,</p> <p>-баца и хвата лопту на различите начине,</p>	<p>- демонстративна,</p> <p>- дијалогска,</p> <p>-метода практичног вежбања,</p> <p>-метода усменог излагања</p>	<p>- Развијање издржљивости, истрајности, упорности, спретности, такмичарског</p> <p>2духа, толеранције, координацијеи фи-</p> <p>зичких способности</p> <p>- Развијање хигијенских навика ради ефи</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - пењу се на различите начине уз различите предмете, - клечи, чучи, скаче, одскаче, наскаче, прескаче, - диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, - дружи се, навија, процењује, 		<p>каснијег очувања здравља и повећања отпорности организма</p>
<p>ЛИКОВНА КУЛТУРА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ствара услове за креативно опажање - Упућује ученике на самостално стварање Прати и коригује рад ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - дискутује- комуницира - закључује - црта - слика - лепи - мисли - креира 	<ul style="list-style-type: none"> - учење путем откривања - истраживање - решавање проблема - кооперативно учење - учење целовитих делатности - дивергентно учење 	<p>Цртање, сликање, израда на основу непо - средног опажања околине</p> <p>Развијање смисла за лепо и уредно</p>

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада 	<ul style="list-style-type: none"> - уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира 	<ul style="list-style-type: none"> - радионице, - симулације - играње улога - студије случаја - дискусије - мини истраживања 	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање другарства и пријатељства - Поштовање разлика - Уважавање својих и туђих потреба
ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ				
Наставне области	Активности наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку наставе у природи ученик ће бити у стању да:
ПЕШАЧКИ ИЗЛЕТИ рекреативно – сазнајног карактера	<ul style="list-style-type: none"> - организује - планира садржаје - поставља циљеве рада 	<ul style="list-style-type: none"> - уочава - слуша - изражава се - комуницира - истражује 	<ul style="list-style-type: none"> - учење путем откривања - истраживање - симулација - решавање проблема - кооперативно учење 	<ul style="list-style-type: none"> - да развија правилан однос према природи и њеном очувању - Стиче нова знања - Примени стечена знања на очигледним, природним објектима - Упознавање околине - Развијање спретности и кондиције у природи - Боравак на чистом ваздуху ради очувања здравља ученика

<p>КУЛТУРНО – ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ</p>	<p>организује -планира садржаје -поставља циљеве рада -упознаје</p>	<ul style="list-style-type: none"> - уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира 	<ul style="list-style-type: none"> - учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема -кооперативно учење 	<ul style="list-style-type: none"> - зна шта је лепо и осећа задовољство у томе. - радо ће учествовати у такмичању. - показаће своју креативност и оригиналност.
<p>ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ</p>	<p>Упућује на практичну примену Даје упутства за истраживачки рад и презентацију</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - разговара - брине - користи - истражује - бележи - илуструје игра се и имитира 	<ul style="list-style-type: none"> -учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -имаће развијен осећај за другарство. -знаће да се понаша у различитим животним ситуацијама. -имаће развијен осећај за припадност групи, толеранцију и тимски рад у групи.

Настава у природи се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, односно другог законског заступника по правилу за најмање 80% ученика истог разреда. Родитељи финансирају наставу у природи.

ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВНИХ ПРОГРАМА ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Школски програм садржи обавезни, изборни и факултативни део.

Обавезни део школског програма садржи наставне предмете и садржаје који су обавезни за све ученике одређеног нивоа и врсте образовања.

Изборни део школског програма обухвата изборне наставне предмете и садржаје програма по нивоима и врстама образовања од којих ученик обавезно бира један или више наставних предмета према својим склоностима. Један од обавезних изборних предмета јесте верска настава или грађанско васпитање.

Ученик се обавезно опредељује за верску наставу или грађанско васпитање, и изабрани наставни предмет задржава до краја започетог циклуса основног образовања.

Школа је дужна да у четвртог разреда ученицима понуди, поред обавезних изборних наставних предмета, верске наставе и грађанског васпитања, још три изборна предмета, од којих ученик бира један.

Факултативни део школског програма задовољава интересе ученика у складу са могућностима школе као и садржаје и облике слободних активности (хор, оркестар, екскурзије, секције, културне и друге активности...).

Ученик разредне наставе има до 20 часова недељно, односно 23 часа ако образовање стиче на језику националне мањине.

Наведени број часова може се увећати до 5 часова осталим активностима (часови изборних и факултативних наставних предмета, слободне активности).

Препоруке за остваривање програма здравственог васпитања

Здравствено васпитање је процес који се плански и континуирано одвија. Наставник разредне наставе реализује предложене теме из области здравственог васпитања сходно узрасном и образовном нивоу ученика и интегрисаним тематским планирањем кроз обавезне и изборне предмете. Научна истраживања су показала да се 52 одсто свих могућих утицаја на здравље односе на свакодневно понашање појединца. Велики број патолошких стања могао би се избећи правилним односом према здрављу и животу. Здрав начин живота се учи у породици, школи и широј друштвеној заједници, те школа треба код ученика да покрене: позитивне емоције, формирање правилних ставова, спроводи позитивну акцију за здравље, угради знања у облику навика у карактер ученика и трасира пут ка вештинама здравог живљења.

За здрав развој личности ученицима је неопходно помоћи да сигурност траже у сопственој моћи поимања света, интелектуално, емоционално и естетски. *Здрavo понашање је непосредно повезано са здрављем и представља сваку активност предузету ради унапређивања, очувања и одржавања здравља. Супротно томе "ризично понашање" дефинисано је као специфичан облик понашања који повећава осетљивост за специфичне поремећаје здравља.* Саме информације нису довољне да ученици прихвате здраво понашање. То је само почетна фаза, односно азбука васпитног процеса која се мора допунити савременим здравствено-васпитним стратегијама, са добро планираним и контролисаним интервенцијама које утичу на постепено добровољно прихватање понашања које води здрављу.

Општи циљ здравственог васпитања је да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству.

Учење садржаја здравственог васпитања има за циљ упознавање себе и свог окружења ради превођења онога што знамо о здрављу у жељени начин понашања, уз препознавање правих животних вредности и подстицање оптималног развоја личности.

Остали циљеви и задаци здравственог васпитања су:

- стицање основних медицинских знања и њихово повезивање ради развијања психички и физички здраве личности, одговорне према сопственом здрављу,
- стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живљења,
- васпитавање ученика за рад и живот у здравој средини,
- стицање знања, умења, ставова и вредности ради очувања и унапређења здравља,
- промовисање позитивних социјалних интеракција ради очувања здравља,
- подстицање сазнања о себи, свом телу и сопственим способностима,
- мотивисање и оспособљавање ученика да буду активни учесници у очувању свог здравља,
- развијање навика код ученика за очување и неговање своје околине,
- развијање одговорног односа према себи и другима,
- укључивање породице на плану промовисања здравља и усвајања здравог начина живота,
- развијање међусобног поштовања, поверења, искрености, уважавања личности, једнакости и отворене комуникације,
- усвајање и прихватање позитивних и сузбијање негативних облика понашања значајних за очување здравља,
- упознавање најосновнијих елемената здравог начина живота,
- упознавање протективних фактора за здравље, као што су: физичка активност и боравак у природи,
- стицање нових сазнања о рађању, репродукцији и полним разликама.

Четврти разред

Садржај програма

1.Тема *Исхрана-врсте хранљивих материја*

Подела, особине, улога масти, беланчевина, витамина, угљених хидрата, минерала, воде. Болести које се преносе путем хране. Опасности од неконтролисане примене дијета.

I Тема - *Значај рекреације и спорта*

Зашто се бавимо спортом? Врсте и значај рекреације и појединих спортова. Правилна рекреација - надзор, исхрана, хидратација.

II Тема - *Пубертет*

Осврт на усвојено градиво у трећем разреду. Допунити знања новим садржајима. Анатомске и физиолошке промене у пубертету. Акне у пубертету. Односи међу половима, са освртом на значај продужетка врсте и здравог потомства. Болести ендокриног система.

III Тема - *Болести дечјег доба*

Извор инфекције, путеви ширења и улазно место инфекције. Зоонозе - хигијена и нега у дому са кућним љубимцима. Однос деце у сеоским срединама према домаћим животињама - угроженост од болести које се преносе са животиња на људе.

Болести респираторног тракта - прехлада, грип, бронхитис.

Болести дигестивног тракта - орална хигијена, болести зуба, алиментарне инфекције, паразити, значај редовног узимања хране.

Болести локомоторног система - деформитети кичменог стуба, спуштена стопала. Дечје заразне болести. Замке и опасности од тетоваже и пирсинга.

IV Тема - *Прва помоћ*

Прва помоћ код крварења, сунчанице, колапса.

Прва помоћ код тровања, алкохолизма, повраћања.

Стрес - последице стреса и превенција у циљу подизања психичке кондиције и спречавања настанка болести.

V Тема - *Болести зависности*

Пушење, алкохолизам, наркоманија - знања усвојена у трећем разреду основног образовања допунити и проширити у складу са могућностима ученика четвртог разреда. У реализацији програмских садржаја свих предмета наћи могућности да ученици схвате штетно дејство алкохола, никотина и психоактивних супстанци.

Начин остваривања програма Препоручене активности у образовно-васпитном раду

Саставни део наставног програма је упутство за начин реализације програмских садржаја. Садржаји здравственог васпитања у четвртог разреду представљају програмски континуитет из претходна три разреда основног образовања и васпитања. Концепција предмета подразумева надградњу знања, умења и вештина, како би се ученици оспособили за практичну примену знања. Принципом поступности у складу са узрасним карактеристикама ученика, по систему концентричних кругова, садржаји су у сваком следећем разреду све сложенији и обимнији. На часу одељењског старешине неопходно је обрадити наставне садржаје који нису нашли своје место у програмским садржајима обавезних, изборних предмета и осталих

организационих форми рада на нивоу школе. Учитељ има одређену слободу у креирању наставног процеса. За одређене теме неопходно је ангажовати здравствене раднике који се баве том проблематиком (болести зависности, ХИВ инфекције, злостављање и занемаривање деце, исхрана, орална хигијена), родитеље, друштвено-хуманитарне, спортске, рекреативне, културне и друге организације и удружења.

Рад на реализацији програма одвија се у оквиру:

- редовне наставе, тј. интеграције здравствено-васпитних садржаја у програме других предмета,
- ваннаставних активности - спортских секција клубова здравља, акција за унапређење школског простора, као и простора око школе, акција посвећених здравој исхрани и свим осталим активностима планираних календаром здравља,
- ваншколских активности на уређивању зелених површина, сарадње са заједницом, на организовању културних активности и других садржаја за креативно и рекреативно коришћење слободног времена.

Садржај програма конципиран је у шест тематских целина, са тенденцијом да се при реализацији програмских садржаја успостави корелација са свим наставним предметима. Практична настава укључује активан однос ученика према материјалном свету и на тај начин потврђује применљивост стечених теоретских знања.

Предложени програмски садржаји представљају полазну основу за континуиран рад и реализацију задатих циљева. Унутрашњу структуру планираних садржаја треба флексибилно прилагодити постављеним циљевима образовања и условима рада у школи. Ефикасним и подстицајним методама рада са ученицима доћи до начина који омогућава усвајање генеративних, трансферних и функционалних основних знања и вештина, која представљају основу за усвајање појмова и знања у наредним фазама школовања.

Применом принципа поступности - од лакшег ка тежем, у четвртом разреду се проширују знања како по обиму, тако и по сложености садржаја. Подстицањем мисаоне активности и применом метода анализе и синтезе постиже се логичан начин размишљања и виши сазнајни ниво. У реализацији програма пратити развојни пут ученика водећи рачуна о индивидуалним карактеристикама сваког понаособ, као и о социјалном миљеу у ком ученик живи.

Подршка учитеља као и целог одељења током рада битан је предуслов успешне реализације програма. Применити низ методичких радњи током сваког часа обраде садржаја. Поред теоријских информација и њихове практичне примене ради сагледавања целовитости материје, потребно је дијалогском методом што више подстицајно активирати ученике у раду користећи при том животно искуство, односно ситуације у којима су се некада нашли.

За успешну реализацију појединих наставних јединица потребно је ангажовати родитеље, јер су они неопходан партнер наставницима и истовремено извор идеја активности и добре воље, вођени искреном жељом за стварањем што хуманијих и здравијих услова за школовање своје деце. Облици сарадње са родитељима могу бити различити: преко деце, индивидуално, родитељски састанци, трибине, непосредно учешће родитеља у реализацији наставних тема. Динамика реализације програмских садржаја зависи од претходних знања ученика, њихових развојних могућности, заинтересованости за материју, као и од креативности учитеља при реализацији садржаја.

Деци је неопходно приближити чињеницу да је здравље појединца не само лично, већ и опште добро. **Оно се у великој мери учи те свако може значајно утицати на квалитет свога здравља ако прихвати здрав стил живота.** Деца морају добити благовремену и квалитетну информацију коју ће умети да усвоје и уграде у свакодневно понашање. Постоје бројне могућности како се свака тема може приближити ученицима. То сигурно не треба да буде једноставно изношење чињеница, већ разноврсне активности које свестрано укључују ученике кроз радионице, едукативне игре, имитације... Неопходно је остварити интерактивно и динамично учење у одељењу како би ученици са лакоћом прихватили и усвојили знања, а да при томе немају утисак напорног рада. Створити

динамичку и променљиву средину за учење са осмишљено организованим материјалом који одговара развојном нивоу и индивидуалним интересовањима ученика.

Наставне активности потребно је усмерити на животну праксу и тиме знања и умења ставити у функцију применљивости. У раду с ученицима неопходно је подстицати радозналост, самосталност и стваралачке идеје, са уважавањем развојних и индивидуалних карактеристика.

За успешну реализацију програма изузетно је значајна подршка у виду обуке наставника са приручником као пратећом литературом и основним ослоном у реализацији програма здравственог васпитања. Ученици као извор информација користе постојеће уџбенике и расположиву литературу из осталих наставних предмета на нивоу узраста, као и остале изворе информација (штампане, аудиовизуелне, електронске...).

Препоруке за остваривање програма слободних активности (хор и оркестар)

Хор

Учешћем у хору млада личност се социјализира и сагледава вредности заједничког учествовања у постизању одређеног уметничког израза. Хор је најмасовнији вид колективног музицирања у основној школи и од његовог рада зависи и углед школе. Једино се код хора тражи јединствен (певани) одговор од свих ученика.

Хорско певање може бити:

- одељењско хорско певање,
- разредно хорско певање,
- хорско певање млађих разреда.

Певање у одељењском хору има образовни и васпитни циљ. Образовни циљ обухвата развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности, учвршћивање интонације. Васпитни циљ обухвата развијање осећања припадности колективу, развијање естетских осећања, упознавање нових речи, односа у природи и међу људима и сл.

Разредни хор обухвата сва одељења истог узраста у школи.

Хор ученика млађих разреда обухвата узраст ученика од И до ИВ разреда, са недељним фондом од 3 часа. Часови хора улазе у фонд часова непосредног рада са ученицима.

На репертоару хора млађих ученика треба да се нађу једногласне и двогласне композиције у извођењу а капелла или уз инструменталну пратњу. Репертоар хора обухвата дела домаћих и страних композитора.

У току школске године потребно је са хором урадити осам до десет композиција и наступати на смотрема, такмичењима и другим музичким манифестацијама.

Оркестар

Оркестар који најбоље одговара могућностима и интересовању ученика основне школе јесте Орфов инструментариј. Како се на овим инструментима лако савладава техника свирања и свира од првог разреда, велика је могућност да се одаберу најбоље увежбани ученици за овај састав.

На почетку рада свирање на Орфовим инструментима своди се на праћење ритма певане песме, бројалице или музичке игре. Свирање на мелодијским инструментима уводи се касније када се ученици привикну на заједничко свирање. У школи се може формирати оркестар састављен и од неке друге комбинације инструмената (нпр. хармонике, мандолине, тамбуре, блок флауте).

Часови оркестра (3 часа седмично) улазе у фонд часова непосредног рада са ученицима.

У току школске године потребно је са оркестром урадити најмање пет композиција и наступати на смотрема, такмичењима и другим музичким манифестацијама.

ФАКУЛТАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Препоруке за остваривање програма слободних активности и програмски садржаји и активности којима се остварује факултативни део школског програма

Саставни део школског програма су и излети и екскурзије.

Школским планом и програмом предвиђена је ђачка екскурзија и настава у природи које прате план и програм за школску 2014./2015. годину.

Понуђене релације одговарају узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године. За ученике другог разреда планирају се три излета, од тога један излет је једнодневна екскурзија.

Циљ екскурзије

Циљ екскурзије је савлађивање дела наставног програма непосредно упознавање садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

Задаци који се остварују током екскурзије јесу: проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; стицање нових сазнања и развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве; изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

ПЛАН ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЋАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ (излета)

Школским планом и програмом предвиђене су ђачке екскурзије које прате план и програм. За ученике другог разреда планирају се три излета, од тога један излет је једнодневна екскурзија а два са пешачењем (до 4 км).

(излета)

ЗА УЧЕНИКЕ ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

Програм екскурзије за ученике првог разреда

Организовање и припремање екскурзије врши се на основу прихваћеног програма и плана екскурзије који представља саставни део годишњег програма рада школе.

Планирање и програмирање екскурзије врши стручна комисија коју именује директор школе. Стручна комисија припрема предлог плана и програма екскурзије који се разматра на Савету родитеља, Одељењским већима и Одељењским заједницама, а усваја на Наставничком већу.

Програм и план екскурзије садржи образовно-васпитне циљеве и задатке, садржаје којима се постављени циљеви остварују, носиоце предвиђених садржаја и активности, време трајања екскурзије, путне правце, техничку организацију, начин финансирања, предрачун путних трошкова и слично.

Релација: Манојловце – Ниш - Сокобања – Манојловце

Полазак испред школе у Манојловцу у 7,00 часова – прикупљање ученика из подручних одељења (Братмиловце). Вожња до Ниша. Одлазак на луткарску представу. Наставак пута до Сокобање. Вожња до Озрена, посета и обилазак комплексу „Специјалне Очне болнице“ у коме је извор реке, мали водопад са језером, извор лековите воде „Око Озрена“, водопад „Рипаљка“, централни парк, парк поред Моравице, комплекс за инхалаторну терапију „Амам“, термални и лековити извори бање, обилазак хајдук Вељковог купатила и излетиште „Борићи.Повратак.

ЈЕДНОДНЕВНИ ИЗЛЕТ

Школским планом и програмом предвиђен је као алтернатива и уколико за то постоје услови једнодневни ђачки излет за ученике наше школе, планиран је за месец мај, и то у недељи обележавања Дана школе, а на релацији:

Манојловце (издвојена одељења) - Вучје - Манојловце (издвојена одељења).

Понуђена релација одговара узрасту ученика.

Садржај излета:

Полазак аутобусима из Манојловца и других одељења, преко Лесковца и Рудара за Вучје, у 8:00 часова.

У Рудару треба посетити једну од старијих а лепших православних цркава у околини, цркву преподобномученице Параскеве.

У Вучју треба посетити стару хидро електрану а затим наставити кањоном Вучјанке до излетишта, где ће ученици имати слободно време за игру, разоноду, спортске активности, дружење, одмор...

У Манојловце (издвојена одељења) треба да стигнемо у предвиђено време, тј. до 15:00 часова.

Организовање и припремање излета врши се на основу прихваћеног програма и плана излета који представља

саставни део Годишњег програма рада школе.

Циљ излета - Излет је ванаставни облик образовно-васпитног рада. Њагов циљ је савлађивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе и задовољавање потреба ученика за кретањем, уопште физичким активностима, као и дружењем.

Задаци излета - Задаци који се остварују реализацијом програма излета јесу: проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; стицање нових сазнања; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве; развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима; изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика, као и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

Црква преподобномученице Параскеве у селу Рудару код Лесковца сматра се најстаријим храмом у крају. Смештена је на огранку планине Кукавице, на Рударској коси која се испред самог града утапа у широку Лесковачку котлину. Подигнута је на темељима ранохришћанске базилике из петог века, када је подизан и чувени Царичин град –Данашњи изглед Рударска црква добила је 1799. године, када је обновљена. Обнову храма финансирани су имућнији Лесковчани, како би се тадашњем феудалном систему отоманске империје одупрли напредном светосавском идејом. Потом је у порти цркве подигнуто више објеката, између осталог и конак који се једини одржао до данас.

За време турског ропства ова црква била је духовни центар и место окупљања мештана не само Лесковца већ и шире околине. Пошто у самом граду нису била дозвољена богослужења, верници су овде долазили на литургије.

Црква је посвећена Светој преподобномученици Параскеви Римљанки – Светој Петки, хришћанској светитељки која је страдала у пределима данашње Италије, у другом веку нове ере. Њан култ је веома поштован у овом крају. Живопис цркве је, нажалост, у великој мери оштећен, углавном због влаге. Дотрајали иконостас поправљен је почетком 20. века, када су све оштећене иконе замењене новим. Конак цркве Свете Параскеве у Рудару, стар око 200 година, репрезентативно је дело балканског стила градње. Нажалост, време је учинило своје – зграда конака је веома руинирана, претрпела је и пожар због дотрајалих инсталација и неопходна је генерална реконструкција како би била сачувана.

Читав комплекс Рударске цркве је актом Републике Србије 1948. године стављен под заштиту државе. И данас се у комплексу цркве одржавају манифестације које окупљају велики број људи. Посебно је живо на дан Свете преподобномученице Параскеве – Свете Петке Римљанке, 8. августа, када се овде одржава сабор који посети више хиљада људи.

Хидро електрана Вучје налази се на Вучјанки, код Лесковца. Почела да ради 24. децембра 1903. године. Први далековод у Србији, дужине 17 км, изграђен је од ове електране до Лесковца. Утицала је на развој текстилне индустрије овог краја. Машинсу опрему чине две Пелтон турбине снаге од по 200 КС, генератори трофазне наизменичне струје, снаге од по 139 кВА, као и касније уграђен агрегат снаге 1 200 кВА. Од 2005. године је на светској листи значајних објеката електротехнике „Милестонес“.

Данас ХЕ Вучје производи око 4 милиона киловат-часова струје годишње.

Кањон реке Вучјанке је место које краси изузетна лепота. Несвакидашњи терен је тако ушушкан у околна брда да је практично немогуће са пута изнад кањона видети какав се ту бисер крије. Да би то открили морате кренути тамо управо са намером да прођете кроз срце кањона, да утонете у њега и пустите да вас он води кроз своје магичне пејзаже који као да нису део ових крајева већ неких других, далеких, нама непознатих фантастичних пространа. Ово је место коме треба посветити пажњу и уживати у његовим лепотама.

. Ово је место коме треба посветити пажњу и уживати у његовим лепотама.

ИЗЛЕТ СА ПЕШАЧЕЊЕМ (у јесен)

Школским планом и програмом предвиђени су излети са пешачењем кој прате наставни план и програм физичког васпитања. Из садржаја програма физичког васпитања, види се да је ходање у садржају програма.

Циљ наставе физичког васпитања је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и доприноси увећању њихове адаптивне и стваралачке способности у савременим условима живота и рада, као и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

-Циљ излета са пешачењем је да се задовољавају потребе ученика закретањем и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

Оперативни задаци наставе физичког васпитања:

о помагати оптималан раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада, условљеним пре свега боравком у школи;

о утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

о утицати на развој манипулативних покрета и утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смењивањем интервала рада и одмора;

о задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром;

о развијање физичких способности; о спортско-техничко образовање;

о повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом.

-Оперативни задаци излета са пешачењем :

о задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром;

о развијање физичких способности;

о повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом;

о помагати раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада;

о утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

о утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смењивањем интервала рада и одмора

РЕЛАЦИЈЕ ИЗЛЕТА СА ПЕШАЧЕЊЕМ

(ЈЕСЕН)

МАНОЈЛОВЦЕ-школа-гатар-школа

БРАТМИЛОВЦЕ-школа-кумаревска црква-школа

МРШТАНЕ-школа-центар села-Крст,електрифицирано поље према Доњем Крајинцу-школа

ДОЊЕ КРАЈИНЦЕ-школа-Горње Крајинце-школа

ГОРЊЕ КРАЈИНЦЕ-школа-ћумурана-школа ЈЕЛАШНИЦА-школа-сплав-школа

РАЈНО ПОЉЕ-школа-скотна-школа

КУМАРЕВО-школа-црква-школа

ИЗЛЕТ СА ПЕШАЧЕЊЕМ (пролеће)

Школским планом и програмом предвиђени су излети са пешачењем који прате наставни план и програм физичког васпитања.

Корелација: Свет око нас, српски језик, ликовна култура, музичка култура, веронаука и народна традиција.

Циљ наставе физичког васпитања је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и доприноси увећању њихове адаптивне и стваралачке способности у савременим условима живота и рада, као и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

-Циљ излета са пешачењем је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

Оперативни задаци наставе физичког васпитања:

о помагати оптималан раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада, условљеним пре свега

боравком у школи;

о утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

о утицати на развој манипулативних покрета и утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смањивањем интервала рада и одмора;

о задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром; о развијање физичких способности;

о спортско-техничко образовање;

о повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом.

-Оперативни задаци излета са пешачењем:

о задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром; о развијање физичких способности;

о повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом;

о помагати раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада; о утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

оутицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смењивањем интервала рада и одмора.

РЕЛАЦИЈЕ ИЗЛЕТА СА ПЕШАЧЕЊЕМ

(пролеће)

МАНОЈЛОВЦЕ-школа-ушће-школа БРАТМИЛОВЦЕ-школа-кумаревска црква-школа МРШТАНЕ-школа-Доње Крајинце-школа

ДОЊЕ КРАЈИНЦЕ-школа-кречана -школа

ГОРЊЕ КРАЈИНЦЕ-школа- Доње Крајинце-школа ЈЕЛАШНИЦА-школа-црква-школа

РАЈНО ПОЉЕ-школа-скотна-школа

КУМАРЕВО-школа-црква-школа

Анализа потребе ученика, локалне власти и родитеља

На основу упитника који је сачинио тим стручних сарадника Јабланичког округа испитане су потребе, жеље и склоности ученика које су усклађиване са реалним могућностима и које су остварљиве т.ј. за оне потребе за које постоје реалне претпоставке за реализацију у условима у којима школа ради материјално-техничким и кадровским. Полазећи од услова у којима школа ради, а то су информатички кабинет са 12 рачунара, у Манојловцу, затим две опремљене учионице са по 3 рачунара и опремом, од тога једна у Манојловцу а друга

Маршуте излета у јесен

-Манојловце; Излет до места "Извор и ушћа Власине и Јужне Мораве, око 3км у једном правцу.

-Г. Крајинце; Излет до споменика незнатим јунацима код Гложанског моста и назад.

-Д. Крајинце; Излет до споменика Доње Крајинце - Злоћудово - Доње Крајинце, у оба правца око 3км.

-Мрштане; Реализоваће се једне радне суботе, зависно од временских услова. Излет почиње одласком до игралишта "Блато", посета столарске радње, разгледање околине, посета аутомеханичарској радњи, одржавање спортских такмичења фудбал, између две ватре.

-Братмиловце; Излет на релацији: Братмиловце-Црква Света Петка-Братмиловце .

-Кумарево; Обилазак ближе околине села и посета храму Свете Петке.

-Јелашница; Одлазак до сплава на Јужној морави.

-Рајно Поље; Јесењи излет биће реализован једне радне суботе, зависно од временских услова, одласком до места званом "Нерезина", 1 км удаљеног од села у правцу истока. Место је погодно за разгледање околине као и за одржавање спортских такмичења.

у Братмиловцу, а у осталим истуреним одељењима по један ТВ апарат са пратећом опремом, потребан је флексибилан распоред часова наставе да то све буде доступно ученицима по потреби и плану.

ЈЕДНОДНЕВНИ ИЗЛЕТ ИЗ ВЕРОНАУКЕ ЗА УЧЕНИКЕ ОД ПРВОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

Посета манастирима Светог Стефана у Липовцу, Светог Романа и Покрова Пресвете Богородице у Ђунису.

Циљ посете:

Боље упознавање ученика са религијским садржајима наше православне вере, иконописом, архитектуром и службама у Цркви.

Време извођења једнодневног излета: Током другог полугођа, у мају и јуну.

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА

Прилагођавање програма се врши за ученике са посебним потребама и ученике са посебним способностима и:

-индивидуализацијом наставних активности и прилагођавањем наставних метода и техника;

-избором одговарајућих наставних средстава;

-формирањем мањих група у оквиру одељења за интензивнији наставни рад са овим ученицима, а у складу са потребама;

-процењивањем напредовања и успеха стандардима напредних постигнућа;

-понудом одговарајућих изборних предмета;

-понудом факултативних наставних предмета и слободних активности у факултативном делу школског програма;

-укључивањем стручних сарадника у припрему индивидуализованих наставних активности за ове ученике, као и за процењивање и праћење њихове ефикасности и успешности

ОПШТИ И ПОСЕБНИ СТАНДАРДИ ЗНАЊА

Стандарди образовања одређују ниво развијености очекиваних знања, способности и вештина на општем и посебном нивоу.

Очекивана знања, способности, вештине идентификују се у резултатима педагошког процеса, чија су полазишта одређена циљевима и задацима образовања и васпитања.

Посебни стандарди одређују ниво развијености знања, способности и вештина које ученик остварује на крају сваког разреда, нивоа образовања и васпитања у оквиру сваког наставног предмета. Посебни стандарди су дати у програмима за поједине наставне предмете.

Стандарди знања су референтна основа за прикупљање поузданих и ваљаних података о степену остварености очекиваних постигнућа и, посредно, циљева и задатака васпитања и образовања.

На основу резултата националних испитивања и очекиваног, односно пожељног нивоа постигнућа - националних стандарда, формулише се републички план развоја квалитета образовања. Овим планом одређују се реалистичка очекивања у оквиру дефинисаних постигнућа за поједине наставне области и наставне предмете за одређени временски период - за целу земљу, на националном нивоу.

Стандарди остварености задатака, односно постигнућа прописаних на школском нивоу, одређује се такође на основу:

-резултата школских испитивања и
-очекиваног и пожељног нивоа постигнућа - школског стандарда.

На основу резултата испитивања и очекиваног и пожељног нивоа постигнућа формулише се школски план развоја квалитета образовања, којим се одређује степен остварености постигнућа који се очекује у одређеном временском периоду.

Стандарди остварености задатака, односно постигнућа, одређују се тако да буду у одређеној мери изнад нивоа који се у датом тренутку може утврдити на основу испитивања ученика, како би се на тај начин утицало на развој квалитета образовања. На основу испитивања постигнутог, стандарди се мењају и померају на више.

ОПШТИ И ПОСЕБНИ СТАНДАРДИ ЗНАЊА

Стандарди образовања одређују ниво развијености очекиваних знања, способности и вештина на општем и посебном нивоу.

Очекивана знања, способности, вештине идентификују се у резултатима педагошког процеса, чија су полазишта одређена циљевима и задацима образовања и васпитања.

Посебни стандарди одређују ниво развијености знања, способности и вештина које ученик остварује на крају сваког разреда, нивоа образовања и васпитања у оквиру сваког наставног предмета. Посебни стандарди су дати у програмима за поједине наставне предмете.

Стандарди знања су референтна основа за прикупљање поузданих и ваљаних података о степену остварености очекиваних постигнућа и, посредно, циљева и задатака васпитања и образовања.

На основу резултата националних испитивања и очекиваног, односно пожељног нивоа постигнућа - националних стандарда, формулише се републички план развоја квалитета образовања. Овим планом одређују се реалистичка очекивања у оквиру дефинисаних постигнућа за поједине наставне области и наставне предмете за одређени временски период - за целу земљу, на националном нивоу.

Стандарди остварености задатака, односно постигнућа прописаних на школском нивоу, одређује се такође на основу:

-резултата школских испитивања и

-очекиваног и пожељног нивоа постигнућа - школског стандарда.

На основу резултата испитивања и очекиваног и пожељног нивоа постигнућа формулише се школски план развоја квалитета образовања, којим се одређује степен остварености постигнућа који се очекује у одређеном временском периоду.

Стандарди остварености задатака, односно постигнућа, одређују се тако да буду у одређеној мери изнад нивоа који се у датом тренутку може утврдити на основу испитивања ученика, како би се на тај начин утицало на развој квалитета образовања. На основу испитивања постигнутог, стандарди се мењају и померају на више.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА

Познавање породичне средине полазна је основа у тумачењу емоционалних и социјалних потреба ученика и основа је за помоћ у решавању проблема и понашања.

Успостављање успешније и садржајније сарадње родитеља и школе, изграђивање међусобног уважавања и поверења, предуслови су за ефикасно деловање на развој младих.

Облици сарадње:

-Активно укључивање родитеља у васпитно-образовни процес

-Подршка и помоћ у реализацији програма и извођењу наставе

-Стручна предавања родитеља

-Индивидуализирани разговори

-Групни разговори са родитељима

-Трибине

-Родитељски састанци

-Дани отворених врата

-Организација ваннаставних активности

-Савет родитеља

-Организација и реализација излета

-Реализација хуманитарних акција

-Организација и реализација друштвено корисних акција

-Уређење школске средине

-Припрема и реализација јавних наступа ученика

-

САРАДЊА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА У ОКРУЖЕЊУ

Сарадња са друштвеном средином и стручним институцијама ће се одвијати са следећим институцијама: Министарством просвете, Дечјим вртићима, Основним школама, Дечјим организацијама, Месном заједницом, Културним центром и Домовима културе, Спортским организацијама и установама .

Сарадња са Министарством просвете код следећих активности:

-Израда школског календара

-Израда годишњег програма рада школе

-Унапређење наставе

-Сарадња са Школском управом

Сарадња са струковним организацијама

- Сарадња са Учитељским друштвом у циљу боље организације наставе,
- размене искустава и стручног усавршавања

Сарадња са основним школама:

- Сусрети и дружења
- Међусобне посете

Сарадња са дечјим вртићима:

- Заједничке културно-забавне активности
- Организовање изложбе дечјих радова
- Узајамне посете

Сарадња са дечјим организацијама (Пријатељи деце, Омладински савет):

- Организација и реализација обележавања Дечје недеље,
- Учешће на конкурсима,
- Смотре дечјег стваралаштва
- Такмичења и квизови
- Активности обележавања значајних датума и празника

Сарадња са Културним центром и домовима културе:

- Заједничке активности на обележавању празника и других јубилеја

-Изложбе, позоришне представе

-Фестивал дечје песме, ликовни и литерарни конкурси

Сарадња са месном заједницом

-Брига о старим лицима

-Јавни наступи

-Уређење и брига о животној средини

-Помоћ у реализацији наставе

Сарадња са предузећима и установама

-Активности друштвено-корисног рада

-Посете

-Културно- забавне активности и манифестације

-Сарадња са здравственим установама

- Заједничке активности у циљу заштите здравља ученика

-Предавања лекара и другог медицинског особља

-Конкурси, смотре и такмичења

Сарадња са спортским организацијама

-Спортска такмичења,

-Ревије

-Манифестације

-Сусрети

-Разне обуке

САРАДЊА СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ сарадње са локалном самоуправом јесте допринос повећању ефикасности васпитно-образовног рада, развијању културе ученика, као и отварању школе према свим заинтересованим организацијама које могу да допринесу оствривању поменутог циља.

Активности	Начин реализације	Носиоци активности	Место и време реализације
Сарадња школе са			
Дечијим диспанзером и месном амбулантом	Лекарска потврда за полазак детета у први разред;		
Систематски преглед;			
Вакцинације;			
Издавање потврда ученицима који иду на вишедневну екскурзију;			
Укључивање ученика са проблемима у саветовалишта за младе при Дому здравља;			

Радионица “Превенција Болести зависности”.	Директор школе		
Педагог	Дечијим диспанзер и Месна амбуланта		
Септембар - Јун			
Сарадња школе са Културним центром	Позоришне представе	Одељењске старешине;	
Разредне старешине	Народно позориште		

Школским планом и програмом предвиђене су ђачке екскурзије које прате план и програм. За ученике другог разреда планирају се три излета, од тога један излет је једнодневна екскурзија а два са пешачењем.

Једнодневна ђачка екскурзија – излет, за ученике другог разреда, планира се маја месеца и то на релацији:

Релацја: Манојловце – Свилајанц – Манасија - Манојловце

Полазак испред школе у Манојловцу у 7,00 часова – прикупљање ученика из подручних одељења (Братмиловце). Вожња до Свилајнца. Посета комплексу Природњачког центра и обилазак Дино парка. Слободно време за разгледање. Вожња до Деспотовца и посета манастиру Манасија. Слободно време. Повратак

Садржаји екскурзије базирају се на наставном плану и програму и саставни су део годишњег програма рада школе. Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године. Дестинација за извођење једнодневне екскурзије утврђена се правилником предвиђеним за реализацију поменуте активности . Путни правци, објекти, крајеви и предели који треба да се посете, одређени се према понуди туристичких агенција, а у складу са програмом екскурзије.

Садржаји екскурзије:

Полазак из Манојловца и других одељења у 7.00 часова.

Пауза за краћи одмор и обављање физиолошких потреба на уређеном паркинг простору крај ауто-пута (ту ће се разговарати о саобраћају а посебно о копненом-друмском саобраћају).

За ученике трећег разреда планирају се три излета, од тога један излет је једнодневна екскурзија.

Школским планом и програмом предвиђене су ђачке екскурзије које прате план и програм за школску 208./2022. годину.

Понуђене релације одговарају узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године.

ЦИЉ ЕКСКУРЗИЈЕ

Циљ екскурзије је савлађивање дела наставног програма непосредно упознавање садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

ЗАДАЦИ ЕКСКУРЗИЈЕ

Задаци који се остварују током екскурзије јесу: проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; стицање нових сазнања и развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве; изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

Релација: Манојловце – Жича – Врњачка бања - Крушевац – Манојловце

Полазак испред школе у Манојловцу у 6,30 часова – прикупљање ученика из подручних одељења (Братмиловце). Пауза за доручак на уређеном паркингу простору крај ауто-пута. Посета манастиру Жича код Краљева. Одлазак у Врњачку бању, обилазак централног парка, „моста љубави“, посета термалним и лековитим изворима бање – „Језеро“, „Снежник“, „Топла вода“. Одлазак у Крушевац, обилазак остатка куле кнеза Лазара и посета цркви Лазарици. Повратак

Садржаји екскурзије базирају се на наставном плану и програму и саставни су део годишњег програма рада школе. Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године и садржајима програма за наредни разред. Дестинација за извођење једнодневне екскурзије утврђена се правилником предвиђеним за реализацију поменуте активности . Путни правци, објекти, крајеви и предели који треба да се посете, одређују се према понуди туристичких агенција, а у складу са програмом екскурзије.

Садржаји екскурзије :

оПолазак из Манојловца у 7.00 часова.

оПауза за доручак на уређеном паркинг простору крај ауто-пута где ће се са ученицима поразговарати о саобраћају а посебно о копненом-друмском саобраћају.

оУ Крушевцу се могу обићи остаци куле кнеза Лазара и црква Лазарица. Крушевац је био престони град кнеза Лазара Хребелјановића и његове државе познате под називом Моравска Србија. После распада српског царства кнез Лазар Хребелјановић, један од великаша, владао је делом Србије око реке Мораве. Престоница му је била у Крушевцу, где је подигао цркву Лазарицу. Лазарица у Крушевцу била је дворска црква Кнеза Лазара коју је он подигао 1375. године. Посвећена је Архиђакону Стефану. Лазар је био ожењен кнегињом Милицом из лозе Немањића.

Обилазак манастира Жича уз сазнања о томе да је манастир Жича подигнут заслугом Стефана Првовенчаног, Манастир Жичу код Краљева подигли субраћа Стефан и Сава Немањић. Наследници Стефана Немање, по њему названи Немањићи, владали су српском државом два века. За време Немањиног сина и првог наследника Стефана Немањића, крајем 12. и почетком 13. века, Србија је постигла два велика успеха. Године 1217. Стефан Немањић је крунисан за краља. Као први српски владар који је носио краљевски венац, добио је назив Првовенчани. Србија је тако постала Краљевина. Тиме је потврђена и призната као самостална држава. У новој Краљевини и црква је постала самостална. Сава, брат Стефана Првовенчаног, основао је у Србији самосталну цркву и постао први поглавар – први српски архиепископ. У манастиру се налазило прво средиште самосталне српске цркве. У Жичи су крунисани и први српски краљеви. У Врњачкој бањи се могу обићи шеталиште, централни парк, мост љубави, средњовековни град Маглич, термални и лековити извори бање - „Језеро“, „Снежник“, „Топла вода“... На тај начин ће се ученици упознати са појмом Бања – насеље настало изградњом објеката и уређењем простора на местима где су извори топле и минералне воде и са одликама ове бање као лечилишта али и као великог и значајног туристичког места. Ту ће бити и пауза за ручак и одмор.

Извор Језеро

Са леве стране Врњачке реке, поред малог језера, 1978. године откривена је термминерална вода "Језеро". Температура јој је 27°C. Минерални састав, РН вредност и температура карактеришу ову воду као помоћно терапијско средство код следећих обољења:

1. Гастро интестивна обољења
2. Коњуктивитиса
3. Уринарна обољења
4. Дијабетес миллитус
5. Анемије

Извор Снежник

Ова воду може да се у 15-одневном периоду може користити као додатно терапијско средство код следећих оболења:

1. Хронични гастритис са успореном евакуацијом садржаја;
2. Стања хипомоторике настале после хируршких интервенција у нивоу желуца и билијарних путева;:
3. Успорена евакуација жучних и панкреасних сокова;
4. Успорена евакуација садржаја дебелог црева;
5. Диспептичне манифестације;
6. Дијабетес меллитус као наставак хоспиталног третмана невезано за тип, животну доб и пратеће манифестације;
7. Гихт;
8. Превенција настанка ових поремћаја.

а вода

Она је најстарији и најпознатији извор минералне воде, који је било познат још у праисторији, а потом коришћен и у римском периоду од I до IV века наше ере.

Вода спада у групу алкалних угљенокиселих хомеотерми. Температура јој је 36,5°C.

Средњовековни град Маглич

Овај стари град налази се на десној обали Ибра. Подигнут је како се верује средином 13 века и убраја се у најлепше споменике српске средњовековне војне архитектуре.

Опасан је каменим зидинама дебелим 2м и дугачким 270м који је штитио прилаз Ибарској клисури. Утврђење има седам масивних кула и донжон кулу, која је била станиште његовог господара.

Град је био значајан у време Бечког рата (1683.-1699. године) и II српског устанка.

У повратку, уз краћа успутна стајања ради одмора и обављања физиолошких потреба, у Лесковац, тачније у Братмиловце, треба да стигнемо у предвиђено време, тј. до 21.00 час.

Циљ екскурзије

Екскурзија је ваннаставни облик образовно-васпитног рада. Циљ екскурзије је савлађивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

Задаци који се остварују реализацијом програма екскурзије су:

- проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- стицање нових сазнања;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве;
- развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима;
- изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика, као и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

Циљеви и задаци програма образовања у вези са екскурзијом су:

oРазвој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;

oПодстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;

oОспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;

oОспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;

–Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;oОмогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;

oРазвијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;

oУсвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;

oУважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и доброти за све;

oРазвијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница,као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;

oПоштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;

oРазвијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Носиоци активности:

Директор школе, стручни вођа, разредне старешине...

Услови за извођење екскурзије:

Екскурзија се изводи уз претходну писмену сагласност родитеља, за најмање 70% ученика истог разреда и ако су обезбеђени одговарајући услови за остваривање циљева и задатака екскурзије и излета.

У цену екскурзије зарачунава се и дневница наставницима.

Садржаји екскурзије базирају се на наставном плану и програму и саставни су део годишњег програма рада школе. Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године и садржајима програма за наредни разред. Дестинација за извођење једнодневне екскурзије утврђена се правилником предвиђеним за реализацију поменуте активности . Путни правци, објекти, крајеви и предели који треба да се посете, одређују се према понуди туристичких агенција, а у складу са програмом екскурзије.

Садржаји екскурзије :

оПолазак из Манојловца у 7.00 часова.

оПауза за доручак на уређеном паркингу простору крај ауто-пута где ће се са ученицима поразговарати о саобраћају а посебно о копненом-друмском саобраћају.

оУ Крушевцу се могу обићи остаци куле кнеза Лазара и црква Лазарица. Крушевац је био престони град кнеза Лазара Хребељановића и његове државе познате под називом Моравска Србија. После распада српског царства кнез Лазар Хребељановић, један од великаша, владао је делом Србије око реке Мораве. Престоница му је била у Крушевцу, где је подигао цркву Лазарицу. Лазарица у Крушевцу била је дворска црква Кнеза Лазара коју је он подигао 1375. године. Посвећена је Архиепископу Стефану. Лазар је био ожењен кнегињом Милицом из лозе Немањића.

оОбилазак манастира Жича уз сазнања о томе да је манастир Жича подигнут заслугом Стефана Првовенчаног, Манастир Жичу код Краљева подигли су браћа Стефан и Сава Немањић. Наследници Стефана Немање, по њему названи Немањићи, владали су српском државом два века. За време Немањиног сина и првог наследника Стефана Немањића, крајем 12. и почетком 13. века, Србија је постигла два велика успеха. Године 1217. Стефан Немањић је крунисан за краља. Као први српски владар који је носио краљевски венац, добио је назив Првовенчани. Србија је тако постала Краљевина. Тиме је потврђена и призната као самостална држава. У новој Краљевини и црква је постала самостална. Сава, брат Стефана Првовенчаног, основао је у Србији самосталну цркву и постао први поглавар – први српски архиепископ. У манастиру се налазило прво средиште самосталне српске цркве. У Жичи су крунисани и први српски краљеви.

оУ Врњачкој бањи се могу обићи шеталиште, централни парк, мост љубави, средњовековни град Маглич, термални и лековити извори бање - „Језеро“, „Снежник“, „Топла вода“... На тај начин ће се ученици упознати са појмом Бања – насеље настало изградњом објеката и уређењем простора на местима где су извори топле и минералне воде и са одликама ове бање као лечилишта али и као великог и значајног туристичког места. Ту ће бити и пауза за ручак и одмор.

Извор Језеро

Са леве стране Врњачке реке, поред малог језера, 1978. године откривена је термминерална вода "Језеро". Температура јој је 27°C.

Минерални састав, ПХ вредност и температура карактеришу ову воду као помоћно терапијско средство код следећих обољења:

1. Гастро интестивна обољења
2. Коњуктивитиса
3. Уринарна обољења
4. Дијабетес миллитус
5. Анемије

Извор Снежник

Ова воду може да се у 15-одневном периоду може користити као додатно терапијско средство код следећих оболења

1. Астритис са успореном евакуацијом садржаја;
2. Стања хипомоторике настале после хируршких интервенција у нивоу желуцаи билијарних путева;:
3. Успорена евакуација жучних и панкреасних сокова;
4. Успорена евакуација садржаја дебелог црева;
5. Диспептичне манифестације;
6. Диабетес меллитус као наставак хоспиталног третмана неvezано за тип,животну доб и пратеће манифестације;
7. Гихт;
8. Превенција настанка ових поремћаја.

Топла вода

Она је најстарији и најпознатији извор минералне воде, који је било познат још у праисторији, а потом коришћен и у римском периоду од И до ИВ века наше ере.

Вода спада у групу алкалних угљенокиселих хомеотерми. Температура јој је 36,5°C.

Средњовековни град Маглич

Овај стари град налази се на десној обали Ибра. Подигнут је како се верује средином 13 века и убраја се у најлепше споменике српске средњовековне војне архитектуре.

Опасан је каменим зидинама дебелим 2м и дугачким 270м који је штитио прилаз Ибарској клисури. Утврђење има седам масивних кула и донжон кулу, која је била станиште његовог господара.

Град је био значајан у време Бечког рата (1683.-1699. године) и ИИ српског устанка.

оУ повратку, уз краћа успутна стајања ради одмора и обављања физиолошких потреба, у Лесковац, тачније у Братмиловце, треба да стигнемо у предвиђено време, тј. до 21.00 час.

Циљ екскурзије

Екскурзија је ванаставни облик образовно-васпитног рада. Циљ екскурзије је савлађивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

Задаци који се остварују реализацијом програма акскурзије јесу:

- проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- стицање нових сазнања;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве;
- развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима;
- изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика, као и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима

Циљеви и задаци програма образовања у вези са екскурзијом су:

оРазвој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;

оПодстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;

- oОспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- oОспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- oРазвијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- oОмогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- oРазвијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- oУсвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- oУважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и доброты за све;
- oРазвијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- oПоштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- oРазвијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Носиоци активности:

Директор школе, стручни вођа, разредне старешине...

Услови за извођење екскурзије:

Екскурзија се изводи уз претходну писмену сагласност родитеља, за најмање 70% ученика истог разреда и ако су обезбеђени одговарајући услови за остваривање циљева и задатака екскурзије и излета.

У цену екскурзије зарачунава се и дневница наставницима.

Једнодневна ђачка екскурзија, за ученике четвртог разреда, планирана је крајем маја месеца и то на релацији: Манојловце- Лесковац - Београд - Лесковац -Манојловце

адржаји екскурзије :

оПауза за доручак на уређеном паркинг простору крај ауто-пута код мотела „Појате“ (ту ће се са ученицима поразговарати о саобраћају а посебно о копненом-друмском саобраћају и о туризму).

оУ Београду треба посетити Храм Светог Саве на Врачару (где ће се са ученицима разговарати о животу и делу Светог Саве као и о значају места на коме се Храм налази за историју Срба).

оУ Београду треба обићи и највећи српски стадион, стадион фудбалског клуба Црвена звезда - „Маракана“ (где ће се са ученицима разговарати о значају спорта за правилан раст и развој младих и где ће они практично разјаснити појмове као што су: стадион, трибине, фудбалски тунел, атлетска стаза...).

оНа Калемегдану, шетајући по парку, ученици ће посматрати „Ушће“, панораму, зидине тврђаве и обићи ће споменик „Београдског победника“.

оНакон шетње Калемегданом, посетићемо Зоолошки врт (где ће ученици упознати многе животиње које имају прилике да виде само у зоо-врту и упоредиће тај зоо-врт са мини зоо-вртом у Јагодини, који је посећен у 3. разреду).

оУ повратку свратићемо до Авале и посетити реновирани телевизијски репетитор.

оКод мотела „Стари храст“ ће бити пауза за одмор и освежење, као и за обављање физиолошких потреба ученика.

оУ Лесковац, тачније у Братмиловце, треба да стигнемо у предвиђено време, тј. до 21 час.

Садржаји екскурзије базирају се на наставном плану и програму и саставни су део годишњег програма рада школе. Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године. Дестинација за извођење једнодневне екскурзије утврђена се правилником предвиђеним за реализацију поменуте активности . Путни правци, објекти, крајеви и предели који треба да се посете, одређени се према понуди туристичких агенција, а у складу са програмом екскурзије.

Циљ екскурзије

Екскурзија је ванаставни облик образовно-васпитног рада. Циљ екскурзије је савлађивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

Задаци који се остварују реализацијом програма екскурзије јесу:

- проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- стицање нових сазнања;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве;
- развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима;
- изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика, као и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

Једнодневна ђачка екскурзија, за ученике четвртог разреда, планирана је крајем маја месеца и то на релацији: Манојловце-Лесковац - Београд - Лесковац -Манојловце.

Садржаји екскурзије :

оПауза за доручак на уређеном паркинг простору крај ауто-пута код мотела „Појате“ (ту ће се са ученицима поразговарати о саобраћају а посебно о копненом-друмском саобраћају и о туризму).

оУ Београду треба посетити Храм Светог Саве на Врачару (где ће се са ученицима разговарати о животу и делу Светог Саве као и о значају места на коме се Храм налази за историју Срба).

оУ Београду треба обићи и највећи српски стадион, стадион фудбалског клуба Црвена звезда - „Маракана“ (где ће се са ученицима разговарати о значају спорта за правилан раст и развој младих и где ће они практично разјаснити појмове као што су: стадион, трибине, фудбалски тунел, атлетска стаза...).

оНа Калемегдану, шетајући по парку, ученици ће посматрати „Ушће“, панораму, зидине тврђаве и обићи ће споменик „Београдског победника“.

оНакон шетње Калемегданом, посетићемо Зоолошки врт (где ће ученици упознати многе животиње које имају прилике да виде само у зоо-врту и упоредиће тај зоо-врт са мини зоо-вртом у Јагодини, који је посећен у 3. разреду).

оУ повратку свратићемо до Авале и посетити реновиран телевизијски репетитор.

oКод мотела „Стари храст“ ће бити пауза за одмор и освежење, као и за обављање физиолошких потреба ученика.

oУ Лесковац, тачније у Братмиловце, треба да стигнемо у предвиђено време, тј. до 21 час.

Садржаји екскурзије базирају се на наставном плану и програму и саставни су део годишњег програма рада школе. Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године. Дестинација за извођење једнодневне екскурзије утврђена се правилником предвиђеним за реализацију поменуте активности . Путни правци, објекти, крајеви и предели који треба да се посете, одређени се према понуди туристичких агенција, а у складу са програмом екскурзије.

Циљ екскурзије

Екскурзија је ваннаставни облик образовно-васпитног рада. Циљ екскурзије је савлађивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

Задаци који се остварују реализацијом програма екскурзије јесу:

- проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- стицање нових сазнања;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве;
- развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима;
- изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика, као и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

Једнодневна ђачка екскурзија, за ученике четвртог разреда, планирана је крајем маја месеца и то на релацији: Манојловце-Лесковац - Београд - Лесковац -Манојловце.

Садржаји екскурзије :

оПауза за доручак на уређеном паркинг простору крај ауто-пута код мотела „Појате“ (ту ће се са ученицима поразговарати о саобраћају а посебно о копненом-друмском саобраћају и о туризму).

оУ Београду треба посетити Храм Светог Саве на Врачару (где ће се са ученицима разговарати о животу и делу Светог Саве као и о значају места на коме се Храм налази за историју Срба).

оУ Београду треба обићи и највећи српски стадион, стадион фудбалског клуба Црвена звезда - „Маракана“ (где ће се са ученицима разговарати о значају спорта за правилан раст и развој младих и где ће они практично разјаснити појмове као што су: стадион, трибине, фудбалски тунел, атлетска стаза...).

оНа Калемегдану, шетајући по парку, ученици ће посматрати „Ушће“, панораму, зидине тврђаве и обићи ће споменик „Београдског победника“.

оНакон шетње Калемегданом, посетићемо Зоолошки врт (где ће ученици упознати многе животиње које имају прилике да виде само у зоо-врту и упоредиће тај зоо-врт са мини зоо-вртом у Јагодини, који је посећен у 3. разреду).

оУ повратку свратићемо до Авале и посетити реновирани телевизијски репетитор.

оКод мотела „Стари храст“ ће бити пауза за одмор и освежење, као и за обављање физиолошких потреба ученика.

оУ Лесковац, тачније у Братмиловце, треба да стигнемо у предвиђено време, тј. до 21 час.

Садржаји екскурзије базирају се на наставном плану и програму и саставни су део годишњег програма рада школе. Понуђена релација одговара узрасту ученика и обрађеним наставним јединицама у току школске године. Дестинација за извођење једнодневне екскурзије утврђена се правилником предвиђеним за реализацију поменуте активности . Путни правци, објекти, крајеви и предели који треба да се посете, одређени се према понуди туристичких агенција, а у складу са програмом екскурзије.

Циљ екскурзије

Екскурзија је ванаставни облик образовно-васпитног рада. Циљ екскурзије је савлађивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије

Задаци који се остварују реализацијом програма екскурзије јесу:

- проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;

- стицање нових сазнања;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање занимања људи која су карактеристична за поједине крајеве;
- развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима;
- изграђивање естетских, културних и спортских потреба и навика, као и позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима.

РЕКРЕАТИВНА НАСТАВА (ШКОЛА У ПРИРОДИ)

ЦИЉ:

Циљ организовања наставе у природи јесте остваривање одговарајућих садржаја наставних и ваннаставних активности из наставног програма основне школе у климатски погодном месту из образовно-васпитних, здравствених и других разлога. Да се подстиче и развија стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва. Уочавање природних лепота наше домовине и обичаја у крају. Упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ЗАДАЦИ И САДРЖАЈ

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су: проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима, развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика, упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота.

Настава у природи организује се за ученике у трајању од 7 - 10 дана, уз писмену сагласност родитеља, за најмање 2\3 ученика одељења.

Планирано извођење рекреативне наставе је у периоду од марта до маја месеца. За ученике који не одлазе у настави у природи биће организована редовна настава у организацији школе.

Аранжман обухвата:

7 пуних пансиона, организовани превоз, организацију васпитно-образовних активности, организацију спортско-рекреативних активности, трошкове платног промета, осигурање, дневнице разредним старешинама и један гратис на двадесет ученика. Плаћање је у ратама.

Планирана је настава у природи у месту Букуљи

Релација рекреативне наставе би могла бити нахнадно промењена (почетком школске године) у договору са родитељима и колегама, а у зависности од достављених понуда агенција .

ИЗЛЕТ СА ПЕШАЧЕЊЕМ

(у пролеће)

о

Школским планом и програмом предвиђени су излети са пешачењем који прате наставни план и програм физичког васпитања.

Корелација: Свет око нас, српски језик, ликовна култура, музичка култура, веронаука и народна традиција.

Циљ наставе физичког васпитања је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и доприноси увећању њихове адаптивне и стваралачке способности у савременим условима живота и рада, као и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

- Циљ излета са пешачењем је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

Оперативни задаци наставе физичког васпитања:

-помагати оптималан раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада, условљеним пре свега боравком у школи;

-утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

-утицати на развој манипулативних покрета и утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смањивањем интервала рада и одмора;

-задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром;

-развијање физичких способности;

- спортско-техничко образовање;
- повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом.

- Оперативни задаци излета са пешачењем:

- задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром;
- развијање физичких способности;
- повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом;
- помагати раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада;
- утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;
- утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смењивањем интервала рада и одмора.

Маршуте излета у пролеће

- Манојловце; Излет до места "Гатар", "Биљаничко брдо" и назад, око 2км у једном правцу.
- Г. Крајинце; Шетња поред обале Јужне Мораве и поред аутопута (Коридор 10).
- Д. Крајинце; Излет на релацији Доње Крајинце - Номаница - Доње Крајинце, у оба правца око 4км.
- Мрштане; Планира се у месецу мају одласком до школе у Доњем Крајинцу и повратак.
- Братмиловце; Излет на релацији: Братмиловце-Црква Света Петка-Братмиловце
- Кумарево; Посета тока Јужне Мораве и села Јелашнице.
- Јелашница; Посета Цркве у Кумареву.
- Рајно Поље; Планира се у месецу мају и то одласком на месту "Скокна", висораван удаљена 2 км према сели Липовици СО Власотинце.

Начин прилагођавања програма

Прилагођавање програма се врши за ученике са посебним потребама и ученике са посебним способностима и:

- индивидуализацијом наставних активности и прилагођавањем наставних метода и техника;
- избором одговарајућих наставних средстава;
- формирањем мањих група у оквиру одељења за интензивнији наставни рад са овим ученицима, а у складу са потребама;
- процењивањем напредовања и успеха стандардима напредних постигнућа;
- понудом одговарајућих изборних предмета;
- понудом факултативних наставних предмета и слободних активности у факултативном делу школског програма;
- укључивањем стручних сарадника у припрему индивидуализованих наставних активности за ове ученике, као и за процењивање и праћење њихове ефикасности и успешности

Општи и посебни стандарди знања

Стандарди образовања одређују ниво развијености очекиваних знања, способности и вештина на општем и посебном нивоу.

Очекивана знања, способности, вештине идентификују се у резултатима педагошког процеса, чија су полазишта одређена циљевима и задацима образовања и васпитања.

Посебни стандарди одређују ниво развијености знања, способности и вештина које ученик остварује на крају сваког разреда, нивоа образовања и васпитања у оквиру сваког наставног предмета. Посебни стандарди су дати у програмима за поједине наставне предмете.

Стандарди знања су референтна основа за прикупљање поузданих и ваљаних података о степену остварености очекиваних постигнућа и, посредно, циљева и задатака васпитања и образовања.

На основу резултата националних испитивања и очекиваног, односно пожељног нивоа постигнућа - националних стандарда, формулише се републички план развоја квалитета образовања. Овим планом одређују се реалистичка очекивања у оквиру дефинисаних постигнућа за поједине наставне области и наставне предмете за одређени временски период - за целу земљу, на националном нивоу.

Стандарди остварености задатака, односно постигнућа прописаних на школском нивоу, одређује се такође на основу:

- резултата школских испитивања и
- очекиваног и пожељног нивоа постигнућа - школског стандарда.

На основу резултата испитивања и очекиваног и пожељног нивоа постигнућа формулише се школски план развоја квалитета образовања, којим се одређује степен остварености постигнућа који се очекује у одређеном временском периоду.

Стандарди остварености задатака, односно постигнућа, одређују се тако да буду у одређеној мери изнад нивоа који се у датом тренутку може утврдити на основу испитивања ученика, како би се на тај начин утицало на развој квалитета образовања. На основу испитивања постигнутог, стандарди се мењају и померају на више.

НАСТАВА У ПРИРОДИ

ЦИЉ:

Циљ организовања наставе у природи јесте остваривање одговарајућих садржаја наставних и ваннаставних активности из наставног програма основне школе у климатски погодном месту из образовно-васпитних, здравствених и других разлога. Да се подстиче и развија стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва. Уочавање природних лепота наше домовине и обичаја у крају. Упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ЗАДАЦИ И САДРЖАЈ

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су: проучавање објеката и феномена у природи и уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима, развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика, упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота.

Настава у природи организује се за ученике у трајању од 7 - 10 дана, уз писмену сагласност родитеља, за најмање 80% ученика одељења.

Планирано извођење рекреативне наставе је у два периода, октобра месеца 2014. године или у пролећном делу 2015. године. За ученике који не одлазе у настави у природи биће организована редовна настава у организацији школе.

О д м а р а л и ш т е „ Б У К У Љ А “ – Аранђеловац

Дечије одмаралисте БУКУЉА се налази у срцу Буковичке Бање у Аранђеловцу, на 270 м надморске висине планине БУКУЉЕ. Објект је изграђен наменски за потребе деце и располаже потребним просторијама за дневни боравак деце, учионицама, ТВ салама, салом за вечерње забавне програме, спортским теренима...

Собе су четворокреветне и петокреветне са купатилом у соби. Деца су под 24-часовном превентивном здравственом заштитом, са амбулантом и лекаром у објекту.

Припрема хране је у потпуности прилагођена потребама деце за квалитетним оброцима.

У цену је урачунато:

7 пуних пансиона (3 оброка + ужина) у одмаралишту „Станишинци“ Гоч;

аутобуски превоз у оба правца;

организација васпитно-образовних активности;

организација спортско-рекреативних активности;

боравишна такса;

здравствена заштита током 24 сата;

здравствено путно осигурање;

провизија НБС по обрачуну школе на основу извода.

О д м а р а л и ш т е „ Г А Ј “ – Д и в љ а н и

Одамаралиште „Гај“ се налази на преко 460 метара надморске висине, у нетакнутом планинском екосистему, окружено четинарском шумом.

Поседује спортске терене за рукомет, кошарку, одбојку и мали фудбал.

Свој садашњи изглед, одмаралиште је попримило у зиму 2004/2005. год.

Двоспратна зграда располаже са 15 четворокреветних соба, од којих свака има купатило, а располаже и сопственим системом за централно грејање и топлу воду, као и са библиотеком са ТВ салом.

Одмаралиште „Гај“ пружа одличне услове за боравак, одмор и рад деце у природном окружењу.

Г Р З А – КОЛИБА

Туристичко излетиште „Грза“ се налази на 17 км од Параћина према Зајечару, на обронцима Кучајских планина, на око 500 метара надморске висине. Атрактивност излетишта чини истоимена планинска речица са својим врелом и два планинска језера. У близини је манастир Света Петка из 13. века.

Коначиште „Колиба“ је смештено у прелепом окружењу уз чисту планинску речицу Грзу, окружену листопадном и четинарском шумом. Објекат је недавно изузетно квалитетно реновиран. Објекат је капацитета до 70 места у главној згради. Смештај је у 1/2, 1/3 и 1/4 собама без кревета на спрат. Свака соба је са купатилом и WC-ом. Исхрана је у ресторану у самом објекту. Исхрана је прилагођена деци школског узраста уз могућност договора и корекције јеловника према жељама деце и учитеља. У оквиру објекта постоји: кафе бар са камином, зимска башта, галерија која се користи за анимацију деце и учионица – салон забаве у депадансу, такође и мала продавница са слаткишима, сувенирима и сл. На хотелском плацу, на располагању су три потпуно нова терена за кошарку, одбојку и мали фудбал, травнати терен за фудбал прволигашких

димензија, игралиште са клацкалицама, тобоганима и љуљашкама и ливаде у околини хотела. Укупна површина плаца коначишта је око 5 хектара. Обезбеђена је здравствена заштита (лекар у хотелу – 24 сата дневно са децом). Бесплатни излети до језера и врела Грзе и манастира Свете Петке.

АПАРТМАНИ „КОПАОНИК“ БРЗЕЋЕ

Копаоник као највећи планински масив смештен у централној Србији због своје неизмерне лепоте, очуваних густих зимзелених и мешовитих шума, воденица поточара, извора, гејзера, водопада, пећина, чистог ваздуха, термалних и минералних извора проглашен је за национални парк.

На источној падини у подножју Копаоника на око 1.100 м.н.в. налази се туристички центар Бржеће, где су смештени комфорни и модерно опремљени апартмани „Копаоник“. У топлом и интимном амбијенту апартмана налази се ресторан, стаклена башта, кафе бар, тв сала, сала за састанке, просторија за стони тенис и билијар, ски сервис и ски остава.

Смештај ученика је у 1/4 апартманима, а смештај професора у 1/2 собама.

Уз помоћ вештих аниматора организују се разне активности и програми: маскенбал, избор за мис и сл., занимљива и комична такмичења и сокобањске игре.

„Вива спорт“ СИРОГОЈНО

„Вива спорт“ поседује 150 кревета, који нису спратни. Такође поседује учионицу, дискотеку, терене за мале спортове на отвореном (четири терена за кошарку, један терен са прилагођеним висинама за најмлађе), као и салу за мале спортове са парним грејањем. „Вива спорт“ је опремљен савременом кухињом као пространим трпезаријом. У објекту се спрема и сервира храна која произведена у овом крају.

Посебну погодност, уз изванредне ресурсе овог дела Златибора, чини едукативни потенцијал које Сирогојно поседује. Етно села са почетка ХИХ века, уз органозовану презентацију старих заната (пинтери, ковачи, плетиле) је јединствена могућност

додира са коренима српске традиције и културе. Такође, у Сирогојну се налази и стална поставка етно учионица са оригиналним експонатима.

О д м а р а л и ш т е „ С Т А Н И Ш И Н Ц И “ – Гоч

Угњеждено у буковим и јасеновим шумама, на планини Гоч, налази се дечје одмаралиште „Станишинци“. Уз само одмаралиште је поточић Гровозничавац.

Собе у одмаралишту су вишекреветне са централним грејањем, поседује и амбуланту са дежурним лекаром.

Одмаралиште се састоји од 2 објекта и то: "СУНЦЕ" и "ПАХУЉИЦА" укупног капацитета 101 кревет за децу и 13 кревета за васпитаче.

Станишинци, дечје одмаралиште и истоимено мало планинско село, налази се на планини Гоч на надморској висини од 780 м. Лоцирано је у централној Србији на 17 км од Врњачке Бање, 215 км од Београда, а од Краљева је удаљено 31 км. Клима је умерено планинска, те ствара идеалне услове за извођење наставе у природи током целе године.

Објекат поседује учионице, пољске учионице, дневне боравке, ТВ салу, продајни пункт, библиотеку, терене за мале спортове (кошарка, одбојка, рукомет, мали фудбал) и игралиште са клацкалицама, љуљашкама и пењалицама, мини ЗОО врт са домаћим животињама.

Здравствене услуге, током 24 сата пружа амбуланта, у склопу објекта.

Микроклима и чист ваздух, захваљујући пространим шумама Гоча повољно утичу на анемичне особе, јачање метаболизма и нервни систем кардиоваскуларних болесника, као и оних са проблемима дисајних органа, тако да се убраја у планине идеалне за здравствени туризам. Обилује медовитом испашом пчела, шумским јагодама и разноврсним лековитим биљем. Цела планина обрасла је буковом и јеловом шумом, а заступљени су и гочки бор, храст китњак, племенити лишћари и четинарски егзоти.

У објекту Станишинци на Гочу реализују се шетње:

" С у н ч а н и Б р е г " – З л а т и б о р

СУНЧАНИ БРЕГ -савршено одмаралиште са максималним условима за одвијање наставе у природи. Све су собе са купатилом. Максимални број кревета је 6 по соби. Већина соба поседује 4 кревета. Објекат има 4 спрата.

На сваком спрату суапартмани за наставно особље који су опремљени ТВ-ом, феном ...

Објекат је опремљен свим садржајима који омогућују угодан боравак деци и који су неопходни за извођење наставе у природи: учионица, дискотека, салон за забаву, продавница, телефонска говорница, амбуланта, 1 доктор, мини биоскоп, спортски терени и аниматор. Објекат има на располагању учионицу опремљену компјутерима, велики дневни боравак са телевизорима, трпезарију и летњу башту.

У цену је урачунато:

.

Аранжман обухвата:

7 пуних пансиона, организовани превоз, организацију васпитно-образовних активности, организацију спортско-рекреативних активности, трошкове платног промета, осигурање, дневнице разредним старешинама и један гратис на двадесет ученика. Плаћање је у ратама.

О д м а р а л и ш т е " М и т р о в а ц " н а Т а р и

7 пуних пансиона (3 оброка + ужина -у случају да смена траје краће / дуже , цена се мења за одговарајући износ)

аутобуски превоз из Лесковца високоподним аутобусима са климом, аудио и видео опремом

организацију васпитно - образовних активности

организацију спортско - рекреативних активности
здравствену заштиту током 24 сата
боравишна такса
осигурање
провизија НБС по обрачуну школе на основу извода

„Хотел Турист” Соко Бања

7 пуних пансиона (3 оброка + ужина -у случају да смена траје краће / дуже , цена се мења за одговарајући износ)

аутобуски превоз из Лесковца високоподним аутобусима са климом, аудио и видео опремом

организацију васпитно - образовних активности

организацију спортско - рекреативних активности
здравствену заштиту током 24 сата
боравишна такса
осигурање
провизија НБС по обрачуну школе на основу извода

О д м а р а л и ш т е „ Б У К У Љ А “ – Аранђеловац

7 пуних пансиона (3 оброка + ужина -у случају да смена траје краће / дуже , цена се мења за одговарајући износ)

аутобуски превоз из Лесковца високоподним аутобусима са климом, аудио и видео опремом

организацију васпитно - образовних активности

организацију спортско - рекреативних активности

здравствену заштиту током 24 сата

боравишна такса

осигурање

провизија НБС по обрачуну школе на основу извода

ИЗЛЕТ СА ПЕШАЧЕЊЕМ

(у јесен)

Школским планом и програмом за 2. разред предвиђени су излети са пешачењем кој прате наставни план и програм физичког васпитања за школску 2014./2015. годину. Из садржаја програма физичког васпитања за 2. разред, види се да је ходање у садржају програма.

Циљ наставе физичког васпитања је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и доприноси увећању њихове адаптивне и стваралачке способности у савременим условима живота и рада, као и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

- Циљ излета са пешачењем у 2. разреду је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

Оперативни задаци наставе физичког васпитања:

помагати оптималан раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада, условљеним пре свега боравком у школи;

утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

утицати на развој манипулативних покрета и утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смењивањем интервала рада и одмора;

задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром;

развијање физичких способности;

спортско-техничко образовање;

повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом.

- Оперативни задаци излета са пешачењем у 2. разреду:

задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром;

развијање физичких способности;

повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом;

помагати раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада;

утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смењивањем интервала рада и одмора.

Маршруте излета у јесен

Манојловце; Излет до места "Извор и ушћа Власине и Јужне Мораве, око 3км у једном правцу.

Г. Крајинце; Излет до споменика незнатим јунацима код Гложанског моста и назад.

Д. Крајинце; Излет до споменика Доње Крајинце - Злоћудово - Доње Крајинце, у оба правца око 3км.

Мрштане; Реализоваће се једне радне суботе, зависно од временских услова. Излет почиње одласком до игралишта "Блато", посета столарске радње, разгледање околине, посета аутомеханичарској радњи, одржавање спортских такмичења фудбал, између две ватре.

Братмиловце; Излет на релацији: Братмиловце-Црква Света Петка-Братмиловце .

Кумарево; Обилазак ближе околине села и посета храму Свете Петке.

Јелашница; Одлазак до сплава на Јужној морави.

Рајно Поље; Јесењи излет биће реализован једне радне суботе, зависно од временских услова, одласком до места званом "Нерезина", 1 км удаљеног од села у правцу истока. Место је погодно за разгледање околине као и за одржавање спортских такмичења.

ИЗЛЕТ СА ПЕШАЧЕЊЕМ

(у пролеће)

Школским планом и програмом предвиђени су излети са пешачењем који прате наставни план и програм физичког васпитања.

Корелација: Свет око нас, српски језик, ликовна култура, музичка култура, веронаука и народна традиција.

Циљ наставе физичког васпитања је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и доприноси увећању њихове адаптивне и стваралачке способности у савременим условима живота и рада, као и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

- Циљ излета са пешачењем је да се задовољавају потребе ученика за кретањем и да се развија здравствена култура ученика, неопходна за очување здравља.

Оперативни задаци наставе физичког васпитања:

помагати оптималан раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада, условљеним пре свега боравком у школи;

утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

утицати на развој манипулативних покрета и утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смењивањем интервала рада и одмора;

задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром;

развијање физичких способности;

спортско-техничко образовање;

повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом.

- Оперативни задаци излета са пешачењем:

задовољавати примарне мотиве ученика, посебно потребу за кретањем и игром;

развијање физичких способности;

повезивање физичког и здравственог васпитања са животом и радом;

помагати раст и развој детета који је отежан промењеним условима живота и рада;

утицати на развој мишића како би се осигурао нормалан развитак скелета;

утицати на повећање способности апарата за дисање и крвоток правилним смењивањем интервала рада и одмора.

Маршуте излета у пролеће

Релација са тајмингом извођења излета за разредну наставу из Манојловца:

Окупљање ученика испред школе, формирање колоне и полазак ка ушћу у 8:30х;

Релација са тајмингом извођења излета за разредну наставу из Братмиловца:

Окупљање ученика испред школе, формирање колоне и полазак ка Кумареву у 8:30ху цркву Света Петка, у 9:30х;

Релација са тајмингом извођења излета за разредну наставу из Доњег Крајинца:

Окупљање ученика испред школе, формирање колоне и полазак ка кречани у 8:30х;

Релација са тајмингом извођења излета за разредну наставу из Горњег Крајинца:

Окупљање ученика испред школе, формирање колоне и полазак ка Доњем Крајинцу у 8:30х;

Релација са тајмингом извођења излета за разредну наставу из Јелашнице:

Окупљање ученика испред школе, формирање колоне и полазак ка Кумареву у 8:30х;

;

Релација са тајмингом извођења излета за разредну наставу из Кумарева:

Окупљање ученика испред школе, формирање колоне и полазак ка цркви Свете Петке у Кумареву у 8:30х;

Релација са тајмингом извођења излета за разредну наставу из Мрштана:

Окупљање ученика испред школе, формирање колоне и полазак према школи у Доњем Крајинцу, у 8:30х;
Релација са тајмингом извођења излета за разредну наставу из Рајног Поља:

Окупљање ученика испред школе, формирање колоне и полазак ка делу атара села под називом „Скотна“, у 8:30х;

ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА ЗА ШКОЛСКУ 2022./2023.ГОДИНУ

ЦИЉ

Психолог установе применом теоријских и практичних сазнања психологије као науке доприноси остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада у установи у складу са циљевима и принципима образовања и васпитања и стандардима постигнућа ученика дефинисаних Законом о основама образовањаи васпитања, као и посебним законима.

Задаци

- Стварање оптималних услова за развој деце и остваривање васпитно-образовног рада,
- Учествовање у праћењу и подстицању развоја детета, односно ученика,
- Подршка јачању васпитачких, односно наставничких компетенција и њиховог професионалног развоја,
- Учествовање у праћењу и вредновању образовно-васпитног рада и предлагање мера које доприносе обезбеђивању ефикасности, економичности и флексибилности рада установе,
- Учествовање у праћењу и вредновању остварености општих и посебних стандарда постигнућа ученика и предлагање мера за унапређивање,
- Подршка отворености установе према педагошким иновацијама,
- Развијање сарадње установе са породицом и подршка васпитним компетенцијама родитеља, односно старатеља,
- Сарадња са другим институцијама, локалном заједницом, стручним и струковним организацијама од значаја за установу,

- Стално стручно усавршавање и праћење развоја психолошке науке и праксе.

Време реализације	Области рада и програмски садржаји	Сарадници
Септембар Октобар	<p>I.Планирање и програмирање образовно-васпитног рада</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Учествовање у припреми годишњег планарада. 2. Прикупљање информација, обављање разговора са родитељима и израда списка новоуписаних ученика у шк. 2021/2022.г. 3. Израда месечних планова психолога. 4. Припремање плана посете ОВ активностима (посет часовима). 5. Припремање плана сопственог стручног усавршавања 	<p>Директор школе Стручни сарадници</p>
Током целе године	<p>II.Праћење и вредновање образовно-васпитног рада</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Учествовање у континуираном праћењу и подстицању на предовања ученика у развоју и учењу путем индивидуалног и групног рада. 2. Учествовање у подстицању развоја мотивације за рад и учење путем индивидуалног саветовања, укључивања 3. Ученичког парламента, Вршњачког тима и вршњачке едукације и сарадње. 4. Праћење и вредновање примене мера индивидуализације и индивидуалног образовног плана за ученике. 	<p>Наставници Одељенске старешине Сарадници</p>
Током целе године	III.Рад са наставницима	Наставници

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Саветодавни рад усмерен ка стварању психолошких услова за подстицање развоја ученика на основу утврђених индивидуалних карактеристика 2. Пружање стручне подршке наставницима усмерено на идентификовању обдарених ученика и ученикаса проблемима у учењу 3. Оснаживање наставника за рад са ученицима из осетљивих друштвених група кроз упознавање са индивидуалним карактеристикама ученика. 4. Пружање подршке наставницима у раду са родитељима /старатељима 5. Повратне информације о посећеној активности, као и предлагање мера за унапређење праћеног сегмента образовно-васпитног процеса. 6. Мотивисање наставника за коришћење савремених метода рада и што ширу примену информационе технологије. Подстицање за укључивање у већој мери хоризонталног учења и размене знања међу наставницима разредне и предметне наставе уз примену савремених метода. 7. Избор семинара из Каталога стручног усавршавања за текућу школску годину. Прављење плана континуираног стручног усавршавања и избору области за хоризонтално учење/ обуке наставника. 	<p>Одељенске старешине</p>
--	---	-----------------------------------

<p>Током целе године</p>	<p>IV.Радсаученицима</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Провера спремности з аполазак у први разред од априла до августа месеца. Распоређивање и груписање ученика према карактеристикама у уједначене целине у првом и петом разреду 2. Учешће у организацији пријема будућих првака Учешће у праћењу напредовања ученика у развоју и учењу. 3. Саветодавно –инструктивни рад са ученицима (којиимајутешкоћеу учењу, развојне, емоционалне и социјалне или друге проблеме прилагођавања или упонашања) 4. Учествовање у реализацији појачаног васпитног рада за ученике који врше повреду правила понашања у школи (Индивидуални-саветодавни рад са ученицима који својим понашањем угрожавају безбеност других ученика) 5. Индивидуално-саветодавни рад са ученицима којима је потребна додатна подршка у учењу, прилагођавању, превазилажењу акцеденталних-адолесцентних развојних криза, породичних проблема и сл 6. Пружање подршке ученицима који се образују по ИОП-у 7. Помоћ у изради Индивидуалног плана подршке у сарадњи са ученицима, породицом и одељењским старешинама. 8. Координисање рада Тима за појачан васпитни рад. 	<p>Директор школе</p> <p style="text-align: center;">Ученици</p> <p style="text-align: center;">Наставници</p>
---------------------------------	--	---

<p>Континуирано</p>	<p>V.Рад са родитељима /старатељима</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прикупљање података од родитеља који су одзначаја за упознавање ученика и праћење његовог развоја. 2. Прикупљање медицинске документације за ученике који су у раду са другим стручњацима у здравственим установама. 3. Саветодавни рад са родитељима ученика који имају различите тешкоће у развоју, учењу и понашању. 4. Подршка у јачању родитељских, васпитних компетенција (индивидуалне консултације). 5. Реализација програма сарадње установе са родитељима /старатељима ученика (Родитељски састанци ,Отворена врата и др.). 6. Сарадња са Саветом родитеља 	<p>Директор школе</p> <p>Родитељи</p> <p>Стручни сарадници</p>
<p>Континуирано</p>	<p>VI.Рад са директором, стручним сарадницима, педагошким асистентом, пратиоцем детета, односно ученика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сарадња са директором, стручним сарадницима на припреми докумената установе, прегледа извештаја и анализа. 2. Сарадња са другим стручним сарадницима на припреми и реализацији разних облика стручног усавршавања (предавања, радионице, и сл.) за наставнике у оквиру установе. 3.Сарадња са ИРК-ом ради обезбеђивања ИОП-а, напредовања ученика и сарадње са Тимом за инклузију. 	<p>Директор школе</p> <p>Наставници</p>

	4. Редовна размена, планирање и усаглашавање заједничких послова са другим стручним сарадницима у школи.	
<p>Октобар Децембар</p> <p>Март Април</p> <p>Током целе године</p>	<p>VII. Рад у стручним органима и тимовима</p> <p>1. Праћење и анализа адаптације ученика при поласку у први разред . Припрема, сарадња са наставницима разредне наставе за пријем првака и упознавање са њиховим карактеристикама.</p> <p>2. Координисање Стручним тимом за појачан васпитни рад</p> <p>3. Учествовање у раду васпитно-образовног, односно педагошког већа (давањем саопштења, информисањем о резултатима обављених анализа, прегледа, истраживања и других активности од значаја за образовно-васпитни рад).</p> <p>4. Пружање подршке у јачању наставничких компетенција у складу са карактеристикама ученика.</p>	<p>Директор школе</p> <p>НВ</p>
<p>Током целе године</p>	<p>VIII. Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе</p> <p>1. Сарадња са образовним, здравственим и социјалним институцијама и другим установама које доприносе остваривању циљева и задатака образовно васпитног рада. Сарадња са представницима МУП-а у реализацији часова одељењских</p>	<p>Психолог, педагог у центру за социјални рад</p> <p>Социјални радник</p>

	<p>заједница на теме малолетничке делинквенције, злоупотребе интернета и друштвених мрежа.</p> <p>2. Учествовање у организованим облицима размене искуства и сарадње школских психолога и педагога.</p> <p>3. Учествовање на стручним скуповима и трибинама.</p>	
Континуирано	<p>IX. Вођење документације, припрема за рад</p> <p>1. Вођење евиденције о сопственом раду у следећој документацији: дневник рада психолога и евиденција о раду са ученицима</p> <p>2. Посебна евиденција о разговорима сародитељима.</p> <p>3. Вођење евиденције по потреби о извршеним анализама, истраживањима, психолошким тестирањима, посећеним активностима и др.</p> <p>4. Припрема за све послове предвиђене годишњим програмом и оперативним плановима рада психолога.</p> <p>5. Прикупљање и на одговарајући начин чување и заштита материјала који садржи личне податке о ученицима.</p> <p>6. Стручно усавршавање праћењем стручне литературе, учествовањем у активностима струковног удружења (Друштво психолога Србије, секције психолога у образовању).</p>	Директор школе

Стручни сарадници: Ивана Јовић, Велимир Младеновић, Виолета Златковић

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ШКОЛСКОЈ 2022/23. ГОДИНИ

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	МЕСЕЦ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Договор са члановима тима око предстојећих активности.	Координатор тима и чланови тима.	Септембар	
Уређење школског ентеријера	Координатор, чланови тима и ученици.	Новембар	
Одржавање предавања и трибина везаних за екологију.	Чланови тима у сарадњи са ученицима и координатором.	Децембар	
Активности на уређењу школског дворишта, сађење украсног биља и цвећа.	Чланови тима заједно са ученицима.	Март	
Организовање изложбе цвећа поводом дана школе.	Координатор, чланови тима и ученици.	Мај.	

У току школске 2022/23.године, биће одржана пет редовних састанка тима и то месеца септембра, новембра, јануара, априла и јуна.

Ванредни састанци ће бити одржани по потреби.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ МАРКЕТИНГА

1. Програм интерног маркетинга рада школе:

- Културно-забавни програми одељења поводом значајнијих датума – 1 септембар – почетак нове школске године, прва седмица октобра – пријем првака у Дечји савез, 27. децембар – одељењски дочек Нове године, 8. март – Дан жена и др.
- Свечане академије за родитеље и грађане поводом школске славе, дана школе и краја наставне године.
- Издавање школског листа „Наш глас“ – једном годишње
- Изложбе ликовних радова ученика наше школе.

2. Програм екстерног маркетинга рада школе:

- Радио емисије са учешћем ученика наше школе.
- Телевизијске репортаже о активностима наше школе поводом значајнијих акција и обележавања значајних датума – ТВ Лесковац
- Приредбе за ђачке родитеље и остале посетиоце у школској сали.
- Сарадња са дечјим листовима и часописима, литерарним и ликовним радовима ученика наше школе.

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ УЧЕНИКА

Чланови тима: **Ивана Јовић** психолог – координатор тима, **Милена Ђорђевић**, **Весна Колак**, **Милисав Илић**, **Горан Савић**, **Ана Трајковић**, **Сања Димитријевић** и **Небојша Костић**.

Социјална заштита ученика подразумева систем различитих мера и активности чији је циљ пружање најбоље подршке ученицима са социјалним проблема тј. ученицима који припадају осетљивим групама као што су:

материјално угрожене породице

деца без родитељског старања

једнородитељске породице

ромска национална мањина

лица са инвалидитетом

лица са хроничним болестима

избегла и расељена лица

деца са сметњама у развоју и поремећајима у понашању.

Циљеви и задаци програма:

пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању,

пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица или породица са проблематичним односима,

сарадња са установама и организацијама које се бави социјалним питањима,
упознавање и праћење социјалних прилика ученика / упућивање у остваривање социјално-заштитних мера,
утврђивање социоекономског статуса родитеља,
упућивање родитеља на остваривање права,
развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности.

ПОМОЋ СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНИМ УЧЕНИЦИМА

Идентификација ученика са одређеним социјалним проблемима врши се стално. Одељенске старешине, педагог и директор школе, на почетку сваке школске године снимају социјално стање ученика и на основу њега раде план деловања. Током године, свака нова ситуација бива опсервирана.

Школа уочене проблеме покушава да реши сарадњом са родитељима (службеним позивима у школу и информативним разговорима), а уколико нема резултата, у току школске године укључују се установе и организације социјалне заштите.

ПОМОЋ МАТЕРИЈАЛНО УГРОЖЕНИМ УЧЕНИЦИМА

Идентификација ученика који се налазе у тешкој материјалној ситуацији обавља се како на почетку, тако и током целе године. Школа израђује план помоћи овим ученицима у виду:

уплате котизације за такмичење,
бесплатног коришћења школског инструмента,
бесплатне екскурзије, излета
бесплатне позоришне представе, концерта, мјузикла, опере..
бесплатних уџбеника, нотних материјала....

Школа периодично и по потреби организује хуманитарне концерте и акције прикупљања одеће, обуће и школског материјала за ученике тешког материјалног стања.

Носиоци активности сем одељењских старешина, педагога и директора школе, су и чланови тима за заштиту деце од насиља као и чланови тима за инклузију.

ПЛАН СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Школа у сарадњи са надлежним установама и организацијама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите. Уколико буде потребе, школа ће организовати прикупљање средстава за ове сврхе кроз разне добротворне школске акције.

Активности	Временска динамика	Носиоци активности	Сарадници
Идентификација ученика са посебним потребама из области социјалне заштите	Август, септембар	Одељенске старешине	Директор, педагог
Сарадња са родитељима/старатељима идентификованих ученика	Током године	Одељенске старешине	Педагог
Успостављање сарадње са установама и организацијама социјалне заштите	Октобар	Педагог/психолог, директор, одељенске старешине	Установе и организације социјалне заштите
Успостављање сарадње са Црвеним крстом	Октобар	Педагог/психолог, директор, Одељенске старешине	Црвени крст

Проналажење најефикаснијег вида пружања подршке идентификованим ученицима (по потреби и израда ИОП-а)	Октобар, новембар	Педагог/психолог, директор, Одељенске старешине	Установе и организације социјалне заштите, МПС, родитељи/
старатељи ученика			
Организовање акција за прикупљање неопходне помоћи идентификованим ученицима	Током године, према потребама	Директор, сви запослени	Савет родитеља, Школски одбор, јединице локалне самоуправе

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	МЕСЕЦ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Планирање и програмирање рада у области социјалне заштите ученика	Координатор тима и сви чланови тима	Септембар	Записници са састанака, план активности тима
Праћење личног и социјалног развоја ученика и предузимање мера за њихово унапређивање	Сви чланови тима	Током године	Подаци из школске евиденције, едукативни радионичарски рад са ученицима
Саветодавни рад са родитељима ученика којима је потребна помоћ и подршка у области социјалне заштите	Сви чланови тима	Током године	Евиденција о обављеним разговорима са родитељима ученика
Саветодавни рад са ученицима којима је потребна помоћ и подршка у области социјалне заштите	Сви чланови тима	Током године	Евиденција о обављеним разговорима са ученицима
Организовање и учешће у акцијама солидарности и помоћи ученицима из наше и других школа	Сви чланови тима	Током године	Евиденције о организацији акција
Сарадња са Центром за социјални рад	Сви чланови тима	Током године	Евиденција о посетама Центру за социјални рад, записници са састанака са

			тимом из Центра
Сарадња са Полицијском Управом	Сви чланови тима	Током године	Евиденција о разговорима и интервенцијама полиције
Прављење евиденције гратис екскурзија за социјално угрожене ученике	Сви чланови тима Разредне старешине	Током године	Спискови ученика сваког разреда на основу социјалне карте

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА

Чланови тима : Ивана Јовић психолог – координатор тима, Горан Гроздановић – директор школе, Велимир Младеновић – педагог, Виолета Златковић – педагог, разредне старешине.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	МЕСЕЦ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Упознавање свих актера образовно-васпитног рада са планом за појачан васпитни рад	Директор школе, разредне старешине и чланови тима	Септембар	Евиденције о састанцима
Израда плана рада тима за појачан васпитни рад	Директор школе, разредне старешине и чланови тима	Септембар	Евиденције о састанцима
Упознавање са правном процедуром о спровођењу поступка за појачан васпитни рад	Директор школе, разредне старешине, чланови тима и секретар школе	Септембар	Документација
Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака за појачан васпитни рад	Директор школе, разредне старешине и чланови тима	Септембар	Документација
Континуирано евидентирање ученика који улазе у поступак појачаног васпитног рада	Чланови тима	Током године	Евиденција
Психолошке радионице са ученицима који су у поступку појачаног васпитног рада	Психолог, педагог	Током године	Евиденција
Вођење саветодавних разговора са ученицима	Психолог, педагог	Током године	Евиденција
Разговори са родитељима ученика који су у поступку појачаног васпитног рада	Психолог, педагог, разредне старешине	Током године	Евиденција
Кодекс правила понашања у школи	Чланови тима	Током године	Документ
Упућивање ученика на толеранцију, међусобно поштовање и поштовање наставника	Разредне старешине, чланови тима	Током године	Правилник понашања

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ УЧЕНИКА

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ УЧЕНИКА ТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	МЕСЕЦ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Идентификовање деце са сметњама у развоју	Чланови тима Разредне старешине	септембар	Записници са састанака
Формирање малих тимова за ИО	Предметни наставници Одељенске старешине Стручни сарадници	септембар	Записници са састанака
Израда индивидуалних педагошких профила	Чланови тима Разредне старешине Предметни наставници	Септембар - Новембар	Записници са састанака ИОП
Праћење реализације предложених садржаја и активности и предлагање нових педагошких мера	Чланови тима Разредне старешине Предметни наставници	Током године	Записници са састанака ИОП
Остали послови (присуство семинарима,	Чланови тима	Током године	Извештаји са одржаних

саветовањима и сл. који се односе на инклузивно образовање)			семинара
---	--	--	----------

ПРОГРАМ ПО ЗА ОШ "РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ", МАНОЈЛОВЦЕ
ПО интегрисана у наставне предмете

Задаци	Активности
Планирање рада и имплементације програма ПО	Школски тим ПО бира модел имплементације и креира акциони план имплементације ПО у сарадњи са разредним већем 7.и 8. разреда
	Информисање одељењских заједница 7. разреда на часовима одељењског старешине
Информисање и промоција програма ПО	
	Информисање родитеља 7. разреда на родитељским састанцима
	Информисање ученичког парламента
Информисање и усвајање модела имплементације ПО	Тим за ПО информише Настаничко веће о договореном моделу имплементације

Обезбеђивање услова за реализацију радионица са ученицима	Креирање распореда реализација радионица са ученицима
Информисање о акционом плану реализације:	
- ОЗ 7. и 8. разреда	
- ОС 7. и 8. разреда	
- Предметни наставници	
- Педагог/психолог/библиот.	

–Програм сарадње Школе са породицом

–

–Циљ:

–Организовати облике активности који ће:

- подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа; (дељење обавеза и циљева за васпитање-ученика)
- пружити помоћ и подршку родитељу при обављању педагошке функције

–

–Задаци:

- допринети складном деловању породице и школе у образовању и васпитању ученика;
- обезбеђивати и инсистирати на редовној, трајној и квалитетној сарадњи родитеља и школе;
- остваривати позитивну интеракцију наставник- родитељ;
- обезбедити информисаност родитеља о променама у образовању које се остварују у школи и код ученика.

Програм сарадње Школе са породицом		
Циљ:	Циљ:	Циљ:
Организовати облике активности који ће:	Организовати облике активности који ће:	Организовати облике активности који ће:
подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа; (дељење обавеза и циљева за васпитање-ученика)	подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа; (дељење обавеза и циљева за васпитање-ученика)	подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа; (дељење обавеза и циљева за васпитање-ученика)
пружити помоћ и подршку родитељу при обављању педагошке функције	пружити помоћ и подршку родитељу при обављању педагошке функције	пружити помоћ и подршку родитељу при обављању педагошке функције
Задаци:	Задаци:	Задаци:
допринети складном деловању породице и школе у образовању и васпитању ученика;	допринети складном деловању породице и школе у образовању и васпитању ученика;	допринети складном деловању породице и школе у образовању и васпитању ученика;
обезбеђивати и инсистирати на редовној, трајној и квалитетној сарадњи родитеља и школе;	обезбеђивати и инсистирати на редовној, трајној и квалитетној сарадњи родитеља и школе;	обезбеђивати и инсистирати на редовној, трајној и квалитетној сарадњи родитеља и школе;
остваривати позитивну интеракцију наставник- родитељ;	остваривати позитивну интеракцију наставник- родитељ;	остваривати позитивну интеракцију наставник- родитељ;
обезбедити информисаност родитеља о	обезбедити информисаност родитеља о	обезбедити информисаност родитеља о

променама у образовању које се остварују у школи и код ученика.	променама у образовању које се остварују у школи и код ученика.	променама у образовању које се остварују у школи и код ученика.
Програм сарадње Школе са породицом	Програм сарадње Школе са породицом	Програм сарадње Школе са породицом
Циљ:	Циљ:	Циљ:
Организовати облике активности који ће:	Организовати облике активности који ће:	Организовати облике активности који ће:
подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа; (дељење обавеза и циљева за васпитање-ученика)	подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа; (дељење обавеза и циљева за васпитање-ученика)	подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа; (дељење обавеза и циљева за васпитање-ученика)
пружити помоћ и подршку родитељу при обављању педагошке функције	пружити помоћ и подршку родитељу при обављању педагошке функције	пружити помоћ и подршку родитељу при обављању педагошке функције
Задаци:	Задаци:	Задаци:

Годишњи План рада

Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе

Почетком школске године, формиран је Тим за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе у следећем саставу: Стојановић Небојша (координатор Тима), Костић Соња (члан), Илић Сузана (члан), Стојановић Весна (члан), Јовић Ивица (члан), Миловановић Небојша (члан) .

Овај Тим треба да, у наредној школској години, одржи најмање пет састанака. Динамика састајања чланова овог Тима у школској 2022/23 години је следећа:

1. састанак Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе заказан је за среду, 7. 09. 2022. год. у 12 сати у Братмиловцу

(у случају потребе кориговања термина или корекције самих Плана, и састанак чланова Тима са директором школе и представницима извођача екскурзије или рекреативне наставе, уколико се нека од поменутих активности реализује у октобру);

2. састанак Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе заказан је за почетак јануара 2023. године, након седнице Наставничког већа у Манојловцу

(у случају да је нека од поменутих активности реализована у октобру, разматраће се извештаји и утисци, као и препоруке реализатора за наредни период);

3. састанак Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе заказан је за понедељак, 20. 03. 2023. године у 12 сати у Братмиловцу

(састанак чланова Тима са директором школе и представницима извођача екскурзије или рекреативне наставе, уколико се нека од поменутих активности реализује у периоду од 22. марта, до краја наставног дела школске године);

4. састанак Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе заказан је за другу половину јуна 2023 године, након седнице Наставничког већа у Манојловцу

(уколико је нека од поменутих активности реализована у периоду од 22. марта, до краја наставног дела школске године, разматраће се извештаји и утисци, као и препоруке реализатора за наредни период);

5. састанак Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе заказан је за понедељак, 26. 06. 2023. године у 9 сати у Братмиловцу

(састанак чланова Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе у вези израде Годишњег извештаја рада Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе у школској 2022/23. години, и израде Плана рада Тима за израду Плана екскурзија и рекреативне наставе за школску 2023/24. годину).

ТИМ ЗА КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Школска 2022/2023. година

План одржавања састанака у школској 2022/2023. години

3.9.2022.

12.11.2022.

21.1.2023.

4.5.2023.

30.6.2023.

План и програм рада тима за културне активности школе, школске 2022/2023. године

* Месечним планом и програмом представљене су активности, носиоци активности, начин и очекивани исход њиховог спровођења.

Септембар

- Традиционална приредба за ђаке прваке – пријем за ученике првог разреда и њихове родитеље

(Наставници разредне наставе 4. разреда, педагог, директор)

Уз занимљив и садржајно прилагођен програм ученици првог разреда боље ће упознати школу, учитеље и нове другове. Они су већ, као предшколци, имали сусрете са ученицима и учитељима ове школе.

Октобар

- Активности поводом обележавања Дечије недеље

(Наставници разредне наставе од 1. до 4. разреда, педагог, директор)

На креативан начин ученици ће прославити своју недељу. Све активности треба да се одвијају по претходно датом плану и програму.

- Фестивал дечијих песама у Вучју (крај октобра или почетак новембра)

(Наставници музичке културе, директор)

Ученици ће се на овом такмичењу представити музичким нумерама које су припремили са својим наставницима.

Новембар

- Подела задужења ученицима за припрему програма поводом обележавања школске славе Свети Сава
(Наставници српског језика, верске наставе, музичке културе, ликовне културе, наставници разредне наставе)
Наставници треба да поделе задужења и припремљене материјале ученицима који ће учествовати у програму.
- Посета Народном позоришту у Лесковцу у време "Позоришног маратона" и гледање представе
(Наставници разредне наставе, разредне старешине, педагог, директор)
Ученици ће организовано посетити ову установу културе и гледати представу примерену свом узрасту.

Децембар

- Прикупљање радова и план за спровођење изложбе поводом обележавања школске славе Свети Сава
(Наставници ликовне културе, верске наставе, директор)
Током овог месеца наставници треба да изаберу најбоље и најкреативније радове ученика.
- Рад са ученицима на припреми програма поводом обележавања школске славе Свети Сава
(Наставници српског језика, верске наставе, музичке културе, ликовне културе, наставници разредне наставе, директор)
Током овог месеца наставници треба да са ученицима увежбавају предвиђене садржаје.
- Припреме за Божићну приредбу
(Наставници верске наставе, педагог, директор)
Током овог месеца тећи ће увежбавање предвиђених садржаја за Божићну приредбу.
- Дружење са предшколцима – новогодишња представа

(Наставници разредне наставе, педагог, директор)

Ученици нижих разреда ће се дружити са децом предшколског узраста како би се она што боље припремила за предстојећи долазак у основну школу.

- Новогодишња приредба на енглеском језику

(Наставници енглеског језика)

Ученици ће се на креативан начин представити својим друговима и наставницима и уз то презентовати своје познавање овог страног језика.

- Израда новогодишњих и божићних честитки за станаре Геронтолошког центра у Лесковцу или чланове Општинске организације пензионера у Лесковцу

(Наставници разредне наставе, наставници верске наставе, наставници ликовне културе, педагог, директор)

Честитке припремљене на часовима верске наставе и ликовне културе ученици ће проследити најстаријим суграђанима уз претходни договор руководстава школе и ових установа. Тиме ће показати своје поштовање према најстаријој популацији.

Јануар

- Божићна приредба

(Наставници Верске наставе, директор)

Ученици ће се у некој од цркава представити програмом који су припремили са својим вероучитељима.

- Изложба ученичких радова поводом обележавања школске славе Свети Сава

(Наставници ликовне културе, наставници верске наставе, директор)

Најзанимљивији радови ученика биће изложени у школској сали где се одвија централна манифестација.

- Прослава школске славе Свети Сава у централној школи у Манојловцу

(Наставници српског језика, верске наставе, музичке културе, ликовне културе, наставници разредне наставе, педагог, директор)

Приредба ће се одржати у великој школској сали. Ученици ће презентовати тематски повезане садржаје, које су у протеклом периоду увежбавали са својим наставницима, а све у циљу истицања вредности лика и дела Светог Саве.

- Приредбе поводом школске славе у издвојеним одељењима ОШ "Радоје Домановић" из Манојловца

(Наставници разредне наставе, педагог, директор)

У издвојеним одељењима ће се одржати посебне приредбе у част лика и дела Светог Саве.

Фебруар

- Припреме за посету Геронтолошком центру

(Наставници музичке културе, директор)

Ученици ће, уз пригодан програм који са својим наставницима припремају за станаре Геронтолошког центра, следећег месеца посетити ову установу и најстаријим суграђанима указати поштовање и улепшати бар један дан.

- Школско такмичење - Српски језик и језичка култура

(Наставници српског језика)

Овом приликом ће се издвојити ученици који најбоље познају српски језик и језичку културу. Они ће прећи у следећи ниво такмичења.

- Смотра рецитатора – школско такмичење

(Наставници разредне наставе, наставници српског језика)

Ученици од 1. до 8. разреда ће се у школи представити својим умећем у рецитовању, када ће бити изабрани најбољи рецитатори.

Март

- Општинска смотра "Песнице народа мог" (Такмичење у рецитовању)

(Наставници разредне наставе, наставници српског језика, директор)

Најбољи рецитатори школе, изабрани на школском такмичењу, представиће се на овом нивоу смотре.

- Општинско такмичење - Српски језик и језичка култура

(Наставници српског језика, директор)

Ученици који најбоље познају српски језик и језичку културу надметаће се на овом нивоу такмичења са ученицима других школа.

- Изложба кућица за птице у Центру за економику домаћинства у Лесковцу

(Наставници разредне наставе, директор)

Своје радове ученици ће представити на овој већ традиционалној изложби.

- Израда осмомартовских честитки – Сарадња са Геронтолошким центром и посета станарима ове установе

(Наставници разредне наставе, наставници ликовне културе, наставници музичке културе, педагог, директор)

Ученици ће уз лепе жеље, мудре мисли, цитате познатих људи, осмислити са својим наставницима честитке које ће се поделити најстаријим суграђанкама у Геронтолошком центру. Тада ће се одржати мали пригодан музички програм.

- Дружење са предшколцима – осмомартовска приредба

(Наставници разредне наставе, педагог, директор)

У традиционалном дружењу са предшколцима развијаће се другарство и пренети позитивна атмосфера у циљу умањења евентуалног страха од промене и преласка у први разред основне школе.

Април

- Изложба васкршњих јаја и ученичких ликовних радова уочи Васкрса

(Наставници верске наставе, наставници ликовне културе, директор)

Своје радове, настале уз помоћ предметних наставника ученици ће изложити у дворишту школе. Услед лоших временских прилика, изложба ће бити у школској згради.

- Дечији етно-фестивал у Грделици (Окружни музички фестивал "Деца певају...")

(Наставници музичке културе, директор)

Ученици ће се представити нумерама које су увежбавали са својим наставницима.

- Прикупљање литерарних и ликовних радова и план за спровођење изложби поводом обележавања Дана школе

(Наставници српског језика, наставници ликовне културе, наставници грађанског васпитања, директор)

Завршни послови на припреми изложби у оквиру прославе Дана школе.

- Подела задужења ученицима и рад на припреми приредбе поводом Дана школе

(Наставници разредне наставе, наставници српског језика, наставници енглеског језика, наставници француског језика, наставници грађанског васпитања, наставници музичке културе, педагог, директор)

Завршни послови на припреми приредбе у оквиру прославе Дана школе.

- Обележавање Светског Дана књиге и ауторских права (23.април)

(Библиотекар школе, педагог, директор)

Уз претходно осмишљен говор ученицима треба указати на важност књиге и читања, значај повезаности књижевне речи и свакодневног говора, а ученици 1. разреда могу посетити школску библиотеку.

- Окружно такмичење - Српски језик и језичка култура

(Наставници српског језика, директор)

Уколико има ученика који ће освојити потребан број бодова, са овог нивоа такмичења ученици могу ићи на републичко такмичење.

- Окружна смотра "Песнице народа мог" (Такмичење у рецитовању)

(Наставници разредне наставе, наставници српског језика, директор)

Уколико ученик буде освојио 1. место на овом нивоу такмичења, може ићи на републичко такмичење.

Мај

- Дечија ликовна колонија "На крилима маште"

(Наставници ликовне културе, директор)

Талентовани ученици могу са својим предметним наставницима учествовати на овој колонији.

- Изложба ученичких радова поводом обележавања Дана школе (15. мај)

(Наставници српског језика, наставници ликовне културе, наставници грађанског васпитања, директор)

Своје радове, настале уз помоћ предметних наставника, ученици ће изложити у дворишту школе. Услед лоших временских прилика, изложба ће бити у школској згради.

- Дан школе – целонедељне активности

(Наставници разредне наставе, наставници предметне наставе, разредне старешине, библиотекар, педагог, директор)

Кроз низ различитих активности биће обележен Дан школе.

- Смотра сценског учитељског стваралаштва

(Наставници разредне наставе, директор)

Примерима добре праксе, наставници разредне наставе могу се са својим ученицима представити на овој смотри, која има за циљ развијање и неговање писане речи и промовисање драмског стваралаштва.

- Републичко такмичење - Српски језик и језичка култура

(Наставници српског језика, директор)

Уколико су прешли успешно претходне нивое, ученици су достигли овај ниво такмичења.

- Републичка смотра "Песниче народа мог" (Такмичење у рецитовању)

(Наставници разредне наставе, наставници српског језика)

Уколико су прешли успешно претходне нивое, ученици су достигли овај ниво такмичења.

Јун

- Фестивал дечијих песама у Власотинцу

(Наставници музичке културе, директор)

Ученици ће се представити нумерама које су увежбавали са својим наставницима.

- Издавање Школског листа "Наш глас"

(Наставници српског језика, наставници ликовне културе, наставници разредне наставе, наставници веронауке, наставници грађанског васпитања, наставници енглеског и француског језика, директор)

Примери добре праксе ученичког ликовног и литерарног стваралаштва, званични подаци о награђивању и похваљивању, занимљивости из различитих области, требало би да се нађу у школском листу који је огледало труда и рада свих актера школског живота.

- Израда Летописа школе

(Лице које је одређено за бележење и сумирање података у циљу прављења Летописа)

Сви важни подаци о школи и активностима које се спроводе, са илустрацијама и фотографијама, требало би да се нађу у Летопису школе.

- Добродошлица предшколцима, будућим првацима

(Наставници разредне наставе, педагог, директор)

Занимљивим садржајима и приредбом ученици и учитељи ће се представити предшколцима, будућим првацима школе ОШ "Радоје Домановић" у Манојловцу.

- Извештај о раду Тима за културне активности ОШ "Радоје Домановић" у Манојловцу

(Координатор и чланови тима)

У овом извештају сумираће се резултати рада Тима за културне активности школе и осталих упосленика током школске године, утврдити евентуални пропусти, њихови разлози и дати нови предлози за обogaћивање културних садржаја у оквиру школских активности.

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ

Датум	Активност	Оствареност циљева
01.09.2022	1. Састанак чланова тима.	Читање и усвајање плана рада тима.
9.09.2022	„ У здравом телу здрав дух “	
-моторичне активности		
- лична хигијена	Час физичког васпитања	
-Вежбе обликовања, издржљивости, правилно држање тела		
-Прање руку, туширање, проветравање просторија, задужења редара.		

07.10.2022	Избегавање опасности у дому школе.	Свет око нас упуство и заштита у дому и учioniци(полиција,ватрогасци,хитна помоћ)
28.10.2022	Посета гатдинству које производи органску храну.	Посета пчелињака- производња меда, поврћа и воћа. Разговор о пчелама. прополису, витаминима и значају за здраље.
31.10.2018	Систематски преглед првог и трећег разреда	
-Вакцинација	Стоматолог кратко прегледавање о хигијени зиби.	
Важност и значај болести упале плућа малих и великих богиња.		
02.12.2022	2.Састанак чланова тима	Читање извештаја(анализа и договор)
16.12.2022	Шта се ради у Дому здравља	Разредни час(слике,апликације...)
-уознавање термина дијагностика,лабораторија,интерниста		
педијатрија.		

26.01.2023	„ Чиста вода је здрава вода“	Свет око нас(знаћај воде за организам провидна,долази из градског водовода хлорисана, без бактерија...)
14.02.2023	„ Ко брине о мом здрављу“	Разредни час- породица као прва карика у очувању здравља, упозорења,режим исхране, доручак, ручак, вечера), хигијена.

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ РАДА ШКОЛЕ У ШКОЛСКОЈ 2022\23. ГОДИНИ

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	МЕСЕЦ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Формирање нових тимова , по одређеним			
Областима			
Израда Акционог плана за период септембар- јун.Област вредновања-			
Израда плана рада Школског тима за самовредновање за 2018\22.годину.			
	Наставничко веће		
Тим за самовредновање			

Тим за самовредновање	VIII	Записник са Наставничког већа	

У току школске 2022-26.године ,биће одржана пет редовних састанка тима и то месеца септембра,новембра,јануара,априла и јуна.

Ванредни састанци ће бити одржани по потреби.

ПРОГРАМ ОСНОВИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Циљ програма је стицање нових и унапређење постојећих знања, вештина и ставова ради подизања безбедносне културе ученика. Наставу ће реализовати припадници Министарства унутрашњих послова који поседују знања и вештине из области које се изучавају, као и пензионисани припадници МУП-а. Области које ће бити реализоване кроз наставу су: безбедност деце у саобраћају; полиција у служби грађана; насиље као негативна појава; превенција и заштита деце од опојних дрога и алкохола; безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа; превенција и заштита деце од трговине људима; заштита од пожара и заштита од техничко-технолошких опасности и природних непогода.

Програм „Основи безбедности деце“ биће реализован у школској 2021/22. години кроз час одељенске заједнице, један месечно, са ученицима четвртог и шестог разреда основне школе у току 8. месеци.

Области које ће бити реализоване кроз наставу су:

- безбедност деце у саобраћају;
- полиција у служби грађана;
- насиље као негативна појава;
- превенција и заштита деце од опојних дрога и алкохола;
- безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа;
- превенција и заштита деце од трговине људима;
- заштита од пожара и
- заштита од техничко-технолошких опасности и природних непогода.

Програм Основи безбедности деце реализуваће предавачи који поседују знања и вештине из области које се изучавају и који су запослени у Министарству унутрашњих послова.

Годишњи план рада наставника 4. и 6. разреда који реализују час одељењске заједнице.

План рада Одељењског старешине за I Уразред

Време реализације	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
Септембар	Тема – Ја и други

	<p>1.Поново у школи- повратак у школи</p> <p>2. Мој портфолио – презентовање портфолија</p> <p>3. Ми смо тим-представљање одељења као тим</p> <p>4. Безбедност деце у саобраћају</p> <p>5. Кад порастем бићу...</p>
октобар	6. Наши рођендани – ученици сазнају датуме рођења својих другова
новембар	7. Како да учимо – уче како да уче и стекну навике у учењу
	8.Полиција у служби грађана
децембар	9. Моје слободно време – како да испунимо слободно време
јануар	2.Тема- Бонтон
фебруар	3.
	3.10. Бонтон у учионици
март	11. Поштујемо правила – поштујемо правила у школи
април	12. Насиље као негативна појава
мај	13. Како неговати пријатељство – како да сачувамо и негујемо пријатељство

ШКОЛСКИ РАЗВОЈНИ АКЦИОНИ ПЛАН

РАЗВОЈНИ ПЛАН за период 2022-2027.год

АНАЛИЗА СТАЊА ШКОЛЕ

ОШ „Радоје Домановић“ чини централна осморазредна школа у Манојловцу и седам истурених одељења: у Братмиловцу, такође осморазредно и четвороразредна у Мрштану, Доњем Крајинцу, Горњем Крајинцу, Рајном Пољу и Кумареву, у Јелашници је затворено.

У школској 2021/2022години настава је организована за 708 ученика, (за 20 мање у односу на прошлу школску годину, распоређених у 36 одељења, од тога су 21 у разредној а 15 у предметној настави. У разредној настави су 8 одељења комбинована једно неподељено а осталих 14 одељења су једноразредна, (структура наставног кадра по систематизацији, 51 са VII степеном, 14 са VI степеном, стручно усавршавање је перманентно што потврђују сертификати које наставници поседују у својим досијеима).

Школски програм је састављен у складу са Законом и садржи све прописане садржаје. Свим елементима је дат одговарајући значај. Школским програмом се обезбеђује остваривање наставних планова и програма и потреба ученика и родитеља, школе и јединице локалне самоуправе и заснован је на реалним потенцијалима школе. Годишњи програм рада школе је донет у складу са развојним планом и програмом образовања и васпитања. На прецизан и оперативан начин су утврђени време, место, начин и носиоци остваривања програма. (што се потврђује пријемом истих од стране надлежних у одељењу министарства просвете Шкоске управе у Лесковцу као целовитих и без недостатака),

Сваки наставник има годишњи и оперативни план рада за свој предмет, сачињен у складу са прописаним планом и програмом. Наставници сачињавају оперативне планове поштујући специфичности предмета и разреда са којима раде. Већина наставника се редовно припрема за наставу водећи при томе рачуна о избору садржаја, метода, облика и средстава за рад.

Комуникација између ученика и наставника и између самих ученика у већини случајева се одвија уз узајамно уважавање и поверење. Ученици углавном добијају потребне информације и упућују се и на то да користе претходно искуство и предзнање за проналажење одговора и нових решења.

Већина наставника у свом раду полази од планираних циљева и задатака. Наставници најчешће у свом раду примењују фронтални облик рада док се остали облици рада ређе примењују. У већини случаја користе скроман дидактички материјал. Простор је уређен на конвенционалан начин.

Подстицању ученика се не даје одговарајући значај. Не поклања се довољна пажња индивидуалним карактеристикама ученика. Похваљивање, награђивање и истицање ученика се обавља најчешће у ванредним школским ситуацијама (Дан школе), док је само код појединих наставника то присутно као део свакодневне праксе.

Корелација међу темама и садржајима унутар једног предмета је добра, али је међу предметима ретко присутна. У школи се не подстиче пракса тимског рада, што међупредметну корелацију отежава и препушта вољи појединца.

(То се могло закључити увидом у исте приликом обиласка 56 часова наставника од стране педагога школе и предајом примерака планова наставника директору школе).

Већина ученика има развијен однос према учењу и показује одређени степен самосталности у раду који је потребно континуирано повећавати. У процесу учења ученици су свесни значаја ослањања на сопствене капацитете и потребе активирања раније стечених знања и искуства. Већина ученика има развијен однос личне одговорности за постигнуте резултате, што потврђују постигнути резултати на разним такмичењима, као и спремност да поделе одговорност у групи и одељењу.

У школи се континуирано ради на развијању ученичких компетенција за различите облике учења, да резимирају научено, да праве краће белешке са предавања, да раздвају битно од небитног.

(Закључено на основу индивидуалних разговора са ученицима разговора са ученицима и на предавањима о Методама успешног учења).

Оцењивање постигнућа ученика у већини случајева се обавља редовно и у континуитету, у складу је са прописаним правилником о оцењивању ученика. Наставници примењују формативно и сумативно оцењивање и увиђају везу између квалитета сопственог рада и оцена својих ученика, на основу чега и коригују свој рад. У школи се поштује договорени начин информисања о постигнућима ученика са којима су упознати сви заинтересовани, редовно јасно и лако разумљиво.

Средње оцене ученика по предметима, по одељењима и по разредима су преко 4,17 А на крају прошле шк. 2018/19 г. је следећа: Од 2. до 4. је 4,59, од 5. до 8. је 3,99 а од 2. до 8. разреда је 4,16. Просечна пролазност ученика на класификационим периодима је променљива, али на крају године увек је са 98 – 100% пролазности ученика. Обим и квалитет ученичких знања и њихова употребљивост је на завидном нивоу. Међутим, потребно је и то побољшавати.

Школа константно бележи висок успех ученика на пријемним и квалификационим испитима. Пласман ученика на разним такмичењима је изузетно висок и као такав константан из појединих предмета (хемије, биологије, француског језика до Републичког нивоа).

Наставници користе разноврсне облике и методе рада, као и сва расположива наставна средства ради подизања мотивације ученика за рад. Мали број ученика је укључен у ваннаставне активности, што треба побољшати. Већина ученика има изграђене ставове према основним, опште прихваћеним моралним и естетским вредностима друштва и појединца.

(Закључено на основу индивидуалних разговора са ученицима разговора са ученицима и на предавањима о Методама успешног учења).

Школа има Правилник о безбедности ученика у коме постоје јасне процедуре за заштиту ученика са чијим су садржајем упознати сви актери, и сви они савесно и одговорно испуњавају задужења и обавезе. Школа благовремено и адекватно реагује на утврђене пропусте. Ученици се у школи осећају безбедно. Ради промовисања здравствене заштите и здравог начина живота школа има сталну сарадњу са здравственом службом. Одељењски старешине и стручни сарадници по овом питању у довољној мери разговарају са ученицима и њиховим родитељима. Видљиво је уважавање и брига о свим ученицима. (правилници, системацки прегледи ученика, разговори и др.)

Не постоје посебни програми за подршку процеса учења. Стручна служба пружа подршку ученицима по потреби.

Постигнућа и успех ученика се прате, али се посебне потребе не утврђују индивидуално. Повремено се нуде допунске активности за групе ученика са тешкоћама у савладавању наставног програма. Повремено се организују додатне активности за групе заинтересованих ученика. Напредовање успех и постигнућа ученика само се од случаја до случаја похваљују.

Постоји служба задужена за подршку процесу учења која периодично прати напредовање и успех ученика на школском нивоу, пружа потребну помоћ свим наставницима и ученицима и бави се саветовањем и координисањем

активности. (предавања о Методама успешног учења и индивидуална подршка у превазилажењу тешкоћа и напредовању ученика.)

Школа води рачуна о личном и социјалном развоју ученика у школи се негује и подстиче позитивна социјална клима, толеранција узајамно уважавање развија одговорност за сопствене поступке, слобода мишљења и изражавања. (на састанцима О.З. и часовима О.С. и на предавањима о Методама ненасилне комуникације).

Ученици су упознати са Повељом о правима детета УН. У школи постоје прописани облици организовања ученика, али се ученици у малом броју укључују у њихов рад. Предлози и сугестије ученика се само повремено разматрају. (преко Дечијег савеза и Ученичког парламента).

Школа има програм професионалне оријентације који се реализује кроз различите облике образовно-васпитног рада. Носиоци активности програма професионалне оријентације (стручни сарадници, предметни наставници и разредни старешине), пружају континуирану помоћ ученицима при самопроцењивању сопствених способности и интересовања. Остварује се и сарадња са родитељима ради индивидуалног саветовања о професионалној оријентацији деце. (Лично презентовање средњих школа).

Основна обележја школе су истакнута на видним местима. Школа има посебна обележја (амблем, монографију, школски лист, летопис). У школи се одвијају традиционалне манифестације (приредбе, такмичења, спортске активности, изложбе...) у које су укључени сви актери школе.

Успех сваког појединца, групе или одељења прихваћен је и промовисан као лични успех и успех школе. (успеси на разним такмичењима.)

У школи постоји кућни ред и правилник о понашању ученика, наставника и других запослених. Поштовањем прихваћених правила, међусобним уважавањем и хуманим опхођењем у школи се подстиче и негује култура понашања. (постоји Кодекс – Плакат Правила понашања Ученика).

Интерактивни однос свих актера у школи доприноси развоју толеранције, одговорности у раду. Школа је обезбедила равноправне услове којима се омогућава свима у школи оптималан развој њихових потенцијала. Запослени у школи односе се према учаницима, родитељима и колегама једнако и без предрасуда у односу на њихов социјални статус, верску, националну и полну припадност.

Простори у школи су оплемењени и у функцији су васпитног деловања и учења. Негује се одговоран однос запослених и ученика према уређењу и одржавању простора и окружења школе.

Родитељи се редовно информишу о свим сегментима рада школе у складу са договореним правилима сарадње. Упознати су са начином извештавања о постигнућима и напредовању своје деце. Родитељи преко свог представника у Савету родитеља креирају облике и садржаје сарадње са школом. Чланови Школског одбора се правовремено информишу и

укључени су у различите активности рада школе. Све одлуке Школског одбора су доступне свим актерима. (постоје записници са свих одржаних седница)

Школа сарађује са институцијама и установама у свом окружењу на основу указаних потреба. Органи локалне заједнице упознати су са потребама школе, али у недовољној мери пружају помоћ и подршку за задовољавање тих потреба. Подручје вредновања, Људски ресурси, обухваћени су Акционим планом ради отклањања слабих страна које су биле евидентне у процесу самовредновања и школа је делом побољшала показатељ Наставни кадар на пољу стручног усавршавања и учешћа у раду стручних друштава. Број и структура запослених усклађени су са законом и одговарају процесу рада школе. Ненаставни кадар доприноси нормалном функционисању школе благовременим обављањем послова из делокруга свога рада.

Просторни услови не одговарају у потпуности нормативима и потребама. Опрема и намештај испуњавају своју функцију. Школа поседује просторију за коришћење савремене информационе технологије, али постоје проблеми у одржавању (застарели објекти). Школа располаже савременим наставним средствима (књиге, радни материјали, аудио-визуелни материјали, 27 компјутера, 5 штампача и фотокопир-апарат, што је све у функцији наставе и квалитетнијег рада школе. Сви материјално-технички ресурси су доступни наставницима и ученицима и они их користе.

Школа располаже само буџетским средствима. Постоји финансијски план, али се ни он у потребној мери не реализује, постоје тешкоће у материјалном снабдевању школе због недостатка средстава и честе блокаде текућег рачуна школе.

Школа има изузетно добру сарадњу са локалном самоуправом, месним заједницама и спонзорима. Захваљујући њима средили смо готова сва дворишта како у централној школи тако и у издвојеним одељењима. Оградили смо цело школско двориште у Братмиловцу и инсталирали парно грејање. Оградили смо већи део школског простора у Мрштану, Горњем Крајинцу и Кумареву и у свим поменутих одељењима инсталирали парно грејање. Школске објекте опремили видео надзором, школско двориште у централној школи у Манојловцу претворили у предивни парк са базеном, фонтаном и неколико летњих учионица у етно стилу. Засадиле смо преко стотинак садница зимзеленог и четинарског дрвећа, а паркове оплеменили ниским тујама. Школске 2014\15.године смо освојили и прво место на конкурс за најуређеније школско двориште који је расписао град Лесковац.

Новим намештајем смо опремили учионице у Горњем Крајинцу и део учионица у Манојловцу и Братмиловцу.

Руководилац испуњава услове прописане законом, поседује професионална знања и организационе способности. Повремено се усавршава у области организације и руковођења. Руководилац развија поверење, мотивише и организује тимски рад. Спреман је за преузимање одговорности када мора самостално да донесе одлуку. Омогућава и подржава перманентно стручно усавршавање наставника. Уважава различита мишљења и обезбеђује комуникацију засновану на међусобној сарадњи и поштовању. Развија међусобну сарадњу са родитељима, сарађује са Школским одбором, Саветом родитеља и Локалном средином у функцији развоја и напредка школе.

Обавезе и задужења се деле запосленима у складу са Законом, на основу стручности, знања и способности. Подела обавеза и задужења је јасна, прецизна и правовремена и доприноси ефективности и ефикасности рада школе. Адекватном поделом послова обухваћени су сви аспекти живота и рада школе. Сви у школи су упознати са ресурсима који им стоје на располагању.

Школа је тренутно у фази израде ШРП-а, јер је прошли „Примена мултимедијалних наставних средстава у настави свих предмета“ имплементиран и даље је могуће надграђивати га „Увођењем тј. инсталирањем Видео бимова“ за које већ постоји техничка и финансијска претпоставка. Од школске 2014\15.године кренули смо са реализацијом часова у Медијатеци Применом мултимедијалних средстава у настави. То нам је о могућио пре свега простор где смо сместили медијатеку опремљену компјутерима и видео бимом неопходним за реализацију оваквог типа наставе.

Циљ нам је да у школи обезбедимо просторију за пријем родитеља и просторију где бисмо сместили библиотеку и медијатеку.

Такође нам је циљ и да медијатеку опремимо интерактивном таблом и новим рачунарима као и видео материјалом.

Стање по кључним областима је следеће:

Кључна област – 1. Програмирање, планирање и извештавање

1.1. Школски програм је састављен у складу са Законом и садржи све прописане садржаје. Свим елементима је дат одговарајући значај. Школским програмом се обезбеђује остваривање наставних планова и програма и потреба ученика и родитеља, школе и јединице локалне самоуправе изаснован је на реалним потенцијалима школе и у функцији је квалитетног рада школе.

1.2. Годишњи програм рада школе је донет у складу са развојним планом и програмом образовања и васпитања. На прецизан и оперативан начин су утврђени време место начин и носиоци остваривања програма органи, тела, тимови и у функцији је ефективног и ефикасног рада школе.

1.3. Планирање је усмерено на развој и остваривање стандарда постигнућа/исхода у наставним предметима и општим међупредметним и предметним компетенцијама.

Кључна област – 2. Настава и учење

2.1. Планирање и припремање,

2.1.1. Сваки наставник има годишњи и оперативни план рада за свој предмет, сачињен у складу са прописаним планом и програмом. Наставници сачињавају оперативне планове поштујући специфичности предмета и разреда са којима раде.

2.1.2. Већина наставника се редовно припрема за наставу водећи при томе рачуна о избору садржаја, метода, облика и средстава за рад.

2.2. Наставни процес

2.2.1. Комуникација између ученика и наставника и између самих ученика у већини случајева се одвија уз узајамно уважавање и поверење. Ученици углавном добијају потребне информације упућују се и на то да користе претходно искуство и предзнање за проналажење одговора и нових решења.

2.2.2. Већина наставника у свом раду полази од планираних циљева и задатака. Наставници најчешће у свом раду примењују фронтални облик рада док се остали облици рада ређе примењују. У већини случаја користе скроман дидактички материјал. Простор је уређен на конвенционалан начин.

2.2.3. Подстицању ученика се не даје одговарајући значај. Не поклања се довољна пажња индивидуалним карактеристикама ученика. Похваљивање, награђивање и истицање ученика се обавља најчешће у ванредним школским ситуацијама (Дан школе), док је само код појединих наставника то присутно као део свакодневне праксе.

2.2.4. Корелација међу темама и садржајима унутар једног предмета је добра али је међу предметима ретко присутна. У школи се не подстиче пракса тимског рада, што међупредметну корелацију отежава и препушта вољи појединца.

2.3. Учење,

2.3.1. Већина ученика има развијен однос према учењу и показује одређени степен самосталности у раду који је потребно континуирано повећавати. У процесу учења ученици су свесни значаја ослањања на сопствене капацитете и потребе активирања раније стечених знања и искуства. Већина ученика има развијен однос личне одговорности за постигнуте резултате, што потврђују постигнути резултати на разним такмичењима, као и спремност да поделе одговорност у групи и одељењу.

2.3.2. У школи се континуирано ради на развијању ученичких компетенција за различите облике учења, да резимирају научено, да праве краће белешке са предавања, да раздвају битно од небитног.

2.4. Праћење напредовања ученика,

2.4.1. Оцењивање постигнућа ученика у већини случајева се обавља редовно и у континуитету, у складу је са прописаним правилником о оцењивању ученика. Наставници примењују формативно и сумативно оцењивање и увиђају везу између квалитета сопственог рада и оцена својих ученика, на основу чега и коригују свој рад.

2.4.2. У школи се поштује договорени начин информисања о постигнућима ученика са којима су упознати сви заинтересовани, редовно јасно и лако разумљиво.

Кључна област - 3. Постигнућа ученика(Извештај за крај шк.20021/22.г.)

3.1. Средње оцене ученика по предметима, по одељењима и по разредима су преко 3,75, од 2. до 4. је 4,44, од 5. до 8. је 3,94, а од 2. до 8. је 4,11. Просечна пролазност ученика на класификационим периодима ј променљива али на крају године увек је са 98 – 100% пролазности ученика.

3.2. Обим и квалитет ученичких знања и њихова употребљивост је на завидном нивоу, међутим потребно је и то побољшавати.

3.3. Школа константно бележи висок успех ученика на пријемним и квалификационим испитима. Пласман ученика на разним такмичењима је изузетно висок и као такав константан из појединих предмета.

3.4. Наставници користе разноврсне облике и методе рада, као и сва расположива наставна средства ради подизања мотивације ученика за рад. Мали број ученика је укључен у ваннаставне активности, што треба побољшати.

3.5. Већина ученика има израђене ставове према основним, опште прихваћеним моралним и естетским вредностима друштва и појединца.

Кључна област – 4. Подршка ученицима,

4.1. Брига о ученицима,

Школа има Правилник о безбедности ученика у коме постоје јасне процедуре за заштиту ученика са чијим су садржајем упознати сви актери, и сви они савесно и одговорно испуњавају задужења и обавезе. Школа благовремено и адекватно реагује на утврђене пропусте. Ученици се у школи осећају безбедно.

Ради промовисања здравствене заштите и здравог начина живота школа има сталну сарадњу са здравственом службом. Одељењски старешине и стручни сарадник по овом питању у довољној мери разговарају са ученицима и њиховим родитељима. Видљиво је уважавање и брига о свим ученицима.

4.2. Подршка учењу,

Не постоје посебни програми за подршку процеса учења. Стручна служба пружа подршку ученицима по потреби.

Постигнућа и успех ученика се прате али се посебне потребе не утврђују индивидуално. Повремено се нуде допунске активности за групе ученика са тешкоћама у савладавању наставног програма. Повремено се организују додатне активности за групе заинтересованих ученика. Напредовање успех и постигнућа ученика само се од случаја до случаја похваљују.

Постоји служба задужена за подршку процесу учења која периодично прати напредовање и успех ученика на школском нивоу, пружа потребну помоћ свим наставницима и ученицима и бави се саветовањем и координисањем активности.

4.3. Лични и социјални развој,

Школа води рачуна о личном и социјалном развоју ученика у школи се негује и подстиче позитивна социјална клима, толеранција узајамно уважавање развија одговорност за сопствене поступке, слобода мишљења и изражавања.

Ученици су упознати са Повељом о правима детета УН. У школи постоје прописани облици организовања ученика, али се ученици у малом броју укључују у њихов рад. Предлози и сугестије ученика се само повремено разматрају.

4.4. Професионална орјентација,

Школа има програм професионалне орјентације који се реализује кроз различите облике образовно-васпитног рада. Носиоци активности програма професионалне орјентације пружају континуирану помоћ ученицима при самопроцењивању сопствених способности и интересовања. Остварује се и сарадња са родитељима ради индивидуалног саветовања о професионалној орјентацији деце.

Кључна област – 5. Етос,

5.1. Углед и промоција школе,

Основна обележја школе су истакнута на видним местима. Школа има посебна обележја (амблем, монографију, школски лист, летопис, интернет). У школи се одвијају традиционалне манифестације (приредбе, такмичења, спортске активности, изложбе...) у које су укључени сви актери школе.

Успех сваког појединца, групе или одељења прихваћен је и промовисан као лични успех и успех школе.

У школи постоји кућни ред и правилник о понашању ученика, наставника и других запослених. Поштовањем прихваћених правила, међусобним уважавањем и хуманим опхођењем у школи се подстиче и негује култура понашања.

5.2. Атмосфера и међуљудски односи,

Интерактивни однос свих актера у школи доприноси развоју толеранције, одговорности у раду.

Школа је обезбедила равноправне услове којима се омогућава свима у школи оптималан развој њихових потенцијала. Запослени у школи односе се према учаницима, родитељима и колегама једнако и без предрасуда у односу на њихов социјални статус, верску, националну и полну припадност.

Простори у школи су оплемењени и у функцији су васпитног деловања и учења. Негује се одговоран однос запослених и ученика према уређењу и одржавању простора и окружења школе.

5.3. Партнерство са родитељима, школским одбором и локалном заједницом,

Родитељи се редовно информичу о свим сегментима рада школе у складу са договореним правилима сарадње. Упознати су са начином извештавања о постигнућима и напредовању своје деце. Родитељи преко свог представника у Савету родитеља креирају облике и садржаје сарадње са школом.

Чланови Школског одбора се правовремено информичу и укључени су у различите активности рада школе. Све одлуке Школског одбора су доступне свим актерима.

Школа сарађује са институцијама и установама у свом окружењу на основу указаних потреба. Органи локалне заједнице упознати су са потребама школе али у недовољној мери пружају помоћ и подршку за задовољавање тих потреба.

Кључна област – 6. Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

6.1. Људски ресурси,

Ово подручје вредновања је обухваћено Акционим планом ради отклањања слабих страна које су биле евидентне у процесу самовредновања, и школа је делом побољшала показатељ Наставни кадар на пољу стручног усавршавања и учешћа у раду стручних друштава.

Број и структура запослених усклађени су са законом и одговарају процесу рада школе. Ненаставни кадар доприноси нормалном функционисању школе благовременим обављањем послова из делокруга свога рада.

6.2. Материјално-технички ресурси,

Просторни услови не одговарају у потпуности нормативима и потребама. Опрема и намештај испуњавају своју функцију, школа поседује просторију за коришћење савремене информационе технологије, али постоје проблеми у одржавању(застарели објекти).

Школа располаже савременим наставним средствима (књиге, радни материјали, аудио-визуелни материјали, 20 компјутера, 4 штампача и фотокопир-апарат, што је све у функцији наставе и квалитетнијег рада школе.

Сви материјално-технички ресурси су доступни наставницима и ученицима и они их користе.

6.3. Финансијски ресурси,

Школа располаже само боџетским средствима. Постоји финансијски план али се ни он у потребној мери не реализује, постоје тешкоће у материјалном снабдевању школе због недостатка средстава и дуже блокаде текућег рачуна школе,

6.4 Руковођење, организација и обезбеђивање квалитета

Руководилац испуњава услове прописане законом, поседује професионална знања и организационе способности. Повремено се усавршава у области организације и руковођења.

Руководилац развија поверење, мотивише и организује тимски рад. Спреман је за преузимање одговорности када мора самостално да донесе одлуку. Омогућава и подржава перманентно стручно усавршавање наставника. Уважава различита мишљења и обезбеђује комуникацију засновану на међусобној сарадњи и поштовању. Развија међусобну сарадњу са родитељима, сарађује са Школским одбором, Саветом родитеља и др. у функцији развоја и напретка школе.

Обавезе и задужења се деле запосленима у складу са Законом, на основу стручности, знања и способности. Подела обавеза и задужења је јасна, прецизна и правовремена и доприноси ефективности и ефикасности рада школе.

Адекватном поделом послова обухваћени су сви аспекти живота и рада школе. Сви у школи су упознати са ресурсима који им стоје на располагању у циљу развоја предузетничког духа.

Школа је тренутно у фази израде ШРП-а јер је прошли „ Примена мултимедијалних наставних средстава у настави природних наука“ имплементиран и даље је могуће надграђивати га „Увођењем тј. инсталирањем Видео бимова“ за које већ постоји техничка и финансијска претпоставка и „ Реализација наставе на више нивоа сложености на часовима ваннаставних активности“.

Мисија наше школе је да подстичемо лични развој ученика и наставника развијамо свест о правима и одговорностима, негујемо међусобно разумевање, толеранцију и уважавање.

Основни циљ, мисије наше школе је пре свега лични развој ученика, развој њихове свести, али и наставног кадра, као и развој свести о одговорности и правима. Такође, неопходна је толеранција, разумевање и уважавање свих и подстицај даљем усавршавању.

ВИЗИЈА

Желимо да наша школа буде организована на демократским принципима, да сви заинтересовани узму активно учешће у доношењу одлука.

Желимо да створимо флексибилну организацију рада школе како би се брже прилагодили савременим токовима образовања и васпитања.

Желимо да наставни процес у нашој школи подигнемо на ниво максимално прилагођен и примерен потребама ученика и да исти прати жеље и интересовања ученика и других интересних група.

Желимо да школа буде центар друштвеног и културног живота заједнице на чијој се територији налази и да сачувамо и унапредимо дугорочни тренд да школа буде „Школа расадник знања и културе“.

Желимо да понудимо ученицима спектар разноврсних активности које ће мотивисати и афирмисати њихове креативне потенцијале и омогућити им да реализију своје идеје и задовоље своја интересовања.

1.Активан наставни процес у школи који ће бити прилагођен реалним потребама и жељама пре свега деце – ученика, али и др. интересних група.

2.Рад у школи мора пратити савремене токове друштвеног и културног живота, а пре свега образовног тренда у савременој настави у школама.

3. Школа мора свим ученицима понудити разноврстан спектар тема и активности (како наставних, тако и ваннаставних) који ће бити у ствари мотивациона снага у даљем афирмисању стварања креативних потенцијала како би (и чиме) могли задовољити свој спектар интересовања и своја очекивања.
4. Рад школе тј. њена организација (што укључује све структуре школе) морају се заснивати на флексибилности свих ради лакшег прикључивања европским токовима образовања.
5. Активно учешће свих релевантних чинилаца како би наша школа радила и била заснована на демократским принципима.
6. Опремање школе модерним аудио-визуелним средствима и опремом неопходно за савремено извођење наставе.
7. Обезбеђивање просторије за пријем родитеља и за отварање библиотеке и медијатеке у оквиру школске зграде.
8. Стварање повољних спољашњих услова и амбијента за рад и наставу, изградња летњих учионица у етно стилу, оглсних табли, изложбених простора.
9. Отварање етно музеја школе у централној школи у Манојловцу и активирање ботаничке баште.
10. Отварање мини астрономског центра за потребе наставника физике и хемије.
11. Набавка интерактивних табли.
12. Набавка нових рачунара.
13. Партерно уређење дворишта.

14. Енергетска ефикасност школских објеката.

ПОТРЕБЕ И ПРИОРИТЕТИ ШКОЛЕ

Полазећи од анализе стања у школи дошли смо до закључка да су основне потребе и приоритети наше школе следећи:

- Побољшање квалитета наставе ,
- Боља сарадња са родитељима,
- Боља сарадња са локалном средином,
- Стручно усавршавање наставника,

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ

Да би остварили визију сматрамо да треба радити на реализацији развојних циљева везаних за осавремењавање наставе и стручно усавршавање као и веће ангажовање ученика и осталих интересних група (родитеља и локалне заједнице).

- Осавремењавање наставе
- Оспособљавање ученика за стицање практичних и у свакодневном животу применљивих знања и вештина,
- Праћење и преузимање информација и података са интернета,
- Надградња већ постојећих рачунара (програми, оперативни системи, идр)
- Примена савремених наставних метода ,
- Ваћа примена принципа очигледности у наставни процес,
- Примена стечених знања (на семинарима курсевима исл.) у настави, васпитању, у комуникацији и одлучивању,

- Набавка нових и савремених наставних средстава (видео бимови 2 ком, 8 пројектора, 1 паметна табла, 11 компјутера и 14 лаптопа) који би били коришћени на већ постојећим рачунарима, чиме би презентација наставних садржаја била очигледнија и ефикаснија.
- Опремање школске библиотеке актуелном домаћом и страном стручном литературом (Стручни часописи, ЦД-тека, исл.)
- Набавка средстава за подршку ваннаставним активностима .

- Стручно усавршавање
- Упућивање наставника на похађање акредитованих семинара,
- Сарадња са научним институцијама, стручним друштвима,
- Посета другим школама и преузимање позитивних искустава,
- Едукација родитеља у циљу активнијег учешћа, партиципације родитеља у животу и раду школе.

ЗАДАЦИ И АКТИВНОСТИ

Задаци на којима ће школа радити у наредном периоду су следећи:

-На већ постојећим рачунарима у учионицама по 3 у Манојловцу и 3 у Братмиловцу који су недовољно у функцији делом због недостатка презентационог материјала, ЦД, а делом због недовољне видљивости презентованог материјала из оквира школског програма по предметима, што се показало као нефункционално и неефикасно. Мишљења смо да ће инсталирање видео бимова чија је набавка извесна јер постоје средства од рабата школи од набавке уџбеника у потребном и довољном износу а такође сагласност Савета родитеља и одлука Школског одбора за реализацију наведеног. (детаљна разрада следи по предлозима предметних наставника и прибављеним материјалима за презентацију, и прављења флексибилног распореда часова на којима ће се користити видео бимови, израда Акционог плана)

- На часовима допунске, додатне наставе и слободним активностима потребно је да наставници већ презентоване садржаје поново презентују ученицима на барем још два нивоа нижем од планираног за слабије и вишем за боље и заинтересованије ученике, чиме би се избегао формализам у наставном процесу где је планирано градиво оптимално усвојиво само трећини ученика јер је за остале према неким истраживањима или претешко или лако и недовољно, чиме настава постаје примеренија већини ученика. (следи даља разрада по предметима, и потребама ученика имајући пре свега у виду успех ученика из појединих предмета као критеријум за указану потребу.(за слабе број недовољних ученика, а за јаке број одличних оцена и успешних такмичара са постигнутим запаженим резултатима на разним такмичењима, израда Акционог плана)

ЕВАЛУАЦИЈА

-Број ученика који су научили на тим часовима нова знања и вештине,

-Мишљења родитеља о очекиваним и постигнутим резултатима,

-

Активности везаних за примену ММНС-Видео бимова, паметне табле у настави

-Посећеност часовима на којима се ради презентација на Видео биму,

-Степен усвојености наставних садржаја овако презентованих,

-Успех ученика из тих предмета , упоређења,

Активности везаних за презентовање наставе на више нивоа сложености

-Број одржаних часова по наведеном критеријуму,

-Посећеност тим часовима,

- Активности ученика на тим часовима,
- Степен новостечених знања позитивније оцене и бољи успех,
-

РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ

Анализом стања утврдили смо приоритете и дефинисали развојне циљеве који ће нам омогућити остварење визије сврстаних их у 6 целине (Кључке области):

1. Програмирање, планирање и извештавање
2. Настава и учење
3. Постигнућа ученика
4. Подршка ученицима
5. Етос
6. Организација рада школе управљање људским и материјалним ресурсима и обезбеђивање квалитета,
Ресурси (Уређење школског простора и просторија, медијатеке, етно музејау етно стилу, ботаничкебаште, планетаријум.

1. Школски програм и Годишњи план рад школе,

1.1. Организација састанака разредних, стручних већа и актива на којима ће се разматрати програми по разредима и предметима и достављање извештаја Тиму за израду и развој школског програма координатору директору школе на основу којих се унапређује посебно факултативни као саставни део програма.

1.2. Прикупљање података од релевантних чиниоца наставних процеса интерских група и појединаца, анкете упитници бројно стање ученика група и реализатора свих планираних активности током школске године као и њихова динамика.

2. Настава и учење

2.1. Прилагођавање метода средстава и наставног садржаја разлагањем на више нивоа сложености како би и задаци за ученике били диференцирани и примерени ученицима.

2.1. Израда распореда часова редовне наставе по разредима ради стварања могућности за реализацију додатне, допунске наставе и слободних активности.

2.3. Набавка наставних средстава за све предмете:

3. Постигнућа ученика

3.1. Упоредивање постигнућа ученика у претходних 4 шк. година , Анализа и предлог мера за унапређивање постојећег стања успеха ученика.

3.2. Одређивање носиоца активности

4. Подршка ученицима

4.1. Испитивање потреба ученика за врсте подршке

4.2. Одређивање носиоца и израда плана реализације активности

5. Етос

5.1. Кривање позитивне радне и подстицајне атмосфере и амбијента за коректне колегијалне и толерантне односе у колективу.

5.2. Већа сарадња са родитељима и партиципација

6. . Организација рада школе управљање људским и материјалним ресурсима и обезбеђивање квалитета, Ресурси (уређење школског простора и просторија, медијатеке, етно музејау етно стилу, ботаничкебаште, планетаријум).

6.1. Опремање школе новим намештајем и наставним средствима за све предмете.

6.2. Уређивање школског простора и просторија

7. Руковођење , организација и обезбеђивање квалитета,

7.1.

1.Настава и учење

1.1.Израда распореда часова редовне наставе по разредима ради стварања могућности за реализацију додатне, допунске наставе и слободних активности.

1.2.Набавка наставних средстава за све предмете:

-Видеобимови

-Пројектори

-Паметне табле

-штампач

-дискони

-прибор за математику

-географске карте, глобуси

-трајни препарати и модели за биологију

-реквизити за физичко васпитање

-ДВД резачи

-ЦД плејери

-потрошни материјал-папир, хамер, креде у боји, фломастери

-клавијатуре за музичку културу

-блок флауте

-клавир књиге

2. Професионални развој наставника

2.1.Већа сарадња са матичним стручним друштвима ради организовања ускостручних семинара.

2.2.Организовање општестручних семинара у школи.

3. Сарадња са родитељима и локалном средином

3.1. Већа сарадња са родитељима и партиципација

3.2. Коришћење спортских терена локалне средине у Кумареву и Братмиловцу за наставу физичког васпитања.

3.3. Коришћење спортског терена локалне средине - Мала Биљаница, за потреба одржавања кроса.

ПОТРЕБЕ И ПРИОРИТЕТИ ШКОЛЕ

Полазећи од анализе стања у школи дошли смо до закључка да су основне потребе и приоритети наше школе следећи:

- 1.Побољшање квалитета наставе
- 2.Боља сарадња са родитељима
- 3.Стручно усавршавање наставника
- 4.Опремање школе новим намештајем и наставним средствима.

ЗАДАЦИ И АКТИВНОСТИ

Задаци на којима ће школа радити у наредном периоду по областима и

подручјима су следећи:

1. Настава и учење

1.1. На већ постојећим рачунарима у учионицама 4 у Манојловцу и 5 у Братмиловцу који су недовољно у функцији делом због недостатка презентационог материјала, дискета, ЦД-а, а делом због недовољне видљивости презентованог материјала из оквира школског програма по предметима, што се показало као нефункционално и неефикасно. Мишљења смо да ће инсталирање Видео бимова чија је набавка извесна, јер постоје средства од рабата школи од набавке уџбеника у потребном и довољном износу а такође сагласност Савета родитеља и одлука Школског одбора за реализацију наведеног. (детаљна разрада следи по предлозима предметних наставника и прибављеним материјалима за презентацију, и прављења флексибилног распореда часова на којима ће се користити видео бимови, израда Акционог плана)

1.2. На часовима допунске, додатне наставе и слободним активностима потребно је да наставници већ презентоване садржаје поново презентују ученицима на барем још два нивоа нижем од планираног за слабије и вишем за боље и заинтересованије ученике, чиме би се избегао формализам у наставном процесу где је планирано градиво оптимално усвојиво само трећини ученика, јер је за остале према неким истраживањима или претешко или лако и недовољно, чиме настава постаје примеренија већини ученика. (следи даља разрада по предметима, и потребама ученика имајући пре свега у виду успех ученика из појединих предмета као критеријум за указану потребу.(за слабе број недовољних ученика, а за јаке број одличних ученика и успешних такмичара са постигнутим запаженим резултатима на разним такмичењима, израда Акционог плана)

2. Професионални развој наставника

2.1. Руководиоци свих стручних већа на нивоу школе, израдиће своје планове стручних

усавршавања похађањем акредитованих семинара из каталога. Преко својих актива на нивоу општине т.ј. града или стручних друштава узимати учешће у ускостручним семинарима чиме би активно доприносили свом професионалном развоју. Применом сазнања и искуства са семинара у практичном раду у настави и раду са ученицима допринели би подизању квалитета наставе и ван наставних активности у школи на виши ниво.(израда Акционог плана)

2.2. У складу са могућностима школе, потребе наставника и ученика у школи ће се организовати општестручни семинари везани за Активно учење. Применом сазнања и искуства са семинара у практичном раду у настави и раду са ученицима и родитељима допринели би подизању квалитета узајамних односа наставника и ученика и родитеља а тиме и наставе и ван наставних активности у школи на виши и квалитетнији ниво. (израда Акционог плана)

3. Сарадња са родитељима и локалном средином

3.1. У процесу Самовредновања рада школе дошло се до података о недовољној сарадњи са родитељима и локалном средином у смислу активније сарадње са родитељима и коришћења локалних ресурса. У непосредној средини школе у Кумареву и Братмиловцу постоје спортски терени за кошарку и фудбал који су у власништву локалне заједнице а које би требало ставити у функцији наставе Физичког васпитања у поменутиим одељењима.

У процесу Самовредновања рада школе дошло се до података о недовољној сарадњи са локалном средином у смислу коришћења локалних ресурса. У непосредној средини школе у Манојловцу у Малој Биљаници постоје спортски терени за кошарку и фудбал који су у власништву локалне заједнице а које би требало ставити у функцији наставе и других ваннаставних активности (крос и др. спортска такмичења) које реализује школа.

АКТИВНОСТ	ОДГОВОРНА ОСОБА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ
1. Анализа реализације часова допунске и додатне наставе у прошлој школској години.	Директор	Педагог, остали чланови тима	до 25.08.2022.год.	Упознати чланови тима о броју планираних и броју одржаних часова.
2. Разматрање разлога за неодржавање нормe планираних броја часова допунске и	Директор и педагог	Сви чланови тима	да 25.08.2022.год.	Сви чланови тима су упознати са обавезом наставника да се часова ваннаставних

додатне наставе.				активности морају реализовати у планираном броју и обиму.
3. Предлози и усклађивање термина за допунску и додатну наставу по предметима.	Координатор	Сви чланови тима, наставници	до 01. 09 .2022.год.	Свим члановима тима познати термини за реализацију поменутих активности.
4. Израда распореда часова за реализацију поменутих активности .	Координатор	Сви чланови тима, наставници	до 01.09.2022.год.	Спремност свих чланова тима и наставника за укључивање у процес реализације.
5. Прикупљање спискова ученика заинтересованих за похађање часова ваннаставних активности.	Директор и координатор	Сви чланови тима, наставници	до 15. 09 .2022. год.	Свим члановима тима и наставницима су јасни задаци и задужења као и рокови за реализацију планираног.
6. Израда појединачних додатних планова за наставу на више нивоа сложености.	Координатор	Појединачно сваки од чланова тима,и предметних наставника	до 15.09. 2022. год.	Поседвање готових и комплених планова за реализацију предстојећих активности.
7. Извештај Наставничком већу о предузетим и предстојећим	Директор и координатор	Стручни сарадник	На првој редовној седници Н.Већа у Септембру	Упознавање чланова Наставничког већа са садржајима и темама за ШРП

активностима у вези са Ш.Р.П.-ом				
8. Праћење реализације и одазива ученика на овим часовима.	Директор и координатор	Сви чланови тима и предметни наставници	Октобар.2009.год.	Потпуна ангажованост свих актера у процесу и формирање документационг дела
9. Обрада добијених података из праћења реализације	Координатор	Сви чланови тима	На седници Н.већа. у Новембру 2022.год	Готов необрађен и не сређен материјал за анализе и давање предлога за побољшање
10. Израда евентуалних корекција у уоченим недостацима у реализацији	Директор	Сви чланови тима	До краја првог полугођа шк. 2022/23.год	Познати предлози за измене и допуне планираних активности везаних за часове ваннаставних активности.
11. Писање извештаја о реализацији и поређења.	Координатор	Стручни сарадник	До почетка другог полугођа шк. 2022/23.г.	Упознати наставници са почетним ефектима и резултатима активности
12. Измена и допуна Акционог плана за побољшање слабих страна	Директор	Тим за самовредновање	У другом полугођу шк.2022/23.год.	Резултат акционог плана за протекли период једне школске године.
13. Упоредивање разлике која евентуално постоји у односу на ранији период.(год. евалуација)	Стручни сарадник	Стручни сарадник	На седници Н.већа у јуну за шк.2022/23.год.	Сви наставници су упознати са ефектима протеклих активности критички осврт на урађено и свест о потреби за побољшање

14. Отклањање уочених недостатака у Акционом плану и уношење измена и допуна.	Директор	Стручни сарадник	На седници Н.већа у Августу за шк. 2022/23.год.	Сви наставници су упознати са уоченим слабостима и недостацима и поучени лошим искуством побољшати рад.
15. Израда нових планова за наставу на више нивоа сложености уз уважавање потреба и жеља ученика .	Директор	Стручни сарадник и остали чланови тима	До 15. 09. 2023.год.	Поседовање ревидираних и прилагођенијих планова рада за ваннаставне активности.

А К Ц И О Н И П Л А Н АКТИВА СТРУЧНИХ САРАДНИКА

ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ И УРЕЂИВАЊЕ ПРОСТОРИЈЕ ЗА ПРИЈЕМ И

САРАДЊУ РАЗРЕДНИХ СТАРЕШИНА СА РОДИТЕЉИМА УЧЕНИКА, ШКОЛСКУ БИБЛИОТЕКУ И МЕДИЈАТЕКУ И ОПРЕМАЊЕ МЕДИЈАТЕКЕ ИНТЕРАКТИВНОМ ТАБЛОМ И ВИДЕО МАТЕРИЈАЛОМ

За побољшање слабих страна школе учених у образовно-васпитном процесу школе

Из Кључне области - Етос.

Актив стручних сарадника поставио је општи циљ – Упознавање свих наставника са структуром и садржајем свих неопходних школских докумената и педагошких документација, како би и они који нису у довољној мери били упознати боље упознали наведено или којима нису били доступни исте оперативније користили у свом раду и сарадњи са родитељима.

На основу општег циља изведени су следећи специфични циљеви:

-Обезбеђивање неопходних предпоставки да сваки наставник има приступ и увид у школску правну документацију (закони и подзаконска акта као и сви важећи правилници и њихову коначну и комплетну верзију, као и периодични извештаји о успеху и дисциплини и реализацији), јер наставницима нису увек доступне наведене материјално стручне предпоставке за оптималан рад и стиче се утисак да немају комплетан увид у све елементе како правне тако и педагошке.

- Обезбеђивање посебно уређене просторије у којој : наставници могу разматрати структуру и садржај школске документације како би се наставници додатно упознали са свим педагошко-правним документима које школа поседује и на основу којих остварује свој образовно васпитни рад; родитељи могу сарађивати са разредним старешинама; је смештена школска библиотека и медијатека.

- Израда школског сајта на коме ће бити постављена сва битна документа и подаци свим заинтерсованим тако да их могу у сваком тренутку имати на увид. Администратор сајта је помоћник директора Мирослав Спиридоновић, наставник математике.

-Увођење електронских дневника и набавка рачунара и таблета за наставнике и учионице, као и обезбеђивање интернета у свим учионицама.

-Набавка интерактивне табле и видео материјала за извођење наставе.

-Партерно уређење школског дворишта у Манојловцу

На основу свега наведеног Актив стручних сарадника школе урадио је Акциони план за отклањање идентификованих слабих страна у наставном процесу.

АКТИВНОСТ	ОДГОВОРНА ОСОБА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ
1. Анализа стручно педагошког саветодавног рада са родитељима у прошлој школској години.	Педагог	Педагог, остали чланови тима	10.2022. год.	Упознати чланови тима о броју планираних и броју одржаних разговора са родитељима.
2. Разматрање разлога за необављање норме планираних броја разговора са родитељим и обавезом периодичног писменог обавештавања родитеља о успеху и дисциплини ученика	Директор и педагог	Сви чланови тима	до 30.12.2022. год.	Сви чланови тима су упознати са обавезом наставника да се активности сарадње са родитељима морају реализовати у планираном броју и обиму и квалитету као и форми усменог и писаног информисања.
3. Организовање групних и индивидуалних састанака и	Педагог	Стручни сарадници и раз. старешине	Јануар 2023.г.	Свим наставницима и разредним старешинама позната поља саредње 448 врсте подршке у

консултација са наст. и раз. сатарешинама поводом утврђивања врсте подршке				реализацији поменуте активности
4. Сарадња са секретаром школе поводом обезбеђивања неходне правне школске документације битне за наставни процес и сарадњу са родитељима	Директор, секретар и педагог	Сви наставници	Трајно током целе школске године	Свим наставницима и разредним старешинама позната правна документација као врсте подршке у реализацији поменуте активности
5. Припрема периодичне актуелне документације везане за организацију и реализацију наставног процеса успеха и дисциплине ученика	Педагог	Стручни сарадници и разредни старешине	На сваком класификационом периоду	Свим наставницима и разредним старешинама позната педагошка евиденција и документација као врсте подршке у свеобухватној сарадњи са родитељима.
6. Предлози наставника и усклађивање распореда термина за пријем родитеља и ефективно коришћење поменуте просторије.	Директор и педагог	Сви чланови тима, наставници	до 20. 01 .2023. год.	Свим члановима тима и наставницима разредним старешинама познати термини за реализацију поменутих активности.
7. Израда распореда за реализацију поменутих активности и евентуалних додатних материјала	Директор и педагог	Сви чланови тима, наставници	до 01.02.2023. год.	Спремност свих чланова тима и наставника за укључивање у процес реализације.
8. Прикупљање захтева предметних наставника заинтересованих за коришћење просторије за личну сарадњу са	Директор и педагог	Сви чланови тима, наставници	Током наставне 2022/ 2023. год.	Свим члановима тима и наставницима су доступни документи материјали и задужења као и термини за

родитељима.				реализацију планираног.
9. Израда појединачних додатних расореда за наставнике који су се накнадно пријавили за коришћење просторије за сарадњу са родитељима	Директор и педагог	Појединачно сваки од чланова тима, и предметних наставника	Током наставне 2022 / 2023. год.	Поседвање готових и комплених планова и распореда за реализацију предстојећих активности.
10. Извештај Наставничком већу о предузетим и предстојећим активностима у вези са Ш.Р.П.-ом	Директор и Координатор	Стручни сарадник	На првој редовној седници Н.Већа у Јануару	Упознавање чланова Наставничког већа са садржајима и темама за ШРП
11. Праћење реализације и одазива родитеља у планираним и заказаним терминима	Педагог	Сви чланови тима и предметни наставници	Током наставне 2022/ 2023. год.	Потпуна ангажованост свих актера у процесу и формирање документационг дела
12. Обрада добијених података из праћења реализације	Педагог	Сви чланови тима	На седници Н.већа. у Априлу 2023.год.	Готов необрађен и не сређен материјал за анализе и давање предлога за побољшање
13. Израда евентуалних корекција у уоченим недостацима у реализацији	Директор педагог	Сви чланови тима	До краја другог полугођа шк. 2022/2023.год.	Познати предлози за измене и допуне планираних и реализованих активности
14. Писање извештаја о реализацији и поређења.	Педагог	Стручни сарадник	До краја шк. 2022/2023.год.	Упознати наставници са почетним ефектима и резултатима активности.
15. Измена и допуна Акционог плана за отклањање уочених недостатака током реализације	Педагог	Тим за самовредновање	До почетка наредне шк. 2023/2024г.	Резултат акционог плана за протекли период једне школске године.

16. Упоредивање разлике која евентуално постоји у односу на ранији период.(год. евалуација)	Стручнисарадник	Стручни сарадник	На седници Н.већа у Августу за наредну шк.2023/2024.год.	Сви наставници су упознати са ефектима протеклих активности критички осврт на урађено и свест о потреби за побољшање
17. Отклањање уочених недостатака у Акционом плану и уношење измена и допуна.	Педагог	Стручни сарадник	На седници Н.већа у Септембру за шк. 2023/2024.год.	Сви наставници су упознати са уоченим слабостима и недостацима и поучени лошим искуством побољшати рад.
18. Израда нових планова уз уважавање потреба и жеља наставника и родитеља	Директор Педагог	Стручни сарадник и остали чланови тима	До 15. 09.2024.год.	Поседовање ревидираних и прилагођенијих планова рада за ваннаставне активности.
19. Опремање просторије књигама и инвентаром који се налази у старој библиотеци ради што оптималнијег коришћења истог	Библиотекар и стручни сарадници	Библиотекар и стручни сарадници		Већа заинтересованост ученика и наставника за рад и могућности коришћење школске библиотеке.
20. Опремање просторије инвентаром потребним за рад медијатеке; израда плана рада медијатеке	Библиотекар и стручни сарадници	Библиотекар и стручни сарадници		Могућност да ученици и наставници користе капацитете медијатеке, организују креативне часове и активности у оквиру исте.

А К Ц И О Н И П Л А Н ЗА ОТКЛАЊАЊЕ СЛАБИХ СТРАНА УОЧЕНИХ У ПРОЦЕС У САМОВРЕДНОВАЊА

Кључна област –Програмирање, планирање и извештавање

Подручје вредновања – Школски програм Показатељ-Структура и садржај

За побољшање слабих страна школе учених у процесу самовредновања школски тим за самовредновање рада школе поставио је општи циљ :

– Упознавање свих наставника са структуром и садржајем Годишњег плана рада школе, како би и они који нису учествовали у изради дали свој допринос.

- Школски програм је одређен законском основом и као такав је усвојен и реализује се без одступања што се доказује извештајима Актива и Стручних већа сем у делу екскурзије за шта такође постоје извештаји о беспрекорној реализацији тако да сматрамо да у овом подручју вредновања нема слабих страна. Зато и нема Акционог плана за побољшање слабих страна . Осим у делу недостатка међупредметних компетенција које су недостајале у претходном школском програму. У наредном периоду почевши од шк.2022/23. Као плазна основа биће дате Опште међупредметне компетенције које ће се у наредном периоду усклађивати са специфичностима појединих предмета.

На основу општег циља изведени су следећи специфични циљеви:

-Обезбеђивање неопходних предусловки да сваки наставник има приступ и увид у школски програм његову коначну и комплетну верзију, јер наставници раде парцијалне делове програма и стиче се утисак на немају комплетан увид у све елементе програма.

- Организовање састанака Стручних већа који ће на својим састанцима периодично по потреби разматрати структуру и садржај како би се наставници додатно упознали са свим елементима које садржи Школски програм и Годишњи план рада

АКТИВНОСТ	ОДГОВОРНА ОСОБА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ
1. Чланови радне групе Разматрају Подручје вредновања – Школски	В.Младеновић	В.Младеновић,	Март 2022.год.	Упознати чланови радне групе са слабим странама и активностима које следе у даљем процесу, отклањање

школе .

На основу свега наведеног Школски тим за самовредновање рада школе урадиће Акциони план за отклањање идентификованих слабих страна у процесу самовредновања

<p>програм</p> <p>- Показатељ</p> <p>– Структура и садржај</p>				или оснаживање слабих страна поменутог.
<p>2. Одређивање и разматрање расположивих докумената који се тичу Школског програма</p>	В.Младеновић	В.Младеновић,	Април 2022.г.	Сви чланови групе су упознати са расположивим документима у школи и обавезом групе да исти стави на увид свим наставницима као показатељ.
<p>3.Избор репрезентативних узорака (могућих извора доказа)из свих вреднованих елемената плана</p>	В.Младеновић	В.Младеновић,	Април 2022.г.	Свим члановима групе познати узорци материјала као извори доказа, непознати детаљи програма као посебне целине.
<p>4. Одређивање термина и места за упознавање са мање познати или непознатим деловима Школског програма</p>	В.Младеновић	В.Младеновић,	Мај 2022год.	Спремност свих чланова групе за укључивање у процес и свим члановима тима познати термини за реализацију поменутих активности.
<p>5. Подела задужења по појединачним задацима за сваког од чланова групе везаног за Међупредметне компетенције</p>	В.Младеновић	В.Младеновић,	Мај 2022.г.	Свим члановима групе су јасни задаци и задужења као и рокови за реализацију и отклањање нејасноће
<p>6. Израда појединачних додатних инструмената за проверу познавања показатеља</p>	В.Младеновић	Појединачно сваки од чланова групе	Јун 2022	Поседовање готових и комплетних мерила за проверу успешности процеса
<p>7. Извештај на тиму и Наставничком већу о предузетим и предстојећим активностима у даљем процесу ојачавања слабих страна школе</p>	В.Младеновић	В.Младеновић,	На првој редовној седници Н.Већа у Јуну	Упознавање чланова Наставничког већа са садржајима и темама које су презентовани и евентуалним слабостима или недостацима у

				поменутом процесу.
8. Прикупљање података из домена Кључне области и Показатељу о евентуалним новим нејасноћама	В.Младеновић	Сви чланови групе,	до 20.08.2022.год.	Потпуна ангажованост свих актера у процесу и формирање документационг дела везаног за обострану иницијативу и сарадњу за оснаживање слабих страна
9. Обрада добијених података из процеса отклањања слабих страна поменутог показатеља	В.Младеновић	В. Младеновић,	до 1.08.2022.год.	Готов обрађен и сређен материјал за анализу успешности спроведене акције
10. Анализа и синтеза добијених података из процеса реализације Акционог плана	В.Младеновић	В.Младеновић,	до 1.08. 2022.год.	Познати успешни резултати Акционог плана
11. Писање извештаја о успешним резултатима Акционог плана	В.Младеновић	В.Младеновић,	до 10.09 2022.год.	Припремљен Извештај о реализацији Акционог плана
12. Подношење извештаја о успешним резултатима Акционог плана	В.Младеновић	В.Младеновић,	До 15.09.2022.год.	Познати позитивни ефекти и резултати Акционог плана

ЕВАЛУАЦИЈА

1. Настава и учење

1.1 Активности везаних за примену Мултимедијалних наставних средстава Медијатека-
- Видео бимова у настави , паметне табле

1.2.1. Посећеност часовима на којима се ради презентација на рачунарима и Видео биму

1.2.2. Степен усвојености наставних садржаја овако презентованих,

1.2.3. Успех ученика из тих предмета , упоређења,

**РАСПОРЕД КОРИШЋЕЊА МЕДИЈАТЕКЕ ЗА ШКОЛСКУ 2022/2023. ГОД.
ПО ОДЕЉЕЊИМА**

ПОНЕДЕЉАК

19.09.2022. – 8-1

26.09.2022. – 8-2

03.10.2022. – 7-1

10.10.2022. – 7-2

17.10.2022. – 6-1

26.10.2022. – 6-2

27.11.2022. – 5-1

31.11.2022. – 5-2

21.11.2022. – 1. и 2.р

28.11.2022. – 3. и 4.р

1.2Активности везаних за реализацију часова ваннаставних активности

1.3.1. Број одржаних часова по предметима,

1.3.2. Посећеност тим часовима,

1.3.3. Активности ученика на тим часовима,

1.3.4. Степен новостечених знања позитивније оцене и бољи успех,

2. Професионални развој наставника

2.1. Похађање ускостручних семинара

2.1.1. Укупан број похађаних акредитованих семинара

2.1.2 Број наставника који су похађали одређене акредитоване семинаре.

2.1.3. Анализа квалитета наставе на којој су примењена стечена сазнања и искуства,

2.1.4. Презентација личних и стручних добити од поменутих активности.

2.2. Похађање општестручних семинара

2.2.1. Укупан број похађаних акредитованих семинара.

2.2.2 Број наставника који су похађали одређене акредитоване семинаре.

2.2.3. Анализа квалитета узајамних односа између наставника ученика и родитеља.

2.2.4. Презентација личних и стручних добити од поменутих активности.

3. Сарадња родитељима и локалном средином

3.1. Учесталост индивидуалне сарадње са родитељима

3.1.1. Евиденција о доласку родитеља поводом индивидуалне сарадње.

3.1.2. Анализа поља интересовања родитеља и спремности на сарадњу

3.2. Коришћење спортских терена локалне заједнице Манојловца, Мале Биљанице Кумарева и Братмиловца

3.2.1. Укупан број и врсте реализованих активности школе у Манојловцу Малој Биљаници, Кумареву и Братмиловцу.

3.2.2. Анализа квалитета активности реализоване на поменутих теренима

3.2.3. Уочене предности или недостаци везани за поменуте активности.

3.2.4. Какве и колике добити или штете локалне заједнице и средине од реализованог.

3.3. Енергетска ефикасност школских просторија

3.3.1. Замена старе дрвене и дотрајале столарије (прозори и врата) новом и квалитетнијом ПВЦ столаријом.

3.4. Партерно уређење школских дворишта(ограђивање и уређивање)

3.4.1. Одржавање ограде школских дворишта(укупно 7) (зидови и металне конструкције)

3.4.2. Партерно уређивање свих 7 школских дворишта као и редовно одржавање великих травнатих површина(косачице).

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА КРАЈ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

1. Компетенција за учење

Учење је процес стицања знања и вештина, развијања свести и ставова неопходних за лични и професионални развој и активно учешће у друштвеном животу. Способност за целоживотно учење обухвата све компетенције које се стичу образовањем. Компетенција за учење основа је целоживотног учења.

Ученик треба да буде оспособљен и мотивисан да схвати значај учења; изабере одговарајуће методе; прати сопствени напредак током учења и усмерава учење у складу са намерама и циљем који има. Ученик стиче нова знања и вештине, примењујући претходно учење и ваншколско искуство. Развија свест и о стваралачкој природи учења. Истрајан је и превазилази тешкоће у учењу.

- Има позитиван и одговоран однос према учењу.
- Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје.
- Користи различите изворе информација и има критички однос према њима.
- Примењује одговарајуће начине учења у складу са циљевима, садржајем, интересовањима, условима и временом.
- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања.

2. Одговорно учешће у демократском друштву

Ученик разуме и прихвата значај принципа правде, слободе, солидарности, националне, верске, родне и етничке равноправности и одговорности – као темеља демократског друштва, активно учествујући у животу школе (одељењска заједница, вршњачки тим, ученички парламент и сл.) и заједница којима припада (нпр. породица, локална заједница) у складу са својим узрастом. Поштује и залаже се за поштовање дечјих и људских и мањинских права, као и личног и националног достојанства. Упознаје себе, развија своје друштвене улоге и јача свој идентитет, лични интегритет, самосталност, самопоуздање и позитиван однос према другима. Поштује равноправност различитих заједница, њихову традицију и културни идентитет. Одговоран је за изборе и одлуке које чини и понаша се хумано и с уважавањем према другима. Аргументовано заступа ставове и мишљења уважавајући супротна гледишта, као и усвојене процедуре доношења одлука.

- Има позитиван став према поштовању људских права и слобода.
- Зна дечја и основна људска права и одговорности, уме да препозна њихово кршење и способан је да их аргументовано брани.
- Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву.
- Примењује процедуре демократског друштва у одлучивању и избору; поштује одлуке већине и уважава мишљења мањине.
- Негује своју националну културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.
- Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (нпр. хуманитарне, еколошке, културно-уметничке акције; борба против насиља и дискриминације по било ком основу (нпр. верском, националном, родном, узрачном, етничком...); акције против болести зависности, злостављања животиња итд.).

3. Естетичка компетенција

Ученик влада основним значењем појмова култура и естетичка вредност¹. Естетичку вредност не везује само и искључиво за уметност, већ и за друге садржаје: природне или биологистичке (нпр. непоновљивост природе), социолошке или идеолошке (човеково деловање на природу, односи унутар заједнице), емотивно-афективне (креативност и стваралачко мишљење и понашање² како појединца, тако и групе) и практичне (појмови, модели, поступци, теоријске основе игре, литерарних, ликовних, музичких и сценских облика и сл.).

- Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену (свакодневни говор у приватном и јавном животу, електронским и штампаним медијима, дизајну и другим видовима комуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву.
- Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности, повезује културну и природну баштину са историјским и географским контекстом и доприноси очувању природних и културних добара.
- Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.

- Употребљава основне појмове, схеме и правила који припадају теоријама уметничких грана које постоје у основном образовању.
- Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе.

4. Комуникација

Ученик комуницира на сврсисходан и конструктиван начин у приватном, јавном, и образовном контексту. Прилагођава начин и средства комуникације карактеристикама ситуације. Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације специфичан за различите научне, техничке и уметничке дисциплине. У комуникацији уме да изрази мишљење, осећања и ставове и да представи своје циљеве на позитиван, конструктиван и аргументован начин поштујући и уважавајући другог. Критички процењује садржај и начин комуникације у различитим ситуацијама. Има развијену свест о значају конструктивне комуникације и активно доприноси неговању културе дијалога у заједницама којима припада.

- Познаје различите облике комуникације и њихове одлике (усмену и писану, невербалну, телефоном, путем интернета итд.).
- Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене.
- Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност.
- Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин.
- Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине; кроз комуникацију негује културу изражавања и чува језички идентитет.
- Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица.

5. Одговоран однос према околини

Ученик стиче знања и развија свест о дејству људских активности на животну средину и природу; усваја ставове о неопходности очувања непосредне и шире околине и развија способности активног деловања ради очувања средине у школи, непосредној околини и породици. Познаје људске активности и начин на који оне могу да угрозе или унапреде околину, живи свет и природу у окружењу. Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу. Разуме сопствену одговорност и одговорност заједнице у изградњи личне и заједничке будућности, као и будућности наредних генерација. У области одрживог развоја – зна основне поставке одрживости, разуме принципе одрживог развоја и практикује активности које га подржавају.

- ◆ Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе.
- ◆ Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе.
- ◆ Спознаје везу између квалитета животне средине и квалитета свог живота и разуме да се његова добробит и добробит заједнице и друштва огледа и у квалитету и одрживости његове околине.
- ◆ Практикује активности које подстичу одрживост, на пример штедња воде и енергије, разврставање отпада, рециклажа; повезује значај тих активности за свој будући живот, живот заједнице, као и живот будућих генерација.
- ◆ Активно се укључује у друштвене акције у школи и заједници које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и ка одрживом развоју.
- ◆ Процењује и вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада, и одређује какав утицај оне имају на животну средину, квалитет живота и здравља и одрживи развој.

6. Одговоран однос према здрављу

Ученик користи знања, вештине и усваја ставове ради очувања и унапређивања психофизичког здравља. Одговоран однос према здрављу укључује развијање свести о важности сопственог здравља и безбедности, знања о основним чиниоцима који утичу на здравље и практиковање здравих животних стилова. Својим понашањем, као појединац и део различитих група и заједница, промовише здравље, заштиту здравља и здраве стилове живота. Уочава опасности по здравље и доноси одлуке значајне за превенцију болести и очување здравља и укључује се у друштвене активности значајне за превенцију болести и очување здравља.

- Познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране (редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице неправилне исхране.
- Познаје основне карактеристике неких болести органа, принципе преноса заразних болести и шта их изазива и примењује мере превенције, личне хигијене и хигијене простора.
- Познаје могуће последице болести зависности насталих злоупотребом психоактивних супстанци укључујући и последице других облика болести зависности (нпр. интернет, клађење, дијете) и свестан је здравствених, породичних и социјалних последица сопственог избора.
- Разуме утицај природних појава и индустријских производа (фармацеутских, техничких, хемијских итд.) на здравље, чита декларације и упутства на производима, слуша савете стручњака и према њима поступа.
- Препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите, предвиђа и избегава опасне ситуације, познаје начине пружања прве помоћи и својим понашањем промовише здравље и сигурност.
- Бира стил живота и навике имајући на уму добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор.

7. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

Ученик препознаје могућности у школи и заједници да идеју претвори у активност, покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност, показује иницијативу и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха. Ученик кроз образовање стиче свест о сопственим потенцијалима и интересовањима и бива оснажен да самостално доноси одлуке о изборима будућег образовања, занимања и професионалне оријентације. Реализује унапред осмишљене идеје и учествује у пројектима који се тичу школе и локалне заједнице. Ученик стиче знања о карактеристикама одређених послова и радних места, разуме свет рада и пословања из перспективе друштва и спреман је на волонтерски рад и покретање хуманитарних акција.

- Прилагођава се друштвеним и економским променама, усмерен је на развој нових вештина, које примењује у практичном раду; суочава са неизвесностима на иницијативан и предузимљив начин.
- Препознаје сопствене предности и своје могућности у односу на будуће образовање и професионалну оријентацију.
- Спреман је да учествује у самосталним и тимским пројектима; способан је да развије идеју, представи је, образложи и преговара у тиму о њеној реализацији; учествује у активностима са другима у оквиру своје тимске улоге.

- Мотивисан је и зна да истакне своје добре особине које су важне за обављање школских и радних задатака и користи ЦВ и мотивационо писмо да опише своје компетенције, жеље и очекивања.
- Зна да постави реалне циљеве и на основу датих могућности уме да планира и проналази начине њиховог остваривања.

8. Рад с подацима и информацијама

Ученик разуме значај коришћења поузданих података и информација у процесу учења, њихову примену за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме и различите аудио-визуелне форме. Ученик користи и самостално проналази различите изворе информација и података, (библиотеке, медије, интернет, институције, личну комуникацију, итд.), критички разматра њихову поузданост и ваљаност, разврстава их и повезује релевантне информације из различитих извора.

- Зна да је за разумевање појава и догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке и разликује податак/ информацију од њиховог тумачења.
- Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост и препознаје могуће грешке уз помоћ наставника.
- Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их, повезујући их са претходним знањем из различитих области.
- Селектује, обрађује наводећи извор и аутора, чува и презентује податке у различитим форматима, укључујући и ИКТ.
- Разликује јавне и приватне податке и користи основна правила чувања приватности података.

9. Решавање проблема

Ученик примењује знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, интелектуалне, емоционалне и социјалне способности у проналажењу одговора/решења у за њега новим ситуацијама које се јављају током учења, као и у свакодневном животу. Оспособљен је да у циљу решавања проблемских ситуација селективно и сврсисходно користи књиге и друге изворе информација, алате, помоћ наставника, ученика и других особа из школског и ваншколског окружења. Ученик

је мотивисан да реши проблемску ситуацију, истрајава у решавању, проналази/осмишљава решење проблемских ситуација, процењује тачност решења и начин решавања.

- ◆ Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе и односе између њих у светлу претходно стечених знања у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства.
- ◆ Планира стратегију решавања проблема (претпоставља решења, планира редослед активности, избор извора информација, средстава/опреме коју ће користити, са ким ће сарађивати, са ким ће се консултовати).
- ◆ Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем различитих предмета и ваншколским искуством.
- ◆ Самостално или консултујући друге особе (вршњаке, наставнике, родитеље) преиспитује начин решавања проблема, алтернативне начине решавања, тачност и прецизност решења.
- ◆ Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Стечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним.
- ◆ Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама.

10. Сарадња

Ученик развија способност да у сарадњи са другима или да се као члан групе ангажује на заједничком решавању проблема или реализацији заједничких пројеката. Учествује у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње. Активно, аргументовано и конструктивно доприноси раду групе у свим фазама групног рада: формирање групе, формулисање заједничких циљева, усаглашавање у вези са правилима заједничког рада, формулисање оптималног начина за остварење заједничких циљева на основу критичког разматрања различитих предлога, подела улога и дужности, преузимање одговорности за одређене активности, надгледање заједничког рада и усклађивање постигнутих договора са новим искуствима и сазнањима до којих се долази током заједничког рада и сарадње.

У процесу договарања уме да изрази своја осећања, уверења, ставове и предлоге. Подржава друге да изразе своје погледе, прихвата да су разлике у погледима предност групног рада и поштује друге који имају другачије погледе.

У сарадњи са другима залаже се да се одлуке доносе заједнички на основу аргумената и прихваћених правила заједничког рада.

- Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.
- Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи
- или пару.
- Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.
- Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених.
- Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада.

11. Дигитална компетенција

Ученик је способан да користи одређена средства из области информационо- комуникационих технологија (уређаје, софтверске производе и сервисе из области електронских комуникација) на одговоран и критички начин ради ефикасног испуњавања постављених циљева, задатака и сопствених потреба у свакодневном животу и образовању. Познаје основне карактеристике информационо- комуникационих технологија (у даљем тексту: ИКТ), односно њихов утицај и значај на живот и рад појединца и заједница. Уме да одабере одговарајуће ИКТ средство и да га користи на одговоран и креативан начин у свакодневним активностима (учење и креативан рад; сарадња; комуникација; решавање проблема; организација, обрада, размена и презентација информација). Приликом коришћења ИКТ-а свестан је ризика за сопствену и туђу сигурност и добробит, поштује приватност и одговорним поступањем штити себе и друге.

- Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ-а.
- Уме да представи, организује и обликује одређене информације користећи на ефикасан начин могућности ИКТ средства.
- Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин.
- Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу.

- Препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу ИКТ-а.

Велимир Младеновић, педагог

Као пратећи документи Школског програма иду и следећи прилози:

- Прилог 1.

Измене и допуне правилника

- Прилог 2.

Упутство за дидактичко-методичка остваривања програма

- Прилог 3.

- Прилог 5.

Плано и програм тимова

У склопу Школског програма као саставни део, иду и прилози 1,1а и 2.

У Манојловцу

Председник школског одбора